

**DRŽAVNI ZBOR
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Sejni zapisi

10. izredna seja

(22. maj 2009)

**Dokumentacijsko-knjižnični oddelek
Ljubljana, 2009**

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

10. izredna seja

(22. maj 2009)

Sejo so vodili dr. Pavel Gantar, predsednik Državnega zbora, ter France Cukjati, mag. Vasja Klavora, Miran Potrč, podpredsedniki Državnega zbora.

Seja se je pričela ob 9.02.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Pričenjam 10. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi drugega odstavka 58. člena ter drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti poslanka in poslanci: Silva Črnugelj od 17. do 19. ure, mag. Vasja Klavora od 9. do 14. ure, Anton Urh od 9. do 14. ure, dr. Laszlo Göncz po 17. uri, mag. Andreja Rihter, mag. Anton Rop in Miran Jerič. Na sejo sem vabil predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda.

Vse prisotne lepo pozdravljam. Predlog dnevnega reda ste prejeli s sklicem seje, 18. maja.

Če imate proceduralno, vam bom proceduralno dal po določitvi dnevnega reda.

Predlog dnevnega reda ste prejeli s sklicem seje, 18. maja. Predlogov za umik točke in širitev dnevnega reda nisem prejel, zato prehajamo na določitev dnevnega reda. Zboru predlagam, da se za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem. Prehajamo na glasovanje.

Torej, proceduralno vam bom dal takoj po izglasovanju dnevnega reda. Pred tem nobeno proceduralno vprašanje niti ni smiselno, ker nimamo seje, ker nimamo določenega dnevnega reda.

Torej, prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Navzočih samo 44 poslancev. Zato bomo glasovanje ponovili.

Spoštovane poslanke in poslanci, prehajamo na glasovanje o dnevnem redu današnje 10. izredne seje Državnega zbora. Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za 50, proti 3.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je dnevni red 10. izredne seje zbora določen.

Gospod Tanko, imate proceduralno. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Očitno je v koaliciji velik nemir, še preden se prijavim k besedi, letijo opazke in onemogočajo tudi korektno predstavitev predloga. Poglejte, zdaj smo dobili na mizo cel

kup materialov k raznim točkam dnevnega reda, posebej obsežni so materiali k 1. točki in glede na to, da teh materialov ni bilo možno preveriti, predlagam, da nam odredite 45 minut, da gradiva Vlade pregledamo, da se z njimi seznanimo, da ste jih očitno pripravili kot odgovor ali pa kot stališče do predlogov, predloga, ki smo ga korektno in pravočasno vložili že pred desetimi, štirinajstimi dnevi v zakonodajni postopek. In najmanj kar je, mislim, da je treba za korektno vodenje razprave, za to, da tudi mi sodelujemo in pogledamo, kaj ste napisali v ta gradiva, da nam odredite ta odmor. Ker sicer to razumemo kot diverzijo k 1. točki.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Vašega predloga ne morem upoštevati, niti ga dati na glasovanje. Za takšno možnost prekinitve lahko zaprosite neposredno pred glasovanjem. Danes je nujna seja in za nujno sejo roki predlaganja gradiva ne veljajo. Gradivo je lahko predloženo neposredno na klop in mislim, da bo tekom razprav dovolj časa, da se boste lahko seznanili in ustrezno reagirali na gradivo, ki je dano.

Hvala lepa.

Ponovno proceduralno.

Prosim, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Najprej moram tudi protestirati proti takšni odločitvi, ki je povsem logična in normalna. Če je kdorkoli v Državnem zboru sposoben dobiti na mizo to gradivo in ga v razpravi oceniti in ugotoviti, ali je možno na osnovi tega in tistega, kar smo predlagali, voditi razpravo, potem je to najbrž samo Vlada. Pa vladna koalicija, ker ti imajo nadnaravne sposobnosti. Mi rabimo, v poslanski skupini, čas, da to pogledamo, da se z gradivom seznanimo, da vidimo kakšni predlogi so predlagani in jaz mislim, da je to minimalni standard, da lahko poslanci Državnega zbora sploh sodelujejo na seji Državnega zbora. Kako voditi razpravo o nečem, kar ima 100 strani, en kup tabel, en kup ugotovitev, en kup zapisov in od nas zahtevati, da potem kvalitetno razpravljamo o tem in ugotovimo, ali zadeve držijo ali ne držijo.

Gospod predsednik, minimalno kar je, da nam odredite odmor, da gradivo na hitro pregledamo in se nanj pripravimo. Ker je to očitno vladni predlog, o katerem je tudi trebe nekaj reči, pregledati in tudi preveriti zadeve.

Lepo vas prosim, predlagam 45 minut za poslansko skupino, da v poslanski skupini pregledamo gradivo in se z njim seznanimo. In to mislim, da ne ruši popolnoma nič, nobenih demokratičnih standardov. Sodi pa v komplet odnosa koalicije, odnosa Vlade do Državnega zbora, predvsem pa do tistih v Državnem zboru, ki teh možnosti, da bi to gradivo dobili prej, včeraj, enostavno niso imeli. Mislim, da je to minimum, kar

lahko zagotovite. Bi pa morali dati, najbrž, bistveno daljšo pavzo.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Vaši vsebinski razlogi gotovo v tem smislu držijo, zato bom odredil pavzo.

Vendar sprašujem samo, ali je dovolj 30 minut, ker imamo zelo napet delovnik, ali želite 45?

Torej 45 minut.

Začeli bomo ob 9.55.

Prekinjam sejo do 9.55.

(Seja je bila prekinjena ob 9.09 in se je nadaljevala ob 9.55.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi poslanci! Nadaljujemo s prekinjeno sejo.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA V ZVEZI S "PAKETOM UKREPANA ZA IZBOLJŠANJE GOSPODARSKE IN SOCIALNE SITUACIJE V SLOVENIJI.**

Predlog sklepa je v obravnavo zbora predložila skupina poslank in poslancev, s prvo podpisanim Jožetom Tankom.

Želite proceduralno? Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Spoštovani predsednik, spoštovani premier, ministri.

Mi smo v tem času, ki nam je bil na razpolago, na hitro preleteli 150 strani gradiva, ki nam ga je na mizo posredovala Vlada. Moram reči, da je poslanska skupina vložila v postopek gradivo, paket protikriznih ukrepov za izboljšanje situacije, ki vsebuje 68 predvidenih ukrepov in od tega je vloženih tudi pet zakonskih predlogov. Zdaj glede na to, da je pravzaprav temeljna poanta včerajšnjih razprav, ministrov Vlade na tiskovnih konferencah bila trditev, da ukrepi, ki jih predlaga Slovenska demokratska stranka, niso obrazloženi, niso utemeljeni, nimajo nekih predvidenih finančnih posledic, bi predlagal, proceduralno, da nam tako kot je običajno, dopustite, da te ukrepe lahko ustrezno obrazložimo in predlagam, da nam omogočite za predstavitev naših predlogov akta Predlog paketov za izhod iz gospodarske situacije in pri zakonih ustrezno podaljšan čas za predstavitev stališč predlagatelja. In predlagam, da nam dovolite 60 minut namesto petih minut, ki dejansko ne omogočajo izvedbe nobene ustrezne obrazložitve.

Rad bi vas še opozoril, da je tudi v dosedanji parlamentarni praksi, recimo, ko smo obravnavali v prejšnjem mandatu inflacijske ukrepe, kjer je bila ta točka uvrščena na predlog prvo podpisanega poslanca gospoda Školča, je bilo samo v tej točki deset ur in deset minut razprave in od tega je

imel uvodničar 30 minut in potem še v razpravi 40 minut. Ko smo obravnavali, recimo, plinske terminale v Piranskem zalivu, je imel predlagatelj dr. Gantar uvodno obrazložitev dolgo 40 minut in za razpravo 50 minut. In ugotavljamo, da so v tem mandatu ti standardi porušeni. Točka Paket protikriznih ukrepov, ki jo predlagamo, pa je po obsegu bistveno popolnejša, bistveno širša in za usodo Slovenije bistveno pomembnejša kot vse dosedanje točke, ki so jih predlagali poslanci poslanskih skupin v prejšnjem mandatu. In zato na tem utemeljujemo zahtevo za proceduralno določitev drugačnega časa za predstavitev predloga paketa ukrepov in pa seveda tudi za obrazložitve dodatne utemeljitve predlagatelja pri zakonskih predlogih. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Spoštovani, kolega Tanko, tega predloga ne bom dal na glasovanje. Dejstvo je, da je Kolegij določil časovni potek. Dejstvo je, da ga je določil v skladu s pravili, s Poslovníkom. Rad bi vas opozoril, da se na izredno sejo, tako kot je bilo v prejšnjem tudi v sedanjem, ena točka obravnava po tretjem odstavku 67. člena ostale pa po drugem odstavku. Hkrati je treba povedati tudi to, da so poslanske skupine same lahko razporedile svoje čas, obenem pa smo tudi odprli prvo točko za razpravo, čeprav je bil sklep odbora takšen, da bi pravzaprav morali to obravnavati po tretjem odstavku 134. člena.

Za to razpravo je časa 5 ur in 23 minut in za celotno sejo s paketom je časa 17 ur in 30 minut. Jaz sem prepričan, če se bomo tega lotili odgovorno in zavestno, bo za vse zadosti priložnosti, da svoje stvari obrazložijo. Nenazadnje je možno tudi, če ta seja ne bo mogla razčistiti vseh vprašanj, so možne seveda še tudi nadaljnje seje, plenarne seje Državnega zbora. Zato bom kar začel s sejo.

Nadaljujemo. V zvezi s tem predlogom sklepa Odbor za gospodarstvo predlaga Državnemu zboru sprejem sklepa, da predlog sklepa ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Besedo dajem najprej Viliju Rezmanu za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem - kolegom, kolegicam, ministricam in ministrom.

Predstavljam v kratkem poročilu delo odbora, ki je zasedal kot matično delovno telo v dogovorjenem roku, in sprejel ustrezne sklepe.

Najprej povejmo, da je bil predlagatelj podpisan s strani 23-ih poslank in poslancev, da so zahtevali hkrati za obravnavo tudi izredno sejo, na kateri se naj obravnava tudi 5 drugi zakonov in da so predložili gradivo, ki mu je bilo dodano tudi gradivo Zakonodajno-pravna službe. Prisotni so bili v imenu predlagateljev kolega Vizjak, v imenu Vlade pa je bilo prisotnih 5 ministrov in ministric oziroma državna

sekretarka. Naj jih naštejemo: mag. Mitja Gaspari, dr. Matej Lahovnik, dr. Ivan Svetlik, dr. Franci Križanič, del seje samo ministrica Irma Pavlinič Krebs in mag. Helena Kamnar. Udeležili so se te seje tudi predstavniki Zakonodajno-pravne službe, vseh treh gospodarskih zbornic, ki jih imamo v Sloveniji, obeh delodajalskih organizacij in tudi dveh sindikatov - neodvisnosti in svobodnih sindikatov.

V uvodu je predlagatelj poudaril to, kar je pač po njihovi oceni temeljno. Prvič, da je slovensko gospodarstvo bilo pred krizo v odlični kondiciji. Drugič, da je Vlada reagirala na prihajajočo krizo neustrezno in prepočasi in da tako ocenjujejo tudi nekatere mednarodne organizacije. Tretjič, da so ukrepi neceloviti, da ne spodbujajo gospodarstva in da so pravzaprav pasivizirajoči, da spodbujajo nedelo. Sami pa so zagotavljali svojo ambicijo, da pri predlogih za reševanje krize aktivno sodelujejo. S tem namenom so tudi predlagali ta predlog ukrepov in petih zakonov.

Druga je predstavila svoje stališče predstavnica Zakonodajno-pravne službe, ki je, če v kratkem naštejemo, povedala naslednje. Prvič, da se govori zgolj o predlogu sklepa in ne o predlaganih ukrepih. Drugič, da sprejem sklepa pomeni eo ipso implicitno sprejetje tudi celega paketa. Tretjič, da ni možnosti vplivanja na spremembe, dopolnitve ali opustitve posamičnih ukrepov. Četrtič, da je onemogočena razprava in opredelitev do posamičnih ukrepov, ki so nekateri celo tako konkretni, da je podvomila v ustavno ustreznost in povedala je, da so zastavljeni sklepi tako, da je Vladi prepuščeno zgolj, da jih sprejme in določi rokovnik za izvajanje. Odgovori vladnih predstavnikov so šli v smislu bodisi oporekanja, bodisi drugačne interpretacije tistega, kar je bilo v uvodu povedano, in sicer tako, da je bilo ugotovljeno, da je bilo leto 2008 leto zasuka, leto, ko se pričenjajo negativni trendi, na kar aktualna vlada še ni imela direktnega vpliva. Kondicija je bila po oceni predstavnikov Vlade povprečna. Mednarodne organizacije ne ocenjujejo ukrepov kot neustreznih. Veliko predlogov se že izvaja, nekateri so v pripravi za izvajanje. Predstavljen je bil tretji sveženj ukrepov in cela vrsta drugih neposrednih odgovorov je še bila. Poslanci smo govorili o tem, da smo benovolentni do vsakega poskusa, ki pomaga k iskanju ukrepov za reševanje finančne in gospodarske krize. Izražali smo tudi naklonjenost temu, da so bili prisotni številni predstavniki Vlade in se strinjali z oceno Zakonodajno-pravne službe. Posamezniki so ocenjevali, da je predlog ukrepov pravzaprav marketinška poteza, da gre za nabiranje političnih točk in naklonjenosti v javnosti. Sicer smo pa izražali stališča, da je treba, tudi predstavniki zbornice so tako govorili, da je treba zbrati moči, se uvesti h konstruktivnemu razgovoru in upošteva tudi to, kar so pripravili v okviru Poslanske skupine SDS oziroma njihovega strokovnega sveta, strankarskega, pripraviti nov sveženj ukrepov, ki bo pomagala k čim hitrejšemu in čim

kvalitetnejšemu premiku iz krizne situacije k razvojnim potencialom.

Sklep odbora je, da predlog ukrepov, oziroma sklep ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku predlagatelja sklepa Janezu Janši za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

Prosim.

JANEZ JANŠA: Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora. Predsednik, članice in člani Vlade, spoštovane kolegice in kolegi!

Mislím, da se je v Državnem zboru pravkar prvič zgodilo, da predlagatelj nekega predloga ni prvi dobil besede. Prvi je dobil besedo predsednik matičnega delovnega telesa, ki je podal mnenje na nekaj, kar še ni bilo predstavljeno. To je ravno tako, kot da bi na sodišču najprej prebrali zagovor, potem pa obtožnico. Ampak to ni edina nenavadnost te točke dnevnega reda. Bistveno bolj nenavadno je, da imamo izredno sejo Državnega zbora, kjer se obravnava več kot 60 predlogov za izhod iz gospodarske krize, ki jih je vložila opozicija, Vlada pa te predloge kritizira. V normalnih državah je stvar obratna. Vlada predlaga ukrepe in jih opozicija kritizira. Tretja nenavadnost v zvezi s to sejo je v tem, da nam je Kolegij, kjer so predstavniki vladnih koalicijskih strank to izglasovali, za obrazložitev več kot 60-ih ukrepov namenil 5 minut. V petih minutah, spoštovane kolegice in kolegi, jaz ne morem prebrati niti v naštevanju teh ukrepov. Po drugi strani Vlada očita, da ukrepi niso dovolj obrazloženi v tem svojem gradivu. Dali pa ste nam pet minut, da jih dodatno obrazložimo. Jaz bom zdaj prisiljen, čas poslanske skupine, ki je namenjen za razpravo porabiti za obrazložitev teh ukrepov. Za to sejo je navidezno veliko časa. Ampak od tega ste dali predlagatelju pet minut za uvodno obrazložitev. Za zaključno besedo pa 30 minut. Ob tem ste dali Vladi 40 minut oziroma 45 minut za zadnji odgovor. Torej, nenavadna situacija, ki je še toliko bolj nenavadna glede na pomen te točke dnevnega reda. Ko ste v prejšnjem mandatu kot opozicija predali razpravo o terminalih v Piranskem zalivu, kar je pomembno vprašanje, zagotovo pa ni pomembnejše, pa Tržaškem, kar je pomembno vprašanje, ni pa pomembnejše od tega, ki je danes na dnevnem redu, je predlagatelj gospod Gantar dobil 40 minut za uvodno obrazložitev, ko je šlo za eno samo vprašanje, tukaj gre za preko 60 ukrepov, ki naj bi jih mi obrazložili v petih minutah. Tega ni možno, lahko samo obrazložim, zakaj smo to sejo zahtevali.

To sejo smo zahtevali potem, ko smo marca čakali na tako imenovani ključni vladni protikrizni paket ukrepov in tega nismo dočakali. Potem je prišla aprilska seja Državnega zbora, na dnevnem redu te seje ni bilo niti enega strateškega ukrepa

za odgovore na izzive gospodarske krize, niti enega. In zdaj smo sredi majske seje, kjer je par osamelcev, ker popravljamo nekatere zakone s tem v zvezi, ni pa nobenega strateškega zakona iz tega najavljenega tretjega paketa ukrepov. Zaradi tega smo se odločili, da sami vložimo pet potrebnih zakonov in predlagamo vrsto drugih ukrepov. Ko smo danes na hitro pregledali ta gradiva Vlade, ki so prišla na mizo tudi z veliko zamudo, na obravnavi na matičnem delovnem telesu teh gradiv ni bilo, smo ugotovili, da je ta naš predlog vendarle spodbudil Vlado, da je neke stvari v tem času, ki jih predlagamo, začela izvajati in to nas izjemno veseli. To, da se toliko časa ni nič dogajalo, je po našem mnenju tudi posledica dejstva, da se ponudba, ki je bila najprej dana za to govornico s strani predsednika Vlade ob njegovi izvolitvi, češ da bo oblikoval široko socialno pa tudi politično razvojno partnerstvo, enostavno ne uresničuje, kljub temu, da smo po tem, ko smo nekaj časa neuspešno čakali na ta projekt z vladne strani, tudi mi poslali svoje izdelane predloge, kako naj bi partnerstvo 2 plus 10 za razvoj in za izhod iz gospodarske krize izgledalo. Ampak od tega ni nič in danes smo v situaciji, ki je ne pozna nobenega druga evropska država - opozicija predlaga paket ukrepov za reševanje krize, Vlada pa ta paket v tem gradivu kritizira oziroma ga deloma povzema, v tistem delu nas to veseli. Jaz mislim, da bi bilo dobro, da bi bil eden od dogovorov današnje seje, da v prihodnje to delamo skupaj, ne pa tako, da bo situacija obrnjena na glavo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Vendarle moram poudariti, da je Državni zbor na plenarnem zasedanju vezan na poročilo matičnega delovnega telesa, ki je sklenil, da predlog sklepa ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Zato je potekala razprava in je oblikovana po tretjem odstavku 134. člena, kar pomeni, da imajo poslanske skupine možnost predstavitve mnenja v času največ 5 minut. Ne glede na to, smo mi odprli to razpravo in je tudi možnost, zato je čas 5 ur in 53 minut.

Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja. Besedo ima gospod Borut Pahor, predsednik Vlade Republike Slovenije.

BORUT PAHOR: Gospod predsednik, Državni zbor!

Ne samo meni, celotni Vladi se zdi, in to pravim zelo iskreno, zelo dragoceno, da bomo danes dolgih dvajset ur, kolikor bo pač potrebno, zgoščeno polemizirali o tem, kako je doslej in kako naj poslej Slovenija ukrepa v pogojih svetovne recesije. Za začetek bi bilo verjetno pošteno priznati, da nihče, ne Vlada ne opozicija, nima v celoti prav ali pa se v celoti moti. Da je tako, kažejo nenazadnje ravnanja Državnega zbora, ko ste poslanke in poslanci bodisi vladne bodisi opozicijske predloge sprejemali, če ste presodili, da so dobri za rešitev te krize.

Nek malodušnež bi utegnil reči, da je nova slovenska vlada imela to smolo, da je prejela odgovornost za vodenje državne ravno v času, ko se je konjunktura prevesila v recesijo. Jaz pa bi rad rekel, da je bilo za Slovenijo dobro, da je dobila novo slovensko vlado prav v tem času. Prvič zato, ker je od vsega začetka ta vlada razumela, da se negotovost, o kateri smo govorili že pred volitvami, počasi preveša v krizo, in da se kriza preveša v recesijo. Drugič zato, ker je reševanje problemov, ki so povezani s to krizo, postavila v ospredje svojega programa dela in ker se je hkrati z novimi problemi, ki jih je pripeljala ta kriza, odločila, da rešuje tudi nakopičene stare stvari in, to se mi zdi pomembno poudariti, poskuša predloge, ki prihajajo v Državni zbor, kolikor je to mogoče, uskladiti s socialnimi partnerji.

Da ne bo nespোরазumov, s tem ne trdim, da je vse kar počnemo prav in brez problemov. Globina krize in stiska ljudi nas opozarjajo, da pred Vlado stoji še ogromno dela in veliko dilem in mi jih želimo pretehtati skupaj z opozicijo. Naj spomnim, da je do ustnega dogovora o tem, da bi sodelovali v premagovanju težav, ki so povezane z gospodarsko in socialno krizo, prišlo, potem pa je prišlo tudi do nekaterih dogodkov v Državnem zboru, ki so to zaupanje nekako ohladili. Jaz si želim, da bi v prihodnosti prišlo do obnovitve tega zaupanja in da bi skupaj premagali krizo, pred katero smo.

Kar se tiče aktualnih predlogov poslanske skupine SDS. Vlada ocenjuje, da so v tem trenutku fiskalno nevzdržni. Saj pomenijo predvsem zniževanje javnofinančnih prihodkov in povečujejo javnofinančne odhodke. To pomeni, da povečujejo problem razkoraka med obveznostmi na eni strani in viri njihovega financiranja, ki se v razmerah padanja gospodarske rasti kažejo kot eden ključnih problemov, s katerimi se Slovenija sooča obvladovanju javnih financ. Mi ocenjujemo, da ukrepi med seboj tudi niso povezani v neko celoto, ki bi na dovolj konsistenten način ciljala ključne probleme, s katerimi se sooča slovensko gospodarstvo.

Ravnanje Vlade. Mislím, da se je Vlada na svetovno finančno krizo odzvala pravočasno, nezaletavo, da je sprejela celo vrsto ukrepov. Danes je predlagatelj govoril o tem, da jih predlaga 60, približno toliko smo jih mi že sprejeli. Naj tukaj samo pokažem na sklope ukrepov, tukaj so ukrepi aktivne politike zaposlovanja, socialnih transferjev, ukrepi davčne politike, ukrepi za spodbujanje konkurenčnosti gospodarstva, razvoj podjetništva, ukrepi za tehnološki razvoj, za spodbujanje kreditnega trga, ukrepi za spodbujanje naložb na področju kmetijstva in poizkus, da čim boljše črpamo sredstva iz Evropskih skladov.

Vse to je v vaših gradivih in prav bi bilo, da si tako Državni zbor pa tudi do Vlade kritična javnost te ukrepe pogleda za to, da ne bi ostali pri vtisu, ki je prevladujoč, da Vlada temu ne posveča dovolj pozornosti, da ni aktivna, da nima idej in da jih tudi ne izvaja.

Na koncu naj samo povem, da se bomo v teh ukrepih lotili tudi strukturnih, prilagoditvenih, ekonomskih in socialnih politik. Jaz sem na začetku mandata obljubil tudi razvojni dialog, ta poteka. Druga konferenca tega razvojnega dialoga bo posvečena prostrukturnim reformam. Tukaj bomo videli, koliko bo pripravljenosti v tem Državnem zboru spodbuditi Vlado takrat, ko bo socialnim partnerjem predlagala ukrepe, ki niso popularni, so pa nujni za to, da Slovenija izide iz te krize kot zmagovalka.

Danes se obeta polemična diskusija, taka naj tudi bo. Vlada zelo samozavestno stoji za tistim, kar je storila. Zelo odkrito pravi, da ima nekatere dileme, kako ravnati naprej. Naj slišimo torej predloge. Ker jih že upoštevala, jih bo upoštevala tudi v prihodnje, v kolikor bomo menili, da so zlasti fiskalno vzdržni. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Ljubo Germič v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod predsednik Vlade. Ministri in ministrice, kolegice in kolegi.

Ob izteku mandata prejšnje vlade, ko je bilo že jasno, da na vrata trka finančna kriza, da bo finančna kriza zajela tudi realni sektor, torej področje gospodarstva, je prejšnja vlada še vedno govorila, da Slovenija ne bo v veliki meri deležna teh v svetu negativnih trendov. Današnje razmere kažejo, da so bile takratne ocene ali podcenjene ali napačne, prav gotovo pa bi bili, če bi takratna vlada lahko nekatere ocene naredila drugače, danes mogoče v drugačni situaciji, ko govorimo o več kot 20% upada industrijske proizvodnje, ko se nahajamo v recesiji, kjer je negativna makroekonomska situacija in vrsta razlogov, ki v slovenskem prostoru zahtevajo aktivno in uspešno delovanje Vlade in angažiranje vseh potencialov, ki lahko pri iskanju rešitev sodelujejo. V tem kontekstu v Poslanskem klubu LDS tudi ocenjujemo napore in predloge opozicijske stranke SDS, da poskušamo skupaj oblikovati določene rešitve, ki bi čim hitreje in uspešno pripeljale k rešitvi nastale situacije. In v tem kontekstu razumemo tudi predloge, ki jih je opozicija, torej stranka SDS vložila, kot predmet razprave v okviru današnje nujne seje. Seveda smo vse te predloge v Poslanskem klubu LDS natančno preučili in prvi pogled je ustvaril občutek, da gre za predloge, ki imajo namen konstruktivnega prispevka k premagovanju krize. Seveda pa je natančnejše branje, žal, pokazalo, da smo bili priča že znani zgodbi, da gledamo film, ki smo ga že gledali in v katerem glavni igralec vsak dan doživlja iste dogodke, vedno znova in znova, pri čemer pa je vedno nedojemljiv za argumente in opazi, da se vrsta aktivnosti, ki jih predlaga, že izvaja, da

je vrsta aktivnosti, ki jih predlaga, še nedodelanih in da je vrsta predlogov, ki jih predlaga, bilo tudi že v Državnem zboru prediskutirano in se je z argumenti pokazalo, da nekateri predlogi niso dobri. Ob tem je treba poudariti, da se s strani opozicije nenehno pojavljajo isti očitki, kako ta vlada nič ne dela, kako ne ukrepa, ampak zgolj premišlja in se usklajuje, kako je nesposobna in nestrokovna in kako v Sloveniji obstajajo politične strukture, ki zmorejo več, ki zmorejo bolje in hitreje ukrepati. Problem je le, da nam to govorijo takrat, ko so v opoziciji, ko so imeli v rokah škarje in platno pa so njihova dejanja bila drugačna. Zato lahko tudi njihove pobude ocenjujemo v drugačni luči. Slišimo očitke, kako bo ravnanje te vlade pomenilo dolgoročno nepopravljive posledice na gospodarskem in socialnem področju in kako bo odlašanje sprejetja ukrepov, ki jih predlaga največja opozicijska stranka, še poglobilo gospodarsko in socialno krizo v Sloveniji, ki bo zato trajala bistveno dlje, kot v ostalih evropskih državah. Ves čas je poskušal ustvariti vtis, da je finančno gospodarska kriza nastala v Sloveniji. In če poslušamo največjo opozicijsko stranko, šele z nastopom te vlade. Ker sedanja vlada ne ukrepa oziroma ukrepa prepočasi se poskuša pred slovensko javnostjo ustvariti vtis, da opozicija ponuja vse rešitve na nastale krizne razmere. Vendar pa prebiranje predloženega paketa ukrepov pokaže, da so predloženi ukrepi, žal, nedodelani. V veliko primerih nakazujejo le smer delovanja ekonomskih politik, zato so možne različne interpretacije in njihove implementacije, ki imajo lahko zelo različne javnofinančne posledice. Predlogi pa so si skupni v tem, da delujejo všečno in da nimajo praktično nobenih analiz, na podlagi katerih bi šele bilo mogoče sprejeti racionalno odločitev. Ocene tudi kažejo, da so v tem trenutku fiskalno nevzdržni, saj pomenijo predvsem znižanje javnofinančnih prihodkov in pa večanje javnofinančnih odhodkov. To pomeni, da povečujejo problem razkoraka med obveznostmi in viri njihovega financiranja, kar se je v razmerah padanja gospodarske rasti pokazalo kot eden ključnih problemov javnih financ v Sloveniji.

Nadaljnja slabost predloženega paketa se kaže tudi v tem, da ukrepi niso povezani v celoto, ki bi celovito in konsistentno obravnavala ključne probleme, s katerimi se sooča slovensko gospodarstvo.

Po mnenju Poslanskega kluba LDS se je Vlada Republike Slovenije na svetovno finančno in gospodarsko krizo, ki je zadela tudi Slovenijo, odzvala ustrezno in sprejela vrsto ukrepov. Nekaj od teh je naštel tudi predsednik Vlade v svojem nagovoru. Če jih samo ponovim; bila je vrsta ukrepov na področju davčne politike, spodbujanja konkurenčnosti, gospodarstva in razvoj podjetništva, ukrepi na področju tehnološkega razvoja, spodbujanja kreditnega trga in še bi lahko naštevali.

Žal, tudi sam se strinjam, da je bilo malo časa, da bi lahko v celoti proučili gradiva, ki smo ga dobili na mizo. Torej gre za dva sklopa. Prvi - pregled izvajanja protikriznih ukrepov Vlade Republike Slovenije. In drugi - mnenje Vlade Republike Slovenije do opredeljenega paketa s strani Poslanske skupine SDS. Že hitro prebiranje teh dveh dokumentov pa pokaže in potrjuje dejstva, o katerih sem ravnokar govoril. Kot sem že dejal, vrsta predlogov v paketu se ponavlja. Med ponavljajočimi predlogi bi omenil predvsem dva iz prvega sklopa paketa ukrepov, ki se nanašata na davčno področje. Tako sta prvi in drugi predlog ukrepov po vsebini identična vsebini Predloga zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o davku od dohodka pravnih oseb, ki ga je v Državni zbor Republike Slovenije predložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. Vsebinsko identični Predlog zakona o spremembah Zakona o davku od dohodka pravnih oseb je Državnemu zboru Republike Slovenije predložil tudi poslanec mag. Andrej Vizjak, kjer se v bistvu ponovijo isti predlogi, ki v prvem predlogu niso dobili podpore. V okviru paketa ukrepov se zdaj obravnava isti predlog zakona oziroma se predlogi istih ukrepov ponovijo tudi v tem dokumentu. Ob tem je potrebno poudariti, da je Vlada v okviru celovitega nabora ukrepov tudi na področju sistema davka od dohodkov pravnih oseb sprejela ukrepe, katerih cilj in namen je bil povečanje likvidnosti gospodarstva v trenutnih razmerah. Tako je bil spremenjen zakon, ki ureja davčni postopek v delu, ki določa akontacije davka, obseg spremembe pa se ocenjuje na vrednost 50 milijonov evrov. Prav tako naj omenim tudi ponoven predlog spremembe Zakona o DDV. In če me spomin tudi tukaj ne vara, je predlog prav tako vložen tretjič, kljub temu, da je bilo večkrat pojasnjeno, zakaj tega v danih razmerah ni mogoče spremeniti kar čez noč, pa ne zgolj z vidika finančnih učinkov. Analize predstavljenih ukrepov iz predloženega paketa, seveda v tej predstavitvi je ne moremo opraviti v celoti, prav gotovo pa bomo jo lahko dopolnili z razpravo, kaže, da je novih predlogov bore malo, vsemu skupaj pa manjka predvsem racionalnost, razmislek in trezna presoja, brez kakršnihkoli analiz in ocene posledic ter dejanskih učinkov, kar je v trenutnih razmerah, v katerih je Slovenija, milo rečeno, predvsem neodgovorno.

V Poslanskem klubu LDS nasprotno menimo, da morajo biti ukrepi preiščeni in povezani v celoto, s ciljem najti rešitve, ki bi bile pravi odgovor na ključne probleme, s katerimi se sooča slovensko gospodarstvo, in teh ni malo. Odgovornosti za ukrepe, slabe ali dobre, prave in malo manj prave, ne bo nosila opozicija, temveč že v prvi vrsti Vlada. Seveda bi bilo pa dobro, da pri iskanju skupnih rešitev iščemo tudi možnosti sodelovanja. Res konstruktivno ravnanje je verjetno za največjo opozicijsko stranko že preveč, kajti najlažje je izbrati nekaj všečnih ukrepov brez resnih analiz. Pri tem je pa treba v javnosti še ustvari občutek kriznih

razmer, zaradi neustreznega ravnanja Vlade, in ustvariti občutek, da ima le opozicija prave rešitve in če se ne podpre njihovih ukrepov, nam grozi katastrofa, kar kliče po drugi republiki. Po našem mnenju ni razlogov za zbujanje negotovosti in nezaupanja pri ljudeh in ni potrebe po novi republiki.

Ob obravnavi predloga sklepa pa želimo opozoriti tudi na nenavadno situacijo, na katero je opozorila tudi državna služba, Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. Pri obravnavi predloga sklepa in z njim povezanega paketa ukrepov le tega v postopku obravnave ni mogoče dopolnjevati in spreminjati. Predlog sklepa je oblikovan tako, da ni mogoča obravnava do posameznega dela v okviru posameznih ukrepov. Pri tem se postavlja tudi vprašanje ustavne ločitve zakonodajne in izvršne oblasti, saj so nekateri predlogi po posameznih sklopih zapisani na način, ki Vlado zavezujejo h konkretnem ravnanju, še posebej ostro omejitev, ki jo nalaga 2. točka predloga sklepa, saj je s predlaganim besedilom dopuščena le določitev časovnega programa izvedbe sprejetih ukrepov.

Zaradi navedenih razlogov bomo v Poslanskem klubu LDS podprli sklep matičnega delovnega telesa, da predlog sklepa ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Pri tem pa bi želeli poudariti, da podpiramo odgovorno ravnanje sedanje vlade in jo podpiramo v njenih prizadevanjih za zmanjševanje posledic krizi. Verjamemo, da bo ravnala premišljeno, intenzivno vodila socialni dialog s socialnimi partnerji in predlagala ukrepe, ki bodo dodelani, ciljani na vse ključne probleme v gospodarstvu in družbe nasploh in bodo med seboj povezani. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Bojan Kontič v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Prosim.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Gospod predsednik Vlade, ministrice, ministri, kolegice in kolegi.

Predsednik Vlade Republike Slovenije gospod Borut Pahor je v svojem prvem nagovoru tega poslanskega zbora postavil trditev, da se nahajamo v krizi in hkrati pozval k sodelovanju vse politične stranke zastopane v Državnem zboru. Takrat so bile ocene o tem, ali je finančna gospodarska kriza že zajela tudi Slovenijo, deljene. Finančna kriza se je sicer začela v drugi polovici leta 2007, prejšnja vlada in največja stranka v tej Vladi pa je predolgo počivala, dejansko, na lovorikah, ki so bile splet širših okoliščin in ne le njihove aktivnosti, zdaj pa zelo ostro novo vlado obtožujejo, da prepočasno ukrepa ali pa, da preslabo deluje. Prejšnja vlada bi lahko pripravila tudi spremembe proračuna za tekoče leto, torej leto 2009, ki je utemeljen na nerealnih temeljih, pa tega ni naredila. Celo Zakon o izvrševanju proračuna je spremenila, da ji ne bi bilo treba pripraviti proračuna, ker bi se izkazalo, da ni

načrtovala kritja za predvolilne obljube. To je prepustila sedanji vladi, ki pripravlja rebalans rebalansa proračuna v precej težjih pogojih na podlagi negativne štiri odstotne gospodarske rasti. Koalicija in Vlada se zavedata problema gospodarske in finančne krize. Vlada se je od prvega dne dalje aktivno ukvarjala z iskanjem ustreznih rešitev. V manj kot enem mesecu od nastopa je Pahorjeva vlada pripravila prvi paket ukrepov za omejevanje učinkov finančne krize. Že takrat so se pripravljali in sprejemali ukrepi, ki naj bi krizo blažili in odpravljali posledice. Pri tem se ni bilo mogoče opreti na izkušnje drugih držav. Ker smo vsi hkrati, seveda specifično za posamezno okolje in obseg krize, iskali rešitve. In tako je tudi danes. Učinkovitih receptov torej ni. Tudi na podlagi tega je zelo težko pristati na oceno, da so ukrepi Vlade povsem neustrezni in prepočasni. Opozicija, ki v določenem obsegu povzema predloge in zamisli Vlade, pa ob hkratno izraženi kritiki ocenjuje svoje predloge kot najboljše in edine. Veliko zabave vam želim.

Z velikim veseljem bi vse predlagane ukrepe...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani.

BOJAN KONTIČ: ... brez korekture sprejeli, če bi bila minimalna možnost, da bi njihov sprejem tlakoval pot iz krize. Tako pa, žal, ugotavljam, da gre še za en poskus lastne promocije, pa naj stane kolikor hoče. SDS je namreč sklicala izredno sejo z namenom diskreditiranja koalicije v času, ne boste verjeli, evropskih volitev. Bivši predsednik Vlade pa obtožuje Vlado, da so vladni protikrizni ukrepi nespametni. Vendar, na podlagi česa to sklepa? Niti Mednarodni denarni sklad, niti Evropska komisija, niti OECD niso tega mnenja. Te inštitucije opozarjajo le, kar so že opozarjale v mandatu prejšnje vlade, da javne finance na dolgi rok niso vzdržne. Vendar za razliko od prejšnje vlade ta vlada vodi razpravo o ukrepih za dolgoročno vzdržnost javnih financ. Naj mi bo dovoljeno, da ponovim ugotovitev, da je v ukrepih, o katerih danes razpravljamo, kar nekaj idej, ki jih v opozicijski poslanski skupini s težavo olastninijo, brez da bi bili pri tem lastninjenju v zadregi. Žal smo v preteklih mesecih večkrat zaznali, da so zakoni, o katerih idejni zasnovi so govorili predstavniki Vlade, vloženi v proceduro, vendar so jih hkrati toliko popačili, da jih v predlaganem besedilu ni bilo mogoče podpreti v parlamentarni proceduri. Koalicija in Vlada se zavedata, da je dobre predloge opozicije potrebno sprejeti in smo jih tudi sprejeli, ko smo povečali investicijske olajšave za malo gospodarstvo in samostojne podjetnike. To je bil sicer povzet predlog gospodarstva, vendar pa je prejšnja vlada ukinili investicijske olajšave. Zakaj različno v času vladanja in delovanja v opoziciji?

Sprejeli smo tudi ukrep hitrejšega vračanja DDV-ja z letom 2010. Ta ukrep je sicer predlagalo gospodarstvo v času

prejšnje vlade in bi ga z lahkoto prejšnja vlada izvedla v času več kot 6% gospodarske rasti v primerjavi s sedanjo minus 4%.

Koalicija in Vlada se ne bojita razprave o paketu ukrepov za izboljšanje gospodarske in socialne krize, vendar pa naj z vidika vsebine ukrepov poudarim, da so v dobrih ukrepih SDS prevzeti nekateri vladni, ki so v pripravi. Prav tako vidimo, da v predlaganih petih zakonih SDS reciklira že vložene zakone, ki so bili ocenjeni kot neprimerni, ker takšni ukrepi niso primerni za reševanje gospodarske krize. Drugi ukrepi pa so neprimerni za naše gospodarstvo in velikost države kot je Slovenija. V gradivu pa je dosti ukrepov, ki jih pripravlja Vlada, na primer sprejem zakona o dolgotrajni oskrbi v normativnem programu Vlade Republike Slovenije za leto 2009 je predlagano spodbujanje prostovoljnega dela. Tudi Evropska komisija ni v svojem načrtu oživljanja gospodarstva predlagala, da se rešuje gospodarstvo, kot je predlagano z zakoni SDS-a.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov se zavedamo stanja javnih financ. Ko na eni strani govorimo o ukrepih razbremenjevanja in krčenju prihodkov prihodkovne strani proračuna, je vsekakor potrebno razmišljati tudi o zniževanju vseh standardov, ki jih s pomočjo proračuna zagotavljamo. S tem posegamo na zelo občutljivo polje solidarnosti. Ne morem verjeti oziroma nočem verjeti v realnost projekta, ki bi pomenil "Čim slabše za ljudi, tem bolje za opozicijo" na naslednjih volitvah.

Ukrepi, ki jih predlagajo so, kot ugotavlja Vlada, zelo nedodelani in v veliko primerih le nakazujejo smer delovanja ekonomskih politik z različnimi javnofinančnimi posledicami. Potrebne so dodatne analize, ki bi omogočile sprejemanje racionalnih odločitev. Vsekakor pa lahko postavimo trditev, da so ukrepi fiskalno nevzdržni in ustvarjajo razmere o katerih sem že govoril. Torej, znatno znižanje javnofinančnih prihodkov in povečanje javnofinančnih odhodkov. To pa je že pot, ki vodi v zgodbo, ki nima srečnega konca za vse tiste, ki so že danes socialno ogroženi. Socialni demokrati tega hazardnega početja ne moremo in ne smemo dovoliti.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo predlog, da sklep, da Državni zbor Republike Slovenije podpira paket ukrepov za izboljšanje gospodarske in socialne situacije v Sloveniji ni primeren za nadaljnjo obravnavo, ker bi s tem sklepom Državni zbor posegel v samostojnost Vlade, kot vrha izvršilne oblasti.

Naj predlagatelje opomnimo, kaj smo skupaj z Vlado naredili oziroma delamo s ciljem reševanja finančne in gospodarske krize. Teh ukrepov, seveda, ni mogoče naštetih, ker v uvodu porabijo ves čas, ki je namenjen poslanski skupini. Vlada je na seji 14. 5. 2009 potrdila nov interventni zakon o delnem povračilu nadomestila plače in ga poslala v Državni zbor Republike Slovenije. Namen predlaganega interventnega

zakona je ohranitev čim večjega števila delovnih mest. Še prej je za ohranitev čim večjega števila delovnih mest Vlada sprejela interventni zakon o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa, ki omogoča ohranitev čim večjega števila delovnih mest v času padanja naročil in krčenja proizvodnje. Državni zbor je sprejel Zakon o javnih financah. S tem se upravičencem omogoči dostop do likvidnosti v času nedelovanja finančnih trgov, ko ni možno normalno dobiti kreditov na finančnih trgih brez poroštev države. Državni zbor je tudi sprejel spremembe Zakona o bančništvu, s katerim se namesto dosedanjega zneska, do takratnega 22.000 evrov, neomejeno jamči za vlogo vseh upravičencev. Z Zakonom o jamstvenih shemi Republike Slovenije bo omogočena gospodarskih družbam s sedežem v Republiki Sloveniji in zadrugam lažja pridobitev likvidnih sredstev za financiranje vlaganj v investicije in obratna sredstva. Na podlagi Zakona o javnih financah, Zakona o bančništvu, zakona o jamstveni shemi je država za sprostitev kreditnega krča namenila 12 milijard evrov poroštev. S spremembo zakona o SID banki je Vlada sprejela sklep o dokapitalizaciji SID banke za 60 milijonov evrov, kar na skupaj 300 milijonov evrov. Ustrezno kapitalizirana razvojna banka je v takih razmerah lahko pomembno orodje ekonomske in tudi socialne politike. Večji kapital lahko omogoči tudi boljšo ocenitev banke, s tem pa tudi ugodnejše vire za financiranje banke. Prav tako je Vlada povečala subvencije za tehnološke centre, za raziskave in razvoj ter konkurenčnost v višini 68 milijonov evrov, kar je izredno pomembno v teh kriznih časih. Prav tako so povečana sredstva za srednja in majhna podjetja v višini 32 milijonov evrov, povečana so tudi nadomestila za brezposelne v višini 57 milijonov evrov, ker je treba reševati njihovo eksistenco.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo torej brez kančka slabe vesti podprli sklep matičnega delovnega telesa in tudi na ta način izrazili podporo prizadevanjem Vlade za učinkovito, a hkrati nepopulistično iskanje ustreznih rešitev.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obvestilo. Predsednik Vlade me je zaprosil, da vam povem, da v tem trenutku sprejema predsednika senata Kanade. Takoj po opravljeni obveznosti se bo vrnil v dvorano Državnega zbora.

Besedo ima Janez Janša v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Prosim.

JANEZ JANŠA: Hvala še enkrat za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi, člani Vlade.

Slovenska demokratska stranka oziroma Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke bo seveda predlog sklepa, ki smo ga vložili, podprla. Seveda podpira tudi ukrepe, ki jih je pripravil naš strokovni svet.

Žal moram večino časa, ki ga ima na razpolago poslanska skupina za opredelitev do teh ukrepov, porabiti za uvodno obrazložitev in predstavitev teh ukrepov, ker tega časa nismo imeli kot predlagatelj. Pravzaprav lahko nadaljujemo tam, kjer smo končali razpravo na podobni seji decembra lanskega leta. Takrat je bila seja Državnega zbora, na kateri smo sprejemali nekatere protikrizne ukrep in se je prvič pokazalo, da v Sloveniji obstajata dva pogleda na to, kako bi se morala Slovenija najučinkoviteje odzvati na te odzive gospodarske krize. Danes ugotavljam, da smo po petih mesecih še vedno na tem razpotju, še vedno sta dva osnovna pogleda, o katerih bom govoril v nadaljevanju.

Velja ponoviti nekatere temeljne predpostavke, ki opredeljujejo, recimo temu, doseg učinkov gospodarske krize na slovensko gospodarstvo. Dejstvo je, da se je ta kriza začela s svetovno finančno krizo, ki je začela nastopati že proti koncu leta 2007, vendar pa Slovenije ta svetovna finančna kriza neposredno ni prizadela. Nobena pomembna finančna institucija v tej državi zaradi finančne krize ni propadla. Pravzaprav je od finančne krize imela, kot ugotavljamo v teh dneh, ko smo končno dobili nekatere odgovore, še največ škode naša centralna banka oziroma Banka Slovenije, ki je kupila za skoraj 40 milijonov evrov obveznic propadle banke Lehman Brothers in to v času, kot se je že pisalo in govorilo o možnosti svetovne finančne krize, ko so se kazali prvi znaki. Za mano sedeči minister za razvoj in Evropske zadeve gospod Gaspari, je bil takrat guverner Banke Slovenije. Naši vladi se je ob koncu mandata očitalo, kako nekako ni vedela oziroma ni predpostavljala, da bo ta kriza prišla tudi v Slovenijo, da pa je takratna opozicija to vedela. Zdaj, če je vedela, ne vem, zakaj se je potem kupovalo obveznice Lehman Brothers in zakaj je bila ravno Banka Slovenije edina finančna institucija, ki je neposredno prizadeta z nakupom slabih vrednostnih papirjev. Ampak, hvala bogu, gre za omejen obseg. Nekoliko nenavadno je, da je ta problem ali pa škandal ravno v centralni banki, ker to ni kakšna velika spodbuda ali pa vzor za poslovne banke, ampak v celoti vzeto, je Slovenija med tistimi evropskimi državami in tisti državami na svetu znotraj razvitega gospodarstva, kjer zaradi svetovne finančne krize nobena resna finančna institucija ni propadla. Zaradi tega so tudi učinki druge faze gospodarske krize v Slovenijo prišli relativno pozno in so Slovenijo zajeli predvsem zaradi hudih problemov v državah oziroma na trgih, kamor slovensko gospodarstvo pretežno izvažajo. Res pa je, da je slovenski finančni sistem zaradi svoje rigidnosti in nefleksibilnosti bistveno počasneje reagiral na to drugo fazo krize, na gospodarsko krizo in pravzaprav smo v tem stanju še vedno. Vsak dan poslušamo o kreditnem krču, zaradi katerega podjetja, ki bi nujno potrebovala svež kapital za to, da ohranijo ali pa povečajo proizvodnjo in ohranijo ali pa povečajo tudi zaposlenost, kar je ključno, enostavno nimajo dovolj kisika. In ukrepi, ki jih

je Vlada predlagala, mnoge v pravo smer, deloma so bili skupaj pripravljene že konec lanskega leta, sprejemajo prepozno zaradi nepravočasne izdelave podzakonskih aktov ali enostavno zaradi tega, ker nekatera pravila igre niso jasne. Pa tudi razprav, ki zahaja v stransko levico in se koncentrirajo predvsem na en del problema, ki se mu reče "tajkunski krediti." Kakorkoli, Evropske države, v katere je slovensko gospodarstvo največ izvažalo, so zmanjšale in še vedno zmanjšujejo obseg proizvodnje, skrajšuje delovni čas, zmanjšujejo ter ukinjajo mnoge proizvodnje programe. Napovedali ali pa že celo dokončne ocene gospodarske rasti za prvo tromesečje letošnjega leta v najbolj razvitih svetovnih in evropskih gospodarstvih so glede na prejšnja tromesečja v lanskem letu najbolj negativna doslej, kar seveda ne obeta hitrega izboljšanja v prihodnjih dveh tromesečjih in vse kalkulacije, ki so delane na podlagi želja po hitrem okrevanju evropskega in svetovnega gospodarstva so v tem času preuranjene.

Posledice svetovne finančne krize v realnem sektorju bodo vseobsežne. Slovenija kot zelo povezan del evropske ekonomije je po eni strani znotraj te krize, znotraj teh izzivov, zaradi članstva v evroobmočju močnejša, po drugi strani pa je zaradi odvisnosti od izvoza na evropske trge, ki se vse bolj krčijo, izpostavljena enakim posledicam, kot ostali del razvitega sveta. Slovenija je imela na začetku obdobja, ko je kriza zajela tudi našo državo, v primerjavo z večino ostalih članic Evropske unije nekaj pomembnih prednosti.

Prva prednost je bila in še vedno v veliki meri obstaja v nizki zadolženosti. Ob koncu lanskega leta je bila slovenska država najmanj zadolžena v Evropski uniji. Naša zadolženost je znašala manj kot 24% letnega bruto domačega proizvoda, mastrichtska meja 60%. Do teh 60% je veliko manevrskega prostora. Po naši oceni dovolj, če se ta manevrski prostor izkoristi v pravo smer, za to, da Slovenija, ne le preživi to krizo, ampak to krizo izkoristi tudi za to, da bo lahko dosegla nov razvojni vzpon ob prvih znakih oživljanja svetovnega gospodarstva.

Druga prednost pred večino držav članic Evropske unije je bilo zdravje slovenskih javnih financ. V letu 2007 je Slovenija beležila javnofinančni presežek, prvič v času, odkar je naša statistika primerljiva z evropsko, in to je javno finančni presežek vseh javnih blagajn. O tem je skušala koalicijska celotna politična odločati, čeprav gre za statistiko, v Državnem zboru. V vladnem gradivu, ki smo ga dobili od socialnih partnerjev, v zvezi s tako imenovanim tretjim paketom protikriznih ukrepov, imate graf, imate lestvico Ministrstva za finance, kjer pošteno piše, da je imela Slovenija v letu 2007 javnofinančni presežek. Oglejte si to tabelo, če nam ne verjamete.

Naslednja prednost Slovenije, ki še vedno deloma obstaja je sorazmerno razvito in dinamično malo in srednje

gospodarstvo. Tukaj je tista ključna rezerva, kjer je možno z nekaj več kisika zagotavljati nova delovna mesta, za tiste ljudi, ki bodo neizogibno izgubili delo v panogah, ki jih ta kriza še hitreje dela nekonkurenčne. Slovensko gospodarstvo ima neko prednost pred mnogimi evropskimi gospodarstvi zaradi izkušnje iz začetka 90-ih let, ko je izgubilo velik del trga nekdanja Jugoslavija in se je bilo sposobno relativno hitro prilagoditi novim razmeram. Ta izkušnja še obstaja. Ni se izgubila nekje v spominu preteklih generacij. Zaradi te izkušnje je naše gospodarstvo bolj fleksibilno.

Na začetku gospodarske krize smo velikokrat slišali, da je ena od bistvenih prednosti Slovenije pred Madžarsko ali baltiškimi državami, ki so pravzaprav najgloblje danes glede na primerjavo padca rasti, v tem, da je Slovenija pravočasno vstopila v Evropsko monetarno unijo, da je pravočasno prevzela evro, da je s tem zmanjšala oziroma je s tem prišla v bistveno boljšo situacijo, kot če bi imela lastno šibko valuto. In če pogledamo, katere so tiste ključne prednosti, lahko naredimo enostavno primerjavo z Madžarsko, ki je doživela hitro devalvacijo lastne valute že na začetku te krize. To pomeni, da se je tudi standard prebivalstva drastično nekajkrat preko noči znižal. Vse te objektivne danosti, prednosti in slabosti je treba upoštevati pri pripravi odgovorov na izzive krize. Prej sem govoril o tem, da obstajata dva pogleda na to, kako se odzivati na to krizo. Pri obeh pogledih je nekaj skupnega. To pa je priznavanje realnega stanja. Tako ukrepi, ki jih predlagamo v opoziciji, kot ukrepi, ki jih predlaga Vlada, izhajajo iz realnih predpostavk in...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani.

JANEZ JANŠA: ...iz vedenja, da se bo treba v teh kriznih časih, v letošnjem in verjetno tudi v naslednjem letu, zadolževati. To za Slovenijo ne pomeni, če se bo zadolževalo v nekih razumnih meja, preseganja 60% bruto domačega letnega proizvoda, kar je maastrihtski kriterij ali kriterij iz pakta stabilnosti in rasti, kar je zdaj tisto, kar nas veže, ker smo že članica Evropske monetarne unije. Tega manevrskega prostora je pač dovolj. Tako je ključno vprašanje, tudi zaradi tega, ker nihče še vedno ne ve natančno, koliko časa bo ta kriza trajala, za kaj se zadolžujemo. Za kaj bo ta denar, ki ga bomo porabili na račun prihodnjih generacij, ki ga bodo morale ustvariti, porabljen. Nobena modra politika tega denarja ne more porabiti samo za to, da vse usmeri v lajšanje posledic krize za sedanjo generacijo. Vedno je treba misliti tudi na prihodnjo generacijo, vedno je treba misliti tudi na razvoj. In velik del ukrepov, ki jih predlagamo, izhaja iz te paradigme - če se zadolžujemo, potem sprejmemo ukrepe, s katerimi bomo oživili gospodarstvo, in naj se dela tisto, od česar bodo imele koristi tudi prihodnje generacije. Recimo investicije v razvojne osi, za katere se je treba zadolžiti,

kot za vse, kar predlaga Vlada. Prvič, pomenijo novo dinamiko v gospodarstvu, v času, ko recimo gradbeni sektor nima drugih ali dovolj naročil, pomaga se manj razvitim delom te države, ki zdaj, ko se dograjuje avtocestni križ, sprašujejo, zakaj se je pozabilo na te pokrajine, in, dela se nekaj, od česar bodo imele koristi ne samo sedanje, ampak tudi prihodnje generacije. Takšni ukrepi in takšno zadolževanje je ne samo smiselno, ampak je tudi z vidika medgeneracijske solidarnosti pravično. In to je prav tako pomembno.

Po našem mnenju je prava pot za iskanje različnih rešitev znotraj tega izziva enaka, kot smo jo zagovarjali že decembra. Prav nič se ni spremenilo. Mi smo že takrat dejali, da potrebujemo v teh kriznih časih bistveno več partnerstva, tako socialnega kot političnega, kot pa v časih dobre rasti in konjunktura, da potrebujemo razprave o tem, katere strateške poti in usmeritve so prave, in neko, če se da, skupno določitev poti oziroma doseganja soglasja, da potrebujemo tudi medgeneracijski sporazum. Mislím, da mi nimamo pravice zadolžiti prihodnje generacij brez tega, da bi na nek način vlagali tudi v tisto, kar bo v dobro teh generacij. Mislím, da je treba upoštevati tudi nasvete, ki prihajajo iz gospodarstva. Skupni imenovalec stališč, ki so jih oblikovale Obrtno-podjetniška zbornica ali Trgovinska zbornica ali pa Gospodarska zbornica je v tem, da so mnogi ukrepi, o katerih govori Vlada, dobri, da s slišijo v redu, da se pričakuje, da bodo od besed preoblikovani v konkretne zakonske predloge in čim prej sprejeti, ampak da bodo dali rezultate šele čez leta. Vlaganje v večjo inovativnost, v znanost, pomoč inštitutom, raziskovalcem in tako naprej, to je vse potrebno tudi v kriznih časih. Ampak samo ti ukrepi niso dovolj. Potrebni so tudi ukrepi, ki pomagajo sedaj, takoj. S tega vidika je naravnost sramotno, da smo v Državnem zboru porabili mesece za razpravo o enostavni zadevi, to je skrajšanju roka za vračilo DDV-ja, pa še potem ste sprejeli zakon, ki skrajšuje ta rok, ampak s 1. januarjem naslednjega leta. Gospodarstvo potrebuje sredstva sedaj. Mnogi do 1. januarja naslednjega leta v okoliščinah, če se bodo zaostrovale, enostavno ne bodo preživeli. Tako ne bodo imeli nič od tega skrajšanega roka. Hitrost, tempo, tajming so v tem času zelo pomembne stvari in to je ključna pripomba, ki prihaja s strani gospodarstva. Poglejte spletne strani Obrtne zbornice ali Gospodarske zbornice in boste videli, da to ni neko osamljeno mnenje opozicije.

Ampak o tem smo več ali manj v naši poslanski skupini za to in za drugimi govornicami v tej dvorani govorili že decembra. Poglejmo, kaj se je dogajalo v teh zadnjih petih mesecih, po tem, ko se mi je zdelo, da smo neke stvari razčistili.

Naleteli smo na že omenjeno odlašanje z opredelitvijo do nujnih hitrih ukrepov. Lahko bi rekli, da je bila Vlada zelo pogumna v besedah in v nastopih. Ni bilo tiskovne konference,

na kateri ne bi bilo izrečenih besed, stavkov, ki so vsebovali besedo odločno tako in hitro. Ko je šlo pa za konkretne ukrepe, pa se je Vlada tega lotevala s tresočo roko. In tako je še vedno. Jaz si recimo ne predstavljam, da bi času prejšnjega mandata minister za gospodarstva moje vlade kandidiral za Evropski parlament. Jaz bi ga povprašal po zdravju. Sedaj je to nekaj normalnega. Dva ključna ministra Vlade sredi najhujše krize mirno kandidirata za Evropski parlament. To samo po sebi kaže na resnost, kaže na resnost dojemanja same situacije. Če že ne gre za neko veliko škodo, če kdo od teh gre iz Vlade gre za signal. Zadeva enostavno ni resna, če se lahko k ukrepom in k pripravi odgovorov na izzive krize pristopa tako na pol ljubiteljsko: malo kampanje in malo ukvarjanja s krizo.

V časih, za katere pravite, da so bili dobri in enostavni, je prejšnji minister za gospodarstvo, gospod Vizjak, velikokrat klical ob šestih zjutraj, ko se je vozil iz Brežic v službo, in ob desetih zvečer, ko se je vozil nazaj domov. In obiskal, mislim, je v svojem mandatu kot minister za gospodarstvo 300 ali 400 podjetij neposredno. In Vlada sama je pri obiskovanju slovenskih pokrajin obiskala med 600 in 700 gospodarskih subjektov, kjer smo se neposredno seznanjali s situacijo v teh podjetjih. Priporočali bi tej vladi, da po šestih mesecih vendarle obiše kakšno regijo, ne samo Ljubljano. Edina regija, ki jo je ta vlada obiskala, je Ljubljana, ukvarja se samo z neko občino, nekim županom, ki vztraja na obrnjenem principu Robina Hooda, da je treba še več vzeti revnim, še več dati bogatim. In to je edina točka, s katero je Vlada do sedaj ukvarjala.

Velik problem v tem odzivanju je bil po mojem mnenju tudi ta parcialni pristop do socialnih partnerjev. Številni sestanki in tiskovne konference, ampak nobenega pametnega zaključka, ničesar, kar bi vodilo do nekega povzetka, do nečesa, kar bi lahko pripeljalo do socialnega dogovora, novega socialnega sporazuma, ki ga potrebujemo v tej situaciji, ki je drugačna od tiste, v kateri je bil podpisan in do medgeneracijskega dogovora. Sklican je bil nek sestanek tako imenovanega razvojnega dialoga, kamor opozicija ni bila povabljena, vsi drugi pa. In tam je bilo rečeno, da se bo to nadaljevalo. Nič se ni zgodilo. Ustanovljenih je bilo na desetine raznih strateških svetov, ki so se v glavnem sestali samo enkrat, zaradi tiskovnih konferenc in foto terminov. Novembra lani je predsednik Vlade, gospod Pahor, za to govornico, ko je dobil mandat, lahko citiram, dejal, da v časih, ki prihajajo, še bolj, kot smo to potrebovali v prejšnjem mandatu, potrebujemo socialno in politično partnerstvo in obljubil, da bo predlagal novo partnerstvo za razvoj in za odgovore na izzive gospodarske krize. Mi smo čakali na izpolnitev te obljube en mesec, pa potem je bila tista decembrska seja o odgovorih na takratne izzive gospodarske krize, pa še vedno ni bilo nič. Potem sem enkrat

govoril z njim, rekel je, da nimajo časa, naj mi pripravimo. Predlog in smo ga pripravili. Partnerstvo za razvoj 2+10 v okvirih, ki so se izkazali za dobre, za delujoče v prejšnjem mandatu. Poslali smo ga vsem parlamentarnim strankam, odziv je bil tak, kot da gre za nek ne bodi ga treba. Prišlo je do sestanka, kjer je vladna koalicija enotno rekla, da ne bodo podpisovali ničesar, da je možno skleniti nek ustni dogovor o sodelovanju in da je to povsem dovolj. Ta ustni dogovor je zdržal natančno en teden. Dobili smo samo en predlog v mnenje in usklajevanje - to je bil tisti famozni paket varčevalnih ukrepov - na tisti paket smo pripravili skoraj 100 dodatnih predlogov, poslali smo jih Vladi. Po štirih mesecih še vedno ne vemo, ali so bili tisti naši predlogi v redu ali niso bili v redu. Nismo dobili nobenega odgovora na to. In pravzaprav tudi glede tistega paketa varčevalnih ukrepov, ki je bil tako pompozno najavljen, še vedno ne mi ne javnost ne vemo, ali je imel kakšne učinke, kaj se sedaj z njimi dogaja, ali je bila to zgolj neka piarovska poteza na katero smo vsi pozabili. Po štirih mesecih še vedno čakamo na to, da bomo od Vlade dobili odgovor, ali so tisti naši predlogi v redu ali niso, ali so bili upoštevani ali niso bili oziroma kaj je sploh s tem varčevalnim paketom. Vmes je sicer bil nek poizkus, da bi se zaplet ob glasovanju o zaključnem računu za leto 2007 uporabil kot izgovor za to, da partnerstva ni, čeprav gre za popolnoma nepovezane stvari. Pri partnerstvu ni nihče sprejel nikakršne obveze glede sodelovanja pri iskanju drugih rešitev na temah, ki niso povezane s krizo in z gospodarstvom.

Kot sta bila decembra na voljo dva možna scenarija odgovora na krizo, sta ta dva možna scenarija na razpolago še vedno, s tem da je manevrski prostor manjši. Ker se je na stotine milijonov evrov razporedilo, po našem mnenju, ne vedno v pravo smer in ker denarja, ki je enkrat porabljen, ni možno porabiti še enkrat. Na tehnični ravni bi lahko rekli, da imamo pred seboj možnost kampanjskega pristopa iskanja nekih sprotnih rešitev, iz meseca v mesec so tiskovne konference do tiskovne konference, ali pa nek strateški pristop. V tem prvem primeru kampanjskega pristopa obstaja nevarnost, ki se deloma že manifestira, da bo manevrski prostor, ki je obstajal v Sloveniji zaradi nizke zadolženosti in drugih prednosti, porabljen brez dolgotrajnih učinkov. Kot sem rekel, se to v določeni meri že dogaja. Vlada uporablja tukaj pristop netransparentne redistribucije. Tukaj gre za osnovno razliko med pristopom, ki ga predlagamo mi, in med pristopom, ki ga uporablja Vlada in ki je razviden tudi iz teh odgovorov, ki smo jih danes dobili na mizo. Vlada preprosto rečeno stoji na stališču, da je tukaj kriza, da bodo ljudje prizadeti, da jim je pač treba pomagati, povečuje socialne transfere in misli, da bo potem, ko bo ta denar porabljen, kriza minila, vse bo tako kot prej, proračun bo spet poln, zaposlenost bo rasla, ne bo nobenega problema. Hkrati povečuje tudi fonde za delitev določenih sredstev v gospodarstvu. V tem je velik problem: če

hočeš doseči hitre učinke potrebuješ hitre ukrepe. To, da pobiraš z višjimi davki ali pa dajatvami ali pa s prerazporejanjem denar iz gospodarstva in ga potem deliš po volji nekih komisij oziroma birokracije temu gospodarstvu nazaj, traja veliko časa. To delovanje je arbitrarno. Včasih zadeneš tarčo, včasih ne. In veliko denarja se porabi za samo administriranje. Namesto tega mi predlagamo enostavno, da se gospodarstvu pusti več denarja. In da se še nekaj več denarja pusti tistemu gospodarstvu, prek davčnih olajšav, ki bo investiralo. Ker je to edina pot do tega, da bo Slovenija ustvarjala nova delovna mesta, nova produktivna delovna mesta. In to takoj, brez tega, da bi se denar nekje najprej pobralo, pa potem obračalo na proračunu in ustanavljalo komisije in bi ga potem gospoda Golobič in Lahovnik delila podjetjem po nekih razpisih. Pustimo denar gospodarstvu, mislim, da bodo učinki bistveno boljše in hitreje na mizi. Če bo Vlada vztrajala na tej smeri, ki je zdaj na nek način še bolj podčrtana v teh gradivih, ki smo jih dobili, bomo prišli v neko spiralo, ko bo zmanjšanje zaposlenosti in manjša ustvarjena vrednost vse bolj siromašila nacionalno blagajno na prihodkovni strani, hkrati pa bo povečana brezposelnost terjala povečanje socialnih izdatkov.

Sem se odločil, da bom malo poslušal kolegico Pečanovo, ker ona ne posluša mene, bom jaz poslušal njo.

Prosim.

Če bomo šli naprej po tej poti, bo prišlo do trajnega povečanja socialnih transferov in javne porabe, presežki in manevrski prostor, ki ga imamo do 60% zadolževanja, bodo skopneli. Dosegli bomo neke zgornje meje poseganja v rezerve na račun prihodnjih generacij. Takrat lahko - ali razglasimo bankrot in pokličemo mednarodni denarni sklad na pomoč ali pa začnemo dvigati davke in prispevne stopnje. In ne eno in ne drugo ne bo reševalo situacije. Morda tisto prvo še prej. To bo seveda imelo socialne posledice, siromašenje državljanov, padcev standarda, drastično zmanjševanje konkurenčne sposobnosti gospodarstva. Tisto, kar skušamo dopovedati Vladi, je, da je ta prostor omejen, da čas, ki ga porabljamo te mesece za to razpravo, da je to ključen čas, da nekaj, kar lahko storimo danes, naslednje leto ne bo imelo nobenih učinkov ali pa naslednje leto pač tega enostavno ne bo možno financirati s sredstvi, ki bodo na voljo. Strateški odgovor, ki ga mi predlagamo, je še vedno hitra in znatna razbremenitev gospodarstva za vsaj dve leti. Predlagamo, da se 75% tega denarja, za katerega se bomo zadolžili, da rečem zelo preprosto ali pa razpoložljivega manevrskega prostora, porabi za razbremenitev gospodarstva. 25% pa za nujno povečanje socialnih transferjev, ker je pač potrebno solidarnostno pomagati.

V našem paketu je cela vrsta ukrepov, o katerih bom nekoliko več govoril kasneje, ki to omogočajo. To so znižanje davkov, skrajšanje plačilnih in vračilnih rokov, davčne

olajšave, pospešeno črpanje EU sredstev, tudi zmanjševanje zaposlenih v javni upravi na mehak način. Žal je bil mesec december, ko bi lahko nekateri od teh ukrepov veljali še za lansko leto, ko so bili ti presežki, ki bi jih lahko vlagali v novo investicijo, večji, zamujeni. Predlagamo, tako kot sem dejal prej, pospešitev infrastrukturnih vlaganj za ohranjanje gospodarske aktivnosti in zaposlenosti in za to, da bomo denar, za katerega se zadolžujemo, uporabili tudi v korist prihodnjih generacij.

Predlagamo nadaljevanje lizbonskih reform, spodbujenih z olajšavami za investicijsko opremo ter raziskave in razvoj. Predlagamo večjo preusmeritev sredstev Evropske unije za te namene in predlagamo, da se socialni ukrepi sprejemajo bolj selektivno za najbolj prizadete kategorije sodržavljanov. Eden od ukrepov tako imenovanega tretjega paketa Vlade gre v tej smeri. Gre za zakon, ki vzpostavlja notri evidence in ta zakon podpiramo in upamo, da bo čim prej na klopih tega Državnega zbora.

Kaj od tega strateškega pristopa je Vlada upoštevala v zadnjih predlogih. Ocene nismo mogli izdelati hitro, ker tega predloga paketa opozicija ni dobila. Uradno smo ga dobili pravzaprav šele danes na klop v tem gradivu. Mi smo ga pridobili od socialnih partnerjev. Dobro v tem vladnem paketu je ravnokar omenjeni zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Gre za zakon, ki bo dejansko omogočil pravo solidarnost v tej državi s poenotenjem evidenc. Pri tem nismo bili uspešni ne v prejšnjem mandatu, ne v prejšnjih mandatih pred našim. Če bo Vlada čim prej predlagala ta zakon, obljubljam vso podporo pri njegovem sprejetju in tudi pri dodelavi. Dokler tega zakona ni, in v kriznem času je to še bistveno bolj pomembno, vedno obstajajo dvomi, ali se sredstva za socialne transfere dejansko usmerijo k tistim, ki so jih najbolj potrebni. V tem paketu je vreden podpore tudi predlog o druginjskem dodatku vsem socialno ogroženim, vendar ga je možno verjetno na realni osnovi izplačati šele potem, ko bomo sprejeli zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Je pa to pristop, ki je bolj pravičen od tega, da se da druginjski dodatek samo enemu delu socialno ogroženim, kot je bilo predlagano.

Iz tega paketa podpiramo tudi usmeritev k zeleni davčni reformi. Tukaj je dodatni manevrski prostor. In ne samo, da je to dodatni manevrski prostor za napolnitev proračuna ali okrepitev javnih financ, gre tudi za ravnanje, ki je potrebno, ki ga mora Slovenija nujno izvesti znotraj obvez, ki smo jih sprejeli znotraj EU pri doseganju okoljskih ciljev. V tem paketu je zelo nedodelano tisto poglavje ali tisti del, kjer govori o povečanju davkov. Vlada to najavlja, vendar pa ne vemo natančno, katere davke želi povečati. Nedodelan je predlog ali ideje, o reformi javnega sektorja. Zelo nedodelan je tudi tisti del, ki nakazuje pokojninsko reformo.

Ključna pomanjkljivost tega paketa je, da nima neka strategije, da je to nek seznam ukrepov, ki je v nekaterih poglavjih dobro izdelan. Tukaj je treba po mojem mnenju pohvaliti Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, kjer paket razdeljuje do ravni zakonov in ima nekatere dobre predloge. Najslabši pa je gospodarski del, kjer so stvari enostavno nametane, brez razdelave. Tudi o tem, kar podpiramo, se pravi o zeleni davčni reformi je samo en sam stavek. Brez tega kdaj, kako, zakaj in čemu.

Zelo pozdravljamo tiste dele tega vladnega paketa, kjer je prišlo do iskrenega priznanja. Prvič, do priznanja, da je Slovenija v letu 2007 imela javnofinančni presežek. In drugič, da rebalans proračuna, ki je bil sprejet pred meseci v Državnem zboru, ni dober. V tem gradivu piše, da ta rebalans zgolj povečuje programe in porabo, nič ne privarčuje pri sektorju države. To nekoliko preseneča. V vladnem gradivu namreč piše, da se javnofinančna situacija v Sloveniji ne bo bistveno izboljšala, tudi če bodo vsi ti ukrepi sprejeti in izvedeni. Vlada torej sama svoje delo postavlja pod vprašanje. Ker je bilo v predhodnih razpravah, pa tudi v teh polemikah, ki so se pojavile v javnosti po tem, ko smo mi predložili ta paket ukrepov, nekaj različnih verzij ali citiranja ali navedb ocen relevantnih mednarodnih institucij o stanju v Sloveniji ali oceni ukrepov, ki jih Slovenija sprejema za izhod iz krize, naj naštejemo ocene ključnih mednarodnih institucij. Mednarodni denarni sklad v zaključnem poročilu svoje redne misije v Sloveniji 2009 pravi, da pričakuje, da bo Slovenija v letu 2009 v recesiji, recesija bo poglobljala oziroma zaostrovala zmanjšanje izvoza investicij, povečanje brezposelnosti, padec tečajev delnic ter slabljenje domačega povpraševanja, ki je samo deloma nadomeščeno s povečanjem trošenja države.

Mednarodni denarni sklad ocenjuje, da so se slovenske oblasti dobro in hitro odzvale na začetne udarce svetovne finančne krize, saj so vzporedno z drugimi evropskimi državami uvedle neomejeno jamstvo za depozite prebivalstva v bankah, možnost državnih poroštev za posojila bank ter možnost dokapitalizacije iz lastniškega vstopa države v banke. To so bili vse ukrepi predlagani v lanskem letu in tudi sprejeti. Ne glede na to pa IMF opozarja, da je treba zagotoviti, da bodo imele banke dovolj likvidnih sredstev, zlasti dolgoročnih v primeru zaostrovanja kreditnega krča. To opozorilo je, kot vidimo, še kako na mestu.

Glede fiskalne politike Mednarodni denarni sklad predlaga povečanje deleža javnih investicij. Natančno isto, kar predlagamo tudi mi. Posebej pa opozarja na ukrep delnega subvencioniranja polnega delovnega časa. Meni, da ukrep sicer prinaša nekaj olajšanja delavcem in velikim podjetjem, vendar pa ukrep ne cilja dovolj na najbolj ranljive skupine. Tudi to opozorilo bi morali vzeti resno.

Od strukturnih reform, bi bilo po mnenju Mednarodnega denarnega sklada treba reformirati pokojninski sistem, uvesti bolj fleksibilen trg dela, brzditi plače javnih uslužbencev in povečati konkurenčnost slovenskega gospodarstva, predvsem v smislu preprečevanja monopolov in oligopolov. IMF tukaj zaznava nek star problem Slovenije, ki se ga pravzaprav v zadnjem času ne lotevamo, ampak se skuša z razgradnjo nadzornih institucij te monopole še dodatno zaščititi.

Svet Evropske unije v priporočilu o posodobitvah širših smernic ekonomskih politik držav članic in skupnosti v letu 2008 ter o izvajanju politik zaposlovanja držav članic Sloveniji priporoča: prednostno obravnavanje izzivov, kot so dodatna pokojninska reforma in učinkovito izvajanje strategij aktivnega staranja in dodatno usmerjanje pozornosti na bolj prožen trg dela, združen z učinkovitejšim osebnim pristopom pri izvajanju aktivnih politik trga dela. Priporoča nadalje, da v okviru integriranega pristopa prožne varnosti na podlagi zadnjih reform spodbuja prilagodljivejše pogodbene ureditve za preprečevanje segmentacije trga dela, ki v glavnem škodujejo mladim in dodatno izboljšujejo učinkovitost služb za poslovanje, zlasti v zvezi z osebami z majhno možnostjo za zaposlitev. To citiram zaradi tega, ker je med našimi ukrepi vrsta takšnih, ki skušajo spodbuditi Vlado k pripravi vsaj delnih sistemskih reform na tistih področjih, kjer je potrebno tudi v teh kriznih časih z reformami nadaljevati. Mislim, da v odgovor na marsikaj, kar je bilo povedano v zadnjih dneh in tudi danes velja citirati tudi mnenje Sveta Evropske unije, ki pravi, da je Slovenija dosegla dober napredek pri izvajanju nacionalnega programa reform v obdobju 2005-2007. Viden je napredek pri konsolidaciji javnih financ, sodelovanje socialnih partnerjev pri oblikovanju vseh glavnih reform trga dela, prizadevanja za krepitev povezave med izobraževalnim sistemom in sistemom štipendiranja ter gospodarstvom, skrajšanje ustanovitvenega .../Nerazumljivo./... podjetji in zmanjšanju upravnih obremenitev. Vstop Slovenije v evro območje pa je po mnenju Sveta Evropske unije osrednji dosežek na makroekonomskem področju. Če se ne motim, bo v prihodnjih dneh nova ministrica za javno upravo odpotovala v New York po nagrado Združenih narodov, ker je Slovenija dobila prvo mesto za projekt VEM - prvo mesto na svetu, Vse na enem mestu, s katerim smo bistveno, bistveno poenostavili ustanovitev novega podjetja. Mislim, da bi bilo bolj pravično, če bi nek drug minister šel po to nagrado. Ampak kakorkoli Slovenija je lahko ponosna na to, da so bile odpravljene številne administrativne ovire, ki olajšujejo poslovanje gospodarstva tudi v tem kriznem času.

Glede na to, da s to obrazlago trošim čas, ki ga ima poslanska skupina na voljo za predstavitev svojih stališč, ker ste nam dali kot predlagateljem zgolj 5 minut časa, mi dovolite, da zgolj naštejem oziroma povzamem nekatere ukrepe, ki so predlagani in se s tem skupaj izpostavimo tveganju, da

boste vi potem ocenjevali in kritizirali stvari, ki, če nekdo neposredno spremlja to sejo, jih ne pozna. Ker enostavno ni časa, da bi jih predstavili. S tega vidika bo ta seja okrnjena. V bistvu mi predlagamo tri sklope ukrepov za izboljšanje gospodarske in socialne situacije v Sloveniji. Prvi sklop so ukrepi za spodbujanje proizvodnje in investicijske dejavnosti podjetij, vključno z ukrepi za ohranitev in ustvarjanje delovnih mest in blažitev socialnih posledic krize. Naj še enkrat poudarim, da je magična beseda pri odgovorih na izzive gospodarske krize delovno mesto, ustvarjanje novih delovnih mest, še bolj kot prej, čeprav je že lizbonska strategija, od kar smo jo leta 2005 prenovili, prevzela naslov "Grow jobs" - rast in delovna mesta, v krizi je to še toliko bolj pomembno. Nobeden paket ukrepov, ki nima v ospredju tega cilja, ustvarjanja novih delovnih mest, ni celovit, je invaliden. V ospredju teh ukrepov morajo biti prizadevanja za ustvarjanje takih pogojev, da bodo nastajala tudi nova delovna mesta v gospodarstvu.

Na fiskalnem področju je zaradi oživljanja gospodarske dejavnosti, na podlagi, ki sem jo prej obrazložil, potrebno razbremeniti gospodarstvo z znižanjem stopenj davkov od dohodka pravnih oseb in davka iz dejavnosti. Za ta namen je pripravljena novela zakona o davku od dohodka pravnih oseb, ki je posebna točka. Gre za konkreten ukrep, ki bi ga lahko sprejeli danes. Potem predlagamo zvišanje olajšave za investicije ter za raziskave in razvoj. Tudi za to je pripravljen poseben zakon. Slišali smo v zadnjih dneh, češ, zakaj teh olajšav za investicije nismo predlagali že v prejšnjem mandatu. Ta očitek so izgovarjali nekateri isti, ki so v prejšnjem mandatu očitali Vladi, da pregreva gospodarstvo in poganja inflacijo s tem. V prejšnjem mandatu je bilo zaradi visoke gospodarske rast sredstev za investicije veliko, dovolj. Minister za finance ugotavlja celo preveč, ker so se najemala tudi posojila in se je investiralo na veliko. Investicij ni bilo potrebno še dodatno spodbujati z olajšavi, sedaj pa jih je potrebno. In ukrepe je treba sprejemati takrat, ko učinkujejo v pravo smer. V prejšnjem mandatu smo mi prisiljeni voditi proticiklično fiskalno politiko. Tokrat pa je situacija drugačna. Zaradi tega so te olajšave pač potrebne.

Tudi na podlagi tega, kar predstavlja Vlada, lahko ugotavljamo, da je bilo v zadnjih letih začetih veliko investicij, tudi investicij v sektorjih, kjer ni kakšne velike krize, kjer je možno povečati proizvodnjo, ker naročila prihajajo. Vendar je za to, da se bo lahko povečala proizvodnja, ker se bodo zaposlili novi delavci, te investicije treba dokončati. In tukaj je problem. Na tisoče slovenskih malih in srednjih podjetij, ki so začela investicije v prejšnjem mandatu, sedaj ne more dobiti kreditov, da te investicije dokonča, ker banke odobravajo kredite samo nekaterim. Manjši si v gospodarstvu, manjše

možnosti imaš. Ali kot pravijo, ljudje morajo zastaviti lastno premoženje hiše, in lastnino, na hipoteko, da dobijo minimalni kredit. Mi pa tukaj razpravljamo o tem, da bo nekatere velike prevzemne kredite možno podaljšati z državnim poroštvom. To je popolnoma obrnjena logika. Podjetjem, ki so dobra, ki lahko povečajo proizvodnjo in ustvarjajo nova delovna mesta, je treba tudi pomagati. Kdor ne razume tega pristopa, zagotovo ne more voditi države na poti izhoda iz te krize.

Potem predlagamo ponovno ponovno skrajšanje roka za vračilo preplačanega davka ali pa vsaj naj se zakon uveljavi takoj, ne šele naslednje leto. Včeraj smo slišali enega slovenskega uspešnega podjetnika, ki je rekel, da naslednje leto tega zakona ne potrebuje. Sedaj ga potrebuje, pa ga ni.

Potem predlagamo Vladi, da trošarinsko politiko za pogonska goriva vodi tako, da cena motornih bencinov v Sloveniji ne bo višja od cen v sosednjih državah. Ne samo zato, ker tega nikoli v zgodovini ni bilo in se je tranzit navadil polniti rezervoarje v Sloveniji, ampak zaradi tega, da bodo tuji vozniki, ki tranzitirajo Slovenijo, tudi onesnažujejo naše okolje, plačevali trošarino v naš proračun. Sedaj se to ne dogaja. Ne samo, da vsak izračuna, kje je ceneje napolniti tank. Velika avtoprevozniška podjetja imajo notranja pravila, v katerih piše, da so šoferji dolžni napolniti tank tam, kjer je gorivo cenejše. Kar je normalno, ker se vsi obnašajo racionalno. Izračunajte, koliko tranzita gre čez Slovenijo, koliko trošarin ne pride v naš proračun in koliko s tem vsak dan izgubljam. Po eni strani velika stiska za denar, zadolževanje, varčevanje, iskanje sredstev, tukaj pa denar mečemo skozi okno. In to ne denar slovenskih davkoplačevalcev, ampak tranzita, ki tako ali tako plačuje zelo nizko ceno glede na stopnjo onesnaževanja, ki ga povzroča za prehod čez Slovenijo. Jaz ne vem, ali je tako logično stvar, ki jo zna izračunati vsak avtoprevoznik, na Ministrstvu za finance tako težko izračunati. Mi nismo proti temu, da trošarine ostanejo na lanski ravni, ko so bil najnižje, ko so bile najnižje, glede na evropsko regulativo, kar je možno. Veste, da so bile takšne zato, ker smo se borili z inflacijskimi pritiski, ki jih je povzročala predvsem visoka cena nafte na mednarodnih trgih. In nismo nasprotovali temu, da je Vlada dvignila trošarine. Ampak ta politika naj bo pametna, ker bistveno več dobiš z nekoliko nižjimi trošarinami, če tranzit polni rezervoarje v Sloveniji, kot nekoliko višjimi, kot je zdaj, ko tranzit polni rezervoarje v sosednjih državah. Zato ni treba sprejeti zakona. To lahko Vlada naredi jutri na dopisni seji in bomo v slovenski proračun vsak dan dobili najmanj 5 milijonov evrov več. Veste, kakšna je razprava za 5 milijonov evrov, ko je na vaših klopeh rebalans ali predlog proračuna?!

Potem predlagamo vrsto drugih ukrepov, ki izhajajo iz iste paradigme; nimam časa, da bi jih naštel. Skupni imenovalac pa je, še enkrat ponavljam, delavec in delovno

mesto. Ker to je ključna beseda, to je ključni stavek v tej krizi.

Ko boste, spoštovane kolegice in kolegi, prebrali v dnevnem časopisju ali slišali na televiziji sporočilo državnega Urada za statistiko, da se je zaposlenost prejšnji mesec v Sloveniji nekoliko povečala - takrat vedite, da smo morda blizu dna krize. Dokler pa bo brezposelnost drastično rasla, zaposlenost pa padala, pa vedite, da tonemo v to krizo. To je ključni podatek, okrog katerega ni moč nič goljufati in ki bo tako ali drugače zadel vse nas.

Ko gre za socialno področje, je treba vzpostaviti pravično in solidarno družbo in dejansko pomagati tistim, ki so v tej krizi najbolj še dodatno prizadeti. Kot že rečeno - v zvezi s tem je na vladni strani največ narejenega in ukrepi, ki so predlagani, bodo v glavnem dobili tudi našo podporo. Možno je izkoristiti tudi druge rezerve, recimo blagovne rezerve Vlade, naj se vključijo v proces zagotavljanja hrane, zdravil in drugih nujnih potrebščin humanitarnim organizacijam, kadar imajo te prazne police, ker je to neka naravna stvar, ki državo ne stane nič. Potem je treba sprejeti zakon o dolgotrajni oskrbi in nadaljevati z odpravo administrativnih ovir pri oskrbovanju starejših ljudi na domu. Tukaj je tudi tržna niša za novo zaposlovanje. Vlada naj nadaljuje z dobrim primerom Ministrstva za obrambo in naj prazna stanovanja da na razpolago za najem mladim družinam. In treba je, tudi ko gre za področje šolstva, raziskav in inovacij, sprejeti nekatere ukrepe, ki bodo po eni strani pomagali generacijam, ki se zdaj šolajo, po drugi strani pa delovali dolgoročno. Meni je žal, da zadnjič pri sprejemanju zakona o štipendiranju ni bil sprejet amandma, ki bi to štipendijsko osnovo razširil oziroma razširil število upravičencev. Mislim, da je treba zagotoviti tudi večji dodatek k štipendiji za tiste, ki se šolajo izven kraja stalnega prebivališča, ker je to povsem drug problem, kot če si doma iz Ljubljane ali iz Maribora. Na področju okolja je potrebno narediti vse za izpolnitev naših okoljski obvez, ki smo jih sprejeli v okviru Evropske unije. Zagotovo je tukaj lahko ključen instrument zelena davčna reforma, pozivamo Vlado, da čim prej pride z razdelanimi ukrepi. Uvesti je treba inovativno financiranje stavb, obnov stavb z odplačili, porazdeljenimi na več let, na osnovi prihrankov pri stroških z energijo. Ko je Nemčija uvedla ta pristop, je to bistveno poživilo gradbeni sektor, po drugi strani pa se je veliko samo z obnovo oziroma izolacijo stanovanjskih objektov in javnih stavb, kar je najlažje narediti in planirati, prihranilo ogromno energije.

Pri podpori podjetjem in nadaljnjemu zmanjševanju administrativnih bremen posebej izpostavljam ukrep, ki je predlagan v obliki zakona, ki ne stane nič, proračun ne bo nič prikrajšan, bistveno pa olajša poslovanje podjetjem in tudi zmanjša njihove stroške, to je uvedba enotnega nakazila vseh

javnofinančnih dajatev, ki jih plačujejo podjetja in samostojni podjetniki na skupen račun. Jaz upam, da bo vsaj ta zakon, ki je predlagan, podprt, ker nima nobenih negativnih posledic za proračun. Ima samo pozitivne posledice, ker če bo gospodarstvo manj obremenjeno, bo tudi več proizvajalo in tudi proračun bo več dobil preko davkov.

V drugem sklopu predlagamo ukrepe za spodbujanje zasebne in državne potrošnje, pa tudi ukrepe za racionalnejše obnašanje države. Včasih se pri teh ukrepih, ko so o njih razpravljala, meče v eden koš trošenje države in trošenje prebivalstva. Ekonomisti natančno vedo, kakšne posledice ima eno in drugo trošenje. V naši situaciji je na določenih segmentih potrebno spodbujati trošenje prebivalstva, hkrati pa bistveno bolj varčevati pri trošenju države, vendar tudi tukaj selektivno. Tisto, kar bi morali z državnega vidika narediti za spodbujanje trošenja, so ravno te državne investicije v potrebno infrastrukturo, ker gre tukaj tudi za upravičen ukrep.

Mi predlagamo dva zakona za spodbujanje trošenja prebivalstva z neposrednimi subvencijami in sicer subvencije mladim družinam v višini 1000 evrov pri nakupu stanovanja oziroma pri reševanju stanovanjske problema, kar ne izključuje možnost kreditov in drugih instrumentov. V zadnjih dneh smo slišali veliko očitkov na naš račun, češ, da z 10 tisoč evri nihče ne more kupiti stanovanja. Seveda ga ne more. Kot da bi to izključevalo možnost, da on dobi kredit. Jasno je, da bo moral poleg te subvencije zagotoviti sredstva tudi drugje, da je treba, kot Vlada obljublja, poenostaviti to kreditno poslovanje, da bo treba spodbuditi naše banke, da ne bodo pogojevale kreditov mladim družinam s stalno zaposlitvijo, ker je to problem, vendar je to možno združiti skupaj. To ne izključuje eno drugega. Največja neumnost je nasprotovati tem ukrepov s trditvijo, da to izključuje druge načine pomoči in aranžmaje.

Predlagamo tudi subvencijo pri zamenjavi starih avtomobilov za nove. Tukaj gre za dvojni ukrep. Prvič gre za spodbuditev neke zasebne potrošnje, ki ima tudi na drugem koncu pozitivne učinke. Onesnaževanje s CO2 prek avtomobilov je zelo pomemben del problema, ki ga je treba rešiti. Po tej preprosti izračunici lahko sami ugotovite, da ima ta ukrep posredno tudi pozitiven vpliv na prihodkovno stran proračuna. Če se poveča prodaja, se poveča tudi davčni priliv. Če nekdo plača 10.000 za nov ekološko sprejemljiv avto in zato dobi 1.000 subvencije, država dobi nazaj 2.000 evrov od davka, ki ga mora vsak plačati. Zadeve ni možno sešteti in računati zgolj na odhodkovni strani in odšteti teh 1.000 evrov.

Tukaj predlagamo še dvajset ostalih ukrepov, za katere sedaj ni časa, da bi jih vse naštel. Omenil pa bom to, da razni varčevalni paketi, ki zbirajo denar na malenkostih, običajno niso ravno učinkoviti. So morda všečni, niso pa učinkoviti. Predlagamo Vladi, da zmanjša materialne stroške

vseh neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov za najmanj 30%. Znotraj tega potem poiščimo rezerve. Če bi bil takšen sklep sprejet, verjemite, da bi bilo obnašanje pri iskanju teh rezerv popolnoma drugačno.

Ministrstvu za pravosodje predlagamo, da zniža notarske tarife še za dodatnih 20% in naj se vrnejo nazaj ukinjena notarska mesta in s tem zagotovi dodatna konkurenca med notarji. Če znižamo notarske tarife še za 20%, bodo prihodki v tej dejavnosti še vedno lepi. Ko so se znižale v prejšnjem mandatu, je bilo slišati veliko pripomb, da bodo notarji propadli. Povečali smo število notarskih mest, konkurenca se je povečala, tarife so bile manjše, ampak nihče ni propadel. Tudi nobenega ne vidimo na spiskih socialnih problemov. Tukaj je zagotovo še rezerva.

Pri tretjem sklopu, ki je tudi zelo pomemben, še posebej zato, ker vsega dela nismo opravili v prvi fazi, predlagamo nekaj ukrepov za stabilizacijo in normalno delovanje finančnega sistema ter finančnega trga.

Preden sprejmemo posamične ukrepe, predlagam, da Državni zbor zelo resno in poglobljeno obravnava letno poročilo Banke Slovenije, ki mislim, da je bilo narejeno in poslano, ki bi moralo biti razširjeno z neko dobro poglobljeno oceno zdravstvenega stanja slovenskega finančnega sistema. V zadnjih tednih smo doživeli neprijetno presenečenje, ko smo po zadnji seji Komisije za nadzor proračuna in drugih javnih financ poslušali neke povsem druge podatke od največjih bank in tudi od Banke Slovenije, kot se zdaj predstavljajo v javnosti. In človek ne ve več, kateremu podatku bi verjel. Gre pa za razhajanja v milijardah. In mislim, da Državni zbor, ki nadzoruje tudi delo Banke Slovenija po ustavi in zakonu, potrebuje neko celovito oceno zdravstvenega stanja slovenskega bančnega sistema, prej, preden se sprejemajo kakšni posamični ukrepi. Da se razne polemike o nagradah, izplačilih in tako naprej ne nadaljujejo v nedogled in se s tem včasih tudi zamegljuje situacija, predlagamo, da se enostavno vse te individualne pogodbe naredijo za javne, pa se bo videlo, kdo jih je podpisal, koliko je kdo dobil. In se bo presodilo, kje je odgovornost in kdo za kaj odgovarja in kakšen smisel ima držati za zaupno neko pogodbo, za katero javnost ve tako ali tako ključni podatek, da je šlo za milijonsko nagrado. Jaz sem sedaj razpravljajal o stvareh, ki lahko pišejo v tej pogodbi ali pa ne. In se sprejme nek sklep in naj si to predstavi javnosti in bo vseh teh polemik konec. In se bo tudi vedelo, kaj narediti. Zdaj se pa razpravlja o stvareh na podlagi časopisnih člankov in se obnašamo, kot da se to dogaja v neki drugi državi.

Ob teh predlogih ukrepov, ki jih nismo zelo natančno specificirali, kjer ne poznamo situacije, in se bojim, da tudi vi ne poznate situacije in tudi večina ljudi v Vladi ne pozna te situacije, potrebujemo to oceno Banke Slovenije, da bomo to situacijo poznali. Ampak ob razpravi o teh ukrepih, ki jih

nismo mogli, tako kot nam Vlada očita zelo natančno ovrednotiti, ker najprej moraš poznati stanje, se je izpostavil očitek prejšnji vladi, kako je odgovorna za podelitev kreditov za menedžerske prevzeme, češ, da se je o tem veliko pisalo in da prejšnja vlada tega ni preprečila. Mogoče. Delna krivda je tudi na prejšnji vladi, ker pač ni uporabila svojih instrumentov in naredila red v upravi, še posebej največje ali največjih bank v Sloveniji in vsaj za nazaj stvari sankcionirala. Preprečiti tega ni mogla, ker ni vedela. Ker uprava ni obvestila niti nadzornega sveta o teh največjih kreditih. Ampak namesto da se prepiramo o tej odgovornosti, kjer za nazaj kaj veliko ni možno narediti, ukrepajmo vsaj na tej točki, kjer je možno stvari preprečiti za naprej. Zedaj se obeta nekaj hujšega. Ti tako imenovani tajkunski krediti so bili podeljevani s strani uprav teh bank na podlagi zastave delnic in poroštev v obliki delnic in njihovega premoženja. Sedaj pa tukaj štiri poslanske skupine vladne koalicije predlagajo, da se lahko ti krediti podaljšajo z državnim poroštvom. Če je bilo tisto narobe in čudno, je pa to perverzno. Sedaj bomo pa dali državna poroštva za to, da se krediti, za katere vsi pravimo, da jih ne bi smelo biti, podaljšajo. Naj banka pač, če se kredit ne more vračati, zaseže te deleže, podjetja za to ne bodo propadla, samo lastništvo bo neko drugo. Lastništvo bo prešlo s tajkunom na tistega, ki je pač dal kredit. Precej preprosto je to, čeprav se skuša to zelo zakomplicirati. Ko bomo obravnavali amandma, ki ste ga vložili, mislim, da lahko enotno glasujemo proti in to stvar končno uredimo. Ker izjema, ki se predlaga, se predlaga ravno zaradi teh kreditov, ne zaradi kredita Akrapoviču, Buskarolu ali pa Jakopinu. Zaradi teh kreditov, saj tukaj so dileme. In zato hočete uvajati izjeme. Če se bo to zgodilo, potem seveda vsa ta retorika o tem, da je treba stvari postaviti na pravo mesto, ne bo imela nobene teže. In tega ne bomo videli samo mi.

Ob tem, kar je bilo že rečeno v zadnjih dneh o urgentni potrebi po sprostitvi kreditnega krča, imam tudi neko vprašanje tukaj glede delovanja SID banke, ki smo jo dokapitalizirali z znatnimi sredstvi, stotinami milijonov evrov. Ampak ko hodimo po podjetjih, slišimo, da enostavno ta banka nima ravno odprtih vrat, da gre za zelo togo institucijo, ki se ne odziva na te potrebe in doslej še ni nič naredila za sprostitev tega kreditnega krča. In kjer naj bi imeli, mimogrede, vodilni bistveno večje plače od vladnih priporočil. Ne vem, ali je to res ali ne, ampak to se sliši. Če smo vpeljali to institucijo, potem naj deluje, naj pomaga k sprostitvi kreditnega krča.

Dovolite mi, da zaključim z ugotovitvijo, da smo kljub temu, da smo vladne odgovore na naše predloge dobili šele na mizo, zadovoljni, da smo jih sploh dobili. Ob tej hitrosti je tudi to nek uspeh. V tem gradivu piše, da so naši predlogi ukrepov nedodelani. To piše v uvodu. V zaključku pa piše, da

se 3/4 teh ukrepov že izvajajo in da jih izvaja Vlada. Torej da je logično, bi lahko sklepali, da potem Vlada izvaja nedodelane ukrepe. Jaz predlagam, da se tukaj začnemo pogovarjati o realnih kategorijah, mi smo natančno povedali, katere od ukrepov, ki jih je Vlada predstavila v tretjem razvojnem paketu, bomo podprli, zaslužijo podporo in je dobro, da jih je Vlada predlagala. Nismo šli na neko zgolj pavšalno ocenjevanje. Predlagamo, da Vlada uporabi iste vatlje in da tam, kjer smo predlagali vsak pol, naredimo skupni napor in vložimo en zakon ali skupne ukrepe. V Slovenski demokratični stranki smo, kot sem dejal že prej, veseli, da je od Vlade vendarle nekaj prišlo, kar pomeni, da je sklic te izredne seje Vlado vendarle vzdramil in za prihodnje mesece, ki bodo ključni, ko bomo dobili na mizo podatke o majskih brezposelnosti, o junijski brezposelnosti, boste videli, da je napoved gospoda Svetlika izpred nekaj mesecev, češ, da bo mogoče 100.000 brezposelnih v Sloveniji šele konec leta, bila bistveno preoptimistična, žal, in da bo demantirana s prakso v nekaj mesecih. Ti meseci, ki so pred nami, bodo ključni in mi apeliramo na Vlado, da je pri sprejemanju ukrepov odločna ne samo v besedah, ampak da se jih tudi v praksi ne loteva več s tresočo roko.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavila Cveta Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani ministri in ministrice, spoštovani kolegi in kolegice!

Veliko se danes govori in tudi v zadnjih dneh o tem, ali je obravnavi predloga ukrepov namenjenega dovolj časa. Govori se o pomanjkanju časa, da bi se lahko ti ukrepi podrobno predstavili. Danes bomo o njih govorili 17 ur. Pravite, da premalo. Samo SDS bo imel na razpolago 7 ur in pol od tega časa in menim, da kdor v tem času ne more povedati učinkovito, zgoščeno in smiselno vsega kar želi, tega tudi v stotih urah ne bo znal. Ne nazadnje poslanski kolega, ki je nosilec predloga ukrepov je bil letos po mojem spominu v Državnem zboru morda dvakrat, trikrat, štirikrat, kaj več ne. In vprašanje je, ali si sploh zasluži plačo tu v parlamentu. In če bi bil večkrat tu, bi imel silno veliko možnosti in časa za predstavitev svojih idej, predlogov, stališč v zvezi s protikorupcijskimi ukrepi ob obravnavi posameznih zakonov.

Naj v predstavitvi mnenja poslanske skupine Zares poudarim neka ključna izhodišča. Opozicijska SDS na čelu z bivšim predsednikom Vlade Janezom Janšo je v parlament predložila predloge ukrepov in 5 zakonov za izboljšanje gospodarske in socialne krize. Za izhodišče je zapisana trditev Slovenija je v krizo vstopila v dobri kondiciji, ki jo poslanci SDS in tudi Janez Janša neprestano ponavljajo. Res je, da je bilo obdobje med leti 2004 in 2008 zelo uspešno pri

nas in v svetu, po drugi strani pa se je tako v svetu kot tudi pri nas pokazalo, da visoka gospodarska rast in blaginja temeljita na nerealnih temeljih ter se je ustvaril nekakšen velikanski napihnjen balon, ki se je neslavno in hitro razpočil. Slovenija na čelu z vlado Janeza Janše je v tej zlati dobi žal naredila nekaj velikih in nepopravljivih napak, ki nas danes v krizi tepejo.

Prvič. V teh ugodnih časih ni izvedla na prav nobenem področju potrebnih strukturnih sprememb. Ni se vlagalo dovolj v znanje, raziskovanje in tehnološki napredek. Na primer, v letu 2008 je Janševa vlada za tehnološke in znanstvene projekte v malih in srednjih podjetjih namenila, dobro me poslušajte, cel milijonov evrov. Sedaj je ta vsota že 14 milijonov.

Drugič. V sicer ugodnih časih se je enormno zadolžila. Na primer avtoceste smo v celotnem tem obdobju gradili izključno s krediti. Ni zmanjšala primanjkljaja. Še več, ta se je v teh letih debilih krav celo povečal. Bruto zadolžitev se je tako leta 2008 glede na leto 2004 povečala za 161% ali na 112% bruto družbenega proizvoda. Da bi olepšali bilanco, bilanco vašega mandata z zaključnim računom, ste bili pripravljeni narediti in sprožiti krizo mednarodnih razsežnosti, ker nismo bili pripravljeni potrditi fiktivnega proračunskega presežka. Novo vlado in krizo, ki je nastopila takoj ob začetku njenega dela je čakala prazna blagajna, luknja, nič. Še več, vlada Janeza Janše je pustila novi vladi polno nepokritih računov za predvolilne obljube, ki jih je bilo treba najti šele s popravki proračuna. Gre na primer za denar za izjemno vprašljivo reformo plač v javnem sektorju in s tem povečanje plač na tem področju, zaradi katerih nas bo še močno bolela glava, denar za dijaško prehrano, za brezplačne vrtce za drugega otroka in tako dalje. Slabše popotnice od vaše, gospod Janša, nam prejšnja vlada ni mogla pustiti.

Vidim, da predsednik SDS-a raje odhaja ven, kot da bi poslušal kakšno kritično besedo.

In ne nazadnje, prav prejšnja vlada je dopustila in nemo spremljala dodeljevanje tajkunskih kreditov za menedžerske prevzeme v tako imenovanih državnih bankah - NLB in NKBM, za katere je naš poslanec kolega Vili Trofenik, prvi opozarjal, pa ste mu skrivali podatke, minister Bajuk se je izmikal, potem pa kar nekam poniknil. Velik del visoke gospodarske rasti je temeljil na s krediti financirani pospešeni gradbeni dejavnosti, kar je povzročalo tudi višanje inflacije. Številna podjetja, na katere je imela država bolj ali manj močan vpliv in so jih vodili posvečeni kadri, blizu takratni oblasti, so zašla v težave, poslovala slabo in so danes na robu poloma. Takšni paradni konji, kot so Intereuropa, Luka Koper, Paloma, Elan, HIT, celo Petrol je v izgubi. Da ne govorimo še posebej o spornih poslovanjih na primer v Dravskih elektrarnah; 21 milijonov nezavarovanega kredita mariborski škofiji, pa v Elesu, kjer so se financirali mnogi, zelo zanimivi projekti,

kot so kanadski veslači ali pa Pavlinova Olimpija; ali pa nerazumna odločitev o gradnji nove stavbe notranjega ministrstva, nesmiselno in pretirano nakupovanje patrij in vojaške ladje; 200 milijonov podražitev pri gradnji bloka 6 Termoelektrarni Šoštanj zaradi zavlačevanja izdaje soglasja in neustrezno vodenje gradnje onkologije, pediatrije, nevrološke klinike, nove urgence Kliničnega centra. Žalostne in zapravljive zgodbe, ki jih naštevam z enim samim namenom in vprašanjem: ali imajo nasledniki in tvorci ter nosilci vsega tega res moralno pravico, da kritizirajo, pametujejo in se ponujajo kot veliki rešitelji? Ali ni vse skupaj le prikriti manever, s katerim želijo preusmeriti pozornost od lastne krivde in soodgovornosti? Dejstvo je, da je prejšnja vlada Janeza Janše nedvoumno tudi soodgovorna za težko situacijo, v kateri je v tem trenutku Slovenija.

Drugič. SDS in vlada Janeza Janše dolgo časa ni želela in priznala krize, ki je že vlada v svetu. Ni je skrbela visoka rast inflacije, na katero smo v Zaresu opozarjali, še posebej naš poslanec Matej Lahovnik, in je kazala na prve nezdrave razmere v gospodarstvu. Lansko jesen ste še na glas zatrjevali, da krize v Sloveniji ni, da je ne bo. Storili ste vse, da bi v javnosti zmanjševali pomen napovedi težav. Ves čas ste zatrjevali, da Slovenije finančna kriza ne bo prizadela. Ko je bila kriza tu, ko so strokovnjaki, na primer na Umarju, že nasprotovali Virantovi plačni reformi v javnem sektorju, je ta še vedno silil naprej. In prav ta poteza je ena tistih, zaradi katerih nas OECD najbolj kritizira.

Tretjič. Janez Janša je pred dnevi na konferenci o obvladovanju gospodarske krize na Brdu ocenil, da so protikrizni ukrepi aktualne vlade nespametni. Tisti, ki vladajo, ne vedo, kaj storiti, zanašali naj bi se le na druge. Ali so stvari res tako preproste, kot jih razlagajo vseznalski rešitelji, na primer bivši minister Vizjak, Grims, Černač in tako dalje. V krizi je ves svet. Voditelji posameznih držav iščejo različne rešilne ukrepe. Tipajo tako rekoč v temi, nekatere stvari se kažejo kot ustrezne in učinkovite, druge kot strel v prazno. Niti Nobelovi nagrajenci s področja ekonomije niso enotni. Ekonomisti razmišljajo različno, vlade iščejo različne poti. Vsaka država mora najti sebi primeren način za spopad s krizo. Še bolj pa je res, da so sredstva, ki jih imamo na razpolago za soočenje s krizo, tudi v Sloveniji, močno omejena, zato je treba krepko razmisliti, v katere ukrepe se usmeriti. Ali je premišljeno in preudarno delovanje aktualne vlade res škodljivo zamujanje? So ukrepi res nespametni? Ali pa je morda le treba priznati, da je opoziciji res lahko ukrepati in predlagati ukrepe, saj ji ni treba razmišljati o globalnih financah, zadolženosti, vzdržnosti javnih financ in podobno?! Ali ni morda le preveč lahkotno, da pač predlagaš zniževanje davkov in olajšave na najrazličnejših področjih, obenem pa daješ celo vrsto "daril", kot sta na primer prispevka za nakup stanovanj mladih družin ali novega

avtomobila. Všečno. Všečno, ni kaj! Ampak ni na primer bolje neposredno pomagati naši avtomobilski industriji v Revozu in številnim proizvajalcev delov za avtomobilsko industrijo v Sloveniji, kot pa kar povprek vso svetovno avtomobilsko industrijo in zlasti seveda trgovce in prodajalce.

Vlada je pripravila obsežen odgovor. V Poslanski skupini Zares jo podpiramo. Menimo, da je ravnala primerno. Prva dva svežnja ukrepov sta bila pripravljena predvsem za stabilizacijo finančnega sistema zagotavljanja likvidnosti bank in zagotavljanja sredstev za normalno poslovanje podjetij. Sprejeti so bili tudi številni ukrepi za boljše in učinkovitejše črpanje sredstev EU. Drugi del ukrepov je bil namenjen ohranjanju delovnih mest s spodbujanjem krajšega delovnega časa in spodbujanjem in povečanjem sredstev za razvojna vlaganja. OECD je ocenil, da so bili ukrepi za pomoč bankam ustrezni, a da še ne delujejo. Prav gotovo se lahko veliko pričakuje tudi od jamstvenih shem, ki pa so bile dolgo časa blokirane tudi zaradi veta Državnega sveta. V tem času je bilo zaradi ukrepov vendarle ustvarjeno 1500 novih podjetij in 15 tisoč novih delovnih mest z državno pomočjo.

Pred nami je usklajevanje in sprejemanje ukrepov iz tretjega paketa. Za veliko večino teh je splošna ocena, da so dobri in primerni. Slovenija pa mora glede na svoje specifikke najti pravo mešanico ukrepov, ki bodo delovali na ponudbo denarja, na povpraševanje po dobrinah in investicijah, na podjetniško aktivnost, obenem pa tudi takšne, ki bodo blažili socialne posledice krize.

Še nekaj o širših razsežnostih delovanja stranke SDS in njenih najbolj izpostavljenih članov. Gre za premišljeno delovanje v več smereh. Najprej spremljamo vse hujšo in nerazumljivo ravnanje tukaj, v Državnem zboru, ki je usmerjeno v dajanje vtisa, da je delovanje parlamenta anarhično, neobvladljivo, polno je proceduralnih izigravanj, poslovnihskih telovadb, ustvarjanja vtisa izrednih razmer, načrtno v nedogled razvlečenega razpravljanja, blokad pri delu odborov izrednih sej itd., itd. Delovanje vlade se prikazuje kot slabo, neustrezno, slabo vodeno, zamujeno, nezadostno, temelječo na notranjih trenjih in neučinkovitosti. Za takšnim huskaškim kritiziranjem je čutiti tiho upanje, da bi vlada izgubila kompas in bi se zaletela z neprimernimi in nepremišljenimi rešitvami, zaradi katerih bi bilo ogorčenje ljudi še večje. A v poslanski skupini Zares menimo, da so prav krizni časi tisti, ki zahtevajo veliko pogovorov, usklajevanj, kresanja mnenj in konceptov vpogledov, socialnega dialoga. V kriznih časih se ustvarja vtis, da bi potrebovali bolj trdo in odločno avtoritativno roko in SDS nam jo na določen način že ponuja. A takšna roka lahko zelo hitro postane tudi svinčena roka. Kaj se namreč dogaja? Ljudje danes ne verjamejo več v zmerne in razumne rešitve. V stiski niso zadovoljni z majhnimi koraki, terjajo hitre in radikalne poteze, terjajo iskanje krivcev, terjajo obsodbe in kazni, obračun z barabami, več

reda in discipline. In takšnih ljudi v stiski in težavah ni težko vabiti tudi ulice, jih ščuvati proti pravim in navideznim krivcem, za njihovo stisko. In to je krasna topla greda, kot pravi Boštjan M. Zupančič, za razne oblike fašizma, šovinizma in tudi za delovanje psihopatov vseh vrst. Krizni časi so v psihiatriji že dolgo znani kot raj za psihopate. To pa so že zelo nevarne zadeve, za katere upam, da v Sloveniji ne bodo preigrane. V vašem gradivu predloga ukrepov ste postavili tudi svojo analizo krize in dejali, da bo kapitalizem iz krize zaradi svoje prilagodljivosti izšel boljši tudi v vrednostnem smislu. Zelo zastarela in okostenela miselnost. Mnogi nas namreč opozarjajo, da gospodarska rast in model blaginje, ki jo ustvarja in jo je doslej usmerjal kot neoliberalni finančni model svetovne gospodarske rasti, ne daje dobrih rezultatov. Koristi prinaša le ozkim privilegiranim skupinam. Bogati postajajo vedno bogatejši, revni vedno revnejši, privilegirana sta kapital in lastništvo, delo pa globoko podcenjeno, ponižano in izločano od možnosti soodločanja. Takšni modeli so bili blizu večino mandata tudi vaši vladi. Ne nazadnje ste v svojem mandatu bistveno znižali davke najbogatejšim, niste si upali obdavčiti premoženja in tako dalje. In šele ob koncu mandata ste pričeli v luči bližnjih volitev in slabe javne podobe zagovarjati nekoliko bolj socialni model tržnega gospodarstva. Sedanji model gospodarske rasti je po naši oceni socialno nepravilčen, zaradi omejenih naravnih možnosti in dobrin ter ignoriranja narave pa tudi ekološko nesprejemljiv. Pri tem veliko krivdo nosi tudi politika, saj je bila globoko soodgovorna za neetično in nemoralno ravnanje, kjer sta bili edini svetinji moč in denar, hitri zaslužki brez dela, koruptivnost pa je postala družbeno sprejemljivo ravnanje in utečeno pravilo. Žal tudi pri nas, in žal se je to še posebej razbohotilo prav v zadnjih letih pod vašo vlado.

Naj zaključim predstavitev stališč Poslanske skupine Zares o ukrepih z neposredno oceno predlogov. Med ukrepi so številni dobri, koristni in primerni. Prepričani smo in trudili se bomo, da jih bo Vlada upoštevala. Cela vrsta ukrepov, ki jih želite predstaviti kot svoje, je zgolj prepisanih, mlajši bi rekli preplonkanih, in so dobesedno povzeti po že napovedanih ali objavljenih na strani Vlade. Mnogi predlagani ukrepi pa so nedvoumno neuresničljivi, populistični in pripravljeni z namenom doseganja hitrih učinkov vsečnosti. Ukrepi so bili sicer na odboru zavrženi kot neprimerni, vendar želimo poudariti, da predvsem iz dveh razlogov. Prvič, ker gre le za obravnavo sklepa, da Državni zbor podpira paket ukrepov, ni pa vanje moč vsebinsko poseči, ni jih moč spreminjati in dopolnjevati sklepa sta takšna, kot sta. Onemogočata obravnavo in opredelitev do vsakega od njih. Torej nekako vzemi ali pusti, vse ali nič. Je to res tisto, kar predlagatelji trdijo, da bi radi sodelovali in Vladi pomagali, ji predlagali, a njihov predlog je vendarle takšen,

da je tako rekoč nedotakljiv? Zelo samovšečna, vsevedna poteza, tako rekoč.

Drugič. Gre za neustaljeno in neprimerno metodo mešanja normalnih in utečenih pristojnosti med dvema vejama oblasti, med pristojnostmi, ki jih ima parlament, in tistimi, ki jih ima vlada, kot izvršna veja oblasti. Ukrepi niso le določanje načelne usmeritve, pač pa že kar konkretna napolnila za zavezujoče delovanje, ki pa je v pristojnosti Vlade. Vlada mora ostati še naprej oblikovalka politike države in ukrepi morajo biti vezani na okvire, ki jih določa Državni zbor. To, kar predlagajo predlagatelji ukrepov, pa bi temeljito poseglo v vlogo Vlade, jo celo omejilo in onemogočilo. Tudi to daje misliti, da gre vendarle za načrtno demontažo vseh treh vej oblasti, kar nakazujejo tudi nekatere istočasno predlagane spremembe ustave za tako imenovano drugo republiko. To pa so že stvari, in lahko rečemo, nevarna igra. Zato ukrepov v Poslanski skupini Zares ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Vili Rezman.

VILI REZMAN: Gospod predsedujoči, hvala lepa. Sam mislim, in ocenjujem, in vsa Poslanska skupina DeSUS tudi, da bi bilo dobro za izhod iz krize iskati ukrepe z optimizmom, ne s takšnim mračnim vzdušjem, kot se mi zdi, se je sedaj vzpostavilo, vsaj pri meni, v parlamentu. Dobro bi bilo iskati poteze po kooperativnosti in čim manj izključevanja. Zato se ne jaz ne drugi poslanci DeSUS-a ne mislimo postavljati v vrsto tistih, ki bodo čakali ob teniški mizi, kdaj bodo dobili lopar v roke in si začeli podajati žogico čez mrežo, pri čemer niti ne bo pomembno, ali bomo natančno zadeli. Bolj pomembno bo, ali bo udarec močan in ali bomo lahko kakšne zelo odmevne besede zraven izražali. Mi bi preprosto radi povedali, da sodimo, da je naša podpora, ko stehamo vse, kar je Vlada pripravila, tem ukrepom ustrezna, da je upravičena. Da torej ti ukrepi, čeprav mi vseh vsi ne podpiramo, čeprav menimo, da kakšen manjka, čeprav mislimo, da je kakšen tudi slab, ampak ko stehamo celoto, in tukaj ne gre za posamične dele zgolj, ampak za celoto, sodimo, da so ukrepi, ki so bili že izvajani, in ukrepi, ki so v pripravi, vredni naše resne podpore. To ne pomeni, da bi mi bili proti ukrepom, ki so jih predlagali iz opozicijskih vrst, kar tako. Mnogi izmed teh predlogov ukrepov so že doživeli celo implementacijo. Ta vlada nekatere stvari že izvaja. Mnogi, sem prepričan, bodo dodatno spodbujali k razmisleku in morebiti prispevali kakšno nianso sprememb. In v to smer bi po moji sodbi morala iti razprava, da bi iskali tiste ukrepe, ki jih lahko vsi v čim večji meri podpiramo, in ukrepe, ki bi res čim prej in čim boljše efekte dajali. Pri tem ni tako zelo pomembno avtorstvo teh ukrepov, kot pa so ukrepi sami. Naj spomnim na to, da so v letošnjem letu, v lanskem letu, v letu pred lanskim letom, pa tudi poprej že,

številni posamezniki, gospodarske in druge asociacije dajali mnogo predlogov, ki so bili bolj ali manj upoštevani. Mnogi so o tem spisali tudi brošure. Če bi jih sedaj hoteli naložiti samo tiste, ki so bile lani predstavljene in v letošnjem letu, jih je za en ducat. In ta dodatni paket, ki ga sedaj dobivamo, je eden čez ducat. Vprašanje je, ali je prav, da se izgubljam v entropiji različnih predlogov, ali je morebiti bolje fokusirati se na tisto, kar lahko izoblikujemo v neko strateško celoto, kar bo koherentno, kar bo konsistentno, kar ne bo samo seštevek različnim misli in idej in za kar bi vsi stavili, da je treba tudi izvesti.

Mi v poslanski skupini menimo, da je ta način dela, ki ga predlagamo, torej ta kooperativen, ta način, ki bi povezoval, ki bi vlival nek optimizem in bi se marsičemu, tudi če nam ni povšeči, bil pripravljen odreči, da ne bi perforirali celote, da se ne bi ta potapljala, torej to smo mi pripravljene podpirati. Seveda je res, da Vlada vseh ukrepov ne bo mogla sprejeti, ki so predlagani. In res je tudi to, da ne bo mogla sprejeti politike oblikovanja ukrepov, ki jih bo drugi, tako rekoč, oktroiral, ampak da bo morala sama to politiko izoblikovati, kajti tudi sama s svojo koalicijsko ekipo bo morala najbrž prevzeti vse odgovornosti za to kar bo eventualno zgrešenega. Nas pa veseli, da nekako slutimo napovedi, da se bo omilila togost zavezanosti nekaterim pretrdim maastrichtskim kriterijem. Veseli nas, če prav razumemo, da se bo precej spremenila politika oblikovanja proračuna javnih financ, veseli nas, da se nekako nagibamo k temu vsi, da bi se spremenila gospodarska struktura v Sloveniji, in da pri tem ne pozabljam na to, da mora biti zadaj.../opozorilni znak za konec razprave./.. socialna mreža, v katero bomo polovili in amortizirali tiste, ki bodo zdrsnili vmes.

Mi ne zavračamo razprave o ukrepih, zavračamo pa predlog sklepa, kakršnega je SDS oblikoval, in podpiramo predlog sklepa, kakršen je bil oblikovan na matičnem delovnem telesu.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Srečko Prijatelj.

Izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Kolegice, kolegi, maloštevilni ministri, ministrica - a, je ni. Dobro.

Ne moremo trditi, spoštovani kolegi in kolegice, da Vlada neustrezno reagira v tem kriznem obdobju. Ne moremo tudi trditi, da je ta seja sklicana zgolj zaradi tega, ker smo v predvolilnem obdobju. Danes tisti, ki nas gledajo, pričakujejo, da bodo dobili neke odgovore na vprašanja, ki so za njih, seveda za državljane in državljanke zelo pomembnega značaja, in so eksistenčno odvisni od preživetja jutri.

Pričakujejo od nas, da bodo dobili jasne odgovore, kako bomo šli iz te krize in kdaj bo spet prišlo sonce za njih, kajti trenutno so v veliki temi. In teh ni malo. Približujemo se številki 100 tisoč. Vlada je na to računala, da bo ta rezultat takšen konec leta. Kreepko čez 80 tisoč nezaposlenih je že in verjetno se bo ta številka še povečevala.

Res je, da lahko v tej časovni dimenziji, za katero vemo, da je nepovratna komponenta, naredimo več, če bomo strnili znanja, glave in se med seboj poslušali. Sedaj delujemo zelo neusklajeno in ta orkester ne igra istih melodij. Lahko bi bilo te konstruktivnosti več in pripravljenosti z ene in druge strani, da si manj nagajamo in več naredimo v tem kratkem času, ki pa je za Slovenijo lahko katastrofalen. Več predvsem na področju tistih problemov, ki so za nas, po mnenju Slovenske nacionalne stranke, največji. Po navadi se lotiš največjih problemov. In to so socialni problemi. Ukrepi morajo biti takojšnji, morajo biti učinkoviti in predvsem ne smejo biti birokratski. In če se malo poslušamo, jaz sem danes predzadnji govornik, za mano bo še eden, verjetno niso učinkoviti, pa tudi birokratski so preveč, vsaj kar se tiče DDV-ja, recimo, lahko vidimo, da država neupravičeno zadržuje tisto, kar ni njeno, bi lahko takoj vrnila denar tja, kjer je zdaj krvavo potreben. In bi se verjetno ta denar, ki je preplačan v državno blagajno, hitreje obrestoval, tudi z odprtjem mogoče kakšnega novega delovnega mesta. Zakon, ki smo ga sprejeli, recimo o subvencioniranju za skrajšani delovni čas, je tudi že doživel popravek zaradi tega, ker je bil neživljenjski, ker smo pač za podjetje kot celoto uvedli subvencijo. So pa deli podjetij, ki pa imajo strukturno delitev dela, ki so imeli naročila, pa so zaradi tega, ker niso izpolnili naročil, bili prijavljeni v tem programu, in so morali plačati tudi penale, ker delavci preprosto niso smeli opravljati polnega delovnega časa, nadure pa so bile tudi prepovedane. Kaj torej delamo? V sklopu sprejetih rešitev tudi veliko zmedo. Dobro, kdor dela lahko tudi greši. Tudi to lahko sprejmem. Verjamem, da te napake tudi hitro popravljamo. Vsaj to zadnjo smo. Ampak kje mi vidimo, v Slovenski nacionalni stranki, lahko večji učinek za izhod iz krize? Predvsem v tem, da se omejimo od financiranja iz državne blagajne za nedelo - to so tako imenovani zakoni, ki so sicer dobronamerni in držijo podjetja v dobri finančni kondiciji - in da damo več energije, volje, denarja iz državne blagajne za odpiranje novih delovnih mest, za iskanje nove dodane vrednosti, ker to bo v vzročni povezavi, v tesni vzročni povezavi tudi s socialno vzdržnostjo. Vemo, če ima delavec delo, da je nekako lahko tudi socialni dialog možen. Če pa so množice na zavodu, brez dela, potem pa verjetno lačnega težko prepričamo, da mora še zatisniti pas. In če bomo imeli odpiranje novih delovnih mest, ki jih mi vidimo na več segmentih, lahko računamo tudi na finančno vzdržnost države, kajti s te davčne njive, s katere pobiramo tudi za te programe, je denarja vse manj.

Vlada napoveduje, da bo zaradi tega, ker je prihajajoča kriza v nekem obdobju lahko še večja, imela še manjšo finančno neustreznost.

Kje mi vidimo možnost dodatnega zaposlovanja oziroma odpiranja novih delovnih mest? Predvsem v gradbeništvu. Poglejte, Državni zbor je pred dvema letoma sprejel poročila za temeljito obnovo železniške infrastrukture, pa se projekti še sedaj niso začeli izvajati, čeprav vemo, da je železniški projekt drugega tira in pa celovita obnova železniškega sistema v denarju težak skoraj toliko kot cel avtocestni program.

Drugo. Mi mislimo, da bi morali intenzivno sedaj izvajati izgradnjo stanovanj, ker gradbeništvo je cenovno bolj dostopno in mladi potrebujejo stanovanja. To pa je naložba tudi skozi stanovanjski sklad, ki se bo lahko jutri obrestovala. In ta naložba za državo ni stran vržen denar. Če ugotovljamo, da je ta multiaplikativni faktor v gradbeništvu lahko še večji, potem je to še en razlog več, da s tem začnemo takoj.

Na področju uvajanja javnih del smo tudi zamrli in samo naj omenim eno področje, koriščenje biomase, ki bi jo lahko ustrezno zaradi zaraščenosti Slovenije tudi v bistvu kvalitetno prodali, je tudi neizkoriščeno področje. In če želite, prej sem govoril z ministrico za obrambo; vojska ima zelo podhranjeno kadrovske strukturo. Tudi ona bi si želela, da bi bilo več zaposlenih v tem segmentu, pa nekako ne moremo pridobiti novih, ki bi bili pripravljene skleniti delovno razmerje z vojsko. Bilo bi potrebno več vlagati, več napora v iskanje novih delovnih mest in pa manj v birokratske zapletene zadeve. Jaz sem pozorno prebral, kolikor se je pač dalo, ta program izvajanja ukrepov Vlade Republike Slovenije. Na prvi strani ste že zapisali, da poslabšani gospodarski obeti bodo vplivali tudi na znatno povečanje javno-finančnega primanjkljaja v letošnjem letu. O tem sem jaz sedajle govoril, to je ta davčna njiva, ki je ne gnoji, in če je ne boste zorali, dobro pognojili in v redu posejali, jutri ne boste imeli niti toliko, da bi lahko plačali plače vladi, pa policiji, pa vojski. Bomo imeli tudi tam štrajk.

Če sledijo odpuščanja in nezaposlenost raste, če raste zadolženost, zadolženost, mimogrede, Slovenije je večja, kot je bila prej zadolženost Slovenije, moramo sprejeti kaj več od socialnih zakonov in dati moramo možnost tudi tistim, ki so pripravljene to znanje, ki so ga pridobili na naših fakultetah, pustiti tu v našem gospodarstvu. Tudi to ni primerno, da sedaj v tem kriznem času razmišljamo o daljšanju delovnega časa. Daljšanje delovnega časa ne pride v poštev, ker s tem bomo zanemarjali sofisticirano znanje mladih in onemogočali prvo zaposlitev. S prvo zaposlitvijo mladih, tistih, ki prihajajo s fakultet, lahko ustvarimo nove dodane vrednosti.

Prihajam s Primorske, bi se osredotočil še na problem, ki ga vidim in je zelo velik na območju cele Slovenije. Primorska

ima največjo stopnjo nezaposlenosti. Mi namesto, da bi kot vlada, kot parlament, kot institucija, ki ima možnost vpliva na gospodarstvo, država kot taka, namesto da bi zdravili tista podjetja, ki so še lahko ozdravljiva, primer bom dal MIP in izrezali ta tumor takrat ko je še čas, oživljamo mrliča. Dovolili smo, recimo, da MIP z dobro blagovno znamko propade, da gre v stečaj, delavci so na cesti, tudi v Prekmurju je ogromno delavcev na cesti. Danes imamo problem, ko iščemo izgubljeno blagovno znamko priložnosti in namesto da bi država posegla vmes s svežim kapitalom, dala možnost novim kadrom z nekim novim imenom podjetja, če hočete, in novim menedžerjem, stare pa obravnavala kot kriminalce in jih povprašala po odgovornosti, gledamo, nemo opazujemo, kaj se bo zgodilo. Jutri, ko bo na pogorišču samo še pepel, bomo hoteli to podjetje rešiti. Prepozno! To je oživljanje mrliča z elektrošoki.

Brezpredmetno dejanje. Jaz bi želel nazadnje povedati še to, da Vlada Republike Slovenije v drugem kontekstu, recimo, se gre uspešnega podjetnika z neuspešnim rezultatom. Pogledajte primer vladnega letala, ko se gremo neko "rent a car" službo in dajemo letalo v najem, v ozadju so milijonske zgodbe, v izgubah seveda, in nihče ne bo odgovarjal za to. Če bi samo ta denar, ki smo ga izgubili na tem portfelju nakupa in dajanja letala v najem, dali v gospodarstvo, v revitalizacijo, v nova delovna mesta, bi danes imeli mogoče tudi kakšno tovarno več.

Jaz pozdravljam te ukrepe. Verjamem, da se bo Vlada morala truditi. Nisem pa zadovoljen s tem, ker Vlada noče poiskati tudi soodgovornosti pri drugih, znanja pri drugih in ker ne zna poslušati tudi pametnih nasvetov drugih. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo stališče predstavil mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana ministra, kolegice in kolegi! Pred nami se nahaja paket ukrepov za izboljšanje gospodarske krize in socialne situacije v Republiki Sloveniji, ki ga je pripravila opozicijska stranka, Slovenska demokratska stranka. O vsebini in namenih, ciljih, razlogih, mednarodnih priporočilih ste govorniki pred menoj že na široko govorili. Pravzaprav niti dobro ne vem, kako se naj kot predstavnik poslanske skupine Slovenske ljudske stranke odzovem na gradivo, ki je pripravljeno za to točko. Zakaj?

V celotni zgodbi, če dobro preberemo gradivo, obstajata le dva predsednika Vlad, le Janez Janša in Borut Pahor. Paket ukrepov se bere kot slovenska pravljica ali bajka v bitki med dobrim in zlom ali pa kot dokument za razvezo zakonske skupnosti dveh užaljenih zakoncev. Pa nekaj primerov. Vlada Janeza Janša je dosegla to in to, Vlada Boruta Pahorja pa ni

dosegla tega in tega. Vlada Boruta Pahorja reagira na krizo prepočasi, še vlada Janeza Janše je sprejela večino protikriznih ukrepov. Vlada Boruta Pahorja še ni predlagala, vlada Janeza Janše je že zdavnaj predlagala. Takšno črno-belo zgodbo lahko sledimo skozi celotno gradivo.

Spoštovani prisotni, naj vas spomnim, da so prav vse vlade do sedaj bile sestavljene iz več političnih strank. In prav to je bila kvaliteta ali dodana vrednost dosedanjega dela vseh koalicijskih vlad. Tudi Slovenska ljudska stranka je bila del koalicije prejšnje vlade, tako kot so nekatere drugega stranke del tokratne koalicije. Tako da takega besednjaka v Slovenski ljudski stranki ne sprejemamo. Vlada Janeza Janše brez Slovenske ljudske stranke in preostalih dveh političnih strank, Nove Slovenije in DeSUS, v takšni vsebini in verjamemo tudi učinkovitosti, ne bi obstajala. Toliko o bitki med dobrim in zlom.

Res je svetovna gospodarska kriza dohitela in zadeva tudi Slovenijo. Pridružujemo se kritikam prepočasne odzivnosti aktualne vlade oziroma lahko rečemo kar neodzivnosti sedanje vlade. Ves čas ukvarjanja z gospodarsko krizo v poslanski skupini Slovenske ljudske stranke zagovarjamo ukrepe, ki bi imeli direkten in takojšen vpliv na likvidnost poslovanja gospodarskih subjektov, spodbujanja investicij, tehnološkega razvoja, razvoj raziskav in tako naprej. Do sedaj ni bilo sprejetih ukrepov, ki bi gospodarstvu dali možnost ali pa pogoje, da iz te krize izidejo s čim manj praskami. Ukrepi, ki spodbujajo zmanjševanje proizvodnje in poslovne aktivnosti in po drugi strani pretiravajo v oceni finančnih učinkov, so deležni naše konstante kritike. Žal, spoštovani gospod predsednik Vlade, je res, da se odzivate prepočasi in neustrezno. Prevzeli ste vodenje Vlade in s tem odgovornost za usodo slovenske države in njenih državljanov. Izgleda, kot da se sedaj ne morete odločiti, kaj bi počeli s tem. S svojo neaktivnostjo in prepočasnostjo prisiljujete opozicijske stranke, da ravnajo pozicijsko. Pozivate nas k sodelovanju, vendar po drugi strani naši poslanci in vaši poslanci in ministri v kali zatirajo vse naše konstruktivne poskuse, da bi pomagali k razrešitvi situacije. Ponudili ste partnerstvo za razvoj, od njega razen lepih besed, na kar se žal z razočaranjem privajamo, ni nič ostalo.

Spoštovani kolegi iz Poslanske skupine Slovenske demokratke stranke, spoštujemo vaš trud in vaše konstruktivne predloge in poskuse, kako Republiko Slovenijo in slovenske državljanke in državljanke ubraniti pred najhujšimi posledicami svetovne in gospodarske krize. Če spremljamo aktivnost v Državnem zboru, bi človek lahko pomislil, da vi vodite slovensko državo. Vendar včasih v svojih izvajanjih tudi malo pretiravate. Ni čisto vse slabo, kar dela sedanja vlada, in še zdaleč ni bilo vse najboljše, kar smo skupaj počeli v prejšnji vladi. In če sežem še dlje nazaj, tudi ni bilo vse slabo v vladah predprejšnjih. Če bi bilo vse tako preprosto, kot je

razbrati iz gradiva in vaših predlogov, bi jih po naših ocenah veliko lahko izvedli že za časa naše skupne prejšnje vlade. Veliko ukrepov se po naših ocenah ne nanaša direktno na krizo, temveč na tako rečeno tekoče poslovanje države, torej ukrepe, ki to niso, so pa stalna naloga vseh v javni upravi. S tem ne pravimo, da niso potrebni in da jih v Poslanski skupini Slovenski ljudski stranki ne bi podprli.

Naj ponovno poudarim, predlagane ukrepe ocenjujemo pozitivno in bomo vse danes obravnavane zakone v nadaljevanju tudi podprli. So konkretni in odločni. Na vas, spoštovani gospod predsednik Vlade, pa apeliramo, prevzemite odgovornost, ki so jo vam naklonili volivci in ki vam je bila izglasovana v Državnem zboru. Hudič je vzel šalo. In daleč so razmere, ko je bilo dovolj pred TV ekrani povedati nekaj lepih besed in jih pospremiti z nasmeškom. Pričakujemo konkretna dejanja, spoštovani gospod predsednik Vlade.

V Slovenski ljudski stranki bomo podprli vse predloge zakonov, za katere bomo ocenili, da koristijo slovenskim državljanom in državljankam in državljanom in slovenski državi, tako vladne kot zakone opozicije. Smo vam na voljo, če bi želeli pomoč. Poglobljen dialog med koalicijo in opozicijo bi namreč v tem trenutku bil potreben bolj kot kdajkoli prej. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Predno preidemo na splošno razpravo poslank in poslancev, je za razpravo prosil mag. Mitja Gaspari, minister za razvoj in Evropske zadeve.

MAG. MITJA GASPARI: Gospod podpredsednik, spoštovane poslanke in poslanci! V tej možnosti nastopa bi rad na začetku povedal dve stvari. Nemogoče je mešati oba papirja, ki ju imate danes na mizi. En papir je predlog ene od opozicijskih strank, ki je legitimen, ki sicer je napisan tako, da je treba ločiti med tistim, kar je zapisano v predlogu petih zakonov, in tistim, kar je zapisano kot idejni načrt za ukrepanje. To je eno. To niso ukrepi, to je idejni načrt za pripravo ukrepov, ki bi se morda lahko potem pretvorili v pravni akt Državnega zbora ali pa, če bi ga podprla, tudi pravni akt Vlade, kot je uredba.

Drugič. Gradivo Vlade ni odgovor na dokument poslancev SDS oziroma poslanske skupine, ampak je opis dejavnosti, ki jo Vlada izvaja od decembra lanskega leta. Torej ne gre za dokument, ki polemizira ali želi komunicirati z dokumentov, ki je osnovni dokument za izredno sejo, ampak je enostavno inventura, prikaz, upam si trditi, nekoliko bolj sistematičen, kot je bil ocenjen, o tem, kaj je Vlada do sedaj na tem področju ukvarjanja s krizo storila. To je zgolj metodološka opomba ob tem, ker se je v razpravi pokazalo, da se mešajo določene stvari. Gospod Janša je celo napačno dvakrat ali trikrat navajal oba dokumenta, ko je govoril, kaj v kakšnem dokumentu piše, ampak to je bil zgolj lapsus.

Glede na stvari, ki so bile izrečene predvsem s strani gospoda Janše, ki je bil uvodničar, bi rad nekaj pokomentiral in pa potem prešel na vsebinsko plat, to je, kaj je koncept ukvarjanja s krizo. Da so koncepti lahko različni, je jasno, se pa zaradi tega lahko tudi primerjajo in ugotavljajo, kateri je boljši.

Prvič nekaj obrobni komentarjev, ker je tudi z njimi začel gospod Janša, glede Lehman Brothersa in pa rigidnosti bančnega sistema. Glede Lehman Brothersa je Banka Slovenije, kolikor sem bil obveščen, obvestila ustrezno komisijo Državnega zbora, da sta bili dve obveznici te finančne družbe kupljeni ob koncu leta 2006 in v začetku leta 2007. Torej v času, ko smo lahko poleti 2007 poslušali na eni od slovenskih proslav izjave, da je morje mirno, nekaj malega oblakov in svetilnik nekje na sredi morja. Torej nobenih izrazov zaskrbljenosti ali kakršnegakoli pričakovanja poslabšanja gospodarskih gibanj. V tistem času je bila ta družba, o kateri je danes veliko govora, družba z najboljšim ratingom, kot so ga imele tudi nekatere druge mednarodne institucije, to je tako imenovani trojni A, ki je bil tej družbi podeljen s strani rating agencij ni tudi mednarodnih institucij. To dejstvo potrjuje tudi uradna izjave Evropske centralne banke, ki je ob koncu lanskega leta oziroma v marcu letošnjega leta ugotovila, da je naložb centralnih bank, ki so članice evroobmočja, v papirje Lehman Brothersa nekaj milijard evrov, da ima ta trenutek naložbe v tej instituciji Kitajska centralna banka, gre čez 100 milijard dolarjev, predpostavljam, ker je investirano v dolarski obliki. Torej ni šlo za neodgovorno ravnanje takratne Banke Slovenije, pa tudi ne guvernerja, ki seveda ne odloča, ne takrat, ne pred njim in ne za njim o tem, kateri konkretni papirji se bodo v konkretnem trenutku kupili, ampak se s tem ukvarjajo ustrezne službe te banke. Imajo pa ustrezno strategijo, ki jo sprejme Svet Banke Slovenije, katerega predsednik je tudi guverner. Guverner ne podpisuje nikakršnih dokumentov, vezano na nakupe ali prodajo določenih finančnih instrumentov.

Kot sem rekel, ti papirji so bili kupljeni takrat. Ta institucija je zašla v stečaj koncem leta 2008. Med januarjem 2007 in oktobrom 2008 je več kot eno leto razlike. V letu 2007 do septembra nihče ni govoril, da je kakršnakoli težava v finančnem sistemu ali celo kriza. Toliko o tem.

Zdaj pa še nekaj o rigidnosti bančnega sistema. In mimogrede tudi, posledice tega, kar je bilo navedeno, ne bodo za davkoplačevalce, ker ima Banka Slovenije ustrezno oblikovane rezerve, kakor vsaka druga centralna banka, iz katerih tudi potencialne izgube iz svojih naložb pokriva. Če bi bila brez rezerv, bi pomenilo, da bi slabo služila. Očitno je ta institucija v preteklosti dobro služila, da je lahko oblikovala ustrezne rezerve.

Zdaj pa glede bančnega sistema in rigidnosti. Način dokapitalizacije mariborske banke, pardon privatizacije, in

način dokapitalizacije Nove Ljubljanske banke pa sta zelo sporna s tega stališča kvalitete poslovanja finančnega sistema in težav, ki lahko nastopijo v bodoče. Pri mariborski banki se je zgodilo, da je namesto dokapitalizacije bila izvršena samo privatizacija. Tako je banka ostala brez dodatnega vložka kapitala, ki bi v teh časih še kako prišel prav za njeno solventnost. Enako velja za Novo Ljubljansko banko, kjer se je več kot eno leto govorilo o dokapitalizaciji, na koncu pa se je izvršila tudi ta dokapitalizacija na ta način, da danes Nove Ljubljanska banka nima nobene koristi. Da ne omenjam, kako so se vodili postopki za odprodajo deleža KBC banke v Novi Ljubljanski banki nekemu ponudniku, ki ga uradno ne morem imenovati. Toliko o teh vzporednih oziroma manj pomembnih dodatnih stvareh.

Sedaj pa glede koncepta in pa tega, v kakšni kondiciji je Slovenija prišla v območje krize. Bilo je rečeno, da je bila situacija izredno dobra in da je Slovenija celo pridobila prvi proračunski presežek. Vesel sem, da je bilo danes rečeno, ne v vsej zgodovini neodvisne Slovenije, ampak od takrat, kot je bilo rečeno, odkar se meri to statistično po tako imenovanem ESA principu, ker namreč ta država je kakšen proračunski presežek imela že v preteklih letih, pred tem dogodkom. Presežek je bil 0,3% družbenega proizvoda, pri rasti, ki je bila v tistem letu nekaj manj kot 7%. Kdor želi pobrskati po statistiki evroobmočja, da se omejim samo na evroobmočje, bo ugotovil, da so bile države, ki so imele dvakrat ali trikrat manjšo rast od Slovenije, so imele v tistem letu enkrat ali dvakrat večji presežek proračuna v istem letu. Gre za dober rezultat, ki pa ni izjemne narave, glede na okoliščine, v katerih je bil dosežen. Če bi bila rezerva večja, bi bilo toliko boljše. Že leto 2008, ki ga je pretežno še vedno vodila vlada gospoda Janše, je bil dosežen primanjkljaj v enaki velikosti, kot je bil dosežen presežek preteklega leta. To se pravi, 0,3% je bil že primanjkljaj in gospodarska rast se je v tem letu prepolovila iz več kot 6,7% na 3,5%. To so recimo te objektivne okoliščine. Plačilnobilančni primanjkljaj se je močno povečal v tem obdobju. In to je osnovni razlog, zakaj se je dolg Republike Slovenije, ne pa države, celotne Republike Slovenije, tako dramatično v zadnjih letih povečal. Ta dolg seveda ni problematičen s stališča tega, da bi imeli lastno valuto in bi ta valuta lahko bila ogrožena, ampak zaradi tega, ker bo povzročala bistveno večje restrikcije v gospodarstvu pri vračilih teh dolgov. To je bilo nekaj dobrih in relativno povprečnih izhodiščnih pozicij, ki jih je Slovenija imela ob vstopu v krizo. Zdaj pa nekaj tistih, ki pa niso zelo močno pomagale, pa je čisto vseeno, komu jih pripisujemo, ker so objektivno vplivale na to, v kakšni situaciji se Slovenija nahaja. Gre za, bom kar naštel, večino ukrepov fiskalne narave v letu 2008, ki so prinesli v Sloveniji zmanjšanje fiskalnih prihodkov za približno nekaj manj kot 500 milijonov evrov in povečanje fiskalnih odhodkov za približno 250 milijonov evrov.

Če to seštejemo, je to 2% družbenega proizvoda. Ukrepi, ki so bili sprejeti leta 2008, so v nasprotju z osnovnim konceptom davčne reforme, ki je bil izpeljan v letih 2006 in 2007, ki je bil dober, ker je, prvič, zmanjšal število stopenj davčne obremenitve, ker je povečal v nekaterih primerih davčno osnovo, ker odpravil selektivne davčne olajšave in v tem delu je dobil podporo široke javnosti. Lahko pa razpravljamo o tem, ali je bil popolnoma pravičen s stališča posameznih socialnih skupin, ampak to je eden od problemov, ki ga ima vsaka davčna reforma. Ukrepi za leto 2008 so pa, ne vem, zakaj, šli v popolnoma drugo smer. Krize takrat še ni bilo v Sloveniji, do jeseni 2008, ne uradno ne neuradno.

Brezplačni vrtec za drugega otroka, subvencije za dijaško prehrano, odprava davka na plačilno listo, ki ga ne bi komentiral, ker je bil dober, in znižanje stopnje davka na davek od dohodka pravnih oseb. Ožila se je davčna osnova, povečevalo se je število izjem in zniževala se je splošna davčna stopnja. To troje enostavno ne gre skupaj. Žal mi je, gospod Tanko, ne gre skupaj. Ni bilo razlogov za takšno spremembo v davčnem sistemu, kot ste ga v letu 2008 izvajali.

Tretja stvar, glede plačne politike. Mislím, da lahko zdaj vsi priznamo ne glede na to, kaj si kdo misli o sami reformi, da so njene posledice relativno močno negativne. 200 milijonov evrov dodatnih stroškov v letu 2009, zato da nimamo nikakršne boljše situacije na plačnem področju v posameznih sektorjih v javnem sistemu, v javnem sektorju: zdravstvo, šolstvo, raziskave, kultura, visoko šolstvo. Imamo rigiden sistem, ker smo ljudje razvrstili v razrede, in od njih pričakujemo, da bodo inovativni, samostojni, avtonomni in produktivni. Na ta način javni sektor, če odmislimo državno upravo, ne bo bolj produktiven in ne bo bolj inovativen in ne bo bolj samostojen, ker ljudje niso stimulirani, da bi se tako obnašali. To je osnovni problem te plačne reforme, ne pa neke njene podrobnosti in uvrstitve posameznih poklicev v posamezne razrede, kar je itak nekaj, kar je težko doseči z roko administratorja oziroma politike.

Kar se tiče javnih financ v letu 2008 in prehodu v leto 2009, kjer se govori o eni zelo zanimivi tezi, namreč, da je sedaj trenutek, da se povečuje zadolženost, da bomo s tem rešili nekatera vitalna vprašanja slovenskega gospodarstva. Ta trenutek je v Sloveniji primanjkljaj čez 5%. Če naredimo dekompozicijo tega primanjkljaja, sta približno nekaj več kot dve točki prispevali ukrepi leta 2008, ki imajo svoje posledice v letu 2009, to je empirično dejstvo, ki ga ni mogoče zanikati. Drugi efekt, ko kumuliramo teh 5% in še nekaj odstotkov, so tako imenovani avtomatični stabilizatorji preprosto povedano, izguba davčnih virov in povečevanje davčnih izdatkov zaradi krize, ker se enostavno davčna osnova zožuje, potrebe za socialno skrb in pa normalno socialno kohezivnost pa zahtevajo dodatna sredstva, ki so uveljavljena z zakoni, ne z voljo ali ne voljo države. Te ukrepi pomenijo,

kot ste videli v naših tabelah, dodatnih 2% BDP, to se pravi, da smo prišli na nekaj čez 4%, razlika do 5 in pol so ukrepi fiskalne narave, ki jih je sprejemala ta vlada.

Sedaj pa nekaj o tej prosti volji, kateri primanjkljaj je potreben, zaželen ali nujen. Nikakršen od teh primanjkljajev, ki bo večji od 5%, ni več volja Slovenije, in ni več stvar naše lastne presoje iz preprostega razloga, ker zunanjih virov financiranja za takšne oblike povečanega primanjkljaja ne bo. Poglejte letošnje leto, v letošnjem letu bo do konca leta prišlo še približno 3 tisoč milijard evrov dodatnega povpraševanja na evropskem trgu najboljših dolžnikov, ki obstajajo v Evropi, najboljše ocenjene države in najboljše ocenjena podjetja. V takem primeru je seveda vprašljivo, če bo dovolj finančnih sredstev za vse tiste, ki se bodo pojavljali s posameznimi zahtevki, kot je Slovenija, manjše velikosti in ob tem, kakršen rating ima Slovenija ta trenutek. Zaradi tega to ni več prosta volja Slovenije, zato se ne moremo samostojno odločati o tem, kateri primanjkljaj je za nas primeren ali pa neprimeren. Zaradi tega smo v situaciji, ko izbiramo med različnimi, ne vselej med zelo dobrimi, opcijami, ampak pravimo o tako imenovanih "second west" ali drugih najboljših rešitvah. In to je osnovna dilema, ki jo imamo skupaj z vami pri teh raznih predlogih, ki se pojavljajo kot predlogi, ki lahko rešijo vse velike težave v Sloveniji.

Upam, da se glede vstopa v evro, in to, kakšne ugodnosti je to prineslo za Slovenijo in pa za njeno gospodarstvo, strinjamo in upamo, da ni celotna zasluga na Vladi, ko je bil evro tudi sprejet, vsaj nekatera bi rekel empirična dejstva kažejo, da je ta zasluga lahko deljena.

Povedano je bilo, da imamo relativno dobro razvita mala in srednja podjetja, ki bodo seveda rešila problem v Sloveniji. Problem slovenskega gospodarstva bodo rešila vsa podjetja, ne samo posamezna, ne samo mala, ne samo srednja, ampak tudi velika. Brez velikih ni malih in brez malih ni uspešnih politik. Torej ta umetna segmentacija, kaj bo kdo prinesel, je zelo relativna. V določeni fazi se zaposluje več v malih, pride faza, ko se bo več zaposlovalo v velikih. Vsaj upati je tako. In še ena opomba ob tem, ko gre za to, kaj je z brezposelnostjo. Veste, povsod po Evropi bo ta brezposelnost rasla še takrat, ko se bo že obrnil trend gospodarske rasti navzgor. Ker je to pojav, mehanizem, ki prihaja z zamikom. Žal je tako. In Slovenija ob tem, ko je bilo rečeno, kaj vse Slovenija lahko naredi sama, z lastno potrošnjo, je popolnoma jasno, da je ekonomija, ki ima 75% svojega družbenega proizvoda v mednarodni menjavi, z lastno domačo potrošnjo, tistega, kar izpada v zunanji menjavi, ne more nadomestiti, z nobenim fiskalnim ukrepom, ker je prešibki fiskalni sektor, ki bi lahko tako stvar dejansko tudi izpeljal, razen če bi država prišla v situacijo, v kakršni so nekatere naše sosednje države v zadnjih letih. Zakaj zadolževanje? Za razvoj in podobne stvari. Ja, ampak jaz vam lahko pokažem en dokument - žal

nimamo tukaj nobenega ekrana, kjer bi to lahko bilo - mi smo v pripravi dokumenta, ki se mu reče "K ciljem usmerjan proračun", ki ga bo Vlada začela izvajati za proračun 2010/2011, tudi slepi lahko rečejo, je pomembno pokazati, samo eno tabelo boste videli in bo zelo zanimiva. Tole je približno rezultat od leta 2000 to 2008 - deleža razvojnih politik, ki se jih nismo izmislili, ampak smo jih prevzeli iz dokumentov, ki ta trenutek uradno obstaja v Sloveniji, Strategija Republike Slovenije. Razvojna strategija, Državni razvojni program, Resolucija o razvojnih načrtih in Lizbonska strategija za namene kohezijskih ciljev, ki so zapisani v enih drugih dokumentih. Če boste pogledali sliko delovanja teh dokumentov na državni proračun, so črte ravne v devetih letih. Ali je nekaj narobe z razvojnimi dokumenti ali pa z izvajanjem državnem proračuna? Nekaj mora biti narobe. Delež teh politik v družbenem proizvodu je skupaj bolj ali manj konstantno, celo z nekim padcem proti letu 2005, približno 18%. Toliko glede dejstev o tem, kako se nalaga in vlaga v razvoj. Brez tega, da se državni proračun ne spremeni v svoji logiki, načinu razmišljanja v metodologiji, ne bo sprememb, kar se tiče razvojnih prioritet in njihovega uveljavljanja. Če bo proračun utemeljen na postavkah in ministrstvih, potem ne bomo govorili o programih. Če ne bomo govorili o programih, ne bomo govorili o razvojnih prioritetah. In če ne bomo govorili o tem, ne bomo vedeli, kam vlagati denar. Zelo preprosto. In to se nam dogaja. Če boste pogledali, kakšne imamo ta trenutek prioritete dileme v energetiki, prometu, potem boste videli, da nam ne pomaga nič resolucija, ampak da praviloma delujejo lobiji. Vsa zadnja leta in tudi zdaj. In bomo zapravili ogromne denarje za posamezne velike investicije, ki niso nujno razvojne, čeprav delujejo razvojno. In bomo imeli okoljske probleme zraven tega, ki jih ne bomo znali rešiti, in bomo zapravili ogromne denarje za posamezne velike investicije, ki niso nujno razvojne, čeprav delujejo razvojno. In bomo imeli še okoljske probleme, ki jih ne bomo znali rešiti, in bomo zaradi tega plačali penale v okviru raznih politik, ki jih ima EU. Jaz upam, da se zavedamo, da ta trenutek še ni izračuna, kaj pomeni kopenhagensko srečanje decembra letošnje leto. Slovenija ga še nima. Ga ni imela lani in ga nima še ta trenutek. Približna ocena je, da bi morali ostalim državam, nerazvitim državam približno transferirati sto milijonov evrov letno. Tega v nobenem razvojnem konceptu ni, v nobenem dokumentu to ni realno zapisano. Moram reči, da mislim, da to, kar je gospod Janša govoril na začetku o zadolževanju in razvoju, treba nekoliko bolj razčleniti, utemeljiti in potem bomo imeli razpravo, ki bo po moje kvalitetna razprava, že lahko ob rebalansu, še bolje pa ob državnem proračunu za leti 2010 in 2011, ker se bo v obliki prezentacije proračuna lahko pogovarjalo o razvojnih prioritetah, ne pa o ovinkih, pločnikih in podobnih stvareh, kar je najbolj interesantna razprava v Državnem zboru ponavadi.

Razvojne osi, železniška infrastruktura, to so tisti projekti, ki naj bi domačo investicijsko potrošnjo dvignili, da bi nekaj zagona tudi pridobili, čeprav je multiplikator pri tem zagonu relativno majhno gospodarstvo, kot je slovensko. Ni pripravljen noben dokument za izgradnjo železniškega tira, ni pripravljen noben dokument za tretjo razvojno os. Kako bomo začeli graditi in kdaj? Dokumenti, ki ta trenutek obstajajo za prostorsko umeščanje objektov potrebujejo približno za vsak objekt pet let. To je trenutno stanje na tem področju, ki ni stanje od včeraj ali predvčerajšnjem. Tako stanje imamo že leta in leta. Vse spremembe zakona na tem področju niso nič storile, kar se tiče prioritete umeščanja objektov v prostor. Nič. Smo tam, kjer smo bili. Želimo pa imeti neko spodbudno investicijsko politiko na področju dveh, po moje, glavnih slovenskih prioritet, ki jih imamo zaradi strateškega položaja, ki ga imamo sicer samo geografsko trenutno, upam, da bo tudi ekonomsko postal. To sta promet in energija.

Tretje strateške prioritete Slovenija nima take velikosti, da bi jo bilo vredno definirati kot izrazito prioriteto. Pa se ne moremo dogovoriti, katere energetske objekte bomo gradili in se ne moremo dogovoriti, na kakšen način bomo prometno infrastrukturo usposobili, ne da bo stala, ampak da bo po njej tekel promet in da bodo prometni tokovi zapolnili tiste infrastrukturne objekte, ki jih imamo.

Nekaj glede konkretnih ukrepov oziroma filozofije. Strinjam se s tistim, kar je bilo rečeno na začetku, da je kriza v Slovenijo prišla skozi dva kanala, in sicer na finančnem področju zaradi blokade kreditnega sistema v Evropi, ne v Sloveniji, in drugič, skozi posamezne industrijske veje, ki jih je prizadela kriza v Evropi in ne v Sloveniji. Gre za banke v evropskem merilu in gre za avtomobilsko industrijo v evropskem merilu. To sta bila dva kanala, skozi katera smo začutili krizo v Sloveniji, in to nekje od novembra lansko leto dalje. Upam si kljub vsemu trditi, da že prvi ukrepi, ki so bili sprejeti, o depozitni shemi in pa o garancijah, so bili sprejeti v sodelovanju obeh vlad, na prehodu. Celotno precej smo pri tem sodelovali, da je končna verzija te zakonodaje takšna, kakršna je danes. Pa si tega ne štejem posebej v lastno korist.

Prvi ukrep je moral biti sprejet, depozitni, iz preprostega razloga, ker je tak ukrep sprejela sosednja država Avstrija. In bi sicer depozitne vloge prebivalstva začele uhajati iz Slovenije čez mejo v Avstrijo. Zelo preprosto. Nekoliko pozno smo ga sprejeli, ampak smo ga sprejeli očitno še pravočasno. Nekateri so ga sprejemali že v oktobru in septembru lanskega leta.

Drugič, glede garancijskih potencialov ni boljšega ukrepa za amortizacijo začetnega udara krize, če prihaja iz finančnega sistema, kot je zmanjšanje negotovosti. Ni fiskalnega vira, ni subvencije, ni transfera, ki bi lahko

zamenjalo zmanjšanje negotovosti v gospodarstvu. Negotovost v gospodarstvu se ne zmanjšuje s fiskalnimi ukrepi, ampak z ukrepi zmanjševanja negotovosti v finančnem sistemu. Ogromna škoda se lahko zgodi, če finančni sistem ne deluje. Ne zaradi tega, ker bi nekdo želel braniti banke, ampak zaradi tega, ker je to vitalni del sistema, ki temelji tudi na kreditih. Zato so bili ti ukrepi takrat z obeh strani, če tako hočete, tudi podprti in tudi sprejeti.

Tretji ukrep, ki je bil nujen in je še vedno nujen, je ukrep, kako pripeljati likvidnost iz bančnega sektorja do podjetij. V Sloveniji imajo banke dovolj likvidnosti kratkoročno. To ni problem. Problem je, da nimajo srednjeročnih virov, da bi lahko srednjeročno kreditirala mala, srednja in velika podjetja. Ne na tri mesece, ampak na šest mesecev, eno leto, dve leti, tri leta. Zaradi tega smo šli v dokapitalizacijo SID banke. In ni res to, kar pravi gospod Janša, sicer on pravi, da je slišal, da ta inštitucija deluje slabo. Jaz imam tukaj papirje, ki jih ne bom bral, o tem, kaj je bilo letos s strani te banke že storjeno, da je situacija boljša, kot bi sicer bila brez delovanja te inštitucije v takšnem obsegu in na takšen način: osnovni vir financiranja za avtomobilski grozd preko Evropske investicijske banke je bil organiziran preko SID banke in zdaj, v juniju tudi efektiven, ki bo pomagal tej industriji, ne zato da bo zadrževala zaposlene, ampak da bo investirala v nove proizvode, da se bo lahko vključila v naslednji fazi pri svojih glavnih odjemalcih v nove tehnološke proizvode, ki se vgrajujejo v avtomobile. Čez 100 milijonov evrov bo za ta namen na razpolago in šlo bo preko te inštitucije. Ta inštitucija je opravila dva ali tri pomembne ukrepe v januarju, februarju in marcu, da je sploh kreditna aktivnost v tem času tekla kolikor toliko normalno v Sloveniji. Torej se ne strinjam s tem, da je rezultat delovanja te institucije negotov ali celo slab. Če boste vprašali večino gospodarstvenikov, mimogrede, kako lahko zagotavljajo ta trenutek svoje izvozne posle, svoja izvozna tveganja na tveganih trgih, boste dobili odgovor preko SID banke. Glede mnenja mednarodnih institucij. Tukaj mislim, da je gospod Janša dovolj nekorektno citiral določene stvari oziroma pristrano. Če želite, bi vam lahko celo v angleščini prebral, kakšna je ocena Mednarodnega denarnega sklada o Sloveniji na eni in pol strani. Pa ne bom bral, ker ta dokument poznate. Torej boste videli, da je sklicevanje na ta dokument, na način kot je bilo rečeno, nekorektno, ker obstaja dokument, ki ga lahko vsakdo prebere. Dokumenta OECD-ja ne morem citirati, ker ni uraden, uraden bo postal, ko ga bo gospod Gorija v Ljubljani kot uradnega predstavil in takrat bo tudi komentiranje tega dokumenta, vsaj z moje strani, lahko postalo takšno, kot je s strani nekaterih drugih že danes. Pa vendarle se strinjam tudi z gospodom Vizjakom, da je v tem dokumentu

marsikaj dobrega, kar bi veljalo upoštevati, predvsem pa o tem razmisli.

Enako velja za dokumente Evropske unije, ki so v zadnjem času prišli v javnost. To je predvsem dokument, ki ocenjuje ukrepe ekonomske politike v Sloveniji. In v tem dokumentu ni kritike na do sedaj sprejete ukrepe. Če pa komentiram ob črti ukrep, ki je bil sprejet glede začasnega financiranja polnega delovnega časa, se boste pa spomnili, da socialni partnerji v fazi, ko je Vlada predlagala drugi ukrep, ki ga, mimogrede, Mednarodni denarni sklad zelo hvali, to pa je znižanje prispevne stopnje za pokojninsko zavarovanje s strani podjetij za približno 3 odstotne točke, začasno, do takrat, ko se bo gospodarska aktivnost zopet opomogla, so socialni partnerji z obeh strani zavrnil. In ta ukrep, ki danes velja, je bil drugi najboljši ukrep, ki pa ta trenutek zavaruje približno okoli 60 do 70 tisoč zaposlenih v Sloveniji. Ali je to samo kratkoročen in nesoliden ukrep, se bo pokazalo takrat, ko ga ne bo več. Dvomim, da bodo tisti zaposleni, ki so danes skozi ta ukrep zaposleni, se strinjali s tem, da je bil ta ukrep makroekonomsko slep. Ta ukrep ne more biti stalen, ta ukrep je lahko samo začasen. In to se ve. Podaljšanje, če bo do njega prišlo, bo samo enkratno. Vlada bo ponovno predlagala ukrep, ki se mu reče znižanje prispevne stopnje za gospodarstvo. Ali ga bodo socialni partnerji, in spoštovani, v Državnem zboru sprejeli, bomo pa videli takrat, ko ga bo treba sprejeti. In s tem dajem tudi na nek način komentar tega, da je treba 75% vseh ukrepov uporabljati za razbremenjevanje, 25% pa za socialne ukrepe. Moram reči, da je to neka zelo čudna logika, ki je jaz ne razumem, kako nekdo zna izračunati, da je potrebno 75% nekih ukrepov narediti za razbremenjevanje, 25% pa za socialne ukrepe. Vsi ukrepi v tem trenutku pomagajo gospodarstvu na različne načine.

In če se misli, da se lahko s predlogom... Zdaj pa nekaj o zakonih, ki so predlagani. Če se lahko z zakonom, recimo o davku na dodano vrednost, predlaga povišanje praga za plačano realizacijo na 7,5 milijonov evrov, pri čemer bi v Sloveniji v takšnem primeru prišlo v ta izreden režim 92% vseh subjektov, ki so zavezanci za DDV, potem ne vem, kam bo to pripeljalo. Ali se vi zavedate, da je Zakon o davku na dodano vrednost utemeljen na računu, ne na instrumentu plačila? Kako boste takrat izvajali kontrolo, kdo jo bo izvajal? Pa je čisto vseeno, ali je 7 dni ali je 21 dni ali 60 dni, popolnoma vseeno. In to je osnovno davčenje te države. Ni drugega, ki bi imel tak obseg, kot ga ima DDV. Če mislite, da je to napačen instrument, potem se vrnimo k Zakonu o prometnem davku, ki je bil točno to, kar vi predlagate kot izjemo v tem zakonu. Pa se ne moremo vrniti, ker je Zakon o DDV-ju evropski zakon. In Evropa predvideva izjemo za plačano realizacijo na ravni 7 milijonov evrov. Ali veste zakaj? Zato, ker je naravnana na velike države, kjer je 7 milijonov nekaj drugega, kot je v Sloveniji 7 milijonov. Tudi zaradi tega, ker je dodana

vrednost na zaposlenega približno dvakrat večja, kot je v Sloveniji. Bodimo torej previdni, ko vehementno predlagamo ukrepe za razbremenjevanje gospodarstva, ki lahko v naslednjem koraku pomenijo relativno veliko obremenitev gospodarstva na drugem koncu. Saj to ne bo obstalo, mi lahko sprejmemo ta zakon, tudi to naredimo, samo potem dajte predlog, kako bomo odhodkovno stran državnega proračuna začeli tudi, ne samo kratkoročno, ampak strukturno zmanjševati. Ni predlogov v vašem dokumentu o resni pokojninski reformi. Nekaj navedkov mimogrede. To, kar tudi nam očitata. Ni navedkov ob zdravstveni reformi, nekaj tako mimogrede. Nič resnega. Ta trenutek je 23 bolnišnic v Sloveniji z izgubo. Kumulativa znese več kot 40 milijonov evrov. Kumulativno je to. Z leti, saj se kumulira, prav gotovo, da je. Obstajajo podatki - pogledjte jih! Pogledjte jih, gospod Vizjak, boste videli. Ni razloga, da bi vam lagal. So podatki, niso moje vrednostne sodbe. Saj mislim, da nekaj dialoga ni slabo, če želite. Zato mislim, da so drugi ukrepi, trije ukrepi, ki so stari. Trije zakoni so stari. Trije davčni zakoni so z januarja meseca. Povejte mi, kakšna olajšava je to v tem trenutku, nadaljnje povečevanje investicijske olajšave, ko je problem investiranja v privatnem sektorju, sploh da bi se odločil za investiranje?! Saj ni problem, da ima premalo dobička za investiranje, saj je to negotovost, ki ga odvrača od investiranja in mu davčna olajšava nič ne pomaga. Popolnoma nič.

Znižali smo splošno davčno stopnjo na 21, drugo leto bo verjetno 20. Hkrati predlagate konstantno povečevanje izjem, selektivnih olajšav. Ali ste pregledali, koliko je tistih subjektov, ki so vstopili v te selektivne olajšave? Imate v odgovoru na tisto gradivo, ki ste ga vi pripravili, zapisane številke, koliko subjektov je vstopilo v te selektivne olajšave. Ali imate dokaz, da so pomenile nek generalno dober vpliv za slovensko gospodarstvo?! Porabili pa smo za to 185 milijonov evrov. Kaj je učinek 185 milijonov evrov?! To boste verjetno sami povedali v vaših obrazložitvah. Konec koncev je treba tudi ukrepe, ko so sprejeti, ocenjevati po njihovi učinkovitosti. Mi mislimo, da je treba kombinirati ukrepe, ki povečujejo možnost investicijskega delovanja, in to v javnem sektorju, to boste celo prebrali tudi v dokumentih Mednarodnega denarnega sklada, bilo je citirano. Mi delamo to tam, kjer je to mogoče, kjer je sploh kaj pripravljenega, da se lahko investira. In investiralo se bo v 13 slovenskih bolnic, in to za njihovo energetska varčnost. To je projekt, ki je začel teči. Ko smo želeli v isti projekt z Univerzo Maribor, smo ugotovili, da projekti niso pripravljeni. Niso pripravljeni projekti, enostavno niso. Ne morete začeti nekaj delati, kot delamo v Kliničnem centru urgentni oddelek, ko skupaj z gradnjo tudi projektiramo. Tako zdaj približno teče investicija v Kliničnem centru in potem se čudimo, da so stroški takšnih investicij enormni. Investiranje v javnem sektorju. Mi bi radi začeli delati drugi tir železnice, če bi

enostavno bilo karkoli že pripravljeno. Zdaj se pripravljajo izvedbeni načrti, zdaj se bo spremenil zakon za umeščanje v prostor, da se bo ta nesrečni tir morda sploh lahko zgradil. In se ne bo zgradil v enem letu, ampak se bo gradil nekaj let. Enako velja za energetske objekte. Imamo ponudbo državi za dve plinski elektrarni, da ne bi nadaljeval, o čem se vse pogovarjamo sicer. O investicijah, ki bodo šle čez milijardo evrov. In za njo nimamo denarja, mimogrede. Bilo je pa to dogovorjeno že v preteklosti.

Glede kreditiranja podjetij in jamstvene sheme. Jamstvena shema je bila pripravljena z eno zelo logično osnovo. To ni zakon za sanacijo ne bank ne podjetij. To je zakon za normalizacijo kreditiranja za dobra podjetja v državi. Ko je zakon prišel v parlament, je iz njega odšel kot zakon za sanacijo podjetij. To gospod Vizjak dobro ve. Ne tudi, pretežno, ker ste povečali znesek za najslabše komitente z 200 na 400 milijonov evrov, zaradi tega imamo zdaj probleme z Evropsko komisijo, ki tega ne razume in noče dati soglasja. In noče dati soglasja zaradi tega, ker je v zakon prišlo reprogramiranje kreditov. Pa vas vprašam, za koga ste imeli takrat v mislih reprogramiranje, Zaradi tega imamo sedaj probleme, zaradi tega se stava vleče. Mi bomo šli s shemo naprej, tudi če ne bomo dobili dovoljenja Evropske komisije, ker je preveč pomemben ukrep, da bi ga zaradi takih malenkosti ustavljali. Je pa to opozorilo parlamentu, ko spreminjate določene stvari, imejte v mislih tudi evropsko regulativo o državnih pomočeh. Ne pozabljati na te omejitve, ki tam obstajajo, da se nam potem ne bo dogajalo to, kar se nam sedaj dogaja na avtocestah zaradi vinjet, ko ne moremo uporabiti ne 30 milijonov ne 80 milijonov evrov... Ja, gospod Petan, žal tako je res. Obstajajo dokumenti in dokazi za to. In gospod Janša je rekel zjutraj, da je problem sedaj glede trošarin. Jaz bi vas vprašal, ali je to prednost za Slovenijo, kar smo doživeli ob izgradnji avtocestnega križa, da imamo sedaj takšno kloako iz Kopra do Prekmurja, vseh vrst tovornjakov, slabih, dobrih, kakršnihkoli želite... .../Glas iz ozadja./... Ja, ja, ampak hkrati pa govorimo o tem, kako bo Slovenija okoljsko prijazna država. .../Glas iz ozadja./... Ja vozijo, seveda. Saj bom povedal. Vas to ni skrbelo lansko leto, ko ste uveljavili vinjete in izgubili občutek obseg denarja za ta isti namen, ki ga sedaj očitata. Izgubili ste denar. Dars ima zaradi tega manj denarja letos, kot ga je imel lansko leto. Manj. Zakaj je bilo treba na takšen način vinjeto uvesti, zakaj ne na takšen, da bi bilo denarja več? Kdo je podražil bistveno ceno prevoza kamionov čez slovensko ozemlje. Katerega vlada? Ta, pred mesecem dni, ne prejšnja, ob tem, ko je znižala stroške za osebne avtomobile preko vinjet. Nekaj je v logiki narobe.

Tisto, kar govorite pa o trošarinah, se pa mimogrede z vami strinjam. Trošarina v Sloveniji mora biti anticiklični ukrep. Ko gredo cene navzgor, se morajo trošarine zmanjševati.

Ko gredo navzdol oziroma ravno obratno. Da ostane cena bencina enaka, se takrat, ko se cena bencina povišuje na zunanjih trgih, se trošarina zmanjšuje. Ko je obratno, jo lahko dvigujete in s tem pridobite nekaj dodatnih virov. Ali ste vi tako delali? Pojdite pogledat podatke, pa boste videli. Veste, zakaj ste jo znižali? Zaradi inflacije.

S tem bi jaz počasi zaključil ta del, bi pa na koncu še eno stvar povedal, ki bo v torek zanimiva za vse vas, tudi glede teh kreditov, jaz bi samo navedel nekaj številčk za to, da bo diskusija nekoliko lažje tekla.

Leta 2004 so bile naložbe v nederne finančne institucije, in to so v Sloveniji praviloma finančni holdingi, pa ne bom namenoma komentiral, kateri holdingi so tajkunski in kateri niso, to prepuščam tudi gospodu Vizjaku, da bo to ob razpravi o amandmajih lahko predlagal. Leta 2004 je bilo to 700 milijonov evrov, leta 2005 eno milijardo, leta 2006 milijardo in pol, leta 2007 2,3 milijarde in leta 2008 2,8 milijarde. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Besedo ima gospa Župevc, izvolite.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Mislím, da je minister, ki je ravnokar nastopal, dal odlična izhodišča.

Naj za začetek postavim opozicijskim predlagateljem zakonskega paketa eno vprašanje, lahko mu rečemo, vprašanje za milijon dolarjev. Koliko milijonov so težki vaši predlogi? Koliko bi nas stali? To je namreč ključno vprašanje. Zakaj? Zato, ker eno je všečnost, drugo pa je, kot je ravnokar razložil minister Gaspari, realnost. In potem so to javne finance in naše zadolževanje in bremena, ki jih nalagamo na prihodnje rodove. Prav je, da smo iskreni eden do drugega. Tudi poslanci koalicije lahko, recimo, vložimo zakon, s katerim bomo predlagali, da se vsem državljanom in državljanom zagotovi minimalna plača 2.000 evrov. Ampak tega žal ne moremo, ker za to ni denarja, ker ni sredstev in ker bi bilo tako naše početje neodgovorno. In nimam niti najmanjšega dvoma, da bi vi takšno naše početje označili celo za nedržavotvorno. Prepričana sem, da je kakšen izmed vaših predlogov tudi dober in da ga bomo v prihajajočih dneh tudi sprejeli. In namesto da bomo danes zapravili vsega skupaj kakšnih 20 ur, bi lahko te ure porabili bistveno bolj konstruktivno. Jaz vam priznam, ne moremo vam očitati, da se ne trudite, da ne pripravljate predlogov, vendar ste pri tem neverodostojni. Vladali ste v časih, ki jim ekonomisti in bančniki poljudno rečejo tako imenovani "bloomy years" to je obdobju konjunktura, vzpona, razcveta. In mednarodne organizacije in institucije, na katere se danes sklicujete, priznavajo eno stvar, in to je, da tisti, ki so v "bloomy years" opozarjali, da prihajajo tako imenovani "gloomy years", torej mračni, temačni časi tisti so bili takrat preslišani.

Bili so označeni za pesimiste, za škodoželjne. In te iste mednarodne organizacije, na katere se boste danes še sklicevali, žal seveda zvonijo po toči, ampak ugotavljajo še eno stvar: da so države, ki so v času konjunktura, v času teh "bloomy years" izvedle korenite strukturne reforme, danes v tej finančni krizi malo boljše, kot so ostale države, ki tega niso storile. To je dejstvo. To ni moja politična opazka ali neka obzervacija. To je ugotovitev drugih. In če danes gradimo na bilanci, ki ni dobra, na slabem temelju, je drugače, kot če bi hišo gradili na trdnih in dobrih temeljih. In noben zaključni račun, ki smo ga v tem parlamentu sprejeli pod prisilo, te slike ne spreminja. Ker to ni bila statistična operacija, kot je bilo danes rečeno, to je bila politična odločitev.

In minister, ki je govoril pred menoj, je navedel nekaj konkretnih podatkov. Dovolite, da jih še jaz. Gospodarska rast je od začetka leta 2005 temeljila na povečanem zadolževanju. Najbolj izrazito se je bruto zunanji dolg povečal v letu 2007, kar pomeni, da je bila rast 6,8 BDP na nezdravih temeljih. Celotni zunanji bruto dolg se je v mandatu prejšnje vlade povečal s 15 milijard evrov na skoraj 40 milijard. Ob rekordni gospodarski rasti, o kateri govorite, in jaz sem zadovoljna, da smo imeli rekordno gospodarsko rast, je tudi res, da smo imeli rekordno inflacijo. In če bi bili aktivni protiinflacijski ukrepi, bi lahko imeli nižjo inflacijo, kot je bila. Nepremišljena davčna reforma je ukinila investicijsko olajšavo, kar je takrat po besedah Obrtne zbornice povečalo efektivno obdavčitev podjetij. Ta podjetja pa so stroške večje obdavčitve prenesle tudi na končne uporabnike z višjimi cenami storitev.

Z davčno reformo ste ukinili 4% davčno olajšavo za rešitev stanovanjske problematike. Za to olajšavo ste prikrajšali 145 tisoč 825 davčnih zavezancev. In trdite, da so bili s to davčno reformo na boljšem vsi, ne drži, ne pije vode. Z dohodnino se je najbolj razbremenil najvišji razred, medtem ko sta srednji in nižji bila razbremenjena bistveno manj. In davčna reforma je tudi premalo razbremenila obdavčitev plač.

Zaradi spremembe financiranja Darsa je bil Dars septembra 2008 zadolžen že za 3,77 milijarde. Spremenjeni način financiranja, ki temelji na zadolževanju, je ogrozil finančno stabilnost oziroma vzdržnost Darsa. Izjemno slabo smo črpali tudi evropska sredstva. O tem govorijo podatki, to niso moje politične sodbe. V letu 2007 so bili realizirani prihodki iz sredstev Evropske unije za 40% oziroma za 234 milijonov evrov nižji od načrtovanega proračuna in tako naprej. To so podatki. To niso politične sodbe.

In danes je bilo govorjeno o ustvarjanju novih delovnih mest in o podatkih in o tem, kaj govorijo mednarodne institucije in levo in desno in gor in dol. Ta graf govori "unemployment rates". Tukaj je Evropska unija - EU. In tukaj

notri smo tudi mi. In govoriti o tem in dajati primerjave, da mi smo pa tam nekje zunaj, mi smo slabi, mi nič ne znamo. Ko navajate podatke, navedite tudi kakšne podatke, ki kažejo kakšne trende, kakšne analize. Vi s tistega, kar preberete, izluščite tisto, kar vam pač najbolj usreza za vašo argumentacijo. Bodite korektni, bodite pošteni! Tudi mi smo. In prav je, da si povemo, na kakšnih temeljih gradimo. In ko govorite o konsenzu in sodelovanju. Jaz ta konsenz in to sodelovanje v tem parlamentu na lastni koži doživljam vsak dan. Jaz ne morem reči, to je čudovito, fantastično sodelovanje. In tisti, ki to govorijo, mislijo res iskreno? Torej poziv, da delajmo skupaj; jaz se s tem absolutno strinjam, ampak tisti, ki to govorijo, žal niso iskreni. Pri teh stvareh je treba biti iskren, če želiš biti verodostojen, ker v nasprotnem primeru nisi. In ko navajaš podatke, je treba navesti celo sliko, ne pa izluščiti samo ene podatke. In jaz sem prepričana, ko se govori o tem, da določenih stvari pač nismo vedeli, nevednost ni opravičilo. Nevednost za nekoga, ki je vodil državo, ni opravičilo. Gre za vprašanje odgovornosti. Nevednost ne opravičuje slabih odločitev, ki jih je naredil nekdo drug, ker odgovornost ima vlada, ki vodi državo. Tako kot ima ta vlada sedaj odgovornost, ki vodi to državo, ste jo imeli tudi vi. In če mislite resno, potem nehajte v tem parlamentu zapravljati dragocen čas in bodite konstruktivni, ampak na način, ki je res konstruktiven. In če še kdaj slišim o zaključnem računu. Ooglejte, če je bila v tem parlamentu sprejeta politična odločitev, da se je potrdilo nekaj zaradi nekega drugega cilja, je potem neka čisto druga tema. Jaz za ta zaključni račun nisem glasovala in ga zato tudi ne priznavam. In vsi strašni ekonomisti, ki bodo zdajle prišli za menoj, eden je požrl vse ekonomsko znanje na tem svetu, sem prepričana, da bo znal osvetliti številne vidike teh zgodb in da nam bo povedal, da res ta vlada ni naredila popolnoma nič dobrega, in bo znal osvetliti še druge plati, predlagati fenomenalne ukrepe. Bodite pri tem, kar boste govorili, najprej iskreni do sebe, potem pa do državljanek in državljanov. Nenazadnje ste štiri leta vodili to državo in če ste konstruktivni, potem pokažite to z dejanji, ne samo z besedami. Gospod Janša je prišel, povedal svoje in odšel. Njega ne zanima, kaj imajo drugi povedati o tem. Je torej to piar pred volitvami? Jaz govorim o predlagatelju. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa predsedujoči. Obžalujem, da me ne more slišati ne predsednik Vlade ne razvojni minister, ker ga ni v dvorani, vendar kakorkoli, rečeno je bilo, naj predstavimo kakšne trende. To so trendi naraščanja brezposelnosti v Sloveniji. Devetega meseca lani jih je bilo približno 60 tisoč, dandanes jih je približno 85 tisoč. To so trendi. Lepa krivulja. To pomeni, da je situacija v državi več

kot alarmantna in terja ukrepanje. Ne terja ukrepanja in ukrepov, ki bodo prejeli čez pet let ali čez štiri, tri leta, ne rečem, da tudi ti niso potrebni, ukrepe moramo sprejeti takoj in morajo učinkovati takoj. Zaradi tega smo predlagali razbremenjevanje gospodarstva, zniževanja davkov, selektivno, še posebej tistim, ki investirajo, investirajo v razvoj, nova delovna mesta. Vendar o tem je, ker imamo zelo malo časa, že govoril gospod Janša, jaz bom o nekaj drugih ukrepih, ki so tudi in niso bili omenjeni, tako imenovane, davčne počitnice. Predlagamo, da se novoustanovljenih podjetjem oprosti plačilo davka nekaj časa, tri leta. Oni bodo plačevali prispevke, zaposlovali bodo ljudi, sami se bodo zaposlovali in, spoštovana poslanka, tu je rezultat izgube za državo nič. Ker ti tudi danes nič ne plačujejo. In če bo novonastalo podjetje, ki bo začelo plačevati prispevke za zaposlene in dajati plače, zaposlilo ljudi, bo to širše pozitivno. Kar se pa davkov tiče, bo pa zadeva ista.

Drugo. Predlagamo DDV po plačani realizaciji, to se pravi, dvig praga na evropsko primerljiv nivo. Prej smo poslušali razvojnega ministra, da večje države so postavile ta prag tako visoko. Saj DDV-ja ne plačujejo države, to plačujejo podjetja, važna je struktura podjetij. Mala in srednja velika podjetja imajo Nemci, Avstrijci, Švedsi, Francozi, Italijani in tudi Slovenci. In zaradi tega je prav, da mala podjetja, ki najbolj čutijo sedaj tudi podaljševanje plačilnih rokov, plačujejo takrat, ko dejansko dobijo denar. Ne pa takrat, ko morajo izstaviti račun in potem čakajo na plačilo, ki ga ni in ni. Zato predlagamo v smislu razbremenitve teh podjetij, ki imajo takšen prihodek, 22% je teh podjetij, da se jim omogoči za pošteno delo tudi na neki način eksistenca. Saj to niso slaba podjetja! Ta podjetja so svoje naredila, izstavila so fakture, morala so davek plačati takoj ob izstavitvi fakture, denarja pa ni in ni, ker tudi država podaljšuje plačilne roke, velika podjetja podaljšujejo plačilne roke. In mala in srednja podjetja ne dobijo za pošteno, kvalitetno opravljeno delo denarja. In to ni fer in ni prav in je treba reagirati in zaradi tega to predlagamo.

Kreditni krč. Največji problem je, da mala, srednje velika podjetja pa tudi velika podjetja težje pridejo do kreditov, do razvojnih kreditov in do tudi reprograma kreditov. Marsikatero podjetje je investiralo v razvoj in potrebuje reprogram kreditov, tako kot ga je potrebovalo pred petimi leti, za razvojni projekt. Tudi za, recimo temu, tekoče poslovanje. Ga ne more dobiti. In to je bilo predlagano v zakonu o jamstveni shemi, vendar ta zakon še ni zaživel. Šest mesecev je minilo, odkar smo vzpostavili prek zakona o javnih financah podlago za poročstva za pomoč države bančnemu sektorju in tudi posledično gospodarstvu, pa se do danes ni zgodilo nič. Zgovarjajo se na parlament. Moram reči, da smo uredbo dobili na mizo kot implementacijski akt šele pred, ne vem, 14 dnevi. Ključno je in zanimivo je tudi to, da ni denarja. Kako?

A za reprogramme tajkunskih posojil pa je denar? Vse štiri koalicijske stranke ste podpisale amandma k zakonu o jamstveni shemi, s čimer boste dajali državna poročta tako imenovanemu reprogramu tajkunskih posojil. Se pravi, da za njih je denar. Za mala, srednje velika podjetja, ki se otepajo z gospodarsko krizo, problemi, pa ni denarja.

Ko govorimo o infrastrukturi, vlaganju v infrastrukturne projekte, ta vlaganja so nujna. Na primer, pozdravljamo tudi usmeritev ministrstva, pristojnega za elektronske komunikacije, da se pospešijo vlaganja v izgradnjo širokopasovne avtoceste oziroma širokopasovnega omrežja. Te stvari so "ready to go". Te stvari se dajo narediti zelo hitro, ne potrebujete za njih silnih državnih prostorskih načrtov. Pospešiti je treba gradnjo avtocest. Res ne vem, zakaj se tako dolgo mečka z izgradnjo dolenjskega kraka avtoceste, na primer. Sploh ne vemo, kdaj bo narejen. So vsi dokumenti, vsi državni prostorski načrti. "Zdilatati" se morate z enim avtoprevoznikom, da vam bo dal še en košček zemlje. Hočem povedati, da kjer je volja, je tudi pot. In prosim, da začnete delati.

Pomemben ukrep, ki ga predlagamo, zelo pomemben ukrep, pa nič ne stane, spoštovani, nič ne stane, je to, da se stimulirajo varčevalci, subvencionira tudi obrestna mera pri njih, za tako imenovane dolgoročne varčevalne sheme. Naš portfelj vlog oziroma varčevanja državljanov v bankah je razmeroma slab, z bančnega vidika gledano. Veliko denarja, vendar kratkoročni depoziti. Zakaj tega ne bi spodbudili za dolgoročno in s tem bankam zagotovili sredstva za servisiranje gospodarstva? To so ukrepi, ki lahko pomagajo. Pa še nekaj. Ni res, da so ukrepi, vsi ukrepi ali pa večina ukrepov Vlade slabi. Jaz mislim še enkrat poudariti, da so ukrepi, ki so bili pripravljeni na temo dolgoročnega prestrukturiranja in tehnološkega napredka, dobri. Razpisi, ki gredo v tej smeri, so dobri, vendar bodo učinkovali šele čez leta. Tudi dobre so sheme pomoči ohranjanja tistih delovnih mest, ki so začasno izgubila naročila. To so dobri ukrepi, jih pozdravljamo. Tudi napovedani ukrepi, nekateri, to je to subvencioniranje, čakanje na delo, so dobri, tudi nekateri drugi predlogi so dobri. Pomanjkanje pa se čuti pri ukrepih za spodbuditev gospodarske aktivnosti in za preprečitev kreditnega krča. In gro naših ukrepov gre v tej smeri. Zato smo želeli odprt dialog, zato smo želeli predlagati in bomo predlagali tudi v prihodnje. In niz teh ukrepov je uporaben. In jaz upam, da jih boste upoštevali.

Pa še nekaj na koncu. Višek cinizma je to, da razvojni minister, ki je bil guverner Banke Slovenije, ki je imela 38 milijonov, torej obveznic, ki so šle v nič, govori, da za to ne bo nobenih posledic. Se pravi, izginilo je 38 milijonov evrov v portfelju Banke Slovenije in pravi, da nič se ne bo zgodilo. Kako se ne bo nič zgodilo? Nekdo bo teh 38 milijonov

plačal. Komitenti banke jih bodo plačali oziroma vseh bank, ker bo to preko storitev zaračunano.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsedujoči. Jaz osebno se zelo veselim danes, ker sem lahko poslušal kolego Janeza Janšo vsaj eno uro v Državnem zboru. Očitno se je odzval na poziv, da je treba biti v Državnem zboru in da je treba delati v Državnem zboru. To je korak naprej.

Ampak eno uro smo poslušali predvsem politični pamflet. Očitno je, da ta izredna seja, ki naj bi trajala do treh zjutraj, je namenjena predvsem temu, da bi pač razpravljali oziroma da bi obračunavali s sedanjo vlado brez pravih, tehtnih argumentov. Upam, da je opozicija pozorno sledila razlagam ministra Gasparija. Opozarjam, da pred leti, mislim, da je bilo leta 2005, je ta isti gospod Gaspari opozarjal, da se bo pojavila inflacija. Takrat je bil ožigosan kot narodni izdajalec, potem se je inflacija zgodila in zato jaz še vedno svetujem: prisluhnite ljudem, ki se spoznajo na te teme.

V tej enourni razpravi je bilo veliko idej, veliko kritik, veliko pobud. Bilo bi nemogoče, da v enourni razpravi ne bi našli tudi nekaj pozitivnega, nekaj, kar bi sam takoj podpisal. Denimo, transparentnost menedžerskih pogodb. Takoj sem za to. In upam, da bo to Vlada tudi hitro uredila in omogočila. Ampak dejstvo je, da pozabljamo, da je ta vlada prevzela stanje javnih financ, ki ni bilo zavidljivo, in smo tudi slišali zakaj. Dogajale so se stvari, ki so ponudile novi vladi prazno državno blagajno in tudi začetek krize, ne zaradi opozicije ali prejšnje vlade, ampak ker nas je zadela ta kriza in ta recesija v tem času.

Dejstvo je, da srž pobud opozicije izhaja iz čisto neoliberalne logike, da je treba razbremeniti gospodarstvo na račun javne blagajne. To je lahko, ko imamo nekaj v javnih blagajnah, je malo težje, ko so te javne blagajne prazne zaradi ravnanja prejšnje vlade. In prav to se je zgodilo. Ampak ne samo to. V prejšnji vladi so se dogajale tudi kadrovske naložbe v gospodarstvo, politične naložbe v gospodarstvo. Danes recimo na Primorskem imamo črno luknjo, paradni konji primorske regije so tam, jih imamo v medijih, Luka Koper, Intereuropa, Hit in tako dalje. Ali pozna gospod Janša gospoda Lovšina? Ali gospod Janša pozna gospoda Česarja? Ali veste, da so to zvesti kadri SDS-a, ki so pripeljali do katastrofalne situacije ta javna oziroma državna podjetja? No, to so vprašanja, ki jih moramo še razčistiti. In če govorimo o zaključnem računu, tudi jaz se veselim, da sem takrat glasoval proti. In tistega vsiljenega zaključnega računa ne bom priznal nikoli, kajti verjamem sodišču, verjamem Računskemu sodišču in verjamem tistim ustanovam, tudi evropskim, ki so nam povedale resnico. Nehajmo se sprenevedati. Jaz mislim, da je edina

pobuda, ki jo lahko sprejmemo, ta, da se dialog mora nadaljevati. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovana ministrica, ministra! Pri teh ukrepih mi sigurno ni jasno, kako je to mogoče, da pri tako intenzivni politiki reševanja gospodarstva je zmeraj več ljudi na cesti. Vsakodnevno se zapirajo manjša in srednja podjetja, za katera je bilo tudi vedno veliko govora, da jim je treba pomagati. Pomoči pa od nikoder. Znajti se morajo sami, kot vedo in znajo. Srečanje bančnikov s predsednikom vlade je seveda treba pozdraviti. Ni pa prineslo takojšnjih ukrepov. Banke obljublajo, da bodo kredite sprostile konec drugega meseca, kar pa za večino podjetij, ki so v krizi, ne prenaša nič dobrega in bo verjetno že prepozno. Banke obljublajo, obljube se ponavljajo in ni epiloga. Se vleče, se vleče in nič od tega. Posojili krč še traja in s tem zavira tudi oživitvev jamstvene sheme. Zelo visoko pregreto povpraševanje po kreditih je botrovalo strahu bančnikov, od tod tudi kreditni krč. Dejavnost bank sicer teče, vendar interesi banke so denarni tokove podjetij in likvidnost. Bančni sistem bi moral delovati zdaj in takoj, kajti le hitra reakcija sprostitve bančnih storitev in kratki roki plačil rešujejo likvidnost podjetij. Vladni ukrepi bi morali veljati za vse banke, ki poslujejo v Sloveniji. Vlada bi morala hitro odreagirati, vsaj v tistih podjetjih, ki imajo programe in so vezani na izvoz. Socialni transferji so le eden od načrtov ublažitve revščine. .../Izklop mikrofona./...

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala, žal vam je čas potekel. Gospod Kres. (Ga ni.) Gospod Sajovic, imate besedo.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Vsem skupaj prijazen pozdrav, tudi ministrom, sodelavkam iz ministrstva! Takrat kadar hiša gori, gasilci se pa kregajo, kdo bo prevzel kakšen del ognja, takrat je zmeraj težko. Na podeželju in pa na kmetih takim stvarem znajo ustreči, predvsem pa seveda gospodar, ki je enkrat grunt zapravil, in v dobršnem delu te zgodbe se je to zgodilo prejšnji vladi, ga težko nazaj popravi in ga reši. Bolj kot o krivdi se je pa ta trenutek treba pogovarjati o rešitvah in pa sodelovanju. In jaz sem vesel, da smo si tako koalicija kot opozicija edini, da smo del protikriznih ukrepov, in nekateri od njih gredo zagotovo v pravo in dobro smer, naredili in zbrali skupaj, da tu ne gre ne za naše, ne za vaše ukrepe, pač pa da morajo biti ukrepi v dobro vseh Slovencev in Slovenk. Kar nekaj jih je in zanje smo porabili že kar nekaj denarja. Naj omenim tiste milijone, ki so bili najpomembnejši: brezplačni vrtci za drugega otroka, 10 milijonov, subvencije za dijaško prehrano,

tudi to je bilo treba plačati, začuda, 32 milijonov, odprava plačnih nesorazmerij, za katere je minister za razvoj povedal, da s temi milijoni, ki smo jih namesto v gospodarstvo investirali v javni sektor, da nismo dosegli tistega, kar smo si sami skupaj namenili, številka pretresljivih 204 milijoni. Večji poudarek in večji pomen in pohvalo bi dal z direktnimi ukrepi proti krizi. Ko se pod njih potegne črta, se računalnik ustavi pri 576 milijonih, dodatna nadomestila za brezposelne 57 milijonov evrov velik in pa pomemben denar, pohvala ukrepom Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, 230 milijonov, subvencije za prestrukturiranje podjetij 17,7 milijona, podpora turizmu 32 milijonov, subvencija za tehnološke centre, konkurenčnost 60 milijonov in dodatne investicije iz EU sredstev 178 milijonov. Ta trenutek zato težko govorimo, da Vlada ni storila dovolj, da ni storila zadosti. Nekaj, česar nimaš, nikdar in nikoli v življenju ne v politiki, ne v gospodarstvu, ne v zasebnem življenju enostavno ne moreš deliti, ker tako ne gre. Tudi tisti, ki gradijo hišo, tisti trenutek ne hodijo na dober in drag dopust in ne kupujejo dragih avtomobilov. V času krize se dela tisto, kar je najbolj potrebno in najbolj nujno. Jaz sem z zanimanjem in veseljem, predvsem pa s spoštovanjem prebral paket ukrepov stranke SDS. Moram reči, da če bi imeli denar in če bi ga v javnih financah videl, da so to zagotovo potrebni in pa dobri ukrepi. Vendar če ni denarja, jih je težko uresničevati, predvsem ker je velik del teh ukrepov bil usmerjen predvsem na odhodkovno stran - kaj dati, kaj deliti, koliko za avtomobile, koliko za stanovanja, koliko za podjetja, pri tem pa seveda pozabil na to, da mora biti proračun dejansko izravnani in usklajeni, predvsem pa, da so ti ukrepi fiskalno možni.

Zagotovo je treba razmisliti tudi o tem, kako bi na eni strani s temi ukrepi, s čimer se strinjajo vsi slovenski in svetovni ekonomisti, da je ukrep v tej krizi, spodbudili večjo potrošnjo in s tem vzdrževali določen obseg aktivnosti in tudi zaposlenosti. Ker kot župan delam tudi v lokalnem okolju, moram reči, da so bili določeni ukrepi Vlade, ki se nanašajo na občine, na investicije v občinah, zagotovo pozitivni in dobro sprejeti. Občine smo dobile in imamo solidno povprečnino in jaz moram reči, da je kriza v občinah manjša ravno zato, ker s solidno povprečnino in podporo, ki jo imamo s strani države, lahko v občinah izvajamo velik del investicij. In s tem delujemo ugodno in proticiklično. Kot župan moram tudi izrazito poudariti ukrepe države, ki so šli v smeri črpanja evropskih sredstev, da gre sicer protibirokratski program v ministrstvih počasi naprej, vendar gre. Če bomo občine lahko hitreje sprejemale prostorske plane, in moram reči, da na ministrstvih imamo sogovornike, potem bodo investicije hitrejše, boljše in učinkovitejše. Seveda pa se vsega ne da spremeniti čez noč. Prepričan pa sem, da bomo vsi skupaj v državi uspešnejši in boljši, če bomo dali večji poudarek in več pomena sodelovanju, kot pa poceni in demagoškemu nabiranju

točk na recimo takšnih sejah, kot so ta teden, kjer je seveda pomembnejši učinek na javnost, politizacija problema, kot pa združeno in složno iskanje rešitev. Recesija in težko stanje je ta trenutek v Sloveniji za vse, tako za tiste, ki smo v koaliciji, kot tiste, ki so v opoziciji. Če se bomo tega zavedali, bomo zagotovo boljši in uspešnejši.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospoda Pukšiča ni.

Gospod Kumer, izvolite.

DUŠAN KUMER: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani predsednik Vlade, ministrica in ministri! Spoštovane kolegice in kolegi! Najprej na začetku moram reči, da seveda je nekdanji gospodarski minister tisti zadnji, ki lahko poziva sedanjo vlado in vse ostale, da naj delajo, ker delajo slabo ali nič. Dve prvi leti mandata ga ni bilo slišati in ne videti v Državnem zboru, ko je tukaj sedala nekdanja državna sekretarka. Pol mandata je bil v senci in je preživel nekje drugje. Zaradi tega je zadnji, ki lahko moralizira v zvezi s tem. Zaradi tega menim, da je tisti politik, ki na način, kot to tudi danes počnete v opoziciji, ko 24 ur na dan kažete, kako dobro mnenje imate sami o sebi in kako slabo mnenje imate o drugih, slab vzgled za politiko. Čez celo sejo poskušati, kako nesposobna in nedelovna je ta vlada in kako briljantna je bila prejšnja, Janševa vlada, je le malo preveliko pretiravanje, je ubijanje avditorija, ki vas skuša poslušati na obroke. Kakorkoli stvari obračamo in jih spreobračamo, je dejstvo, da je sedanost rezultat preteklosti in je istočasno vzrok za prihodnost. In če ste v opoziciji že kritični do sedanosti, potem upoštevajte, da je ta kritičnost tudi rezultat preteklih ravnanj. Spomnil bi vas, da je že ob izbiri mandatarja iz sedanje ministrske ekipe v tej dvorani konec lanskega leta obstajala velika razlika, velika diskrepanca med videnjem sedanje situacije s strani sedanje vlade in opozicije. Spomnil bi vas, da je takratni oziroma današnji lider opozicije za to govornico povedal, recesije še ni, da so plače visoke, kot še nikoli v Sloveniji niso bile, da ne naštevam vseh ostalih stvari. To je bilo izrečeno še lanskega meseca novembra. S tem je hotel in tudi danes po petih mesecih poslušamo, da je zapuščina takšna, da se nam ne morejo dogajati in se nam ne bi smele dogajati stvari, ki se nam dogajajo. Toda kot izgleda, je želja po oblasti, politični moči in avtoritarnosti od vseh strasti najhujša. Morda je lahko enakovredna le še zavist. To je zaščitni znak, na žalost, nas, ki živimo na tej strani Alp. In prav ti dve stvari, ti dve značilnosti, sta značilnosti današnje opozicije in tudi te današnje razprave. Strastno je kritična do vsake poteze te vlade in istočasno ji zavida, če je na vidiku kakšna uspešna poteza. Če bi se prejšnja vlada resneje in odgovorneje

odzivala na opozorila gospodarstva, in tudi nas v tem parlamentu, ki smo takrat sedeli v opoziciji, bi imela sedanja vlada verjetno v naboru ukrepov več možnosti izdelati nekaj več ukrepov, kot jih lahko danes stori. Več denarja, kot ga je bilo na voljo leta 2005, 2006, 2007 in še prvo polovico leta 2008, ga dolgo, dolgo več ne bo. In ker se nič ne dogodi in zgodi čez noč, se tudi finančna kriza ni mogla zgoditi in dogoditi v pol leta. Če bi seveda gospodarstvo stalo na trdni lastni substanci in ne pretežno na borznih, finančnih špekulacijah, je vprašanje o vzrokih za današnje stanje potrebno, ali mi to hočemo ali ne, raztegniti tudi v preteklo obdobje.

In ker sem sedel štiri leta v tem parlamentu in sem sodeloval pri sprejemanju nekaterih odločitev in zakonov, bom dal danes naredil eno vzporednico s paketom predlogov zakonov, ki jih je predlagala ta vlada. Za začetek pa moram reči, da so razmere zelo, zelo resne in morda še slabše, kot se nam zdi vsem skupaj. Žal Slovenija ni vstopila v finančno krizo v najboljšem stanju, kot nas skušate prepričati, ker prejšnja vlada ni izvedla, in to, če je treba, bom ponovil in tudi argumentiral 10-krat, strukturnih reform za konkurenčnost gospodarstva. Res je bilo veliko govora o tem, veliko besed, veliko stavčnih zvez, vendar zelo malo ali skoraj nič na tem področju ni bilo storjenega. Prav tako je gospodarska rast, o kateri je toliko besed v prejšnjem mandatu, temeljila predvsem na zadolževanju. Najbolj izrazito se je bruto zunanji dolg povečal v letu 2007. In to za dobrih 10 milijard evrov. In tu naj vas samo spomnim, kaj smo pred nekaj meseci, na izsiljevanje in prisiljen način, morali spremeniti odločitev v zvezi z zaključnim računom za leto 2007. To je to. To je to! V letu, v katerem se je ta država oziroma ta Slovenija najbolj zadolžila. Le spomnim naj, da je celotni zunanji bruto dolg v mandatu prejšnje vlade, ki se je začel s 15,343 milijardami na dan 3. decembra 2004, na dan 30. 9. 2008 narasel na 39,828 milijard. Se pravi, da se je Slovenija v preteklem štiriletnem mandatu v tujini zadolžila za skoraj isti znesek kot v obdobju od osamosvojitve in do leta 2004. To je samo odgovor na tisto, kar je danes govoril tudi prejšnji predsednik Vlade, kako so z ukrepi, potezami, strategijami, razvojnimi programi gledali na prihodnost in prihodnje rodove. Zato ni mogoče odvrniti ocene in ugotovitve, da je prejšnja vlada bistveno poslabšala, tudi z zadolževanjem, dolgoročno vzdržnost javnih financ. Da je prociklična poraba države v času prejšnje vlade bistveno povečala takratno inflacijo in tako osiromašila, znižala dolgoročno konkurenčnost menjalnega sektorja. To je dejstvo in to se da podkrepiti s številnimi podatki in tudi, če hočete, trendi in grafikoni. S tem pa je tudi prispevala k zmanjšanju potencialne dolgoročne gospodarske rasti. To, kar je "headline", ki ga nekateri poslanci iz dneva v dan ponavljajo - leta 2007 je bila rast 6 in nekaj, danes imamo negativno rast. En od razlogov, ne samo svetovna finančna kriza, tudi ti

ukrepi in to, kar sem navedel, je posledica tega, da imamo danes negativno rast. In če bi takrat poslušali opozicijo v Državnem zboru, Banko Slovenije, Evropsko komisijo, Mednarodni denarni sklad in številne številne domače strokovnjake, bi aktivni protiinflacijski ukrepi omogočili nižjo inflacijo, kot smo jo imeli v letih 2007 in 2008. In bi danes lahko razpravljali o odpravljanju finančne krize, morda na drugačnih, bolj pozitivnih izhodiščih, kot pa diskutiramo danes.

Prav tako so nekateri predlogi v paketu, ki ga predlaga opozicija, prav zanimivi in izpostavil bom dva. Omenil bi predlog subvencioniranja prvega reševanja stanovanjskega problema mladim družinam. Ob predlogu davčne reforme prejšnje vlade, ob ukiniti 4% davčne olajšave za reševanje stanovanjskega problema smo takratna opozicija moledovali, argumente na argumente iznašali v tej dvorani in predlagali vladi, naj za božjo voljo tega ne ukine. Arogantno, agresivno jih je zavračala. In kaj se zgodi po dveh, treh letih? Pride z idejo, da je te stvari treba spremeniti in dopolniti. In isto se je zgodilo na področju nepremišljene ukinitve investicijskih olajšav. Danes ravno tako prihaja ponovno z vračanjem tega.

Torej, če želi biti opozicija zares konstruktivna, potem predlagam, da nadgrajuje tudi nekatere in predvsem predloge, s katerimi prihaja Vlada, in takrat bomo lahko govorili, da skupno rešujemo situacijo, v kateri smo se znašli.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Potrč, izvolite.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Spoštovane kolegice in kolegi!

Glede na spremljanje dela in ravnanja opozicije v Državnem zboru si dovolim oceno, da želi opozicija s predlogom te izredne seje doseči predvsem to, da bi se ustvaril vtis, da Vlada in vladna koalicija ne delujeta, da delujeta nepravočasno, nestrokovno in zaradi tega ne prispevata k učinkovitemu reševanju finančne, gospodarske in socialne krize. Želi ustvariti vtis, da vladni ukrepi, ki so predlagani in sprejeti, ne dajejo nikakršnih ali minimalne rezultate in da se zaradi tega ne pa zaradi razmer v svetu, ki jih nismo sami ustvarjali, kriza še pogloblja, zapirajo podjetja, izgublja delo, zmanjšuje obseg proizvodnje, povečuje zadolženost države in podobno. In želi ustvariti vtis, da ima le ona sama edine in najboljše rešitve in končno - morda najbolj značilno - želi ustvariti vtis, kako bi sama, če bi zmagala na volitvah, ne pa da so volivci zaradi prevare ali napačne odločitve glasovali za sedanjo vladajočo koalicijo, sama že zdavnaj rešila vse probleme. Da bi do sedaj odpravila vse slabosti, ki jih je tudi sama pomagala povzročati.

Zato vedno znova ne le danes in na tej seji, temveč praviloma vedno, pri vsaki razpravi, pri vsaki obrazložitvi glasu in pri vsakem proceduralnem predlogu ponavlja eno in

isto, ponavlja, da je ta Vlada nestrokovna in neuspešna in da ima samo ta opozicija rešitve.

Opozicija si želi zato stalno z novimi predlogi, ki so bili že obravnavani v Državnem zboru, ustvarjati vtis, kako je konstruktivna, dejansko pa predlaga rešitve, ki jih glede na realne možnosti ni mogoče sprejeti. In v tem svojem delovanju gre tako daleč, da ustvarja vzdušje, kot da je sama oblast, kot da bo s svojim načinom dela dosegla tisto, kar je izgubila na volitvah, in predvsem zato, da bi bila ponovno oblast, ki ji gre, ne pa za reševanje problemov, predvsem pa ne za ljudi, o katerih toliko govori.

Problemi se namreč ne rešujejo z govorjenjem, ampak z delom, ne rešujejo se z neobjektivnimi obtožbami in žalitvami, ampak s sodelovanjem, ne rešujejo se z nesprejemljivi predlogi, ki so neceloviti in finančno niso vzdržni, ampak s konkretnimi predlogi, ki rešujejo problem kot celoto. Zato trdim, da ta seja s strani gospodov v opoziciji ni namenjena reševanju problemov. Trdim, da je namenjena le političnemu obtoževanju, kakršno poznamo iz vsake točke dnevnega reda, o katerih govorimo. Ne bom jih našteval, ker potem bi tudi jaz rabil ves čas, ki ga ima na razpolago poslanska skupina. Ne dajmo torej poskušati na silo zamenjati vlog, spremljajmo delo Vlade, bodimo do nje kritični, bodimo in pomagajmo ji tudi, kadar dela dobre korake in predlaga dobre ukrepe, in potem bomo dosegli uspehe. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Rožej. Prosim.

VITO ROŽEJ: Spoštovani prisotni, lep pozdrav! Ko sem poslušal navedbe razlogov, ki naj bi predlagatelje vodile v to, da sploh sedimo danes na tej seji, in razloge za to, da bi jih morali podpreti sklepe, ki so jih predlagali, se mi postavlja vprašanje, ali mogoče predlagatelji živijo v tej isti Sloveniji, v kateri živim jaz in ki je članica Evropske unije ali že sedaj živijo v neki drugi republiki!

Namreč, ukrepi, ki se predlagajo, se v veliki meri ali že izvajajo na področju sociale, administrativnih ovir - in ko smo ravno pri teh projektih, "Vse na enem mestu", mogoče bi res moral kakšen drugi minister namesto ministrice Krebsove prevzeti nagrado, recimo, minister Lahovnik, ki je z vsem skupaj začel.

Naslednji ukrepi, veliko njih, na področju davkov so v nasprotju s pravnim redom Evropske unije, pravili Svetovne trgovinske organizacije, priporočili OECEDE in še česa. Očitati pa sedaj, recimo, nekomu, da ne varčuje zadosti na področju javnega sektorja, potem ko je ta vlada od prejšnje vlade na področju javnega sektorja pri zaposlenih prevzela 5 tisoč več zaposlenih, kot pa jih je prejšnja vlada od predprejšnje, se mi zdi nedosledno. Tudi reči, očitati nevarčevanje vladi, ki je, recimo, na intervencijo ministrice

za javno upravo na področju zaposlenih v javni upravi privarčevala že 100 milijonov evrov, pa še 300 jih bo na področju javnih naročil se mi prav tako zdi nedosledno.

To, govoriti o praznih stanovanjih, potem ko je Ministrstvo za javno upravo že 175 stanovanj preneslo na Stanovanjski sklad Republike Slovenije in potem, ko bo to storilo še s 500 stanovanji, je popolnoma nedosledno.

Govoriti o subvenciji za mlade družine 10 tisoč evrov za nakup stanovanja - kot je bilo že omenjeno - potem ko smo v prejšnjem mandatu ukinili stanovanjsko olajšavo, se mi zdi pa sploh farsa brez primera. Jaz sem tudi sam eden od prejemnikov že sedanjih subvencij, ki jih Stanovanjski sklad Republike Slovenije daje, predvsem kredit za to, da sem lahko kupil stanovanje brez stalne zaposlitve, tako da so navedbe gospoda Janše popolnoma brez realne podlage.

Govoriti o subvenciji vrtcev, potem ko, recimo, za tiste, ki ne bomo dobili mesta v javnih vrtcih - tudi sam./Izklop mikrofona./..

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Luka Juri. Izvolite.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Lep pozdrav sodelavkam in sodelavcem. Ko sem videl niz ukrepov in se spustil v njihovo vsebino, sem na svoje razočaranje ugotovil, da predlog ukrepov nima pravega stika z realnostjo, zato je zahteva, da dan in noč, nekje do zore razpravljamo o predlogih, o katerih smo večinoma že razpravljali in že enkrat ali celo večkrat ne dali podpore s strani Državnega zbora, neodgovorna in pobalinska.

Menim, da smo bili izvoljeni v Državni zbor, poleg tega da razpravljamo, tudi za to, da nekaj naredimo. Danes, razen tega, da bomo proizvedli veliko kilogramov odvečnega ogljikovega dioksida, ne bomo naredili nič koristnega. Če pa smo že primorani tu sedeti, bomo najbolj koristni tako, da predlogov, ki so na dnevnem redu, ne bomo podprli.

Točka 2. Gospodarska kriza je globalna. Vsaka država pa je v manjši ali večji godlji glede na to, kako se je obnašala v času gospodarskega zagona. Tiste države, ki so v času debelih krav polnile žitna skladišča, imajo danes bistveno več možnosti, da se učinkovito spopadajo s suhimi kravami. V Sloveniji, ko je ta vlada začela delovati, so bila žitna skladišča prazna, debele krave pa po večini že vse zaklane.

Točka 3. Zelo cinično je, da je predlagatelj ukrepov tisti, ki je zakol teh debelih krav dovolil in v veliko primerih celo vodil. Tisti, v čigar pisarni je padel dogovor o škodljivi prodaji Mercatorja; tisti, ki je dovolil zareditev tajkunov; tisti, ki je privedel do današnjega stanja, ko so podjetja, ki so nekoč bila biseri slovenskega gospodarstva, kot so: Intereuropa, Luka Koper, Istrabenz, Hit, Mura, LTH, Mip, Industrija usnja Vrhnika in še naprej in še naprej, v hudih težavah, zadolžena ali so celo že propadla. Program

izgradnje avtocest pa je resno ogrožen in do vratu zadolžen. Čestitam.

Cinično je, da predlagatelj poziva, da delamo skupaj, potem ko je v parlamentu izsiljeval in zaradi zahteve o sprejetju zlaganega finančnega poročila bil pripravljen postaviti na kocko celo mednarodno kredibilnost države.

Točka 4. Ta isti predlagatelj v času, ko bi to lahko storil, ni uredil pomembnih politik, ko so zdravstvena, pokojninska, šolska. Namesto da bi stimulatивно uredil davčni sistem, je ukinil številne davčne olajšave, med katerimi tudi za stanovanja in investicije, kot pika na i pa znižal davke najbogatejšim in tako znižal proračunske prihodke, s katerimi bi lahko danes izvajali učinkovite socialnorazvojne politike.

Točka 5. Če pogledamo vsebino predlogov, vidimo, da je večina usmerjena v nižanje davčnih obremenitev podjetjem, nič pa glede izboljšanja položaja delavcev. Glede na zadnja leta pa smo videli, da enačba, kar je dobro za podjetje, je obvezno tudi dobro za delavca, ne drži takrat, ko je vodstvo podjetja premalo družbeno odgovorno in preveč pohlepno.

Edini predlog, ki je usmerjen v neposredno pomoč ljudem, subvencije za stanovanja in vozila, je pomanjkljiv v svojem bistvu: ne predvideva vira, s katerim bi se te subvencije financiralo. Torej se sprašujem, ali želimo sprejeti brezzobi subvencijski tiger ali želimo povsem onеспособiti državni proračun. Bodite dosledni, če predlagate nove odhodke, povejte, kje boste našli vir, sicer je vse skupaj le neresen predlog.

Pa še nekaj, pri nakupu stanovanja deset tisoč evrov zelo malo pomaga. Raje uporabimo razpoložljive vire za to, da povečano število najemniških stanovanj in tako znižamo splošni nivo najemnin v Sloveniji, ki so previsoke prav zato, ker se vedno razmišlja le v smer nakup. S slednjim pa se v bistvu financira le gradbena podjetja in tujo nekvalificirano delovno silo.

Točka 6. Če bi predlagatelji res želeli zavihati rokave in delati za to, da bi ustvarili nova delovna mesta, oživljali gospodarstvo in utrdili državni proračun, ne bi vselej na novo predlagali le ukrepe, ki ponujajo davčne olajšave tistim, ki jih najmanj potrebujejo, povzročajo eksplozijo proračunskega primanjkljaja in ne ustvarjajo novih delovnih mest. To je pred leti rekla Nancy Pelosi o Bushevi administraciji in zanimivo, kako točno pride prav tudi v temu primeru.

Točka 7. Rešitve, ki jih podpiram, so drugačne. Rešitve, ki jih Socialni demokrati podpiramo, so drugačne. Osnovane so ne le na ugotovitvi, da je edina prava socialna politika razvojna politika, ampak tudi na predpostavki, da brez socialne solidarnosti ni razvoja. Zato podpiramo predloge Vlade, nekateri od teh bodo že na naših mizah že v sredo. Med temi sodijo interventni zakon o delnem povračilu nadomestila plače, ki bo ohranil najmanj petindvajset tisoč delovnih mest; že sprejeti Zakon o delnem sofinanciranju delovnega časa;

aktivna politika samozaposlovanja kjer brezposeln, če se samozaposli na primer kot s.p., dobi od države pet tisoč evrov; povečani Sklad za subvencioniranje tehnološko naprednih podjetniških projektov; ureditev finančnega stanja na področju zdravstvene bilance, več štipendij študentom in še in še. To je socialnodemokratska politika in to tudi posebno podpiram. A tukaj se ne konča. Temeljni univerzalni dohodek je ukrep, ki bo inovativno posegel v socialno politiko in bo predstavljal korak naprej na svetovni ravni. Pričakujem, da bo ta ukrep postal "meso".

Točka 9. Prav tako pričakujem, da se bodo številne besede, ki jih rad izreče minister za gospodarstvo, kmalu spremenile v dejanja. Zamisli so dobre, čas je, da postanejo meso in dodatno ojačajo učinek številnih ukrepov Ministrstva za finance in Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.

Točka 10. Zaključil bom z besedami Evropske unije, Mednarodnega denarnega sklada in Organizacijo za gospodarstvo, sodelovanje in razvoj, OECD: "Slovenija se na krizo dobro odziva." In temu dodal; čas je, da tudi mi poslanci razpravljamo malo manj in smo tej državi malo bolj koristni. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Črnak Meglič. Prosim.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala lepa. Spoštovani gospod podpredsednik, kolegice in kolegi! Lepo pozdravljeni tudi v mojem imenu. S paketom ukrepov, ki jih predlaga Socialdemokratska stranka, se trudite pokazati, da je trenutna vlada nekompetentna, in da ukrepa prepočasi. Prosim? /Iz ozadja-SDS?/ SDS - ja. Pardon, se opravičujem. Zato naj bi bila potrebna rešitev v obliki alternativnega paketa ukrepov za reševanje socialne in ekonomske krize. Nova vlada še ni niti dobro prestopila praga svojih pisarn, ko se je že soočila s tremi ključnimi problemi. Najprej seveda s svetovno ekonomsko krizo, za katero ste vi še malo pred tem zatrjevali, da absolutno ne obstaja in to celo v javnih komunikacijah.

Drugič. Srečala se je z velikim proračunskim primanjkljajem, ki je znašal vsaj 2% BDP zaradi številnih ugodnosti, ki jih je sprejela nova vlada, ter predvolilnih obljub - račun, za katere ste izstavili novi vladi. Pa še nekaj, o čemer bistveno manj govorimo, to je prerazdelitev družbenega bogastva, ki se je zgodila v Sloveniji v času vašega mandata, ki je bila največja od tranzicije naprej. Ne govorim, da je to izključno posledica davčnih reform, pač bila je kombinirana tudi z drugimi pomožnimi sredstvi, bančnimi krediti itn., dejstvo pa je, da smo soočeni s tem velikim razkorakom.

In tisto, kar je za mene najbolj zaskrbljujoče in pravzaprav predstavlja tudi neke vrste podstat vaših nadaljnjih razmišljanj, je to, da pravzaprav ta velika

razbremenitev na eni strani gospodarstva, na drugi strani pa tudi ekonomske elite, ni privedla do tega, kar ste pravzaprav obljubljali. Obljubljali ste nova vlaganja, prestrukturiranja, produktivna delovna mesta itn. To se pravi, samoregulacija ne pripelje do tega, kar pravzaprav pričakujemo in na čemer temelji cel paket vaših ukrepov.

Pravite, da je nova vlada začela ukrepati prepočasi. To preprosto ni res. Začela je ukrepati takoj. Prvi paket je bil sprejet že 11. novembra 2009, drugi paket se je začel uveljavljati postopoma, takoj v začetku naslednjega leta. Pred nami je že tretji paket in pravite, da še ni nobenega ukrepa iz tretjega paketa ukrepov. Nasprotno, pred dvema dnevoma smo na seji Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide že obravnavali zakon o delnem subvencioniranju delnega nadomestila plače, ki bo obravnavan že na tej seji, in vsi pravite, da je tak ukrep dober. Sledili mu bodo še novi, ki bodo komplementar tega ukrepa.

Rada bi izpostavila dve bistveni značilnosti, ki jih ima vtkana v bistvu ukrepov sedanja vlada; usklajenost ekonomskih in socialnih ukrepov. Skratka, vseskozi išče ravnotežje med tem, da bi spodbudila nadaljnji razvoj in zaščitila najbolj ranljive skupine. Socialno sporazumevanje je orodje tega uresničevanja razvojnih ciljev. In res je, včasih je socialno sporazumevanje nekoliko bolj, bom rekla, zamudno, vendar pa je evropska norma. In ta vlada je tej evropski normi dosledno zavezana.

Druga stvar pa je razvojna naravnost ukrepov. Kljub temu da se nahajamo v tako globoki krizi, ta vlada veliko vlaga v priložnosti za prestrukturiranje, za znanost in razvoj bo porabila 150 milijonov evrov, medtem ko je vaša v času debelih krav porabila samo 3 milijone evrov.

Ob tem bi rada opozorila še to, da je drastično povečala tudi sredstva za aktivno politiko zaposlovanja in tudi preko dokvalifikacij, prekvalifikacij delovne sile skuša vplivati na to, da bo slovensko gospodarstvo izšlo iz krize bolje pripravljeno.

Ukrepi SDS na socialnem področju terjajo selektivnejše uravnavanje socialnih ukrepov. Rada bi vas opozorila, da je bila Slovenija že večkrat opozorjena na to, da ima izredno dobro ciljno strategijo socialnih ukrepov. V Sloveniji socialni transferji zmanjšujejo stopnjo tveganja revščine v populaciji za 54%. Vi predlagate cel niz ukrepov in ko sem se trudila, da bi jih analizirala - in sami veste, da nisem avtomatično in apriorno negativno nastrojena zoper to, kar predlagate, ampak nasprotno, vsake toliko časa vas tudi pohvalim-, lahko ugotavljam, da pravzaprav demistifikacija teh ukrepov pokaže sledeče. Ukrepi 6, 5 in 9 se že izvajajo. Nimam časa, da bi jih natančneje pojasnjevala. Ukrep 1 in 8 sta v implementaciji in namere teh dveh ukrepov so se že začele izvajati. Ukrep 4, 6 in 7 so v pripravi in se bodo v obliki zakonov pojavili v Državnem zboru na podlagi implementacije

normativnega plana Vlada. Ukrepi 8, 9, 10 in 11, ki se nanašajo na pokojninsko reformo, so že nakazani v vladnem ukrepu priprave pokojninske reforme.

Ko vse skupaj odstranimo, ugotovimo, da neka inovacija z vaše strani na področju socialne politike je socialna kartica. Toda, dragi kolegi, rada bi vas opozorila, da je to ukrep, ki ga uporabljajo države z najslabše razvito socialno politiko, in da je to ukrep, ki globoko stigmatizira tiste, ki so že tako in tako hendikepirani zaradi svojega socialnoekonomskega položaja. Mi imamo na voljo boljši ukrep, ki ga bomo še implementirali.

Že v nakazanem normativnem programu Vlade je povedano, da bomo oblikovali bolj objektivna merila za dodeljevanje denarnih socialnih pomoči, znova proučili višino minimalnega dohodka in pripravili zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Veste, pripravljali ste ga tudi vi, pa ga niste pripeljali v Državni zbor in ga niste želeli uresničevati. Mi bomo to storili!

Da pa vendarle pojasnim, da zadeva ne bo vodila v neko idealno stanje. Dejstvo je, da tudi namera zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev pravzaprav sloni na nekem instrumentu, ki smo ga v Sloveniji že uporabljali od leta 1984 do 1990. To je samoupravni sporazum o skupnem uveljavljanju socialnovarstvenih pravic. Dejstvo je, da smo poenotili, na ista merila postavili vse socialne pomoči in določene subvencije storitev in to je pripeljalo do pravičnejšega razdeljevanja sredstev, ki jih imamo na voljo za socialne transferje. Vendar pa bi vas nekaj opozorila, da po eni strani bomo stopili na prste marsikomu od tistih, ki morda to zlorablja, toda na drugi strani pa obstaja ogromna množica tistih, ki jim ta država ne v prejšnjem ne v sedanjem sistemu še vedno ne zadovoljuje ustreznega socialnega položaja in pravzaprav nima zadostnega vpogleda v to, v kakšnih razmerah živijo tako imenovani nevidni revni. Zato se bo pač treba potruditi, da ob tem zakonu uveljavimo tudi mrežno povezavo med na eni strani uradnimi službami, na drugimi strani nevladnimi organizacijami, da bomo dosegli pravzaprav vse tiste, ki pomoč potrebujejo.

Tako, zdaj ne bi več vlekla stvari naprej. Sama bi rekla, da bi resnično želela verjeti v dober namen ukrepov, ki jih predlagate, pa vendar enostavno ne morem. Kajti, ko odstremo meglico nad vašimi ukrepi ugotovimo, da je bore malo tistih, ki so zares uporabni, in tisto, kar je še najbolj pravzaprav zaprepaščujoče, je to, da pravzaprav gradijo na tem, da se luknja, v katero bi lahko padla država s povečevanjem javnega dolga, še toliko bolj povečuje. To pomeni, da pravzaprav vi bremena želite prenašati na prihodnjo generacijo in je to v kontradikciji s tem, kar pravzaprav govorite.

Skratka, prepričana sem, da če bomo bolj konstruktivno sodelovali pri obravnavi ukrepov, ki jih pripravlja naša vlada

in si manj nagajali in uporabljali manj demagogije, nas bo to pripeljalo k hitrejšemu reševanju sedanje krize. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Kampuš.

ANTON KAMPUŠ: Spoštovani podpredsednik, spoštovane poslanke, poslanci! Spoštovani predstavniki Vlade! Jaz vseeno ocenjujem, da je pohvalno, da se opravi ponovna razprava in se iz te razprave dobi še kakšne dodatne pozitivne predloge, ki bi izboljšale pogoje gospodarjenja v Sloveniji. Primerno je tudi, da se še enkrat javnosti prikaže delo, skrb, aktivnost, zalaganje sedanje vlade Boruta Pahorja za obvladovanje te reakcije na svetovno krizo, ki jo v Sloveniji tudi, jasno, občutimo.

Vsi ukrepi, ki jih Vlada pripravlja, ali so v usklajevanju ali v pripravi, so in morajo biti dobro pretehtani in strokovno pripravljeni. V gospodarstvu se ne da spremeniti razmer na boljše ali pa kvalitetnejše delo čez noč, ampak še tako majhni popravki, kaj šele prestrukturiranje proizvodnje, je proces, ki traja leta in leta. Zato ocenjujem, da so vladni ukrepi terminsko pravočasni in so odgovor na krizno situacijo, ki tare naše gospodarstvo v Sloveniji.

Protikrizni ukrepi so celoviti in povezujejo razvoj, prestrukturiranje podjetij ob veliki skrbi za zaposlene, za njihovo izobraževanje, za možnost prekvalifikacij tako, da bi čimprej vrnili v delovno sposobnost. V Sloveniji ni vse tako črno, kot nekateri želijo naslikati. Večina firm, ki pozitivno poslujejo, je celo takšnih, ki na novo zaposlujejo, se modernizirajo in tudi investirajo. Običajno pri takšnih naletimo na odlične vodje, odgovorne lastnike, dobre odnose znotraj firm, gradijo pripadnost do poštenega dela in do poštenega plačila, to je tudi deviza, da firme v Sloveniji je treba pohvaliti. Torej vse tiste, ki delajo tako, jim čestitati. Nekaj je seveda tudi takšnih, ki s svojimi nepremišljenimi odločitvami, s pohlepom po hitrem zaslužku, neodgovornostjo lastnikov, potisne firme v položaj, iz katerega je težak izhod v pozitivno poslovanje. Takšne kriza najbolj prizadene. Tudi v Muri se lastniki obnašajo zelo neodgovorno - no, pa ne samo v Muri, tudi drugje.

Sedaj pa seveda na paket SDS-ov. Na Odboru za gospodarstvo je bilo slediti kvalitetni razpravi ministrice in seveda ministrov. Podali so izčrpne odgovore in se dotaknili vseh sklopov, ki so bili vpisani v predlogu SDS-a. Priznam, da sem z odbora odšel umirjen, ker smo prišli do pomembnih zaključkov, ki jih opredeljujem takole.

Prvič, da je večina predlogov, ki so opisani v predlogu SDS, že v izvajanju sedanje vlade Boruta Pahorja.

Drugič, da je manjši del predlogov SDS-a v popravilu sedanje vlade.

In tretjič, da je manjši del predlogov SDS-a nerelevantnih in jih je treba zavreči, ki seveda niso

uresničljivi. Ampak najinteresantnejši pogled oziroma razprava je bila v delodajalskih vrstah, tako da sem iz razprave razbral, da je paket ukrepov SDS-a enostavno prepisan oziroma povzet iz nekajletnih predlogov delodajalskih organizacij. Iz razprave je bilo tudi zaslediti in je bilo jasno sporočeno, da je večina teh ukrepov SDS-a imela vpisana v sladni program bivša vlada Janeza Janše, ampak jim ga ni uspelo realizirati. Zaradi tega je moja ocena, da so predlogu SDS-a sorazmerno neresni pristopi, in je res, da je takšen predlog neprimeren za nadaljnjo obravnavo.

Se pa na koncu seveda moram strinjati z opozicijo, da je bil čas za gradivo, ki smo ga dobili na mizo, premajhen, ker se vidi, da niso najbolje seznanjeni z vsemi protikriznimi ukrepi, ki jih je pripravila sedanja vlada, in s tistimi, ki so v usklajevanju s socialnimi partnerji, ter tistim tretjim paketom, ki v temu trenutku prihaja in bo za naše gospodarstvo dobrodošel.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospa Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni, spoštovani predstavniki Vlade, spoštovane kolegice in kolegi.

Odlično in jasno in zelo konkretno predstavljena dejstva ministra dr. Gasparija v zvezi z gospodarsko in socialno situacijo v Sloveniji za tiste, ki so bili morebiti do danes v dvomu in so celo zahtevali izredno sejo Državnega zbora, verjetno v času gospodarske rasti, v času ko so gospodarstveniki nas, posebej tisti, ki smo predstavniki tudi lokalnih skupnosti, opozarjali, da je težko dobiti delavce za delo v proizvodnji. Takrat bi se morala pristojna ministrstva obrniti še učinkovitejše, saj nam ni vseeno danes, ko ugotavljamo, da nikoli delo ni opravljeno tako dobro oziroma tudi celo ni bilo, da ne bi moglo biti še boljše. Na primer: zakaj že takrat ni prišlo do skrajšanja roka vračila DDV, v času ko bi to storili z lahkoto? Brez problemov, kot pravimo.

7. novembra smo v Državnem zboru izglasovali in potrdili gospoda Boruta Pahorja za predsednika Vlade Republike Slovenije in sama sem že takrat, po samo treh tednih sklica tega državnega zbora poudarila in opozorila na problematiko odpuščanja delavcev v Beli krajini, da smo prešli v krizo in tako naprej. Takrat so nekateri zelo odločno - nekdo mi je celo neki dan rekel, skoraj vehementno izrazili, da krize sploh ni, o čem le govorim. V januarju pa se je plošča obrnila. Ti isti kolegi so opozarjali gospoda Boruta Pahorja, predstavnike Vlade, ministrice, ministre na problematiko odpuščanja, težke socialne razmere brezposelnih, bolnih, invalidnih in upokojenih starejših ljudi. To bi lahko storili že takrat, ko so imeli v rokah škarje in platno, pa še voda je tekla na mlin ob visoki gospodarski rasti. Nekaj je bilo tudi ne ravno dobro premišljenih potez, ne v korist državljanek in

državljanov Republike Slovenije. Tako, recimo, je razprava tekal na odborih o področju jeklarske industrije, železniške infrastrukture, razbremenitvi cest, potem tudi načina zadolževanja države, pa tudi koriščenje evropskih sredstev ni šlo ravno v smeri enakomernega regionalnega razvoja; vsaj tisti, ki živimo na obrobju Slovenije temu žal lahko pritrdimo. No, pa da ne bom krivična do koga, v Beli krajini je že bilo tako.

O prisotnosti Vlade je bilo tudi danes nekaj razprave, o terenu ali prihaja Vlada na teren, ali ne. Res je, da nekateri bolje vidimo z očali, vendar na primer, minister za finance dr. Križanič se je samo že v prvih 14-ih dneh po zaprisegi kot minister odzval povabilu gospoda Jožeta Colariča, predsednika Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine in predsednika uprave in generalnega direktorja enega izmed najuspešnejših slovenskih podjetij, podjetja Krka, ter se takoj sestal z gospodarstveniki velikih podjetij s tega območja in župani ter se pogovoril o problematiki ter o tem, kaj vse je potrebno postoriti. Ravno tako tudi minister za zdravje, tako tudi ministri za promet, za šolstvo, kmetijstvo, okolje in prostor, visoko šolstvo in tako naprej, da ne bi morebiti koga ne naštela - vendar, govorimo o območju, od koder prihajam. Torej, ministri, ministrice, predstavniki Vlade še kako delajo na terenu. Tudi 6. junija, ko bomo v Sloveniji praznovali 140-letnico gasilstva na Slovenskem, v Metliki, kjer je najstarejše slovensko gasilsko društvo, verjamem, da se bomo srečali vsi predstavniki tako predstavniki Vlade, predsednik države, gasilci, predstavniki enot zaščite in reševanja - torej, da zaključim - pod pristojnostjo resorne ministrice za obrambo dr. Ljubice Jelušič.

Naj zaključim: napad je najboljša obramba, pravijo. Ob takih napadih nas boli srce pa ne zato, ker ne bi znali poslušati, slišati in razumeti, temveč zaradi tega, ker ne moremo verjeti, da se vsi mi, ki smo kandidirali na volitvah, smo se morali že pred volitvami sprijazniti z dejstvom, da rezultati volitev bodo rezultati volje ljudstva; torej ljudstvo nam je dalo priložnost in se je odločilo, komu zaupa. Ljudstvo se je odločilo za spremembe, zatoorej bodimo dobri sodelavci in delujmo v dobrobit ljudstva.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Sam moram povedati, da sem predloge ukrepov, ki jih je predlagala Slovenska demokratska stranka, podrobno pregledal in žal seveda ugotovil, da jih je veliko neaktualnih glede na razmere, v katerih se nahajamo; nekaj je takih, ki jih je predlagala pred tem tudi Vlada, nekaj takih, ki so zelo nedodelani, in zelo malo takih, ki bi jih sicer z nekaj popravki lahko postali tudi konkretni ukrepi, vprašanje pa je,

ali bi imeli kakšne učinke. Nič ni lažjega v bistvu kot zapisati nekaj ukrepov, ki predvsem bremenijo javne finance, tako lahko krizo rešuje čisto vsak in vsaka vlada. 10 milijonov evrov sem, 15 milijonov evrov tja, 100 milijonov evrov za nekaj drugega - nič lažjega, potem lahko v bistvu sprejmemo vse ukrepe od vseh, ki jih predlagajo. Vprašanje pa je - in to je pač večja skrivnost glede na čas, v katerem se nahajamo in to je čas krize-, od kje bomo vzeli ta denar, ki ga žal, ta trenutek pač ni. Ravno v takih situacijah, ko je treba brez financ delati čudeže, rabimo dobre in inovativne predloge, ki bodo učinkovali in bodo v okviru finančnih sredstev, ki so nam trenutno na voljo. To manjka predlogom Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke: ni dodane vrednosti, predlogi predstavljajo veliko breme za javne finance na eni strani, nimajo pa konkretnega učinka za reševanje gospodarskih pomanjkljivosti.

Tisti ukrepi, ki ste jih predlagali in gredo v pravi smeri, pa jih najdemo v vladnih predlogih, razlika je le, da jih je Vlada na nekaterih segmentih, predvsem kar se financ tiče, mnogo bolj razdelala in predvsem upoštevala njihovo učinkovitost.

Najbolj pa me jezi, da v opoziciji vztrajno govorite, da Vlada za reševanje te krize ni naredila nič. Če bi to bilo res, potem bi bila danes situacija, in v to smo lahko vsi prepričani, mnogo slabše.

Drage kolegice in kolegi. Poglejte si seznam ukrepov, pa tudi če si jih ne boste pogledali in jih ne poznate, pogledajte si, kako učinkujejo na gospodarstvo in kaj druge primerljive evropske države delajo na tem področju in kako ocenjujejo spopadanje Slovenije s to krizo. Ugotovili boste, da dokaj v redu, sicer še nismo na cilju, ampak da se s tem področjem pač zelo dobro ukvarjamo.

Ukrepi na področju kreditnega trga, davčne politike, aktivne politike zaposlovanja in socialnih transferjev, spodbujanje konkurenčnosti gospodarstva, tehnološkega razvoja, spodbujanje investicij, črpanje evropskih sredstev in tako naprej. Vsi ti ukrepi dokazujejo, da se zadeve premikajo v pravi smeri in da se premikajo na bolje.

Prazna državna stanovanja - če se spomnite, z njimi je bilo letno več kot 3,5 milijonov evrov stroškov - bodo zdaj, v mandatu te vlade, izkoriščena za namene mladih in mladih družin. O tem v preteklosti ni razmišljal nihče. Zato mi je malo smešno, ko na neki točki v predlogih Slovenske demokratske stranke vidimo, da želi nekaj dati mladim, zdaj ko je v opoziciji, ko pa ste bili na oblasti, pa ste naredili zanje bore malo.

Ta vlada je sprejela tudi korekcijo štipendijskega zakona, odpravila pomanjkljivosti, ko je 17 tisoč mladih ljudi ostalo pred vrati za pridobitev štipendije, zato ker se je v kvorum cenzusa upošteval tudi otroški dodatek, pokojnina in še ostali socialni transferji. Tako ste v bistvu mladim

onemogočili pridobitev štipendije, na drugi strani pa obljubljali 10 tisoč novih štipendij. Zvišal se je cenzus s 65 na 68% minimalne plače, kar pomeni, da bo 5 tisoč več prejemnikov štipendij v novem šolskem letu, in uvedla se je pozitivna diskriminacija za enostarševske družine, za otroke s posebnimi potrebami in ta cenzus je šel na 70% minimalne plače. Torej še dodatnih 2 ali 3 tisoč štipendij. Takšnega zakona Slovenija ni imela. In treba je priznati, da se je to sprejelo v mandatu te vlade, v časih, ki ne omogočajo, da se v rebalansu nabere kakršnakoli sredstva za višje socialne transferje. Takšnih pobud, ukrepov - konkretnih - bo še več. Potrebna je pač neka politična volja, in tu, žal, v opoziciji oziroma Slovenski demokratični stranki ne pomagata. V vašem mandatu smo vas tudi pozivali k temu, da spremenite sistem, ko so mladi, ki so zaposleni za določen čas, v bistvu v slabšem položaju, ker ne morejo najeti dolgoročnega kredita za najem ali nakup stanovanja. Da veliko mladih dela kot pripravniki za zelo majhno plačo ali pa celo mnogi od njih tudi zastonj. Ko smo vas opozarjali na te zadeve - zopet nič. Danes pa veliko poguma v predlogih ukrepov, predvsem pri pomoči mladim.

Veseli pa nas, da ukrep, ki govori o subvencioniranju novega vozila, popolnoma kopira pobudo, ki smo jo dali skupaj s kolegom poslancema že pred mesecem dni. Tako se na nekih točkah pa verjetno lahko tudi strinjamo. Vprašanje je le, da vsi skupaj moramo poiskati, kje se bodo našla ta finančna sredstva.

In očitek, da Vlada ne sodeluje z opozicijo, žal, dragi kolegi, ne drži. Vsa pripravljenost je bila od začetka na strani Vlade, da vzpostavi kar se da širok konsenz med vsemi vpletenimi. In kaj ste naredili vi? V času, ko je bilo treba reševati gospodarsko krizo, ste v temu državnemu zboru koalicijsko izsiljevali z glasovanjem o rebalansu. In potem naj Vlada ali pa tukaj poslanci verjamemo v iskrene namere z vaših strani? Ne, drage kolegice in kolegi, ker jih žal nimate. Včasih imam celo občutek, da z užitkom nagajate in vam prav nič ni mar za rešitev nastale situacije. Še več, pri svojih argumentih navajate celo neresnice, kot jo je danes povedal v Državnem zboru predsednik Slovenske demokratične stranke, gospod Janez Janša, ko je govoril, da smo nezadolženi. Samo v mandatu njegove vlade smo se zadolžili za več kot 100%. In ne samo, da je nova vlada podedovala to dediščino, zadolžili smo tudi veliko mladih generacij v prihodnje, ki bodo morale te grehe odplačevati. In takšne napake ste vi uspeli narediti v samo štirih letih, ki pa ne bodo poplačane niti v desetih letih.

In ko govorite o nujnosti hitrega ukrepanja Vlade, morate sprejeti dejstvo, da je Vlada v šestih mesecih sprejela že več kot šestdeset konkretnih ukrepov, ti so bili premišljeni, analizirani, imeli so jasen cilj, predvsem ohraniti delovna mesta in zagotoviti nadaljnji razvoj, kar se tiče gospodarstva in seveda vseh njegovih segmentov. Se pa strinjam z vami, da to

še ni dovolj, da moramo narediti še veliko, da smo daleč od cilja, ampak smo na dobri poti. Da gospodarstvo potrebuje pomoč, da je ranjeno in da mu moramo kar se da pomagati, je jasno. Zato na temu mestu pričakujem še večjo angažiranost tudi gospodarskega ministrstva, ki mu ta odgovornost tudi najbolj pripada. Vendar pa krize ne smemo meriti samo v številkah, drage kolegice in kolegi.

Kaj pa vrednote? Ali lahko postavimo trditev, da je krizo BDP-ja povzročila kriza vrednot? Vrednota, da so ljudje vedno na zadnjem mestu ali pa da sploh niso pomembni, je rasla od osamosvojitve naprej. V času vlade Janeza Janše pa se je, žal, samo še bolj poglobila. To, da se je kapital nakopičil v rokah peščice posameznikov in da se je izčrpavalo dobro stoječa podjetja, je omogočil sistem te države, pa obračajte kakor koli želite. Kradlo se je, na veliko se je kradlo in vse vlade doslej so to, žal, dopuščale. S tega vidika ste za krizo krivi tudi vi, ker ste to dopuščali, če pa ste za to tudi vedeli, pa je stvar še toliko hujša. Paloma, Steklarska Nova, Usnje Vrhnika, Mura, Elan. Poglejte papirje podjetij in pogledajte, kam je šel posamezni denar. Sramotno in žalostno.

Na široko ste odprli vrata neoliberalizmu, ki je povzročil mnogo gorja, predvsem pa ljudi potisnil v veliko stisko, tudi v času velike gospodarske konjunktore. In ljudem je treba povedati, da Evropo zadnjih pet let, deset let vodijo konservativci, večino v Evropskem parlamentu in v Komisiji ima Evropska ljudska stranka, katere člani ste tudi člani Slovenske demokratske stranke. Zato vem, da vaša politika za trenutno situacijo, v kateri se nahaja Evropa, svet in pa predvsem Slovenija, ni dobra, ker vedno znova pozabljate na osnovne potrebe ljudi. Vsi skupaj se moramo zavedati, da krize ne bomo premagali, če se bomo vrnili na stanje, ki je bilo pred to krizo. Krizo bomo resnično premagali šele takrat, ko bomo oblikovali in uveljavili nove družbene enote. To je spoštovanje dela, odgovornost za skupno dobro, sodelovanje in soodgovornost vseh pri urejanju družbenih zadev, dolgoročno družbeno stabilnost in skladnost gospodarskega, socialnega in okoljskega razvoja, predvsem pa bomo morali v prihodnje dobrine deliti pravično. Nihče ne pričakuje več, kot mu pripada, pričakuje pa pošteno plačilo za pošteno delo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod..Imate proceduralni predlog? Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod podpredsednik, v pravkar končanem nastopu se je zgodil nezaslišan napad na slovensko ustavo. Morda niste poslušali, kolega poslanec, ki, kolikor vem, je bil ves čas od otroškega vrtca naprej pozitivno diskriminiran, pa je to očital drugim, je izjavil, da vrednota, da ljudje niso pomembni, je rastla od osamosvojitve naprej, še posebej v

času vlade Janeza Janše. Torej, obsodil je slovensko državo, da ne izpolnjuje ustave, kjer piše, da je v Sloveniji...

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Jerovšek, to je pač njegovo mnenje in vi polemizirate, to ni proceduralni predlog.

JOŽEF JEROVŠEK:takšni napadi na slovenski ustavni red so nezaslišani v tem, da ljudje niso pomembni v tej državi. In prosim, da, gospod predsedujoči, poslanca okorite. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Tukaj ima vsak pravico povedati svoje mnenje. Besedo ima gospod Černač. Imate proceduralni predlog? Izvolite.

MIRO PETEK: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Tukaj je bilo rečeno, da se je kradlo, in je bilo rečeno, "za to ste odgovorni vi." Za kakršnekoli kraje v prejšnjih in predprejšnjih mandatih jaz nisem odgovoren. In prosim, če tisti, ki to trdijo, postrežejo to z dokazi. Edini dokaz, ki pa ga lahko jaz tukaj povem, je pa ta, da je najslabša poteza vlade Janeza Janše je veliko boljša kot najboljša poteza vlade gospoda Boruta Pahorja.

Proceduralni predlog je ta, da opozorite razpravljavce, kadar govorijo, da se je kradlo in da smo za to odgovorni mi, da ga opozorite, da predloži ustrezne dokaze. Naj pa nadaljujem svoj proceduralni predlog, naj ga še dodatno utemeljim. Vlada Janeza Janše je v preteklem mandatu naredila zelo malo napak, zelo malo slabih potez. Res je pa na drugi strani, da vlada Boruta Pahorja doslej ni naredila nič kaj dobrih potez, in zato je ta primerjava na nek način res da zelo težka. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Petek, v Državnem zboru se mnogokrat izrekajo takšne in drugačne obtožbe. In neutemeljene obtožbe vedno bolj govorijo o tistem, ki jo izreče, kot pa o tistih, katerim je namenjena. To velja za vse.

Gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovane kolegice in kolegi! Vsi ostali prisotni! Danes smo ponovno priča v Državnem zboru neki nenormalni situaciji, ko opozicija, v tem primeru Slovenska demokratska stranka, predlaga ukrepe, Vlada pa jih kritizira. Še več, poleg tega se napada opozicijo, napada se Janeza Janšo, kot da pa pred pol leta spremembe oblasti v tej državi ne bi bilo. Normalno bi bilo, da bi Vlada predlagala, odgovorna opozicija pa bi kritizirala, če so predlogi slabi, oziroma bi jih podprla, če bi bili predlogi dobri. Treba se je vprašati: Kaj je v tej državi po 21. septembru oziroma po 21. novembru lani sploh še normalno? Je normalno to, da so v času, ko vsak dan izgubi delo 200 do 400 ljudi, prioriteta te vlade

odvetniki? Vprašanje, ali bo prvi policist politična lutka ali ne in tako naprej. Je normalno, da se vinjete dražijo? Za ceno polletne vinjete bomo po novem dobili mesečno vinjeto, torej gre za šestkratno podražitev, Vlada pa pravi, da bomo kljub temu zbrali manj denarja. Je normalno to, da po 106 dneh odstopi politično nastavljeni direktor največje državne banke zaradi prolongacije tajkunskega posojila, Vlada nam pa v Državni zbor pošilja novelo zakona ravno v teh dneh, ki bo omogočal prolongacije takih tajkunskih posojil celo z državnim poroštvom. Je normalno to, da v gradivu, ki smo ga danes od Vlade dobili na mizo, na prvi strani piše, da so ukrepi, ki jih predlaga Slovenska demokratska stranka, nedodelani in fiskalno nevzdržni, zato jih Vlada v celoti zavrača. V nadaljevanju, kjer so podana mnenja k posameznim ukrepom, pa lahko ugotovimo pri številnih, da so v pripravi, pri nekaterih pa da se že izvajajo in tako naprej. Vlada žal deluje tako, kot da ne bi šlo za to državo in državljane, ampak za stalno ustvarjanje nekih delitev, nekih umetnih delitev na "vaše" in "naše".

In zakaj smo bili prisiljeni iti in predlagati te ukrepe? Slovenija je v krizne razmere stopila v dobri kondiciji. Bili smo druga najmanj zadolžena država v Evropski uniji. V letu 2005 smo sanirali pokojninsko in zdravstveno blagajno. V letu 2007 smo imeli javnofinančni presežek vseh javnih blagajn, očitno pa nekateri še vedno ne verjamete niti lastnemu ministru, ki je danes tu povedal, gospodu Gaspariju: "Z davčno reformo smo dosegli razbremenitev prebivalstva in gospodarstva in omogočili ustreznejše možnosti za njegov nadaljnji razvoj. Zmanjšalo se je število zaposlenih v javni upravi." Stran 41 vladnega gradiva, ki smo ga danes dobili na mizo: "Številna podjetja so ob ugodnih pogojih ustvarjala dobre rezultate in med njimi tudi Luka Koper, kjer je ustvarjenih bilo za nekaj več 10 milijonov dobička. Res je, da so se začeli pogoji zaradi svetovne krize v drugi polovici leta 2008 spreminjati. Tako nam je, tako kot v drugih državah, grozil zlom bančnega sistema, ki je bil 8. oktobra z jasnim in nedvoumnim zagotovilom takratnega predsednika Vlade Janeza Janša in ministra za finance gospoda Andreja Bajuka o neomejenem jamstvu za vse bančne vloge prepričan, spremenili smo zakon o javnih financah in omogočili dodatni poroštvni potencial države bankam v višini milijardo 200 milijonov evrov. Predlagane so bile seveda še razbremenitev gospodarstva in tako naprej, kar potem ni bilo sprejeto in Slovenija je bila še decembra 2008 ena redkih držav, ki ji je Evropska komisija v letošnjem letu napovedovala pozitivno 0,6% gospodarsko rast. Zakaj smo šli v minus? Ker drugih novih ukrepov ni bilo. Bili bi nujni, bilo jih je premalo, kreditni krč ne popušča, imamo jih danes na mizi, vendar kot kaže, Vlada čaka, da bodo tudi v Sloveniji začeli učinkovati ukrepi, ki jih sprejemajo druge države. Odgovorni opozicij ne more biti vseeno, kaj se dogaja z državo, žal pa ne moremo prevzeti odgovornosti za to, kar se

ne dogaja, za to boste morali prevzeti odgovornost tisti, ki vladate. Da vsaj v temu delu ostanemo normalna država. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Ribič, ga ni. Gospod Bevk, izvolite.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik, spoštovani zbor.

Svetovna finančna in gospodarska kriza se je začela na oni strani Atlantika. Uvod zanjo je bil zlom hipotekarnega trga avgusta 2007 v Združenih državah Amerike. Finančni sistem je po besedah ministra, dr. Križaniča, tako prepleten, da že propad ene večje finančne institucije zamaje celoten svetovni sistem.

Slovenski finančni minister tudi pravi, da je takratna ameriška administracija ravnala v nasprotju z učbeniško logiko reševanja finančnih institucij in pustila znamenito Banko Lemman Brothers v stečaj. Reakcije borz po svetu so bile silovite, toda nihče si ni predstavljal, da bo proces, ki se je začel pred dvema letoma v Ameriki, preplaval ves svet. Temu se ni mogla izogniti niti Slovenija, zato je prav, da pogledamo, kakšna je ekonomska bilanca Vlade Janeza Janše. Naša država je bila v tistem obdobju na medbančnem trgu močno prezadolžena. Tukaj mislim na večino posojil za sporne menedžerske odkupe in posojila DARS-a za izgradnjo avtocest. Po volitvah in imenovanju nove vlade se je kmalu izkazalo, da denarja za pomoč ni. Proračun je namreč zaradi številnih davčnih ugodnosti na letni ravni izgubil štiristo osemindeset milijonov evrov. Po izračunih finančnega ministrstva so poleg tega Janševi predvolilni bombončki, kot smo jim popularno rekli, dodatno povzročili za tristo milijonov evrov proračunskih odhodkov. Ministrstvo tudi ocenjuje, da je že pred nastopom nove vlade proračunski primanjkljaj znašal skoraj tri odstotke. Poleg tega pa je sprememba cestninjenja, se pravi prehod na vinjete, prihodke s tega naslova zmanjšali s sto petdeset milijonov evrov na osemdeset milijonov evrov. Tudi inflacija bi bila lahko nižja, če bi Janševa vlada poslušala opozicijo ter domače in tuje finančne institucije in strokovnjake.

Davčna reforma je poleg tega z ukinitvijo štiriodstotne olajšave za rešitev stanovanjske problematike povzročila, da je sto šestindeset tisoč davčnim zavezancem ukinila stanovanjsko olajšavo, z dohodnino pa je najbolj razbremenila višji razred, ostale pa bistveno, bistveno manj. Tako opevana gospodarska rast je od začetka leta 2005 temeljila na povečanju zadolževanju. Najbolj izrazito se je bruto zunanji davek povečal v letu 2007 in to za neverjetnih 10 milijard evrov, kar pomeni, da je malo manj kot 7% rast bruto družbenega proizvoda temeljila na nezdravih osnovah. Celotni bruto dolg, kot smo zadnjič slišali, pa se je v tistem

obdobju, se pravi v času vlade Janeza Janše, povečal s 15 milijard na 40 milijard evrov. Zaradi spremembe financiranja je bila Družba za avtoceste, Dars, konec septembra leta 2008 zadolžena že skoraj za 4 milijarde evrov, tako da je financiranje izgradnje avtocest temeljilo predvsem na tujem zadolževanju in je skoraj ogrozilo finančno vzdržnost tega podjetja. Že od leta 2005 beležimo tudi slabo črpanje evropskih sredstev. Tako so bili v letu 2007 realizirani prihodki iz Evropske unije za 234 milijonov nižji kot leto prej.

Prav tako smo v prejšnjem obdobju beležili tudi zelo majhen delež neposrednih tujih investicij, če temu dodamo še netransparentno Mercatorjevo prodajo iz leta 2005, potem lahko ugotovimo, da prejšnja vlada ni zapustila dobre dediščine; skratka, zapustila je katastrofalno bilanco na gospodarskem področju. Slovenija je v krizo vstopila finančno, gospodarsko in tehnološko podhranjena.

Dejstvo je, da je bila prejšnja vlada brez jasne vizije. Medtem ko gre projekt, da omenim, avtocestnega križa proti koncu, prejšnja vlada ni imela pripravljenih projektov, nikakršnih pripravljenih projektov za nove naložbe. Naj tu omenim popoln zastoj pri umeščanju novih tras razvojnih osi. Recimo, tretja in četrta razvojna os nima nobenega pripravljenega prostorskega načrta. Zato bo treba sprejeti vrsto ukrepov za nov investicijski cikel, ki edini lahko požene slovensko gospodarstvo naprej.

S spremembo zakonodaje na področju prostorskega načrtovanja se bo tako lahko zagotovilo hitrejšo izgradnjo državnih infrastrukturnih objektov, seveda tudi z namenom čim večjega črpanja evropskih sredstev, kar bo pospešilo investicijski cikel in zagotovilo pozitivne multiplikativne učinke na družbo v celoti.

Pred kratkim je minister dr. Križanič izrazil optimizem glede prihodnjih dogodkov. Ukrepi Vlade, kot so izdajanje poroštev, obveznic, jamstvena shema, počasi prijemajo. Samo z ukrepom sofinanciranja polnega delovnega časa se danes ohranja 45 tisoč delovnih mest v 400 podjetjih, med drugim tudi v podjetjih iz mojega okolja, kot so Kolektor, Hidria in Eta. Veliko pa si ometamo tudi od subvencioniranja čakanja na delo in seveda še na vrsto drugih ukrepov.

Vlada Republike Slovenije se je torej na izzive na finančne in gospodarske krize odzvala razmeroma zgodaj in je doslej sprejela že dva svežnja protikriznih ukrepov. Največji del je bil namenjen stabilizaciji finančnega sistema in zagotavljanju likvidnosti bank z namenom, da bi zagotovili sredstva za normalno poslovanje podjetij. Sprejeti pa so bili tudi ukrepi za izboljšanja črpanja evropskih sredstev. Pripravljen je tudi že tretji sveženj ukrepov za prilagoditev ekonomske politike novim zaostrenim razmeram v domačem in svetovnem gospodarstvu, o čemer so spregovorili že predsednik Vlade in razvojni minister. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. K besedi se je javil minister Svetlik.

Izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci!

Jaz bi se rad vrnil k tisti uvodoma izrečeni magični besedi - delovna mesta. V kriznih razmerah, v kakršnih smo zdaj, ko gre za krizo premajhnega povpraševanja, se nenehno soočamo z dilemo, kaj je bolj pomembno - ustvarjati delovna mesta ali ohranjati delovna mesta. In če ni povpraševanja, potem je ustvarjanje delovnih mest izjemno težko in izjemno tvegano. In zaradi tega so tudi splošni ukrepi za olajšave in podobni ukrepi izjemno tvegani in tudi neučinkoviti, ker je zelo težko najti niše, kjer se še da v teh razmerah povpraševanje stopnjevati. Veliko bolj pomembno pa je ohranjati delovna mesta. Kljub temu gredo tudi nekateri naši ukrepi v tej smeri. Nenazadnje smo kreirali okoli 1500 novih podjetij s subvencijami za samozaposlovanje in tudi pomagali pri zaposlovanju okoli 15 tisoč delavcev v teh kriznih časih. Vendar kot rečeno, bolj pomembno je ohraniti tista delovna mesta, v tistih dobrih podjetjih, tistih izvoznikov, zlasti, ki držijo naše gospodarstvo našo ekonomijo zdravo. In zato so subvencioniranje krajšega delovnega časa in pripravljene ukrepi subvencioniranja čakanja na delo tako zelo pomembni. Ampak, tem ukrepom se zelo pogosto tudi očita, da skoznje zgolj podpiramo nedelo in podobno. Rad bi povedal to, da imajo ti ukrepi hkrati tudi svojo razvojno dimenzijo. Razvojna je v tem, da ohranjajo stik delodajalca in delavca, da so delavci takoj na razpolago. In potem, ko se pojavijo nova naročila, lahko ta podjetja takoj odreagirajo s sprejemom teh naročil. V primeru, da bi prišlo do odpuščanja, pa to seveda ni mogoče. In tukaj je prednost takšnega ukrepa.

In druga prednost, da se skozi te ukrepe ustvarja tudi prostor in zavezuje delodajalce, da te ljudi, ki so na čakanju, usposabljujejo in izobražujejo. In to seveda je razvojna dimenzija. In moram reči, da s temi in drugimi ukrepi, če je bilo tolikokrat izpostavljeno, kako ti ukrepi delujejo, smo ohranili raven delovnih mest na ravni stopnje brezposelnosti, ki je še vedno četrta najboljša med 27 članicami v Evropski uniji, ne glede na to, da imamo težave z ohranjanjem delovnih mest.

K temu pa bi rad dodal samo še to, da so problem razvojne strukturne spremembe. In tisto, kar je glavni problem je to, da instrumenti, ki naj bi spodbujali te strukturne spremembe, v preteklosti očitni niso delovali. Ker glavna aktivnost menedžmenta podjetij je šla v smeri lastninjenja in iger na borzah. Mi moramo najti, in zdaj iščemo tudi skozi naše ukrepe, takšne ukrepe, ki bodo res k prestrukturiranju vodili, že minister Gaspari je navedel drugačen način sestavljanja

proračuna. In to je tisto, kar je za nas glavni razvojni izziv v prihodnje.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matevž Frangež.

Prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovani in spoštovane.

Janez Janša ima prav. Mi smo danes soočeni z dvema različnima konceptoma reševanja krize.

Prvi, opozicijski, stavi na vzrokih krize presežen in preživet vzorec nevidne roke trga, ki želi povečati, počez, transfer javnih sredstev v gospodarstvu, s tem pa v temelju povečuje tudi javnofinančne odhodke in Slovenijo postavlja v nemogoč javnofinančni položaj. Brez enega samega zagotovila, da ta sredstva ne bodo namenjena akumulaciji, namesto trošenju.

Drugi koncept, ki ga poskuša uresničevati socialdemokratska vlada pa temelji na čim bolj kritični oceni vzrokov te krize in zasleduje dva temeljna cilja. Prvič: blažitev socialnih posledic med prebivalstvom, med drugim povečanje socialnih transferjev, napovedana garancijska shema za kreditiranje prebivalstva. Oba temeljna ukrepa na trgu dela, torej subvencioniranje polnega delavnega časa in čakanja na delo. In drugič: ciljno prestrukturiranje gospodarstva v smeri tehnološko razvite proizvodnje in storitev, torej ne samo, da bomo obstoječe izdelke delali z novo tehnološko opremo, ampak da bomo delali tehnološko zahtevnejše in inovativnejše izdelke. Temu sledi več ukrepov. Nekateri so selektivni, nekateri pa tudi takšni kot je, recimo, jamstvena shema, ki zagotavljajo gospodarstvu obratni kapital za nove investicije in uresničevanje poslov. Oba cilja, v to sem trdno prepričan, po svojih najboljših močeh in to v zaostrenih javnofinančnih posledicah tudi uresničujemo. To počenjamo, in to želim podčrtati, hkrati z ostalimi evropskimi vladami in na podoben način. To kažejo tako mnenja Evropske komisije, OECD, kot tudi Mednarodnega denarnega sklada.

Ne morem se znebiti vtisa, da je rdeča nit med vladno politiko Janeza Janše in protikriznimi predlogi Janeza Janše reklo: Cilj posvečuje sredstva. Prepričan sem, da je v času vladanja bil ta cilj vzpostavitev lastne kapitalske in gospodarske elite z nepreglednim lastninjenjem, izčrpavanjem vrste dobrih podjetij in dopuščanjem, če ne celo izvajanjem tajkunizacije, vse na škodo javnega interesa in zdravja javnih financ. Danes pa je ta cilj destabilizacija Vlade in Slovenije s populističnim ustvarjanjem vtisa izrednih razmer v interesu ponovnega zavzetja oblasti. Vse drugo je folklora in predstava za ljudstvo.

V minulih štirih letih, ko je bila Slovenija v kondiciji, da gospodarstvo odločno prestrukturiramo, je bila oblast

očitno obsedena s tem, da si zagotovi monopol nad gospodarstvom in mediji. Če bi bilo v zadnjih štirih letih drugače, bi bilo danes slovensko gospodarstvo manj ranljivo in dovzetno za vplive iz izvoznih trgov. Namesto razvojnega prestrukturiranja pa imamo 2,8 milijarde tajkunskih posojil v letu 2008. In debela laž je, da o tem niste nič vedeli. Bili ste scenarist in režiser teh procesov.

Logika teh predlogov, s katerimi ste soočeni danes, temelji na zmanjševanju prihodkov in povečevanju odhodkov. V končni fazi to ni nič novega in takšen recept smo lahko spremljali vsa štiri leta v času prejšnje vlade. Rezultat tega je dejstvo, da ste v štirih letih državo zadolžili bolj kot pred tem 15 let samostojnosti slovenske države.

Tisto, kar Slovenija danes potrebuje je predvsem dobra ocena priložnosti in nevarnosti, ki jih prinaša ta kriza. Danes vemo, da bodo klimatske spremembe spremenile zemljevid sveta, vrednote in način življenja. V ospredju gospodarstva bo ekologija in temu se morajo danes podrediti vsi načrti za prihodnost. Vemo, da bo prihodnja globalna ekonomija temeljila na štirih inovativnih smereh produktov in storitev: nano, bio, neuro in informacijske tehnologije. Vemo, da bomo morali v prihodnje biti bistveno bolj samozadostni kot posamezniki in skupnost pri zadovoljevanju svojih potreb po vodi, hrani, prostoru in energiji. To, spoštovani, so lahko katastrofalne spremembe. Te utegnejo bistveno spremeniti naš način življenja. Lahko pa so tudi dobre spremembe. Če bomo danes znali ujeti te trende in se kot politika, gospodarstvo in kot skupnost prilagoditi velikanskim priložnostim, ki lahko predstavljajo vir blaginje in varnosti slovenske družbe imamo vse možnosti, da postanemo zelena in ekološka oaza Evrope. To moramo prepoznati predvsem kot gospodarski izziv.

Ta kriza je dokončno pokazala, da motivacija za dobro delo ni strah. Nov čas, ki se kaže za obzorjem, mora biti čas pravičnejše družbe, ki bo dobro delo in rezultate ljudi napajalo iz njihove varnosti, blaginje in ne iz strahu. In tukaj je čas, da začnemo iskati dobre spremembe. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Alan Bukovnik.

Prosim.

ALAN BUKOVNIK: Spoštovani predsedujoči, spoštovani predsednik Vlade, gospa ministrica, ministri, sodelavci, kolegice in kolegi.

V mesecu oktobru lanskega leta ali pa če želite jeseni lanskega leta so se napovedi o gospodarski rasti nezadržno zniževale. V osmih mesecih, od oktobra pa do zdaj, smo bili priča neverjetnemu zasuku in če me spomin ne vara je v lanskem letu, pa čeprav je bilo to volilno leto, tedanji predsednik največje opozicijske stranke gospod Borut Pahor vseskozi opozarjal, da prihaja kriza, ki ji nismo bili priča od 2.

Svetovne vojne naprej. In kljub temu, da ni šlo za vsečno govorjenje pred volitvami, so volivke in volivci dali največ glasov ravno za program, ki ga je predstavljal gospod Borut Pahor in ki je bil pripravljen tudi za spopad s takšnimi razmerami, v katerih smo danes. Po imenovanju Vlade, lansko leto, je predsednik v svojem govoru tukaj pred nami, tudi zaradi zavedanja situacije, ki ni rožnata, naslednji dan skupaj z ekipo sedel za mizo, zavihal rokave in začel z delom. Pripravljati so začeli prve protikrizne ukrepe. In tako so bili predstavljeni že v najkrajšem možnem času, kolikor se je to dalo, prvi proti krizni ukrepi. Za njimi so v drugem svežnju sledili drugi in danes smo v Državnem zboru ravno sredi sprejemanja že tretjih ukrepov ali tretjega svežnja ukrepov proti krizi. Vsi ukrepi so bili pripravljeni skrbno, predvsem pa finančno vzdržno. V obdobju od začetka mandata te vlade so se ukrepi prijeli in tudi zato lahko danes govorimo o uspešnem spopadu Vlade in Republike Slovenije z največjo recesijo po drugi svetovni vojni. Zaupam vladi gospoda Boruta Pahorja. Tako, kot sem ji zaupal ob njenem imenovanju v mesecu oktobru in verjamem, da bo Slovenija izšla iz te krize tudi s pomočjo teh protikriznih ukrepov kot zmagovalka.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Janja Klasinc.

Prosim.

JANJA KLASINC: Spoštovane kolegice in kolegi.

Današnja seja in dosedanja razprava s strani predlagateljev me spominjata na zgodbo o Rdeči kapici, kjer se volk preobleče v prijazno deklico. Tudi danes se je največja opozicijska stranka preoblekla v na videz prijazno in konstruktivno skupino, ki naj bi skušala pomagati menda nesposobni vladi pri iskanju rešitev iz krize. Kolega Janša je z dramatičnimi besedami opisoval slabe rezultate naše države, kot da bi bila Slovenija osamljen otok. Naše gospodarstvo pa je usodno povezano z našimi gospodarskimi partnerji. V Italiji, eni gospodarsko najuspešnejših evropskih držav, je bruto družbeni proizvod padel za 5,9%. Prav šokanten je padec Japonske za 15,2%, v Rusiji pa celo za 23,2%.

Gospe in gospodje, svetovna kriza, žal pa tudi sla po bogatenju nekaterih lastnikov podjetij, sta v Sloveniji povzročila, da je danes ostalo brez dela okoli 30.000 ljudi. A manj se ve, da je hkrati dobilo delo 15.000 delavcev. S pomočjo subvencij se je ustanovilo kar 1.500 novih podjetij, s tem seveda tudi nova delovna mesta. Številni delavci pa niso izgubili svojega dela prav zaradi ukrepa te vlade o subvencioniranju delovnega časa.

In kaj nam ponuja opozicija? Že od svojega poraza na volitvah naslavlja na Državni zbor predloge, ki bi v primeru, da bi jih sprejeli, izpraznili državno blagajno. To me ne čudi. Ta stranka je to počela tudi v času debelih krav, ko

ravno ni bil čas za zadolževanje. Ko je SDS prevzela oblast leta 2004, je slovenski bruto dolg znašal 15,34 milijonov evrov, na koncu pa skoraj 40 milijonov evrov. Toliko, kolikor je ,znašal gospe in gospodje, dolg Titove Jugoslavije.

Skratka, če danes gledamo na vse rezultate, ki smo jih podedovali od prejšnje vlade, lahko rečemo, da je pomembno najbolj to, da ta vlada pripravlja nove razvojne ukrepe. Pa ne za gradnjo zabaviščnih parkov in novih otokov. /Izklop mikrofona./.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Bogovič.

Izvolite.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav, spoštovane kolegice, kolegi.

Kot smo že mnogokrat slišali in tudi dobro vemo, se kriza ni zgodila v Sloveniji in tudi ni samo v Sloveniji. Zato mislim, da je to potrebno poudariti in v tem delu priznati, da delimo neko širšo usodo, ki jo je gospodarski sistem v svetovnem merilu doživel in pa na nek način tudi uro resnice v klasični liberalni doktrini gospodarskega sistema, ki je prevladoval v 90-ih letih in pa tudi v začetku 21. stoletja. Tudi ukrepi, ki jih je bivša vlada v lanskem letu sprejemala, tudi ukrepi v zadnjem letu mandata, ki so običajno v enem delu tudi podrejeni delno predvolilnemu času, hkrati pa razmeram, v katerih jih je sprejemala, so temeljili na predvidevanjih, da bo letošnje leto bistveno drugačno gospodarsko okolje, kot se je v resnici zgodilo. Zato mislim, da smo lahko danes vsi tudi pametni, da vemo, da je bilo najbrž neumestno, da se je septembra uveljavil nov plačni sistem v javnem sektorju, ki temelji na izhodišču, da bo tudi v prihodnje gospodarska rast v Sloveniji 5, 6, 7%, kar se žal zaradi makrookolja več ne more zgoditi. Sprejeti so bili tudi nekateri, kot ste dejali danes, nekateri predvolilni bombončki v obliki malic, mislim, da jih naši dijaki potrebujejo in brezplačnega vrtca, kar je tudi potrebno. Vendar pa so se žal te razmere, ki so na nek način omogočale takšno politiko, bistveno spremenile in zato mislim, da je nujno in da je odgovorno od vseh nas, da pogledamo situaciji v oči in se času primerno tudi odgovorno obnašamo in tudi sprejmemo ukrepe, ki na prvi pogled najbrž ne bodo zelo všečni, marsikdaj bodo tudi boleči za katero od skupin, vendar pa bodo ukrepi, ki bodo neko vzdržnost v finančah in pa v slovenskem sistemu za naprej zagotovile.

Predlagam, da se tisti, ki igrate najbolj pomembno vlogo, v koaliciji in v opoziciji, dobite na Partnerstvu za razvoj, preverimo še enkrat vsi skupaj te ukrepe in tudi skupaj sprejmemo tiste, ki so finančno vzdržni in bodo Sloveniji dale možnost za boljši jutri, ne pa da zgolj slišimo v zadnjih mesecih prerekanje v parlamentu, kar je sicer običajna oblika dela, vendar mislim, da ne hudo konstruktivna za to, kakršna je situacija danes v Sloveniji.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Miran Jerič. Ga ni. Gospod Milan Gumzar. Tudi ne. Mag. Radovan Žerjav. Tudi ne. Gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Do sedaj smo slišali veliko kritik na to, kako ravna opozicija, kako ravna Slovenska demokratska stranka. Rad bi vas opozoril, da če boste preverjali dosedanja glasovanja pri vseh protikriznih ukrepih, ki jih je predlagala ta vlada in smo jih obravnavali v Državnem zboru, boste ugotovili, da smo vse ukrepe podprli, vse, razen enega. Nismo podprli rebalansa proračuna za leto 2009. Za ta akt pa je prišel predsednik Vlade v Državni zbor in povedal, da je sestavljen in pripravljen na napačnih izhodiščih, da v temelju izhodišča ne delujejo. In zato tega akta tudi ni bilo mogoče podpreti. In tudi zaradi tega se zdaj srečujemo z novim, tretjim svežnjem, katerega ključna sestavina je ponovno rebalans proračuna za leto 2009, ki bo pa le morda upošteval druga makroekonomska izhodišča. Tudi sami, v poslanski skupini, smo predlagali vrsto protikriznih ukrepov. Predlagali, poleg tega paketa, o katerem se zdaj pogovarjamo, smo 11 zakonov. Danes imamo na programu še 5 zakonov, torej 16. Vlada jih je v tem obdobju predlagala vključno z rebalansom 6. Je pa žalostno, da so vsi ti naši ukrepi bili ali zavrtnjeni ali pa grobo izmaličeni. Menimo, da Slovenija potrebuje ukrepe, potrebuje takšne ukrepe, ki bodo imeli takojšnje učinke, veliko lahko v tem trenutku tudi hitro storimo. Sprememba vračila roka DDV-ja, sprememba oziroma skrajšanje plačilnih rokov za javna naročila, način plačila DDV-ja za mala podjetja in tako naprej, sprememba davčnega okolja za gospodarske družbe. Veliko teh ukrepov smo izpeljali tudi v prejšnjem mandatu. Nobeden od teh ukrepov ni bil kritiziran. In tudi ne vidim razloga, da tudi v tem mandatu ne bi nadaljevali teh pozitivnih sprememb na teh področjih. Tudi kar zadeva projekte racionalizacij, so v prejšnjem mandatu izredno dobro potekali. Spomnimo se samo programa odprave administrativnih ovir. Mnogo, mnogo velikih korakov je bilo narejenih na tem področju. Mnogo posebej samo zato, da se je gospodarski sistem lahko hitreje organiziral, vzpostavil, bolje deloval, deloval poenostavljeno in marsikaj od teh zadev je nastavljeno tudi avtomatsko. Kajti vse te informacije, kaj bi bilo treba storiti, se zbirajo pač na ustreznem elektronskem naslovu. Minimalni napor je preverjanje teh aktivnosti in da skuša te zadeve implementirati. Nekaj z ukrepi, nekaj pa tudi preko zakonskih predlogov. Enega takih ukrepov, za katerega smo slišali, da ga Vlada že izvaja, je poenostavitev plačevanja obveznosti gospodarskih družb do države. Trditev, ki je bila rečena, da se vsi ti ukrepi že izvajajo, vsaj na tej točki zagotovo ne drži in zato bi bilo smiselno, da se ta in tudi

ostali predlogi racionalno preučijo, pregledajo in tudi podprejo. Ne samo ta. Tudi ostali.

Priča smo mnogim pobudam za modernizacije sistemov, za modernizacije socialnih pravic, pokojninskih pravic. Menim, da ni ravno najbolj kredibilno, da o teh modernizacijah govori nekdo, ki je kot odgovorna oseba dopustil, da je izgini 38 milijonov evrov za nevredno naložbo, danes pa je vodja protikrizne skupine ministrov in ta protikrizna skupina ministrov se ukvarja tudi s tem, da bi recimo odpravila ali pa spremenila dijaško prehrano. Izguba Lehman Brothers, ki jo je imela Banka Slovenije, je točno enaka strošku, letnem strošku subvencije za dijaško prehrano. Točno enaka. Točno enaka in ko že govorite o teh zadevah, bi bilo treba potem marsikoga tudi vprašati po odgovornosti.

Kar pa zadeva kreditne ukrepe, ki so v tem mandatu nekako v ospredju. Splošni ukrepi, ki so, veljajo za vso gospodarstvo. Predlagali pa ste dva zakona. Vlada Zakon o jamstveni shemi in novelo Zakona o javnih financah in oba zakona imata specialno določbo, ki na poseben način ureja proti oziroma tajkunsko servisiranje oziroma servisiranje obveznosti ali pa kreditov tajkunov. Specialno. In za vse ostale velja kreditni krč. Za tiste, ki pa so v procesu tajkunskega lastninjenja pa veljajo posebni ukrepi. Menim, da to ni primerno.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

V imenu Vlade ima besedo gospa ministrica Irma Pavlinič Krebs.

Prosim.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Spoštovani, spoštovane.

Spoštovani predlagatelji, jaz se vami iskreno zahvaljujem za predloge ukrepov v javnem sektorju. Žal so vaši ukrepi v večini predlagani prepozno, saj smo jih v Vladi že v celoti realizirali oziroma jih že uresničujemo. V pregledu izvajanja protikriznih ukrepov te vlade, ki smo vam jih posredovali, sem vam jih predstavila na strani triintrideset do triinšestdeset, gredo v dveh smereh. V smeri zmanjševanja stroškov podjetjem, torej izboljšanja poslovnega okolja podjetjem z zmanjševanjem administrativnih ovir. Gospod Tanko, naredili smo analizo, ti ukrepi so bili izbrani, ampak v večini niso bili implementirani, tudi ti, ki jih predlagate, en plačilni račun ste jih dali v agendo leta 2007, zakonov niste spremenili. Tudi mi še nismo uspeli v petih mesecih tega narediti. Vstopna točka za socialne prejemke, enotna, v agendi leta 2007.

Skratka, javnofinančne odhodke v javnem sektorju bomo zmanjšali. Varčevalne ukrepe smo bili prisiljeni sprejeti hitro, dejansko odločno in v sodelovanju s socialnimi partnerji. Odhodke zaradi tega znižujemo na področju stroškov plač, dela, materialnih in investicijskih stroškov z bolj racionalnim naročanjem. Kriznih ukrepov oziroma pomoči

gospodarstvu in delavcem v letu 2009 brez tega zmanjšanja odhodkov ne bi znižali. Stroške plač smo znižali za sto tri milijone evrov, materialne stroške za 20%, torej za sto petdeset milijonov evrov in stroške investicij za dvesto petdeset milijonov... /Izklop mikrofona./

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janez Janša.

Izvolite.

JANEZ JANŠA: Hvala lepa še enkrat za besedo.

Najprej bi se tudi jaz zahvalil ministrici za javno upravo, ki je dejala, da večino ukrepov, ki smo jih mi predlagali, že uresničuje. Upam, da so to slišali tudi koalicijski poslanci, ki so prej v en glas trdili, da so to nedodelani ukrepi, ki bodo naluknjali slovenske javne finance. In bi predlagal, da se vladna koalicija nekoliko uskladi v tem, kaj je dobro in kaj ni dobro.

Tudi sicer lahko kot eden od predlagateljev rečem, da me razprava vladne koalicije ni prav posebej presenetila. Veliko govorjenja je bilo mimo, tudi zaradi tega, ker se gradiva sploh ni prebralo in ker ste nam dali samo pet minut časa, da ukrepe predstavim, pa tudi takrat je bila na pol prazna dvorana.

Še najbolj me je v tej razpravi presenetila kritika nekdanje Titove Jugoslavije, za katero se trdi, da je bila slaba in visoko zadolžena, hkrati pa se je Titu postavljalo spomenik oziroma po njem poimenujejo ulico v glavnem mestu. Pravzaprav je bilo to še edino presenečenje s te razprave.

Veseli me tudi, da je Vlada oziroma da so predstavniki Vlade sami demantirali nekatere navedbe vladnih poslancev, ker se je tukaj vztrajno ponavljajo, da ni bilo javnofinančnega presežka. Eden od ministrov je pošteno priznal tudi tisto, kar piše v vladnem gradivu, da je bil. Veseli me tudi, da je gospod Svetlik demantiral izjave, kako slabo dediščino je podedovala nova vlada, ki pravi, da smo tudi še zdaj, kot država, ko se je brezposelnost povečala za več kot 30 tisoč, četrty najboljši v Evropi. Pred tem povečanjem brezposelnosti za 30 tisoč smo bili še bistveno boljši, se pravi, niste dobili v roke kakšnega socialnega razsula. Brezposelnost oktobra lani, po volitvah, je bila najmanjša v zadnjem desetletju, če gledamo funkcionalno, odkar Slovenija obstaja. In to kljub temu, da se je v tem času število brezposelnih povečalo z 68 na 83 tisoč.

Ne bom komentiral tistih razprav, v katerih je šlo enostavno za neko pojmovno zmedo. Nekateri poslanci so govorili o tem, da so bili zapleti pri potrjevanju rebalansa, verjetno so mislili na zaključni račun. Vsaj to bi bilo treba ločiti. Stalno se je mešal dolg države z dolgom gospodinjstev in podjetij. Vlada je odgovorna za dolg države, za kreditiranje podjetij, za kredite, ki jih najemajo podjetja

brez državnih poroštev, so odgovorna podjetja. Za kredite, ki jih jemljejo posamezniki oziroma gospodinjstva, so odgovorni ti posamezniki in gospodinjstva. Oni se samostojno odločajo, da te kredite najamejo in oni so jih dolžni tudi odplačevati brez garancije države. Če jih ne morejo odplačevati, potem tisti, ki je kredit dal, pač unovči garancije, ki so jih ti posamezniki dali. To ne bremeni javnih financ.

In tudi ne drži, da se je zadolženost prebivalstva in podjetij v tem času tako enormno povečalo, da smo tukaj neki rekorderji. Zadolžen gospodinjstev in javnih financ in zadolženost podjetij v Evropski uniji je v skupnem seštevku trikrat večja od letnega GDP Evropske unije. Slovenija je še deleč od te zadolženosti, tudi ko govorimo o tem. Ampak, to ni pomembno, pomembno je to, da se manipulira s tem, ko se meša zadolženost javnih financ oziroma državnih blagajn z zadolženostjo gospodinjstev in podjetij, kar sta dve različni kategoriji. Nobena vlada nima neposrednih inštrumentov, da na to vpliva v času visoke rasti, rasti plač in pokojnin in tako naprej, raste tudi kreditna aktivnost prebivalstva oziroma gospodinjstev, ko ljudje rešujejo svoje stanovanjske probleme, podjetniki vlagajo v nadaljnji razvoj in seveda zato najemajo tudi kredite. Nič nenavadnega se v zvezi s tem ni dogajalo. In primerjati to zadolženost z zadolženostjo nekdanje države je smešno. To je primerjanje jabolk in hrušk.

Tudi ne bom komentiral tistih razprav, v katerih so poslanci oziroma poslanke pomešali milijone in milijarde, kot da bi šlo za isto stvar. Včasih se mi zdi, da pri nekaterih ukrepih, ki so ali pa ki jih ni, nekateri res mešajo milijone pa milijarde.

Bilo je tudi nekaj pesniškega navdiha, s katerim se seveda gospodarske krize ne da reševati. Tudi te trditve, kako se je v prejšnjem mandatu kapital nakopičil v rokah posameznikov in da smo zato v krizi, ali pa kako je prejšnja vlada ustvarila tajkune, te obtožbe hitro zbledijo, če pogledamo, kje so ti posamezniki, v katerih forumih sedijo in kje se je ta kapital koncentriral. Jaz ne poznam nobenega od teh posameznikov, ki bi bil član katerekoli opozicijske stranke v državnem zboru, ne SDS, ne SLS in ne SNS. Ti posamezniki, ki so si veliko premoženja nabrali v času tranzicije, sedijo v forumih, ki podpirajo sedanjo vladno opcijo, so med župani, ki proslavljajo zmago sedanje politične opcije in so med medijskimi podporniki in lastniki medijev, ki podpirajo sedanjo vladno opcijo. Nekateri pa so ali pa so imeli članske izkaznice vladnih strank. Toliko o tem.

Moj poslanski kolega in vodja naše poslanske skupine gospod Tanko je prej nekajkrat poudaril, da smo kot opozicija v tem mandatu podprli prav vse protikrizne ukrepe, ki jih je v Državni zbor vložila ta vlada. Vse. Rebalans, ki bi ga lahko morda šteli deloma tudi v to polje, ni bil podprt in to zaradi tega, ker ste sami rekli, da ga bo treba takoj popravljati in ker ste sami ugotovili v tem vladnem gradivu, da nič ne

rešuje, ampak da zgolj povečuje porabo, državno porabo. Vse ostale ukrepe smo podprli in tudi ukrepe o katerih je govoril prej minister za delo, družino in socialne zadeve. Že vnaprej smo napovedali podporo nekaterim ukrepom s tega področja, za katere se nam zdi, da so dobri, vendar pa ni dovolj, da se dela samo na področju sociale in tudi ni dovolj, da delamo neko umetno dilemo, ali ohranjati ali ustvarjati delovna mesta, kajti potrebno je oboje. Dejstvo je, da vseh delovnih mest ni možno ohraniti, tudi če bi sprejeli vse ukrepe, ki jih mi predlagamo, določenih delovnih mest ni možno ohraniti oziroma ni smiselno ohranjati na umeten način, ker ta kriza pospešuje nekatere procese, zaradi katerih in zaradi dinamike v gospodarstvu nasploh, nekatera delovna mesta postanejo odveč, nekonkurenčna in pač izginjajo. In ni največji problem to, da nekdo izgubi delo. Največji problem je, da nekdo izgubi delo in ne more dobiti drugega, enako plačanega ali bolj plačanega dela in delovnega mesta. To je ključni problem. In tako kot je potrebno, in te ukrepe smo podprli, pomagati podjetjem, da ohranijo produktivna delovna mesta, za katera se predpostavlja, da bodo v polni meri zafunkcionirala čez relativno kratek čas, tako je potrebno vlagati tudi v odpiranje novih delovnih mest oziroma lajšati breme gospodarske krize tistemu delu gospodarstva, ki je sposoben ustvarjati delovna mesta. Slišali smo prej razprave, nekaj modrovanj, češ, kako tukaj prisegamo na vsemogočnost nevidne roke trga in da naj bi to zapostavljalo ljudi. Mi ne prisegamo na vsemogočnost nevidne roke trga. Verjamemo pa v zdravo pamet slovenskega podjetništva, slovenskega gospodarstva. Verjamemo, da so slovenski podjetniki, ki so enkrat že dokazali, da znajo nadomestiti izgubljene trge, bolj sposobni presoditi, kam je potrebno vlagati določena sredstva, kot komisija sestavljena iz birokratov na različnih ministrstvih, ki najprej pobere denar od podjetja, potem ga pa deli po lastni presoji. Skratka, ne gre za to, da mi ne bi zaupali, da bi mi preveč zaupali v nevidno roko trga. Tukaj ne gre za nevidno roko. Gre za znane roke ljudi, ki so dokazali, da so sposobni. Gre za ljudi, ki so v zadnjih štirih letih ohranili vse in jih ustvarili na novo, 45.000 novih delovnih mest. Toliko novih delovnih mest je bilo namreč v obdobjih 2004, 2008 in to nikakor ne samo delovnih mest z nizko dejavno vrednostjo. Ta so se celo zmanjševala v panogah, v zelo intenzivnih panoga, kjer je zaposlenost ponekod padala. Inovativnost slovenskih podjetji se je po mednarodnih raziskavah v tem obdobju povečala in povečala so se tudi vlaganja v raziskave in razvoj.

Torej ni smiselno razpravljati o tem, ali ves denar namenjati za ohranjanje ali za ustvarjanje novih delovnih mest. Smiselno je razpravljati o tem, katera so tista delovna mesta, ki lahko preživijo in kjer je potrebno in smiselno pomagati in kje je treba vedeti, da iz tega ne bo nič, da se samo podaljšuje agonija in ali je ta denar bolje nameniti za

ustvarjanje novih delovnih mest s pomočjo tistih podjetij, ki so jih sposobna ustvariti.

Aktivna politika zaposlovanja preko državnih birokratskih institucij je zgolj fraza. Je zgolj fraza. Je nekaj, s čemer se lajša problem, se ga pa ne rešuje. Lepo se sliši. Ko se potem pride v nek zavod za zaposlovanje in se vidi vrste pred šalterji, ti postane jasno kaj to v praksi pomeni. Torej, ne si delati iluzij, naj si Vlada ne dela iluzij, da bo preko ministrstva, da bo preko birokratskih postopkov ustvarjala produktivna delovna mesta. To ni uspelo nikomur in tudi naši vladi ne bo, če bi se to dalo, potem bi socializem cvetel še vedo naprej ne pa da je več ali manj povsod propadel.

Da podkrepim navedbe iz obrazložitve, v kateri smo zelo jasno povedali, da ukrepa, ki jih predlagamo, nismo nalovili na nekih javnomnenjskih anketah ali pa v časopisnih člankih, je v bistvu podlaga za te ukrepe zelo realna ocena stanja in ocene potreb v temu času, ki prihaja v slovensko gospodarstvo iz obrti in podjetništva. Naj vam citiram nekaj njihovih neposrednih ocen; Gospodarski ali Obrtni zbornici je težko očitati politizacijo, še posebej politizacijo v smer sedanje opozicije, eno od teh ustanov je namreč do pred kratkega vodil poslanec vladne stranke. In pogledjmo kaj pravi Obrtna zbornica o ukrepih Vlade, 21. aprila, se pravi prejšnji mesec, je Obrtna zbornica sprejela stališče, ki je objavljeno tudi na njihovi spletni strani pod naslovom Veliko razočaranje nad Vlado. In piše, na seji upravnega odbora Obrtne zbornice Slovenije, ki je bila tokrat v Velenju, so člani izrazili veliko razočaranje nad dosedanjo Vlado. Predlogi malega gospodarstva so premalo upoštevani, percepcija propadanja malega obrtnika v javnosti seveda ni ista kot če v neki regiji propade velika firma in brez dela ostanejo številni delavci. Toda mali podjetniki in obrtniki tudi zapirajo svoje dejavnosti in tudi odpuščajo, saj so svoje rezerve počasi že izčrpali, so opozorili člani. Zdaj jih pesti velika plačilna nedisciplina, manj naročil, pritiski so na zniževanje cen. Vlada nas prepogosto spregleda, bojimo se, da bo opazila, da nas pogreša šele takrat, ko bomo propadli. To je stališče Obrtne zbornice, upravnega odbora, ni stališče kakšne od opozicijskih strank.

In potem Gospodarska zbornica, ki združuje večje gospodarske subjekte, ki pravi, delodajalske organizacije in zbornice budno in z zaskrbljenostjo spremljamo dogodke v gospodarstvu kakor tudi poskuse Vlade, da bi omejila padanje gospodarske rasti. Zaradi izredno kritičnih razmer in pomanjkanja socialnega dialoga smo predstavniki zbornic in delodajalskih organizacij sprejeli skupno platformo za razvojni dialog in čim hitrejše ukrepanje. Po tej platformi in med temi ukrepi je veliko teh, ki so danes tudi v tem predlaganem paketu. To je nek povzetek glasu gospodarstva.

Za te trditve ni možno trditi, da so politične, izhajajo iz realne ocene stanja, ki ga delajo tisti, ki morajo to

situacijo reševati. K temu bi lahko dodal še citate, ki govorijo o kreditnem krču in o tem, da ob vsej tej silni garanciji, ki smo jo sprejeli, do realnega gospodarstva pride pravzaprav zelo malo.

Zdaj, ko gre za razpravo o tem, kakšno dediščino je podedovala sedanja vlada in o tem, ali so bili ukrepi pravi ali ne, je treba vedeti, da bo prišel konec leta, konec naslednjega leta, znane bodo uradne statistike. Obstaja nekaj ključnih makroekonomskih kazalcev, na podlagi katerih se lahko ugotovi, ali je bilo neko obdobje uspešno ali ne. In obstajajo tudi relativni pokazatelji iz katerih se da ugotoviti, ali je razvoj neke države res samo plod neke konjunktore v okolici in buma svetovnega ali pa evropskega gospodarstva, ali pa je zraven tudi nekaj nacionalne dodane vrednosti. Prej smo slišali, kako naj bi se razmere zaostriale v eni najbolj razvitih evropskih držav, to je v Italiji. Italija že dolgo ni ena najbolj razvitih evropskih držav. Če bi Slovenija nadaljevala z razvojnim tempom zadnjih štirih let, bi jo dohiteli v nekaj letih po razvitosti. Italija je tista evropska država, ki v zadnjih petih, šestih letih evropske konjunktore ni beležila več kot 1%, 1,5%, kakšno leto še to ne, gospodarske rasti, kljub temu, da je bilo okolje ugodno, kljub temu, da je Evropa ali pa večina Evrope gospodarsko cvetela, da je Italija del tega prostora, da je del evroobmočja, tam tega razcveta ni bilo, nenazadnje se je to odrazilo tudi v obisku v slovenskih igralnicah, ki so jih italijanski gostje zaradi gospodarskih razmer v Italiji čedalje manj obiskovali, ker ni bilo dohodka. Italija je zelo nazoren dokaz države, ki tudi v času debelih krav ni bila sposobna ujeti vetra v jadra in potegniti razvoj naprej. Samo države, ki so upoštevale usmeritve Lizbonske strategije so ta čas izkoristile, in Slovenija ga je dobro izkoristila in o tem pričajo neizpodbitni kazalci. Ključni pokazatelj razvojne uspešnosti je seveda rast. Gospodarska rast ni edini cilj, vendar brez gospodarske rasti ni ključnega temelja na podlagi katerega se lahko gradi blaginjo. Če nič ne ustvarjaš, tudi ne moreš nič deliti. Kratkoročno se lahko zadolžuje, ampak nekoč bo treba to vračati. Dolgoročno je treba ustvariti toliko, kolikor razdeliš. Slovenska gospodarska rast je bila v zadnjih štirih letih v povprečju 5%, povprečna gospodarska rast v Evropski uniji je bila v tem času okrog 2%. In to kljub temu, da je Slovenija v tem času izpolnjevala maastrichtske kriterije, da je morala voditi zelo previdne politike in da je te kriterije izpolnila in vstopila v evroobmočje. Kot že rečeno, so nekatere evropske države, ki so imele bistveno boljša izhodišča, akumulacijo še iz Rimskega cesarstva, napredovale bistveno počasneje, zato, ker niso izvedle strukturnih reform. Slovenija je v tem času izvajala strukturne reforme, vsa poročila mednarodnih institucij govorijo o tem. Nismo izvedli vseh, ki bi bile potrebne. Za nekatere ni bilo političnega soglasja v koaliciji, za nekatere

ni bilo političnega soglasja socialnih partnerjev. Še pred uradnim predlogom s strani Vlade o davčni reformi, še prej, preden smo predlagali spremembo davčnih zakonov, preden se je vedelo, kaj bo sploh Vlada predlagala, je na slovenskih ulicah protestiralo nekaj 10 tisoč članov slovenskih sindikatov, proti nečemu, kar še ni obstajalo - samo napovedi so bile in različne ideje o tem. Nekdo je prej rekel, da ni nobenega protesta. Jaz bi rekel, protest je že bil, pred štirimi leti, tudi politično motiviran, očitno, ker je zaposlenost rastle, plače so rastle, pokojnine so rastle, ampak nekaj 10.000 ljudi je protestiralo. Danes pravzaprav ne protestira nihče. Nekaj sindikalnih funkcionarjev se je zbralo na nekem zborovanju. Ob tem, da je brez dela ostalo 30 oziroma 35.000 ljudi in da so prognoze črne in da gre na stotine podjetij v stečaj in da nastaja vedno večji socialni problem. Torej ni bilo nekega soglasja socialnih partnerjev, da bi izvedli še nekatere druge reforme. Sedanja vlada je kar se tega tiče, na podlagi stanja, ki sem ga opisal, je to očitno, v bistveno boljšem političnem položaju, se lahko lažje pogovori z ljudmi, ki vodijo ta del socialnega dialoga ali pa ta del socialnega partnerstva, včasih so sedeli v istih poslanskih ali pa svetniških klopeh in na istih sestankih izvršilnih odborov strank, ta čas bi bilo, to bližino bi bilo dobro izkoristiti zato, da se izvedejo nekatere strukturne reforme.

Pred nekaj meseci smo poslušali pompozne napovedi iz kongresa največje vladne stranke, kjer je bilo rečeno, da bodo v kratkem predlagane zgodovinske reforme. Mi bi bili veseli vsaj nekih zelo konkretnih protikriznih ukrepov pa tudi kakšne bolj izdelane koncepcije teh zgodovinskih reform.

Drugi pokazatelj uspešnosti v času nekega razvoja je zaposlenost. Če je gospodarska rast visoka pa brezposelnost tudi relativno visoka, potem pomeni, da veliko ljudi ne participira na sadovih te rasti. Mi smo imeli visoko zaposlenost v tem času, o tem sem prej govoril. Veseli me, da minister za delo priznava, da je zaposlenost v Sloveniji še vedno visoka in da je Slovenija po brezposelnosti četrta najboljša država v Evropski uniji. Pred tem, ko smo prej dejali, 35.000 brezposelnih, je bila verjetno še bistveno boljša.

Naslednji pokazatelj je zadolženost. Jasno je, da kolikor več imaš lastne podlage, toliko bolj se lahko zadolžiš, toliko večje kritje imaš, toliko lažje dobiš kredit. V času pred nastopom prejšnjega mandata je bil delež dolga v bruto domačem proizvodu za nekaj % točk višji, kot pa ob koncu mandata. Lahko govorimo o tem, da je bila visoka gospodarska rast in tako naprej in da bi bil lahko ta delež še manjši, vendar je potrebno vzeti tudi primerjavo z drugimi evropskimi državami, ki so imele še višjo rast pa so imele višjo zadolženost. To stanje je zagotovo ena od ključnih dobrih popotnic za spopad z gospodarsko krizo, ker predstavlja zelo širok manevrski prostor pri sprejemanju nekaterih ukrepov.

Naslednji pokazatelj uspešnosti je rast plač in pokojnin. V zadnjih štirih letih so plače in pokojnine zrasle v Sloveniji za, četrtno kar pomeni, da ta rast ni bila v korist samo nekaterim, ampak je bila v korist posplošeno. V prejšnjem mandatu je prišlo do uskladitve, do usklajevanja rasti pokojnin z rastjo plač, kar pomeni, da tudi upokojeanci niso več ostajali prikrajšani. To so ti ključni pokazatelji, ki dajo neko objektivno sliko. Mi seveda za ta mandat ne moremo prejudicirati oziroma bi bilo to zelo nevhvaležno in tudi nekorektno, ker ne vemo kakšno bo stanje na koncu. Lahko postavimo neke objektivne kriterije, danes tukaj, po katerih bomo presojali. Pravzaprav so ti kriteriji postavljeni že v strategijo razvoja Slovenije. Ta strategija je bila v določeni meri pripravljena že v prejšnjem mandatu, se pravi pred našim, še vedno velja, ker je ni nihče preklical. In v tej strategiji piše, da je strateški cilj Slovenije in njenega razvoja, da v desetih letih po povprečju razvitosti slovenska država ujame povprečje Evropske unije. Piše tudi, kako to lahko dosežemo. V strategiji piše, da je potrebno na letni ravni ali pa v povprečju nekega mandata doseči za tri odstotne točke hitrejšo gospodarsko rast oziroma hitrejši razvoj ob povprečju Evropske unije in ta cilj bo dosežen.

V dvajsetih letih je Slovenija rasla povprečno za dobro odstotno točko hitreje od povprečja Evropske unije, nismo šli ravno hitro proti povprečju, smo pa zaostanek počasi zmanjševali. V zadnjih štirih letih smo zaostanek hitro zmanjševali in prišli na 92% povprečne razvitosti Evropske unije po kupni moči evropskega prebivalca. Izziv za sedanjo vlado je enak, za tri odstotne točke hitrejša rast ob ostalih solidnih makroekonomskih kazalcih, zaposlenost, zadolženost in tako naprej, od povprečja Evropske unije. Potem boste, spoštovani vladni poslanci, lahko trdili, kako je zdaj enako dobro. Ne boste še mogli reči, da je boljše. Če pa bo ta rast nad evropskim povprečjem, večja kot 3% točke, potem pa se bo lahko reklo, da ste bistveno boljši ali pa da boste. Jaz upam, da bo ta izziv dosežen, ker bo to dobro za vse, za pozicijo, opozicijo, prebivalstvo, podjetništvo, upokojeince, študente, učence in tako dalje.

Ta relativni cilj ali pa pokazatelj je možno implementirati tudi v času recesije. Če bo letošnje leto leto negativne rasti oziroma padca v Evropski uniji in bo ta padec znašal 5%, potem mora biti Slovenija za 3% točke boljša in lahko pade samo do 2%, če hočete, da se ohrani isti trend, isti tempo dohitevanja povprečja Evropske unije, kot je bil dosežene v zadnjih štirih letih ob podobnih kazalcih zaposlenosti, zadolženosti in tako dalje. To so objektivni kriteriji, nismo jih določili mi, v osnutek strategije razvoja jih je zapisala še Ropova vlada. Mi smo ta izziv sprejeli in enak izziv je pred vami. O tem bomo lahko razpravljali ob zaključnem računu za leto 2009, 2010, 2011 odvisno, koliko časa bo trajal ta mandat in bomo zelo objektivno primerjali.

Torej, tudi v času recesije, v času gospodarske krize so te relativne primerjave objektivne. Možno jih je uporabljati. Predlagam, da imamo iste vatre, ko merimo te stvari in ne bo nobenega problema potem v komunikaciji. Kakorkoli, kljub nekaterim zelo različnim stališčem in kljub temu, da vidimo, da Vlada nekako vztraja na nekem konceptu, ki ga je začrtala decembra in ki doslej ni dal rezultatov.

Upam, da je bila ta razprava streznitvena, da bomo v prihodnje dobili na mizo bolj učinkovite ukrepe in da jih bo Vlada pisala z manj tresočo roko.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da predlog sklepa ni primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 6. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA PRAVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 26 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Besedo dajem predstavniku predlagateljev zakona Marjanu Bezjaku za dopolnilno obrazložitev predloga zakona.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, predsedujoči. Lepo pozdravljene ministrice, ministri, kolegice poslanke in poslanci!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb. Še v začetku leta je Evropska komisija in druge ugledne mednarodne inštitucije uvrščala Slovenijo med redke države, ki bi se recesiji lahko izognila. Tudi vlada Boruta Pahorja ob prevzemu mandata napovedala, da bo ohranila višjo rast slovenskega bruto domačega proizvoda od povprečne Evropske unije oziroma da bo morebitni upad bruto domačega proizvoda bistveno manjši od upada povprečja EU. Dejala je tudi, da se zavedajo resnosti finančne in gospodarske krize. Žal se je izkazalo, da temu ni tako. Slovenija se je znašla v globoki gospodarski, socialni krizi. Ne samo, da nismo uspeli zadržati razkoraka med rastjo slovenskega bruto družbenega prihodka in povprečja EU, še več, Slovenija se je znašla med državami, ki beležijo največji gospodarski upad med državami EU. Glavni vzrok za to je, da se podjetij ni spodbujalo, da investirajo, da vlagajo v nove programe, da odpirajo nova delovna mesta, ampak se jih je s takšnimi zakoni kot je bil Zakon o delnem subvencioniranju delovnega časa, ki ga je za neučinkovitega in škodljivega med drugim označil tudi Mednarodni denarni sklad in OECD,

spodbujalo, da zmanjšuje svojo proizvodnjo in poslovno aktivnost. Zdaj je priložnost, da se to napako popravi.

Recesija pomeni upad gospodarske aktivnosti, zato je nujno sprejeti zakon, ki bo podjetja spodbujal k investicijam in s tem k večji gospodarski aktivnosti, kar je edini pravi ukrep proti recesiji in socialnim problemom. Časa za to ni več, zato je nujno takoj sprejeti novelo Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, ki ga je predlagala Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. Ta novela zakona prinaša nižjo davčno stopnjo, višje olajšave za investiranje, višje olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj. To novelo zakona je Poslanska skupina SDS vložila že pred časom in koalicija jo je zavrnila oziroma do neprepoznavnosti spremenila. Cena za to je množica ljudi, ki vsak dan izgublja zaposlitve. Vendar kaže, da se vladajoča koalicija iz tega nič ni naučila, celo slabše je, saj je sedaj vladajoča koalicija začela omejevat in preprečevati celo razpravo o tem, kako poiskati izhode iz globoke gospodarske socialne krize, ki vlada v Sloveniji. Da zavrnenega partnerstva, ki ga je ponudila opozicija vladajoči koaliciji, sploh ne omenjam. Očitno si je paket gospodarskih in socialnih ukrepov, ki ga predlaga SDS, ogledala vlada, katere ukrepe bi morala izvajati, pa jih ne. Vlada in vladajoča koalicija svojih napak seveda ne bosta priznali, to tudi ni naš namen. Naš namen je, da odpremo konstruktivno razpravo o gospodarskih in socialnih ukrepih za izhod iz krize, da angažiramo Vlado in vladajočo koalicijo, da se tej razpravi konstruktivno priključita in da skupaj sprejmemo najboljše ukrepe za Slovenijo.

V Poslanski skupini SDS bomo novelo zakona, ki smo jo predlagali, seveda tudi podprli. Pozivam, da to storite tudi dragi poslanci, predvsem koalicijski, da ujamemo zadnji vlak za izhod Slovenije iz globoke gospodarske in socialne krize in da ta kriza ne bi trajala dlje, kot je potrebno. Moj namen ni ločevati na mi in vi, zato ker v Sloveniji živim in ustvarjam, zato mi ni vseeno, kaj se bo s Slovenijo dogajalo v prihodnje, saj bomo tukaj živeli še dlje časa. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala.

Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja. Gospod dr. Franc Križanič, minister za finance.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Spoštovani!

Dovolite mi, da vas nagovorim v zvezi s predlogi zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodka pravnih oseb. Na začetku naj navedem mnenje v zvezi z oceno Bezjaka, zakaj je Slovenija postala dodatno ranljiva v tej finančni krizi. Brez dvoma je postala ranljiva zato, ker smo imeli ekstenzivno gospodarsko rast, rast, ki je prinašala sorazmerno majhno dodano vrednost na zaposlenega. Mi smo si to v času konjunktore ogledovali, zlasti z nizkimi plačami, zdaj v času recesije se pa kaže z izgubljanjem delovnih mest. Dodatno smo

se še zadolžili. Zadolžili smo se, ne za kapitalsko opremljenost dela, ne za izboljšanje opreme, ampak za lastniške konsolidacije in rezultat, je zdaj zaostrena kriza, v kateri Vlada vendarle izvaja razvojni preobrat.

Če odgovorim na sam problem zakona, potem bi rekel, da je Vlada Republike Slovenije doslej sprejela vrsto ukrepov za blažitev posledic finančne krize in za izboljšanje pogojev poslovanja podjetij v spremenjenih razmerah, tudi na področju obdavčenja. V zvezi s predlogom zakona, o katerem teče razprava danes, je potrebno posebej poudariti, da je bil na področju sistema davka o odhodku pravnih oseb spremenjen zakon, ki ureja davčni postopek v delu, ki določa akontacije davka. Te so se prilagodile nižji stopnji, ki je veljala v letu 2009 oziroma ki še zdaj velja v 2009, od tiste od 2008 in 2007, kar predstavlja takojšnjo razbremenitev oziroma pozitivni vpliv in na likvidnost zavezancev, katere obseg je ocenjen na približno petdeset milijonov evrov. Prav tako je bila januarja sprejeta novela, ki je določila višjo olajšavo za investiranje, ki so jo zavezanci uveljavljali že v obračunih za leto 2008, in to za malo gospodarstvo.

Skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom v svojem predlogu za spremembo in dopolnitev Zakona o davku od dohodka pravnih oseb predlaga več ukrepov, to so ugodnejše olajšave za investiranje, višje olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj, znižanje davčne stopnje in odpravo davčnega odtegljaja od kreditov, ki jih pravne osebe najemajo s poroštvom Republike Slovenije. Gre za identične predloge ukrepov, kot jih je vložil že poslanec mag. Andrej Vizjak s Predlogom zakona o spremembah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, za katerega je ta zbor marca letos odločil, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Te iste predloge pa je ta zbor za amandmaji že zavrnil tudi januarja letos ob prvem predlogu poslanca mag. Andreja Vizjaka, ko je bil sprejet le njegov nekoliko amandmiran predlog za olajšavo za investiranje. Tako se sedaj že tretjič obravnavajo isti predlogi, ki so bili že dvakrat zavrjeni v temu cenjenemu zboru.

Vlada Republike Slovenije ocenjuje, da so že sprejeti ukrepi na področju obdavčenja dohodka pravnih oseb še v okviru javnofinančnih možnosti, da pa bi nadaljnje razbremenitve presegle meje javnofinančne vzdržnosti in so zato predlogi za Vlado Republike Slovenije v temu trenutku nesprejemljivi. Pojasniti je treba, da je z uveljavitvijo olajšave za investiranje z zgornjim absolutnim zneskom trideset tisoč evrov, odpravo katerega skupina poslank in poslancev predlaga, Vlada Republike Slovenije med drugim zasledovala tudi večji učinek olajšave pri malih in mikropodjetjih.

Glede predloga za znižanje davčne stopnje Vlada Republike Slovenije ugotavlja, da se stopnja davka od dohodka pravnih oseb znižuje že od leta 2007 dalje. V letu 2009 je splošna davčna olajšava oziroma davčna stopnja na dohodek pravnih oseb

21% in je tudi primerna, kar kažejo tudi mednarodne primerjave. Če navedemo le nekaj držav, je po podatkih iz leta 2008 davčna stopnja v Avstriji - za ta davek, kajne - na dohodka pravnih oseb 25%, v Italiji 27,5%, na Finskem 26%, v Združenem kraljestvu pa je splošna stopnja 28% in znižana stopnja za mala podjetja 21%.

V zvezi s predlogom za odpravo davčnega odtegljaja od obresti od kreditov, ki jih pravne osebe najamejo s poroštvom Republike Slovenije, je treba pojasniti, da je sistem obdavčenja dohodkov pravnih oseb oblikovan tudi na načelu, da Republika Slovenija obdavči dohodke oziroma kapital, ki nastane v Sloveniji. Plačane obresti so dohodek pri določanju davčne osnove in v primeru, da se odpravi obdavčitev obresti na viru v Sloveniji, te obresti v Sloveniji sploh ne bi bile obdavčene. V Sloveniji bi se ob sprejetju tega predloga tudi poslabšalo pogajalsko izhodišče pri pogajanjih o rešitvah v sporazumih o izogibanju dvojnega obdavčenja dohodka iz premoženja.

Na podlagi preliminarnih podatkov iz davčnih obračunov davka od dohodkov pravnih oseb Vlada Republike Slovenije ugotavlja, da je bilo v letu 2008 v primerjavi z letom 2007 zaračunanega 17,1% manj davka od dohodkov pravnih oseb. Približno 300 milijonov. Dodatno ugotavlja, da smo izgubili iz tega naslova - da nove makroekonomske napovedi poslabšujejo tudi javnofinančno sliko za leto 2009. Bistveno se znižujejo prihodki, in sicer v skupni vsoti za 907 milijonov evrov. To tudi zaradi DDV-ja in drugih. To ni samo ta davek.

Ni nepomembno dejstvo, da bi se po predlogu zakona vse rešitve uporabljale .../Opozorilo za konec razprave./... Tako, da je po naši oceni ta sprememba nesprejemljiva. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Matevž Frangež v imenu Poslanske skupine SD.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovane in spoštovani! Predlagatelji tega zakona zatrjujejo, da je namen tega zakona razbremenitev gospodarstva v času svetovne finančne krize in spodbujanje investiranja in posledično rasti in razvoja tudi v težjih in spremenjenih okoliščinah. S temi cilji se Socialni demokrati strinjamo v celoti. Prepričani pa smo, da je mogoče te iste cilje uresničevati bolje na drugačen način.

Vladne analize namreč dokazujejo, da je učinek zmanjšanja davčnih stopenj minimalen na vse elemente rasti bruto domačega proizvoda. Zato pritrjujemo stališčem slovenske vlade, da je mogoče zelene učinke in zelene cilje, torej spodbujanje nove etape investiranja, bolje in učinkoviteje dosegati z neposrednimi spodbudami za investicije v tehnološko opremo in z razpisi za razvojne potrebe podjetij. Če uporabimo tak mehanizem, dajemo gospodarstvu, ki namerava investirati, svež

neposreden in nepovraten vir sredstev na način, ki bo dosegel učinek investicije in s tem zagon novi gospodarski rasti.

V zaostrenih razmerah je naša skupna odgovornost, da v paleti idej izberemo najboljše, ki bodo dale najboljši učinek in zanesljivo poganjale na nov investicijski cikel ob hkratnem zagotavljanju vzdržnosti javnih financ. Odgovornost do javnih financ je tista točka, kjer smo se že doslej srečali pri obravnavi predloga SDS-a in Socialni demokrati pri vrsti od teh predlogov ocenili, da te odgovornosti ni razbrati. Javnofinančna situacija namreč od nas zahteva predvsem selektivnost in odločitve za tiste ukrepe, ki bodo najboljše ciljale cilje, ki si jih skupaj zastavljamo. Predlagani ukrep stane državo po ocenah 350 milijonov evrov za bistveno bistveno manjši dosežen učinek. Namesto tega Socialni demokrati želimo opozoriti na tiste izmed ukrepov, ki jih je ali še bo uresničila slovenska vlada; se pravi, neposredno sofinanciranja nakupa nove tehnološke opreme, garancije za zavarovanje bančnih kreditov s subvencionirano obrestno mero, sofinanciranje razvojnoinvesticijskih projektov, kjer so prijavitelji skupine podjetij in razvojno raziskovalnih institucij, povečanje sredstev za spodbujanje tehnološkega razvoja in raziskovalnorazvojnih projektov v podjetjih, tem pa bi lahko dodali tudi jamstveno shemo za dostop do kreditnih virov. Trdimo, da na ta način dosegamo boljši učinek pri doseganju cilja, torej spodbujanju investiranja in posledično rasti. Poenostavljeno povedano, predlagatelji bi želeli sto enot razpršiti med sto subjektov, mi pa želimo na temelju že pripravljenih in tudi na razpisu o izvajanju na podlagi transparentnih meril teh sto enot razdeliti za najboljši razvojni učinek, ki bo ustvaril čim večjo rast in hkrati čim več delovnih mest v interesu, da tudi skozi čas te krize razvojno prestrukturiramo slovensko gospodarstvo.

Ker smo prepričani, da lahko skupne cilje uresničujemo bolje in da je naš skupen cilj stabilnost finančnega in makroekonomskega okolja, ohranitev delovnih mest, a hkrati tudi solidarnost do tistih, ki bodo v tem času prizadeti ali so prizadeti, zaganjanje gospodarske rasti bodisi preko infrastrukturnega razvoja države ali preko neposrednega spodbujanja investicij in hkratno načrtovanje in izvajanje strukturnih reform, bomo Socialni demokrati ob tokratnem ponovnem glasovanju zavrnilo predlagani zakon.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Zvonko Černač v imenu Poslanske skupine SDS.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovane kolegice in kolegi, vsi ostali prisotni! Dobro bi bilo, da bi že enkrat končali z manipulacijami o tem, kako je prejšnja vlada zadolžila to državo. Na mizi imamo namreč podatke o tem, da z nič evrov primanjkljajev oziroma iz proračunskega presežka v preteklih

letih letos prehajamo na astronomskih milijardo 800 milijonov evrov primanjkljaja.

Ukrepi, ki jih je predlagala Slovenska demokratska stranka, niso namenjeni ne opoziciji ne poziciji, namenjeni so ljudem in podjetjem v tej državi. Eden od teh ukrepov je tudi sprememba zakona, ki je pred nami. Pri tej spremembi gre za dilemo o konceptu, za razkorak med stališčem Slovenske demokratske stranke, ki v tej situaciji zagovarja znižanje davkov in s tem pospeševanje gospodarskih aktivnosti, in na drugi strani med stališčem Vlade, ki zagovarja povečanje davkov. Na drugi strani gre tudi za odpravo neenakopravne obravnave glede olajšav pri investicijskih vlaganjih. Samo za primer, po sedaj veljavni ureditvi ima fizična oseba kot s.p. možnost uveljavljati desetkrat višjo olajšavo za vlaganja v investicije kot nekdo, ki to počne v okviru d.o.o. Če nekdo kupi za milijon evrov vreden stroj za izdelavo peletov in je to s.p., bo lahko uveljavljal olajšavo v višini 300.000 evrov, če pa to počne kot d.o.o., pa v višini 30.000 evrov. To je nedopustno, zaradi tega je treba to odpraviti.

Drugo, kar je še bistvenejše. Vlada Janeza Janše je strukturne premike na področju obremenitev prebivalstva in gospodarstva začela že v letu 2005 z davčno reformo, ki je znižala davčne in ostale obremenitve vsem, tudi v gospodarstvu, s tem pa v bivšem mandatu omogočila najmanj za 3% točke višjo gospodarsko rast, kot je znašalo povprečje Evropske unije, s čimer smo s 75% povprečja razvitosti prišli do skoraj 95% povprečja razvitosti v Evropski uniji. In po tej poti zmanjševanja obremenitev bi bilo treba nadaljevati; v teh razmerah še toliko bolj. Kajti, samo povečanje gospodarskih aktivnosti bo kljub nižjim davkom v državno blagajno prineslo več davkov. Kaj nam bodo pomagali visoki davki, če jih ne bo imel kdo plačevati? Dan za dnem padajo podjetja, vedno manj je tistih, ki prispevajo v državni proračun. Zaradi tega je popolnoma mimo in v nasprotju z neko zdravo razumsko logiko napoved Ministrstva za finance o povečanju davka na motorna vozila, kajti že tako zmanjšana prodaja za 40% v letošnjem letu se bo še zmanjšala, s tem pa se bodo tudi zmanjšali prilivi v državni proračun.

Na drugi strani tudi ob tej točki ne moremo mimo števila brezposelnih, ki je v zelo kratkem času naraslo s 60.000 na skoraj 85.000, kar kaže, da ne bo do konca leta, pač pa že do sredine tega leta, uresničena napoved o 100.000 brezposelnih. To je alarm in terja takojšnje in nujno ukrepanje.

Vlado skrbi, komu bo ta zakon sploh koristil. Mislím, da ni treba, da si Vlada glede tega dela skrbi. Ta zakon, če bo sprejet, bo koristil najboljšim. Vsi pa si želimo, da bi bilo takih v naši državi čim več. Novelo bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Lojze Posedel v imenu Poslanske skupine Zares.

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani ministri, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Zares ne bomo podprli predloga sprememb Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb. Obrazložitev, ki jo bom podal v imenu poslanske skupine, ne bo dolga, ne bo podrobna, ne bo izčrpna iz preprostega razloga, ker bi se ponavljali v tistih besedah, argumentih, ki smo jih že dvakrat, trikrat v tem parlamentu ob podobnih ali istih predlogih zakona ponavljali in pregovor tudi pravi, da samo v mlinu se povedo stvari trikrat, v parlamentu bi pa bilo verjetno prav, če bi veljalo, da se povedo enkrat in potem jih tudi vsi razumemo. Bolj sem prepričan, da tisti, ki ponavljajo predloge, niso v takšnem stanju, da tega ne bi razumeli, ampak ne želijo razumeti in zato ponavljajo predloge, ki so sicer všečni vsem tistim, ki so v tej težki gospodarski krizi in si želijo vsakršne pomoči. Vendar je odgovornost Vlade po drugi strani pa takšna, da poleg všečnih predlog in pa tudi ukrepov, ki bi zagotovo pomagali v tej hudi krizi, mora predvsem skrbeti za javnofinančni okvir države kot celote. In to, mislim, da je bilo že sedaj res trikrat povedano s strani Vlade in v Poslanski skupini Zares zato spoštujemo to stališče Vlade, ker se zavedamo, da bi si tudi sami želeli še več takšnih ukrepov, še več pomoči gospodarstvu, pravnim osebam, ki zagotovo so v krizi, da pa bi to lahko ogrozilo sistem javnih financ kot celote. Zato je nerazumljivo, zakaj se ti predlogi stalno ponavljajo, ne samo da se ponavljajo tako kot posamezni predlogi, ki jih bomo danes obravnavali še v nadaljevanju, ampak da smo v predhodnem času obravnavali kar cel paket in da poslušamo, kako je očitno opozicija sedaj poklicana, da s celotnim paketom postavi svojo ali pravo poslovno strategijo te vlade. Ne nazadnje pa je Vlada tista, ki je s prevzemom vodenja te države prevzela tudi odgovornost. Zato je treba njihova stališča upoštevati, še predvsem takrat, ko se govori o financah, ko se govori o tem, kaj kakšen ukrep lahko prinese, če ga izvajamo. Zato mislim, da so vsi ti poskusi namenjeni vsemu drugemu, kot pa temu, da bi bilo v gospodarstvu bolje, da tudi ta negativna klima, ki se ustvarja z nastopi opozicijskih poslancev, tudi s prvakom opozicije na čelu, zagotovo ne pripomore k pozitivni klimi, ki bi bila tako potrebna v vsaki krizni situaciji in v tem času krize, da je to še tisto najslabše, kar se nam lahko dogaja, in zato bi bilo dobre, če se takšni predlogi ne bi več ponavljali, ampak da bi bili dobronamerni predlogi posredovani Vladi, ne pa na takšen način.

Zato v tem trenutku v Poslanski skupini Zares ne bomo podprli tega predloga, kot tudi vseh ostalih predlogov, ki bodo še kasneje na vrsti.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Vili Rezman v imenu Poslanske skupine DeSUS.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb ni primeren za nadaljnjo obravnavo je ocena Vlade. Ne prvič in najbrž, če bi bilo kmalu ponovljeno zopet takšno predlaganje, tudi ne zadnjič. V Poslanski skupini DeSUS smo bili doslej solidarizirali s takšno oceno Vlade v odnosu do tega zakona, vendar je treba tudi povedati, zakaj tako.

Predlogi, ki jih zakon prinaša - oziroma predlog sprememb in dopolnitev prinaša - niso sami po sebi napačni in bilo bi napak razumeti, da smo tisti, ki ga ta hip ne podpiramo, zoper to, da bi bilo gospodarstvo razbremenjeno - morebiti bolj kot sedaj - in da smo zoper to, da bi se spodbujal razvoj, tehnologija, raziskave in kar je še predlaganega v tem predlogu. Vendar pa je treba reči, da je v zadnjih letih diapozon teh možnosti, koliko je še mogoče pomagati gospodarstvu v okoliščinah, v kakršnih smo, nekako že saturiran, je že zapolnjen. Ni več prav veliko možnosti, če seveda mislimo na celoto, o kateri moramo razmišljati s hrbtno stranjo teh ukrepov, ki se predlagajo, vred.

Nenazadnje smo danes že slišali primerjavo na primeru o splošnih davčnih stopnjah v primerljivih državah in nam ni treba prav posebej zardevati zaradi višin splošne olajšave, kakršno poznamo mi. Bi pa, če bi vse to sprejeli, tako kaže, bi naši manjši prihodki od davkov v letošnjem letu že kar preko milijarde evrov najbrž segli. Vsega tega si ne moremo privoščiti. Čeprav so ambicije, ki jih predlagajo predlagatelji, po naši sodbi čisto korektne, jih je treba pač umestiti v čas in v prostor, v katerem se predlagajo. Predlagajo se potem, ko je bila pred leti pričeta pa kasneje nekolikan ustavljena ali pa vsaj upočasnjena splošna in siceršnja tudi davčna reformna napoved. In takrat je reforma prinesla tudi marsikaj dobrega v gospodarstvo; marsikakšno spremembo cenijo, marsikakšno bi si seveda še želeli. Res je, da je prinesla tista davčna reforma tudi še eno srečo - da ni bila izpeljana v celoti, kakor je bila zamišljena. Najbrž bi bistveno večje probleme imeli tako javnofinančne kot na področju zdravstva in sploh javnih dejavnosti, če bi jo izpeljali čisto do konca in posledice na socialnem področju bi najbrž bile še težje obvladljive, kot so danes.

Je pa ta davčna reforma imela seveda tudi nekaj slabosti z ukinitvami nekaterih olajšav, z nekaterimi drugimi ukrepi pač še, ki niso bili z naklonjenostjo sprejeti ne v gospodarstvu, na primer znižanje nekaterih razbremenitev, z ukinitvami olajšav na področju stanovanjske gradnje, kar je prebivalstvo čutilo, pa tudi kakšen drug negativni efekt je še bil. In vse to je pač prineslo nek splet okoliščin, v katerem

ocenjujemo, da je to, kar se sedaj predlaga, že več kot zmoremo.

Cilji. Če so bili res mišljeni cilji razbremenitve gospodarstva, pospešenega razvojnega potenciala in ohranjanja delovnih mest, so seveda cilji nas vseh. Ali je to moč doseči samo s temi predlaganimi ukrepi, o katerih sedaj govorimo, ali ne, je pa seveda mogoče postaviti vprašanja. Vlada in z njo vladna koalicija ocenjuje, da so mogoče tudi druge poti, drugi načini, drugi instrumenti in ti vladni predlogi so pač doživeli v koalicijskih strankah podporo.

Ker gredo predlogi Vlade in predlogi opozicije nekoliko vsak sebi, je torej sklep precej jasen, Poslanska skupina DeSUS bo podprla vladno stališče do predlaganega zakona, kar pomeni, da bomo glasovali za predlog zakona, ki govori o tem, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine SNS.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik, kolegice, kolegi.

Intenzivno očitno pada, cilj današnje seje je bila verjetno najbrž samo prva točka. Zdaj pa, ko smo pri konkretnih vsebinah, pa očitno mi ne bo interesa, čeprav, kar se mene osebno tiče, se mi ne zdi to prav.

Kar se tiče zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodku pravnih oseb, ima vsak pravico imeti svoje mnenje. V Slovenski nacionalni stranki menimo in ocenjujemo, da bi bilo prav, da bi ga podprli. Če želite čisto na kratko, naprej zakaj. To ste lahko prebrali tudi v obrazložitvi, kaj kateri člen prinaša. Kdo ne želi, da bi bile olajšave za vlaganje v znanost in razvoj večje? Kdo si tega ne želi? Si ne predstavljam, tudi za Vlado si ne morem predstavljati, da si tega ne želi.

Ne vem, kdo bi si ne želel, da zavezanec lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 30% investiranega zneska v opremo, saj jih bo na ta račun prišlo več, ki bodo želeli investirati. Ne vem, ta člen me najbolj boli - 3. člen. Kdo nasprotuje temu, da bi imeli splošno davčno stopnjo kot je zapisano v temu zakonu, 18%? Če bi sodeloval pri oblikovanju tega zakona, pa nisem, bi jaz zapisal 15%. Primerjavo vam bom povedal k 3. členu, zakaj pa mislite, da so se Valentino Rossi, ali pa Michael Schumacher, ali pa še kdo prijavi v Monako? Zakaj živijo tam, zakaj tam plačujejo davke in prinašajo denarje? Zaradi tega, ker je tam davčna oaza. Zakaj ne bi Slovenija imela na primer 15% davčno stopnjo in bi bila davčna oaza in jaz sem prepričan, da bi bil pritok investicij in kapitala velik. Velik! Ker vi si lahko izmišljujete številko, kakor želite, ampak to je resnica. Povejte mi, zakaj hodijo v Monako? Zakaj je Rossi v Monaku? Mi boste lahko

odgovorili? Najbrž mi boste rekli, da nimam prav. No, prav! Imate pravico do lastnega mnenja.

Če gremo naprej. Kdo si ne želi - pa sicer, kaj bi vam govoril, saj znate brati in upam, da ste vsaj prebrali še 4. in 5. člen. 5. člen govori o zniževanju davčne stopnje iz leta v leto. Jaz razumem trditev Vlade v odgovoru, natančno sem ga prebral, ki pravi: makroekonomske napovedi poslabšujejo javnofinančno sliko za leto 2009, bistveno se znižujejo prihodki iz naslova DDV-ja, iz naslova dohodnine in tako naprej. Ja, ljubi ljudje, kdo bo pa to plačeval? Seveda se znižujejo, znižujejo se zaradi tega, ker gre vse v franže, zato ker ljudje nimajo dela in če ni dela, ni davkov in če ni davkov se seveda prihodki, ki so načrtovani, znižujejo. In kaj boste zdaj naredili, ko boste rekli: "Mi smo proti temu, da bi znižali davčno stopnjo na 18." Kaj boste s tem naredili? Nič, še večji davčni primanjkljaj bo ali pa enak kot če davčno stopnjo z 21 ali 23 ali 25 znižamo na 18. S tem da je psihološko znižanje davčne stopnje bolj ugodno za vse tiste, ki imajo željo in namen investirati. To je navadna ekonomska logika, ki mi je ne morete ne doktorji, ne magistri oporekati, vem pa, da imate tudi svoje usmeritve. Zakaj ne bi našli skupni jezik? Zakaj je treba samo metati kamne z levega brega na desni breg, pa čakati kdo bo koga zadel? Ampak, v tej reki, ko si kamne mečete, leva in desna stran, so pa ljudje notri, ki se utapljujejo, v tem je problem. Ena in druga stran vidi samo politično meglo in samo neka politična sovraštva, kdo je kaj naredil, pa kdo ni. Pametnega razmisleka, kaj je treba narediti - ali je zniževanje davčnih obremenitev tisti inštrument, ki nam bi mogoče olajšal recesijo? Kajti, še enkrat vam povem in spomnili se boste čez tri leta, krize sploh še ni, ampak bo - v vsakem primeru, ali sprejmete ta zakon ali pa ne. Če ga ne bomo sprejeli, bo še manj investorjev, bo še manj delovnih mest, bo še večja revščina, nikogar ne bo, ki bi davke plačeval, nikogar, če bomo pa sprejeli ta zakon, zniževanje teh stopenj, pa se bo mogoče kdo spomnil in bo prišel investirati v Slovenijo in mogoče bomo na ta račun dobili nekaj novih delovnih mest in mogoče bomo iz tega naslova dobili še kakšen znesek davkov in vseh dajatev, ki jih pobiramo od ljudi, v državno blagajno nazaj in jim potem skušali pomagati. Me prav zanima, kako bo to izgledalo. Jaz imam praktični primer, ki vam ga bom povedal kdaj drugič, ko je nek zasebnik, vsi veste, tudi minister ve, ker sem ga vprašal, kljub temu, da je podjetje zdravo, vrgel 80 ljudi na cesto. Jaz pa sem sedaj našel drugega potencialnega investitorja, ki ima voljo, da bi te ljudi zaposlil in delal, ampak pričakuje pomoč države. Ali jo bo dobil, vam bom pa povedal kasneje, iz prakse, ne iz papirjev in teorije.

Slovenska nacionalna stranke bo podprla predlog tega zakona.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine SLS.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani minister s sodelavci, kolegi in kolegice! V Slovenski ljudski stranki, kot napovedano in rečeno, soglašamo s predlaganim besedilom novele zakona o davku od dohodkov pravnih oseb. Večini slovenskih podjetij v mesecu januarja sprejeta novela tega istega zakona ni koristila, ker je omejitev olajšave na 30.000 evrov enostavno smešni nizka že za navadnega obrtnika, kaj šele za resno malo, srednje ali veliko podjetje. Situacija za slovenska podjetja in gospodarstvo se kljub vsem sprejetim novelam zakonov, žal, ni spremenila kaj dosti na bolje. Nujno in takoj je treba odpraviti to neprimerno zneskovno omejitev olajšav. Soglašamo s predlogi: prvič, da se zvišajo olajšave v opremo in neopredementa dolgoročna sredstva; drugič, da se zvišajo olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj; tretjič, da se zniža stopnja davka od dohodka pravnih oseb v letu 2008, 2009, 2010 do 18 odstotnih točk. Samo s takimi ukrepi lahko zagotovimo zagon novih investicij v slovenskem gospodarstvu in posledično odpiranje novih delovnih mest, ki bodo nadomestila že izgubljena.

Sprašujem se, kako je mogoče bolje in učinkoviteje spodbuditi investicije, tehnološki razvoj, raziskave, ki bodo dala nova delovna mesta, če ne z direktnimi spodbudami oziroma olajšavami gospodarstva. Ali so še kakšne druge možnosti? Mislím, da ne. Tisti, ki trdite, da olajšave za investicije niso pravi ukrep, očitno niste imeli kaj dosti opravka z gospodarstvom. Veste, znižanje stroškov, optimiranje proizvodnje ali pa tudi izboljšanje odnosa do okolja - vse to je povezano z investicijami, drugače pač ne gre. In mnogi menedžerji so namreč ob tekočih problemih pri poslovanju gospodarskih družb izgubili voljo za razmišljanje o novih investicijah, saj jih k temu prav nič nihče ne spodbuja. Banke ne dajejo kreditov, država, ki pa bi lahko preko davčne politike le-te investicije sprožila in spodbudila, pa se obnaša, kot da je vse OK in v najlepšem redu.

Gospodarske družbe se morajo v teh kriznih časih, ne dnevno, ampak iz ure v uro odzivati na težave in iskati rešitve za obvladovanje tveganj, katerim so izpostavljena v kriznih časih, iskati nove poslovne priložnosti, zagotavljati morajo delo in ne nazadnje tudi plače. In namen teh ukrepov je, da se jim pomaga prebroditi to težko situacijo. Gospodarstvo potrebuje več motivacije in več podpore za ponovni zagon, premagovanje težav in iskanje priložnosti, ki se kljub kriznim časom tudi ponujajo. Podobno kot morajo v gospodarstvu na dnevnem redu iskati rešitve za premagovanje krize, bosta morali tudi Vlada in država nemudoma začeti iskati rešitve in sprejemati ukrepe za zagotavljanje svoje konkurenčnosti, ne pa vseh ukrepov podrežati zgolj potrebam po

likvidnosti državnega proračuna. To je premalo in to slovenskega gospodarstva ne bo rešilo.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo, kot rečeno, predlagani zakon podprli kot primerno podlago za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic v imenu Poslanske skupine LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Prijazen pozdrav vsem, hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Pozdrav tudi predstavnikom ministrstva.

Pregovor pravi, da je pot v pekel tlakovana z dobrimi nameni v bankrot javnih financ pa zagotovo z ukrepi, kjer se misli samo na odhodke, prihodke se pa zanemarja, zato seveda v uvodu tudi povem, da v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije zakona ne moremo podpreti. Načeloma pa v Poslanskem klubu podpiramo prizadevanje za razbremenitev slovenskega gospodarstva in obenem tudi spodbujanje gospodarstva za investiranje ter posledično rast in pa razvoj tudi v zaostrenih razmerah globalne, finančne in pa gospodarske krize. Vendar pa mora Vlada zagotovo imeti pravico izbirati tiste ukrepe, ki so javnofinančno vzdržni in ki so gleda na trenutno stanje slovenskega realnega in finančnega sektorja kompatibilni z naborom že uveljavljenih ukrepov na področju finančne in ekonomske politike. Ne nazadnje te sprejete ukrepe Vlada - in s tem celotna vladajoča koalicija nosi vso odgovornost.

Ukrepi, ki jih prinaša obravnavni predlog zakona, so po vsebini identični ukrepom iz predlogov prvih dveh zakonov, ki jih je v zakonodajni postopek ravno tako vložila skupina poslank in poslancev iste stranke in o katerih je Državni zbor v letošnjem letu že razpravljajal in na podlagi tudi argumentirane, konstruktivne razprave tudi odločil. V bistvu gre torej za ponovitev predlogov, s katerimi v SDS-u niso uspeli s predhodnima predlogoma. Že tretjič v letošnjem letu Državni zbor obravnava iste predloge. Če smo prvi in tudi drugi predlog zakona, vsaj v Liberalni demokraciji Slovenije ocenjevali kot dobronamerna in konstruktivna, pa tretji predlog ocenjujemo kot neresno početje največje opozicijske stranke, s katerim želi predvsem prepričevati javnost o tem, kako Vlada in vladajoča koalicija v kriznih časih ne želita razbremeniti slovenskega gospodarstva. Vendar dejstva, praksa, ravnanja in ukrepi govorijo drugače.

Na področju sistema davkov od dohodkov pravnih oseb smo v vladajoči koaliciji, na primer, že konec leta 2008 sprejeli ukrep, katerega cilje je povečanje likvidnosti gospodarstva v trenutnih razmerah in v okviru danih možnosti. Gre za spremembo zakona, ki ureja davčni postopek, in sicer v delu, ki določa akontacijo davka. V povezavi s postopnim nižanjem splošne davčne stopnje ukrep predstavlja takojšnjo

razbremenitev podjetij, in to ne v majhnem znesku, pač pa v višini 50 milijonov evrov. Glede ponovnega predloga za znižanje splošne davčne stopnje je treba posebej poudariti, da v letošnjem letu ta znaša 21% ter da se od leta 2007 postopno znižuje. Naj navedemo nekaj primerjav, s katerimi se srečujemo v evropskih državah. Stopnja davka od dohodkov pravnih osebe je v Avstriji ta trenutek 25%, Italiji 27,5%, v Veliki Britaniji splošna stopnja 28% in znižana stopnja za mala podjetja 21%, na Finskem 26%. Iz naveden dejstev lahko torej ugotovimo, da je seveda davčna stopnja v Sloveniji konkurenčna. O učinku zniževanja stopnje davka od dohodkov pravnih oseb govorijo tudi predhodni podatki Davčne uprave, po kateri je bilo lansko leto v primerjavi z letom 2007 zaračunanega za kar 17,1% manj davka od dohodkov pravnih oseb in to je zagotovo konkretna, dejanska in pa takojšnja pomoč gospodarstvu.

Pa mogoče še nekaj podatkov. V lanskem letu, pravi statistika, je bilo uveljavljenih za 3% več olajšav za vlaganja v raziskave in razvoj kot v letu 2007 ter za 137,5% več posebne regijske olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj kot v letu 2007 ter pa uveljavljenih 109 milijonov evrov olajšave za investiranje.

Zakaj v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije ponovno poudarjamo te podatke? Zato, ker zagotovo vsakemu, ki razmišlja pozitivno in pa dobronamerno, kažejo trend razbremenjevanja kar 77.461 zavezancev iz gospodarstva skozi davek od dohodkov pravnih oseb. Ta trend se bo v okviru finančnih možnosti in sredstev, ki jih ima proračun, zagotovo še nadaljeval. O tem smo si vse stranke koalicije zagotovo enotne. Samo finančni učinek zvišanja investicijske olajšave bo po vladni oceni pomenil znižanje javnofinančnih prihodkov iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb v višini 50 milijonov evrov. Zato seveda v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije ugotavljamo, da z veljavno ureditvijo davka od dohodkov pravnih oseb ta trenutek primerno okoliščinam lajšamo davčna bremena podjetjem, hkrati pa še vedno zagotavljamo, da je skupni izkupiček iz tega davčnega vira primerno velik. Kaj to pomeni v praksi? Da seveda lahko zagotavljamo javnofinančno vzdržnost ter srednjeročno čim bolj uravnotežene javne finance.

Nadaljnje razbremenitve na področju obdavčevanja dohodkov pravnih oseb pa ta trenutek ne zagotavljajo več doseganja obeh ciljev, zato seveda v poslanski skupini predloga ne bomo podprli. Ob tem pa želimo poudariti tudi zavedanje zahtevnosti vodenja davčne politike kot pomembnega dela fiskalne politike. Vsi skupaj se pač moramo zavedati, da ekonomska politika nima več na razpolago denarne in tečajne politike kot dveh pomembnih instrumentov za spopad s krizami in cikličnimi gibanji gospodarstva z najmanjšimi možnimi mikroekonomskimi stroški ter da je seveda breme protikriznega in anticikličnega ukrepanja skupaj z dohodkovno politiko prevzela prav fiskalna

politika. Zato na tem področju velja združiti vse moči in kompetentne ljudi, ki jih premoremo v Sloveniji, in se odpovedati vsakršnemu populističnemu ali kateremukoli eksperimentiranju.

Zato v Poslanskemu klubu Liberalne demokracije Slovenije podpiramo čimprejšnje oblikovanje fiskalnega sveta kot neodvisnega strokovnega organa, ki bo pripomogel h konsistentnosti delovanja fiskalne politike. Jaz sem prepričan, da ste iz našega stališča Poslanskega kluba LDS lahko razbrali, da so naši razlogi, zakaj spremembe zakona ne moremo podpreti, tehtni, vsebinski in argumentirani. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima gospa Melita Župevc. Gospod Lojze Posedel - se odpoveduje. Gospod Vili Rezman - se odpoveduje. Gospod Silven Majhenič, izvolite.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Zakon, ki je bil sprejet v okviru davčne reforme v letu 2006 ter tudi dvakrat spremenjen in dopolnjen, je bil v osnovi dobro zamišljen. Cilj zakona je bil povečanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva, pa tudi za večje tehnološke dosežke in večje zaposlovanje. Z davčno reformo so bila omogočena vlaganja v raziskave in razvoj, kar je tudi eden od nujnih ukrepov, da ostane gospodarstvo na zahtevnem trgu Evrope. Dopolnitev zakona v letu 2008 je prinesla znižanje davčne osnove za vse zavezance. Cilj predlaganega zakona je razbremenitev gospodarstva v času svetovne finančne krize in spodbuda za investicije tudi v težjih spremenjenih razmerah. Spodbujanje gospodarstva v razvoju investicij je le eden od učinkovitih ukrepov, ki bo pripomogel, da izplavamo iz težav, v katerih smo se znašli. Preveč je govora o ukrepih varčevanja, kar je pa le premalo, saj varčevalni ukrep mora biti le eden od segmentov v pospešenem razvoju. Veliko firm je vezanih na izvoz, kar pomeni, da so eksplicitno vezani in odvisni od gospodarskega in finančnega stanja držav Evropske unije, v katere izvažajo, tako da je treba zadeve zastaviti širše, kajti je treba rezervne potencialne znotraj države izkoristiti - primer v gradbeništvu, gradnja neprofitnih stanovanj, cest in predorov - ter tako intenzivirati del gospodarstva znotraj države. S tem pa se nam odpirajo tudi nove možnosti za plasiranje evropskih sredstev v razvoj infrastrukture in dokončanje že začelih projektov. Višje olajšave pri odpravljanju davka od obresti kreditov morajo biti nujni sestavni del olajšav za pospešitev in razbremenitev gospodarstva. Država glede na ukrepe s področja obdavčevanja dohodkov pravnih oseb gleda s pridržkom, saj meni, da bi obremenitve presegle meje javnofinančne vzdržnosti, kar je na nek način tudi razumljivo. Preveč je poudarka na polnjenju

državne blagajne, to pa je tudi vzrok za umiranje malega in srednjega gospodarstva na obroke.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Franc Pukšič - ga ni. Gospod Bogdan Čepič. Izvolite.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo.

Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodku pravnih oseb ne bom podprl. Razlogov je kar nekaj, danes je bilo že kar nekaj razprav, zakaj pobude opozicije o načinu reševanja gospodarstva in socialne stiske ne velja podpreti. Ne zato, ker jo je predlagala opozicija, temveč predvsem zato, ker je predpostavka za izhodišče reševanja krize napačna. Ukrepov se pravzaprav lotevamo tako, kot da bi zdravnik zdravil bolnika z visoko temperaturo samo z zdravili, ki znižujejo telesno temperaturo, ob tem pa bi pozabljal, da je treba zdraviti tudi vzroke, ki so pripeljali k tej visoki temperaturi. Ta zbor je že sprejel spremembe Zakona o davku od dohodka pravnih oseb, ki veljajo za davčno leto 2008, in tudi druge, ki pospešujejo razvoj predvsem na tistih področjih, ki jih želimo davčno razbremeniti. To pa so ukrepi, ki pospešujejo vlaganje v tehnološki razvoj, vlaganje v opremo, jamstvena shema in se bi jih lahko naštel, a se ne bi želel preveč ponavljati.

Zakon s podobno vsebino smo že koncem leta 2008 obravnavali in ga v temu zboru uskladili in tudi sprejeli. Res da ne v obliki, kot je hotela opozicija oziroma predlagatelj tega zakona, a usklajen z Vlado, predvsem pa z Ministrstvom za finance, ki skrbi za vzdržnost javnih financ. Vzrok za zavrnitev je tudi to, da predlagatelj v svoji obrazložitvi sploh ni omenil pozitivnih učinkov zakona, ki je že bil sprejet in že velja za leto 2008. Verjamem, da je bilo težko zapisati v gradivo, da je sprememba zakona v začetku leta že omogočila oziroma je ostalo gospodarstvo več kot sto petinosemdeset milijonov evrov in da je to bilo treba na nekih drugih področjih prihraniti. Ta olajšava pa je mnogo več, kot je bila v letu 2007, ko je bila v Sloveniji večja gospodarska rast in Slovenija še ni poznala recesije oziroma težav tako na socialnem kot gospodarskem področju.

Predvidevam pa, da s tem predlogom zakona predlagatelj pravzaprav ni mislil resno. V 6. členu predlaganega zakona namreč predlagatelj predlaga, da se ta zakon uporablja že pri obračunu davka od dohodka pravnih oseb za leto 2008. Pozabil pa je, da je del davčne napovedi že oddane za leto 2008, da so davčni obračuni že v teku, da so stvari seveda že v postopku in za nazaj pravzaprav ni več možno.

To si lahko razlagam tudi tako, da se je prekopiral že dvakrat ali trikrat vloženi zakon in seje pravzaprav na to malenkost skorajda pozabilo. Zaradi tega seveda ne bom podprl tega zakona in bom glasoval za sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala. Besedo ima gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni.

Danes je bilo že kar nekaj povedanega o tem, pa tudi v zadnjih razpravah že na nekaterih prejšnjih sejah. Tudi sama naj povem, da predlaganega zakona ne bom podprla.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice, kolegi, spoštovani gospod minister in vsi ostali prisotni.

Predlagatelj Zakona o davku od prihodkov pravnih oseb skuša popraviti tisto, kar je v preteklosti vzel. Zelo všečni so takšni predlogi glede investicijskih olajšav v opremo in ostale, ki so jih oni predlagali. Vse to so predlogi, ki so zelo všečni slovenski javnosti, še posebej pa seveda gospodarstvu, in bi jih tudi z veseljem sprejeli. Tudi sam bi jih z veseljem sprejel, če bi ne sedel v koalicijskih klopeh. Ta koalicija je istočasno odgovorna tudi za prihodke proračuna, ne pa samo za odhodke. Seveda, Vlada ima še posebej težko nalogo v tej težki gospodarski situaciji.

Zaradi gospodarske krize, ki ne kosi samo po slovenskem proračunu, ampak tudi po proračunih drugih evropskih držav, kakor tudi svetovnih, ne morem dati podpore predlaganemu zakonu. Danes imamo pred seboj, mislim, da že tretjo, četrto vsebinsko identično novelacijo. Za diskusijo okrog tega Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od prihodkov pravnih oseb, pa ne samo tega, smo v preteklosti uporabljali, po moji presoji, ure in ure - lažje bi povedal v procentih, po moji presoji 80% preveč časa. Če bi to energijo poslanci in vsi ostali vlagali v splošno korist Slovenije, bi danes še bistveno bolj obvladovali situacijo oziroma gospodarsko krizo, ki je med nami.

Vsem tistim, ki so si izbrali nastopaštvo kot obliko dela v tem Državnem zboru, pa sporočam mnenje državljanek in državljanov, vsaj lahko govorim za svojo volilno enoto, da nastopaštva ljudje ne sprejemajo, še posebej ne v teh težkih časih in da od nas pričakujejo, da delujemo bolj enotno in da ta voz skupaj potegnemo iz blata, v katerega ga je pahnila svetovna recesija.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Rado Likar.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, predsedujoči. Podjetja je v času krize treba spodbujati, da vlagajo v nove programe in odpirajo

nova delovna mesta, ne pa, da se jih spodbuja, da zmanjšajo svojo proizvodnjo in poslovno aktivnost.

Jaz bom podprl Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodka pravnih oseb, ker menim, da je treba spodbuditi tiste propulzivne subjekte, ki imajo še nekaj moči, predvsem pa še nekaj volje, da bodo potegnili ta voz iz blata krize.

Z nižanjem davčnih stopenj in z uvajanjem olajšav v raziskave in razvoj bomo lahko spodbudili nove investicije in s tem posledično nova delovna mesta. Vsako delovno mesto pa pomeni najmanj dvojni plus: državljani lahko ustvarjalno delajo in ustvarjajo dodano vrednost ter obenem prispevajo sredstva v državno blagajno. Se pravi, v zdravstveno, pokojninsko in tako naprej. In drugič. Ker niso brezposelni, državi ni treba skrbeti za njih preko socialnih transferov.

V času manjše gospodarske aktivnosti predlagani ukrep pomeni blaženje negativnih učinkov finančne krize, obenem pa zagotavlja tudi lažje pogoje za gospodarjenje. Zato, kot rečeno, podpiram predlagani zakon. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Anton Kampuš. Ga ni. Dr. Luka Juri. Anton Anderlič. Jožko Godec. Breda Pečan. Miroslav Klun. Gospod Anton Colarič. Izvolite.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa. Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb ne bom podprl. Zakon, tako kot je obrazložen, je identičen tistemu, o katerem smo že sklepali v prvih mesecih letošnjega leta in takrat smo tudi sprejeli sklep, da ga ne bomo podprli. Mislim, da vlaganje enakih zakonov ne pelje nikamor in samo trati naš čas. Skratka, zakona ne bom podprl. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Marjan Bezjak kot predlagatelj.

MARJAN BEZJAK: Kot predlagatelj. Tako je. Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Konec koncev vidim in sem zelo zadovoljen, da je kar precej govornikov potrdilo in meni, da je dejansko ta zakon dober. Razen zaradi tega, ker so se pač v stranki Slovenskih demokratov odločili, da tega zakona ne podprejo, ga demantirajo. Ne vidim razloga nobenega, zakaj. Verjemite, da znižanje davčne stopnje - govorite, da bo manj prihodkov v državni blagajni. To nikakor ne drži. Potem Monaka že zdavnaj ne bi smelo biti. Ali pa Švice že zdavnaj ne bi smelo biti. Podjetja gredo investirati v tiste države ali prenašajo podjetja v tiste države, kjer je nižja davčna stopnja in s tem pridobijo te države na masi teh podjetij mnogo več kot pa dejansko, da jih omejuješ ali pa obremenjuješ z visokimi davki, zatem pa ti podjetja bežijo. Ali želite, ali želimo, da ta podjetja dejansko odidejo iz Slovenije, se izselijo v te

države, kot sem jih naštel? Morda je to cilj! Morda želimo v Sloveniji imeti samo pokrajino brez državljanov in državljanek. Tudi to je morda cilj. Ampak zavedati se morate, da dejansko kljub temu država ostane in kljub temu državljanji in državljanke živijo od gospodarstva, nikakor pa ne od prazne zemlje, od obdelane zemlje, ki ne da nič. Rad bi vam povedal nekaj ciljev, zakaj.

Cilj predlaganega zakona je razbremenitev gospodarstva v času svetovne finančne krize, obenem spodbujanje gospodarstva za investiranje, posledično rast in razvoj tudi v težjih in sprejemljivih razmerah zaradi pričakovane manjše gospodarske aktivnosti v letu 2009. Kot posledica prej navedene finančne krize bodo predlagani ukrepi pomenili blaženje negativnih učinkov finančne krize. Namen predlaganih ukrepov je zagotoviti lažje pogoje gospodarjenja, s tem preprečiti posledice - povečanje nezaposlenosti. To je cilj tega zakona.

Jaz še se zelo čudim, da še v tem času sploh gospodarski sektor vztraja na slovenskem območju. In nikakor ne morem razumeti predhodnih govornikov, ki so na koncu dejali, da ta zakon ne prinese nič dobrega. Jaz in gospodarstveniki pa sigurno menim in verjamemo v to, da prinaša mnogo mnogo dobrega in boljšega. Če imamo davčno stopnjo dvajset, v letošnjem letu devetnajst, drugo leto osemnajst - to je spodbujanje kupne moči, spodbujanje gospodarstva in vseh teh stvari.

Ne vem, zakaj nasprotujete temu - potem pa bom prišel v ponedeljek z rdečo kravato, morda boste takrat podprli. Ne vem, ali bi bilo boljše to? Samo verjemite, jaz sem oseba, ki govorim, kar želi gospodarstvo imeti, nisem oseba, da bi sedaj moral glasovati tukaj, kar mi je naročil moj vodja poslanske skupine. Žal... Jaz se ne bi tako smejal, veste, gospod Frangež, niti koraka še niste napravili za Maribor. Verjemite, v Mariboru pa dejansko najbolj občuti to gospodarsko krizo ravno Maribor. Zato ti nasmehi niso dobri. Kdaj se boste začeli truditi tudi za tisti del Slovenije, za Štajersko, da jo decentraliziramo od Ljubljane? Potem vam bom zavidal, čestital. Dokler pa, žal, teh stvari ne počnete, žal vam ne morem čestitati. .../Oglašanje s klopi./... Ste se prijavili k razpravi ali lahko končam? Hvala.

In zato, absolutno smo se tudi z ministrom Križaničem že nekaj časa nazaj pogovarjali o tem, tudi se nekako v prvi fazi strinjam, ampak minister se nekako boji, kako bo ta luknja, finančna luknja, zakrpana. Jaz pa zagovarjam stališče, da če znižaš davke, potem prihajajo vsi v to oazo gospodariti, delovati in prinašati še več davka v državno blagajno, kot pa jo imamo sedaj. To je pot do uspeha, ne pa uničevati ali dejansko zviševati davke v tej meri, da bo ob tem gospodarstvo bežalo. Pa vam lahko kar nekaj gospodarskih subjektov že v Sloveniji najavim, povem, ki so prenesli sedeže v druge države, ravno v te države.

Ni škoda denarja? To je razvoj Slovenije. Ni škoda denarja, ker smo dvignili trošarine, ko ves tranzit tanka gorivo v tujih državah, pri nas na parkiriščih pa delajo svinjarijo. Ali ni škoda denarja? Zavedajmo se teh posledic, ki jih dejansko povzročamo, če trenutno ne mislite nanje, našim zanamcem. To je pomembno! Bojite se vlagati v investicije, ekološke investicije, v tehnološko opremo. Zakaj se bojite vlagati v to? Če se bojite, da je veliko boljši od drugih držav. Pred 19 leti je bilo rečeno, Slovenija bi lahko bila Švica. Verjemite, do lanskega leta smo bili boljši od Švice. Ne da bi lahko bila kot Švica. Ravno s tem razlogom, ker tako lepega življenja in tako lepe pokrajine, kot jo imamo mi, Slovenci, verjemite, je ni. Zato se čudim, da niste ponosni na to državo, da bi jo negovali, zmanjševali davke in da bi dejansko vsi s ponosom živeli v Sloveniji. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Izvolite, gospod Frangež. Povedati vam moram, če gre za repliko, da nimate replike, ker niste razpravljali v okviru razprav. Podali ste pa mnenje poslanske skupine.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovani gospod podpredsednik! Bil sem v razpravi jasno in žaljivo imenovan, tako da če mi dovolite, bom zelo na kratko....

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Ne, ne morem vam dovoliti, ker je to po Poslovniku, vam ne morem dati besede oziroma replike. Moram biti do vseh enak.

Gospod minister Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Treba je vendarle povedati, da "davčnim nebesom" trenutno niso štete najlepše ure. Mislim, da se bodo z "davčnimi nebesi", z regulacijo nebes se bodo ukvarjali regulatorji s celega sveta in bodo to odpravili. Mislim, da se to obdobje počasi nehuje.

Kar pa sem hotel povedati v zvezi z davkom na dohodek pravnih oseb, o katerem teče sedaj beseda, je, da obstaja tudi naša sosednja država, ki tega davka sploh nima in njeni rezultati so lahko tudi znani, to je Madžarska. Niso te stvari tako preproste.

Kar pa se tiče dolga, ker teče vendarle neka konceptualna razprava, ali je javni dolg, ali je sploh makroekonomski dolg problem za stabilnost sedanjega narodnega gospodarstva. Osnovni problem je, se opravičujem, je makroekonomski dolg, ker država potem kasneje, ko je gospodarstvo prezadolženo - prebivalstvo mora vstopati v to. In mi smo trenutno vstopili v bančni sistem s 3,7 milijardami, sicer se to nekoliko spreminja, ampak pomembno, mi nismo izdali obveznice sploh za kritje proračunskega primanjkljaja, izdali smo jih zato, da branimo kreditno aktivnost na določeni ravni in da preprečimo globok upad, ki bi zaradi krčenja te aktivnosti sledil. Zdaj

se ukvarjamo z daljšo ročnostjo, zato boste prijazno oziroma ste že prijazno podprli zakon o garantni shemi.

Zdaj pa, če vam predstavim, kakšni so rezultati tega makroekonomskega dolga, ki so nas spravili na zelo spolzki teren. Slovenija je od 2004 do 2008 začela postajati strukturno odvisna regija. In sicer še leta 2002 smo imeli na tekočem računu, s tujino - to je izvoz, uvoz blaga, storitev, faktorskih storitev, plače, obresti, licence za programe in tako naprej - presežek 247 milijonov evrov ali en odstotek bruto domačega produkta. Potem smo počasi začeli drseti v primanjkljaj in leta 2008 samo v lanskem letu je ta primanjkljaj presegel milijardo evrov, že 2007 je presegel milijardo, leta 2008 pa dve milijardi evrov in je presegel 6% našega bruto domačega produkta. To so že grški rezultati, to je znak, da postajamo nek "reven sorodnik", če lahko rečem pod narekovaji, naših trgovinskih partnerjev, ki ga bodo vzdrževali ali pa ne. Konec leta 2004 je bruto zunanji dolg Slovenije, ki je posledica teh primanjkljajev, znašal 15 milijard evrov; in konec leta 2008 je znašal 39 milijard evrov. Povečal se je za 155 milijard. V letu 2004, na začetku mandata prejšnje vlade, je bil 75% bruto domačega produkta, na koncu je bil višji od bruto domačega produkta in kaže, da je dolžniška kriza začela dobivati neke svoje notranje zakonitosti, ki vodijo v zlom gospodarskega sistema. Mi, ki smo srednjih let, smo mu bili v našem življenju že bili enkrat priča. Konec leta 2004 je bila Slovenija neto upnik do tujine, kolegi, 882 milijonov evrov. Konec leta 2008 je bila Slovenija neto dolžnik do tujine za 9,5 milijard evrov ali 26% bruto domačega produkta. Najbolj ranljivi del tega zadolževanja v tujini ni bila država, ker država se sorazmerno ni zadolževala. Ta ranljivi del je bil povezan s povečano izpostavljenostjo naših poslovnih bank, in sicer leta 2005 so bile poslovne banke neto dolžnik do tujine v višini 2,7 milijarde evrov, do konca leta 2008 se je neto izpostavljenost naših poslovnih bank povečala na 8,8 milijard evrov. Večina tega povečanja, okrog 6 milijard evrov, je bilo namenjenega kreditiranju menedžerskih odkupov, se pravi, nobenih posebnih krepitev kapacitet, ki bi omogočile kasnejše vračanje. Potem, javne finance so bile v tej strukturi vendarle stabilne. Javne finance so bile sorazmerno stabilne, če upoštevamo gospodarsko rast. Vendar, že lani smo imeli 0,8% našega bruto domačega produkta primanjkljaja, pretežno zaradi zadolževanja občin, to je okoli 300 milijonov evrov. Če štejemo, da smo morali letos dvigniti proračun s prvim rebalansom za petsto devetdeset milijonov evrov zaradi različnih zakonskih obveznosti, ki jih je sprejela že prejšnja vlada, zlasti je bila to reforma plač v javnem sektorju, pa tudi, recimo, takšne zanimivosti, ki jih sploh ni bilo vnesenih v račun, kot je sanacija škode, ki je nastala zaradi poplav v železnikih, in tako naprej, je to skupaj znašalo petsto devetdeset milijonov evrov, in potem z različnimi odpravami davkov in znižanji davčnih stopenj, se

pravi, zlasti odprave davka na izplačane plače pa znižanje davčnih stopenj na dohodek pravnih oseb ter še nekaj drugih, je prišlo še štiristo milijonov evrov. Ob sami stagnaciji, če ne bi upadli prilivi, je to skoraj milijarda tristo, dobra milijarda dvesto milijonov evrov primanjkljaja in 3,5% bruto domačega produkta, ne da bi sploh kar koli poskusil. Skratka, nestabilnost je bila resnično velika.

In zdaj na vse to še zniževati davčno stopnjo, ob vsem tem še zniževati davčno stopnjo, in to tam, kjer nekih bistvenih investicij tako ne bo, ker ni povpraševanja, ker ni izvoznih naročil. Mi lahko izvozna naročila spodbujamo z nekim skupnim standardiziranim primanjkljajem proračuna, ki ga vse razvite gospodarske ravni države izvajamo zato, da bi pognali gospodarsko aktivnost in s tem povečali gospodarsko dejavnost na celotnem območju Evropske unije. In so tam na ta način tudi zagotovili današnji trgovski partnerji začeli rasti in da bomo mi začeli rasti.

Hkrati dokapitaliziramo Mednarodni denarni sklad, da ta sanira manj razviti del sveta. Za nas je zlasti pomembna vzhodna, jugovzhodna Evropa, tudi Ukrajina. Na ta način dodatno okrepimo naše trgovinske partnerje, ki bodo zopet začeli kupovati. In tukaj so zdaj ukrepi že potegnjeni, se že izvajajo, ki morajo v končni instanci vendarle prinesiti do preobrata na temu trgu in potem do postopne sanacije. Iz te sanacije bo sledila tako imenovana izhodna strategija, stabilizacija strategije, ki bo približno dve leti terjala od nas dodatne prihranke in jaz upam, da bodo te prihranke tudi podprli. hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa za besedo.

Ko poslušam razpravo, ne samo pri tej točki, ampak nasploh, je očitno prepoznati nepripravljenost, da se prisluhne tem dobronamernim ukrepom, ki skupaj v paketu z vsemi petimi zakoni, ki jih je predlagala Slovenska demokratska stranka, želi posebno pozornost dati predvsem malemu in pa seveda tudi srednjemu gospodarstvu.

Ne glede, kaj si kdo misli ob tem, je edina rešitev, da se iz te situacije v Sloveniji, pa tudi izven meja, lahko potegnemo s tem, da oživimo gospodarstvo. V Sloveniji je gospodarska klima v zadnjih šestih mesecih, to so pokazale mednarodne raziskave, v bistvu kar trikrat bolj nazadovala, kot pa je to povprečje v Evropski uniji. In mislim, da je to slab pokazatelj. Marsikakšen, ki ima idejo od potencialnih podjetnikov ali pa tudi obstoječih, nima poguma, nima interesa in velikokrat seveda tudi denarja ne, da bi podjetniško idejo tudi uresničil. In ravno takšni ukrepi, kjer spodbujamo znanje, kjer spodbujamo razvoj, kjer spodbujamo tudi možnost poenostavitve postopkov administrativnih, to so ukrepi, ki bi

našemu podjetništvu dalo nek optimizem, ki bi odprlo tisti cikel, da bi se z večjim pogumom, z večjo odločnostjo odločali, da prestrukturirajo ali svojo obstoječo proizvodnjo ali pa gredo celo v odpiranje podjetij in tudi v dodatne zaposlitve.

Sam poznam kar nekaj podjetnikov. Nekaj tudi takih, ki imajo izkušenj, pa vam lahko, spoštovani gospod minister, pa tudi ostalim kolegom, če bi tukaj bili, povem, da so nad ukrepi Vlade bili razočarani. Ampak to ne v nekem smislu populizma ali pa nekega nezadovoljstva, ampak predvsem zaradi večjega pričakovanja, da boste prisluhnili tem njihovim potrebam, ki jih gospodarstvo seveda tudi ima; naj bo to na področju pridobivanja finančnih sredstev s strani bank - naša največja banka je v bistvu najbolj nemogoča, najmanj ima posluha za njih, pa ne morejo priti do nujno potrebnega denarja; davčne olajšave, ki bi jim pomagale prebroditi to situacijo, kot je, jim ravno tako, vsaj v tem trenutku, ne omogočajo nekega optimizma za njihov razvoj.

Tako bi vseeno pričakoval, da se tem našim predlogom ponovno prisluhne, da se skuša, ali take sprejeti ali pa poiskati še neke tiste nadgradnje, ki bi ta cikel seveda tudi pognale.

V nadaljevanju bomo sicer imeli razpravo še o nekih dodatnih zakonih in mislim, da skupek vseh teh zakonov lahko premakne Slovenijo iz nezavidljive situacije, v katero resnično iz dneva v dan se vse bolj pogrezamo. Dajmo tukaj narediti ta napor, ne se prerekati, ali je vaše ali je naše; to je tisto, kar pričakujejo naši podjetniki, naši gospodarstveniki. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Miran Györek. (Ga ni.) Besedo ima gospod Mirko Brulc. Izvolite.

MIRKO BRULC: Lepo pozdravljeni. Od 9. ure že poslušamo o brezmejnem populizmu in kako pomagati tej državi. Mislim, spoštovani kolegi, da vam je minister Gaspari danes res nasekljal podatke, vam povedal, kako je bilo, kako se načrtuje in da se natančno ve, kam Vlada želi. Mislim, da je teh fantazmov, kako rešiti državo iz krize, že preveč in upam, da tudi v drugi republiki meni ne bo treba plačati dohodnine.

Jaz bi rad povedal, da tega predloga zakona ne moremo podpreti, zato ker ni tak, ki bi omogočal nadaljnji razvoj gospodarstva v naši državi, brez tega, da ni treba posebej omenjati, da smo vsi za to, da ne plačujemo davkov, da smo razbremenjeni nekaterih izdatkov, vendar Vlada mora skrbeti tudi za nekatera področja, ki jih nujno potrebujemo takrat, ko smo v težavah. In to je naloga Vlade. S takimi predlogi zakonov tudi danes v nadaljevanju tega dnevnega reda nikakor ne bomo prišli iz krize v kateri smo, na osnovi različnih razlogov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Zmago Jelinčič Plemeniti. (Ga ni.) Besedo ima gospa Alenka Jeraj. (Se odpoveduje.) Besedo ima gospod Jože Tanko. (Ga ni.) Besedo ima gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Minister je prej govoril o kreditni izpostavljenosti do tujine in mislim, da je korektno povedal v svojem izvajanju. Nanašal se je podatek seveda na prejšnji mandat, ker danes naj bi govorili o tem, kako bo naprej, pa vidim, da večinoma govorimo o tem, kaj je bilo nazaj dobro in kaj je bilo slabo. In je bilo povedano, da kreditna izpostavljenost države ni bila previsoka, da je bila ustrezna. Mi vemo, da smo v preteklih letih se celo manj zadolževali, kot je bilo s proračuni, ki smo jih sprejemali v tej državi, dovoljeno. Da je pa bila kreditna izpostavljenost poslovnih bank tista, ki je problematična - zdaj vas pa vprašam, kdo pa je bedel nad tem? Ali nad tem ne bedi Banka Slovenija? Ali ni bil gospod Gaspari do nedavno guverner te banke? Ali tam ne sedijo še vedno isti ljudje, ki jih je gospod Gaspari v teh obdobjih inštruiral in učil kako je treba delati? Enega izmed njih ste včeraj potrdili za viceguvernerja. To je problem! In če želimo govoriti o teh problemih - lahko, ampak na eni izmed naslednjih izrednih sej. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ: Najlepša hvala. Predlagatelj je prej omenjal tudi Maribor. Prenekateri ukrep, protikrizni ukrep te vlade, je sprejet tudi z izkušnjami mariborskega gospodarstva in za potrebe mariborskega gospodarstva. Kakšnega od teh učinkov, mimogrede, je bilo v pozitivnem pogledu deležno tudi vaše podjetje, gospod Bezjak. Z mariborskim gospodarstvom smo v rednem stiku. Res pa je, da se mariborsko gospodarstvo danes v temelju razlikuje od gospodarstva kje drugje po Sloveniji. Devetdeseta leta so v Mariboru namreč bila takšna, da je Maribor v pomembnem delu že prestrukturiral svoje gospodarstvo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi še Vlada? Gospod minister, želite še besedo? Minister, dr. Križanič? Želi predlagatelj? V imenu predlagatelja gospod Bezjak. Izvolite.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Predhodnemu govorniku se moram zahvaliti, da se je spomnil na moje podjetje. Ampak ne vem, če je on kaj pripomogel k temu, da je dejansko moje podjetje pač odpiralo ali pa, da je sedanji gospodarski minister eno izmed dveh podjetij nekako odprl, ostala se pa samo zapirajo v Sloveniji. Meni je v čast, da je lahko dosedanji dr. Matej Lahovnik prišel odpirat to podjetje. Ampak ne po zaslugi mojega predhodnika, ki je

govoril, da je napravil on veliko ravno na tem, da se je odpiralo podjetje v Mariboru. Žal, potem na tujih titulah se kititi, je brez zveze. Naj sami počnejo in sami ustvarjajo, potem se lahko tudi sami hvalijo. Tudi jaz jih bom pohvalil. Hvala bogu.

Gospod minister, absolutno se strinjam s tem, ko ste citirali določene stvari. Ja, ampak še enkrat poudarjam, da z zmanjševanjem davkov bi pridobili nova podjetja, več podjetij, več ljudi, civilnih ljudi, civilnih oseb, pravnih oseb bi melo več denarja, več bi se trošilo, več bi se rabilo denarja za nakupe in tako naprej. V naših ukrepih je precej stvari predstavljenih za izboljšanje te finančne krize.

Gospa državna sekretarka dobro ve, v slovenskem podjetniškem skladu so se povišale dejansko vsote v naložbe, v tehnološko opremo in tako naprej. Ja, jaz se strinjam, samo vprašam, če je še katero podjetje bilo deležno tega, kajti nekaj, kar smo se dogovorili, kar smo sprejeli - zakon, ki še ni v izvajanju. Tretji nivo ljudi na ministrstvih, če lahko tako rečem, je tisti, ki izvaja, ki daje te programe v življenje. Žal, tudi gospod finančni minister je dejal, da so že ukrepi; žal teh stvari še ni v življenju. Jaz se strinjam, da smo nekaj stvari že predlagali, ampak v življenju od tega gospodarstvo še ne čuti nič ali pa zelo zelo malo. To je problem.

Absolutno je treba ta del, te roke, skrajšati, da bodo podjetja dobila v pravem času dejansko denar, pomoč za razvoj in tako naprej. Kajti, če tega ne bo, potem se iz dneva v dan samo zapirajo podjetja. Sam mi je gospodarski minister v ponedeljek povedal, da je dejansko v letošnjem letu bilo od januarja do aprila sedeminosemdeset podjetij zaprtih in šlo v stečaj. Zato se jaz vprašam, ali imamo ukrepe že, ki funkcionirajo, ali so ti ukrepi že dovolj, kako ublažiti ali pa omogočiti podjetjem, da bodo dejansko iz životarjenja začela spet delovati v mejah normale. Verjamem, da ne bodo mogla tako ambiciozno napredovati in ustvarjati, kot so v dosedanjih letih, sploh pa v zadnjih štirih letih.

Tudi z preplačanim DDV-jem - ja, res je, smo sprejeli ukrep, ampak, veste, sinoči je znani podjetnik ali pa med najuspešnejšimi podjetniki v Sloveniji Boscaroli povedal, da od tega denarja - ali pa ta datum za preplačan DDV 1.1.2010, ga bo lahko katero podjetje sploh koristilo? Jaz se zavedam, minister, kako sedaj to vrečo denarja razdeliti, kako to vrečo napolniti in kako iz te vreče dejansko jemati denar in kam ga dati. Ta denar je najbolj pomemben, verjemite, da je najbolj pomemben; če bomo ustvarjali v gospodarstvu in ta denar namenjali iz te vreče za gospodarstvo, za razvoj, tehnološko opremo in za te stvari, potem bo Slovenija napravila velik korak naprej ali pa dohitela tisto, kar je bilo v prejšnjih štirih, pet, šest let. To je pomembno. Če pa ne bomo tega koraka napravili ali sprejeli tega zakona, ki ga dejansko danes zagovarjam, potem verjemite, da ne vidim novih

priložnosti, ne vidim novih podjetij, ampak vidim vsak dan manj podjetij v Sloveniji.

Gospodarski subjekti in liderji v gospodarskih subjektih so zelo ranjeni, ranjeni s tega vidika, ker se ubadajo namesto z razvojem, namesto s prodajo, kajti sedaj se morajo gospodarski subjekti osredotočiti na južne, afriške in na tiste trge, kajti slovensko gospodarstvo je bilo vse preveč vezano na evropske trge. Ti menedžerji se morajo ukvarjati z likvidnostjo podjetij, ne pa s stvarmi, da bi dejansko iskali nove trge, povečevali prodajo in tako naprej. To so problemi. Hvala za enkrat.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister, dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Spoštovani, jaz bi prosil mag. Radić, da pove, da so projekti s področja spodbujanja razvoja malih in srednjih podjetij v celoti že stekli. Pripravljali so se namreč sproti z rebalansom in ko je bil sprejet, ko ga je ta cenjeni zbor sprejel, je potem zadeva tudi stekla.

MAG. DARJA RADIĆ: Hvala lepa. Spoštovani predsedujoči! Spoštovane poslanke, poslanci! Mislím, da je prav, da se danes tudi še enkrat nazorno pove in s tem tudi ovrže že trditve, da noben od ukrepov praktično še ne funkcionira. Dejstvo je, da temu ni tako.

Na Ministrstvu za gospodarstvo smo v okviru ukrepov, s katerimi smo želeli ohraniti razvojno aktivnost podjetij in jim tudi pomagati pri ohranjanju likvidnosti, praktično decembra naredili prve ukrepe. Prvi ukrep je bil ta, da smo na obstoječi razpis za sofinanciranje nakupa nove tehnološke opreme za mala in srednja podjetja povečali sredstva za 18 milijonov in s tem podprli še 100 projektov, tako da je bilo skupaj podprtih še enkrat več, 200 projektov, ki so se prijavili na razpis in ki v drugačnih razmerah ne bi dobili sredstev, čeprav so imeli dobre projekte. Se pravi, smo želeli spodbuditi vse tiste, ki so imeli projekte, ki so že dali vloge, smo jih hoteli spodbuditi in smo jih tudi spodbudili, da so vlagali v tehnološko opremo. Ta razpis smo potem še enkrat ponovili z novimi sredstvi 35 milijonov evrov. Na ta razpis je prispelo 491 vlog, samo šest vlog manj kot v letu 2008. Kar pomeni, da mala podjetja ne glede na krizo vedo in se zavedajo, da morajo vlagati v novo tehnološko opremo. Ta razpis je sedaj zaključen, vloge se obravnavajo in junija bodo prva podjetja dobila tudi odobrene vloge in bodo lahko začela z investicijami.

Poleg tega je še pred sprejetjem rebalansa operativen še en ukrep, zelo pomemben ukrep, in sicer Slovenski podjetniški sklad v sodelovanju s komercialnimi bankami daje garancije za najete bančne kredite do višine ena in pol milijona evrov za investicijske projekte in do višine 200.000 evrov za obratna

sredstva. Tudi ta ukrep je operativen, 250 vlog, vloge se rešujejo sproti, podjetja že lahko koristijo ta sredstva. Nad tem ukrepom, moram reči, da glede na to, da smo ugotovili, da 90% vlog za garancije, za kredite se nanaša na kredite za financiranje obratnih sredstev, se pravi, da s tem rešujemo tudi likvidnostne težave malih podjetij, smo se odločili, in tudi glede na to, da je povpraševanje veliko, da bomo tam potencial še povečali za 32 milijonov garancijskega sklada. To bo, po naših ocenah, zadoščalo, da vsa mala podjetja, zdrava mala podjetja, ki imajo prihodnost, ki imajo razvoj, bodo lahko v tem letu deležna te podpore. In moram reči, da tukaj pogodbe z bankami so podpisane, večina bank sodeluje. Nekatero, ne bom rekla, da so vse zgledne, ampak večina bank zgledno sodeluje s Slovenskim podjetniškim skladom pri izvedbi tega ukrepa.

Naj omenim tudi, da smo za nove investicije, se pravi za nova podjetja, za zagon novih podjetij namenili 2 milijona evrov, 90 projektov bo podprtih, se pravi tistih, na novo, visokotehnoloških, bo podprtih s temi sredstvi. Tudi te vloge so že rešene in v bistvu se samo še čaka na podpis pogodbe. Tvegani kapital, Sklad tveganega kapitala smo podprli. Žal moram tukaj reči, da smo načrtovali, da je ta ukrep že pripravila že prejšnja vlada tako, da bo takoj operativen, da je treba zagotoviti samo še denar. Ko smo s tem ukrepom začeli, ko smo želeli startati, smo ugotovili, da bo treba še spremeniti zakon o družbah tveganega kapitala, da bo ta ukrep postal operativen. Tudi ta zakon boste poslanci dobili na naslednjo sejo in to pomeni, da bodo jeseni tudi ta sredstva že operativna.

Potem je še en ukrep, razvojno-investicijski projekti, ta pa je namenjen večjim podjetjem za razvojne, nove, inovacijske projekte. Tudi ta razpis je že zaključen. 50 milijonov smo namenili za ta razpis in prijavilo se je 68 skupin podjetij. Tudi to pomeni, 68 skupin podjetij, glede na to, da so tukaj tudi velika podjetja zraven, to pomeni, da večji del zdravega gospodarstva kljub tej situaciji investira, razmišlja o razvoju, kar mislim, da je spodbudno, in včasih ni narobe, da se tudi tovrstne informacije sprejmejo.

Skratka, ukrepi že tečejo. Zelo prima bo in krasen dopolnili ukrep, ko začne končno že delovati ta jamstvena shema. Od te namreč pričakujemo še en suplement vsem tem ostalim ukrepom, ki jih izvajamo preko Slovenskega podjetniškega sklada.

Ob tem pa moram povedati, da bo v Bruslju v nekaj dneh potrjena tudi shema za pomoč male vrednosti, s katerimi bomo namenili še okrog 80 milijonov, to bo zdaj v rebalansu, se še debatira o tem, 80 milijonov sredstev za pomoč podjetjem, ki so že začela z razvojnimi projekti, pa jih zdaj zaradi krize ne morejo izpeljati, bodisi zato, ker jim banke ne sledijo več tako, kot je bilo dogovorjeno, bodisi zaradi drugih razlogov. Tem podjetjem bomo pomagali v višini do 500 tisoč evrov

subvencije, da bodo lahko zaključili razvojne projekte. Skratka, zadeve so pripravljene, tudi za avtomobilsko industrijo imamo pripravljeno, na Evropski investicijski banki se podpisuje pogodba za kreditno linijo v višini 160 milijonov evrov, s katerimi bomo podprli dobavitelje avtomobilske industrije v Sloveniji, da bodo lahko razvijali nova orodja, nove tehnologije, da bodo sploh lahko še ostali dobavitelji proizvajalcem avtomobilov v Evropi.

Skratka, ne more se pričakovati, da od decembra do danes -vsi poznamo, kakšni so postopki-, da bi vsi ukrepi bili izvedljivi ali pa operativni v 14-ih dneh ali enemu mesecu. Ampak jaz kljub temu ocenjujem, da smo v tem kratkem času pa praktično vse tisto, kar smo obljubili v prvem in drugem sklopu ukrepov, vsaj kar se tiče ukrepov za spodbujanje ali pa za ohranjanje razvojne aktivnosti podjetij, naredili. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospa državna sekretarka. Vsi, ki ste... Gospod Bezjak, izvolite.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo. Absolutno, gospa državna sekretarka, se strinjam s tem in to je zelo pohvalno. Poznam te stvari, spremljamo te stvari, brez skrbi. Ampak hotel sem povedati, morda sem bil malenkost nedosleden. Predolgi roki, sami ste dejali: v decembru je bil razpis, junija bodo začeli koristiti. Ti roki so predolgi. Tukaj je treba... Jaz vem, da evropska zakonodaja tudi narekuje, kako, kaj. Ampak, tukaj bi bilo treba skupaj z evropsko zakonodajo uskladiti in pomagati skrajšati roke. To je pomembno.

Jaz upam, da kot predlagatelj bom imel srečno roko - ne jaz, podjetja v Sloveniji-, da boste sprejeli ta zakon, ki smo ga dejansko predlagali, Predlog zakona o spremembah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, to bo za ljudi, državljane, podjetja v Sloveniji zelo mnogo pomenilo. Tukaj bomo napravili en velik korak k državljanom Slovenije, k gospodarstvenikom in tukaj vidim veliko priložnost za izhod iz krize. Če pa se boste drugače odločili, pa verjemite, da bodo posledice še večje in večje. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Vse poslanke in poslanci, ki ste želeli besedo, ste jo doslej dobili. Ker pa čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati? Ne? Ja. Potem odpiram čas za prijavo. Gospod dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Me veseli, da s sodelavcem - pa tudi mislim, da bo manj-, pa sicer tudi s sposobnim sogovornikom gospodom Černačem bova zaključila ta pingpong pri ocenah predloga zakona.

Jaz bi rad poudaril naslednje in slednje opazke na dosedanje argumentacije. Večina argumentov, ki so bili podani v prid stimuliranja gospodarstva preko "small guvermenta" - torej manjše države, posledično manjših prihodkov, torej nižjih davkov, so argumenti, tukaj se verjetno strinjamo, katere slišimo zadnjih 28, 27, 30 let. S tem ne želim povedati, da so zastareli, želim pa povedati, da so argumenti, ki niso novost. Od časa "tačerizma" in "reganomix" se govori o hipotetičnih pozitivnih učinkih nižjih davčnih stopenj v stimulaciji gospodarstva. Vendar dosedanje izkušnje ne kažejo vedno, da je ta enačba veljavna. Dosedanje izkušnje kažejo, da je ta enačba veljavna le, kadar je davčna obremenitev pretirana, kadar ta davčna obremenitev dosega, kot na primer v naši sosednji Italiji, celo 60% za pravne osebe. Vendar, ko pa pride do določene minimalne višine 40%, 30% ali pa manj, po navadi nižja davčna obremenitev pomeni nižje prihodke, kajti ne pomeni več stimulacije gospodarstva za naprej. To je vidno celo v Združenih državah Amerike, kjer se sedaj jasno pogovarjajo o bolj evropskih - ZDA - torej višjih davkih, višji obremenitvi, in to je vidno v tako imenovanih davčnih oazah. Davčne oaze so po navadi majhne države z nižjimi strukturnimi stroški in so države, kjer prihodek temelji prav na priklicu bogatejših ljudi, kot na primer omenjen Monako.

Želim opozoriti, da Slovenija je kot prvo članica Evropske unije, kjer je tako imenovani "tax dumping", torej nižanje davkov, tekmovanje v nižanju davkov, izven ciljnih in strateških politik Evropske unije; in dva, kjer je tudi z vidika gospodarskih ekonomskih vrednot oziroma bom se popravil, ekonomske paradigme, težko sprejemljivo. Če bi mi danes v Sloveniji nižali dodatno davke, ne bi najverjetneje spodbudili bistveno potrošnjo. Spodbudili bi samo varčevanje in spodbudili bi varčevanje s strani tistih, ki danes varčevanja ne potrebujejo. Varčevanje s strani tistih, ki danes tako ali tako že ustvarijo dobiček. Vendar v gospodarstvu, kjer dobička tako ali tako ni, zato ker podjetja v teh časih se seveda borijo s tem, da so na pozitivni ničli, tudi nižja dohodnina ni rešitev, medtem ko pa pomenijo v vsakem primeru izpad javnofinančnih prihodkov. Pomeni tudi obvezne posledice, ki bi temu sledile: nižanje socialnih storitev, nižanje javnih storitev, ki jih lahko država zagotovi. In to je popolnoma v nasprotju s tistim, kar je ekonomska in socialna paradigma levosredinske vlade, katero Socialni demokrati vodimo. Sicer je ta dialog popolnoma legitimen in z desne sredine razumem predlog, da bi znižali davek. To je tudi v skladu s teorijo "small guvermenta" SDS, ampak je v popolnem nasprotju s teorijo, gospodarsko teorijo, ekonomsko teorijo leve sredine in Socialnih demokratov.

Zato je za nas to popolnoma nesporejmljivo. Ne sprejemamo, da bi na račun nižjih prihodkov morali nižati državne storitve, poslabšati zdravstvo, šolstvo in tako naprej. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Lep pozdrav še enkrat vsem prisotnim.

Torej Slovenija je seveda del globalnega sveta in to je bilo že večkrat povedano, da razmere, ki so se začele v začetku lanskega leta, nekje še prej, so nedvomno posledično vplivale tudi na dogajanje v naši državi. O tem ni nobenega dvoma in pred tem si nihče ni slepil oči, ne lani ne letos. Šlo je samo za eno bistveno razliko, da je imela Slovenija v lanskem letu v primerjavi z nekaterim drugimi evropskimi in svetovnimi državami bistveno bolj ugodno izhodišče, ker je imela višjo stopnjo gospodarske rasti od primerljivih držav v naši soseščini. In ta potencial, ki ga je Slovenija doživljala v lanskem letu v vseh treh kvartalih leta 2008, je bil primerna osnova, ki ga je bilo treba izkoristiti ob sprejetju ustreznih ukrepov, da ne bi zašli v letošnjem letu zašli tako globoko, kot izgleda, da bomo zašli na podlagi zadnjih napovedi. Spomnimo se še enkrat, še konec lanskega leta decembra je bila napoved Umarja, da bo Slovenija letos imela 1,1% gospodarsko pozitivno letno rast in napoved Evropske komisije o 0,6% pozitivni gospodarski rasti.

Slabe tri mesece zatem smo doživeli hladen tuš: napoved o negativnem 4% nazadovanju. Se pravi o minus 4% glede na prejšnje pozitivne napovedati. Treba se je vprašati, zakaj se je to zgodilo: ali se je to zgodilo res samo zaradi zunanjih okoliščin ali se je to zgodilo tudi zaradi tega, ker nova vlada ni sledila poti, ki je bila skupaj s staro vlado že zastavljena v mesecu oktobru in novembru. Kajti tiste stvari, ki so bile zastavljene v oktobru in so bile kasneje sprejete, so se pozitivno uresničile. Nekateri ukrepi, ki so bili že načrtovani in predvideni, po novem niso bili povzeti, tisti, o katerih pa ves čas Vlada govori, pa jih nikjer ne moremo zaslediti, pa jih še do danes praktično ni. In še tisto, kar je bilo nedavno od tega v Državni zbor pripeljano in sprejeto, je neoperativno.

Normalno je torej, da je bilo neodzivanja aktualne vlade razlog, da so se te razmere poslabšale bistveno bolj, kot bi bilo normalno glede na okoliščine, v katerih smo. In kaj se dogaja v temu trenutku? Če jaz dobro razumem Vlado, imam občutek, da se Vlada zanaša na to, kar počnejo okoli nas. Kajti normalno, glede na to, da je naše gospodarstvo pretežno navzven usmerjeno in da smo odvisni od tujine, se pričakuje, da pozitivni ukrepi, ki so bili sprejeti v drugih državah, bodo slej kot prej imeli učinek tudi na naše gospodarstvo; in resnici na ljubo ga tudi imajo. Dejstvo je, da tam, kjer gre za podjetja, ki poslujejo s tujino, kjer se je zadeva začela obračati v pozitivno smer, se ti pozitivni premiki že čutijo.

Iz tega razloga je nenormalno, zakaj Slovenija, zakaj ta vlada v tem primeru ne posluša opozicije, ki ji predlaga nič slabega, samo dobro in ne povzame tistih stvari, o katerih

sama govori, deloma v gradivu, ko se malo spozabi, no sej te stvari pa že tečejo, te pa še bodo, te pa se pripravljajo itn. To je dejansko narobe svet. Tudi pri tem zakonu je nekaj podobnega. Zakaj se Vlada obremenjuje s tem, komu pa bo sploh ta zakon koristil, saj jih ne bo tistih, ki bi imeli ostanek, da bi lahko investirali. To je popolnoma zgrešeno razmišljanje. Mislím, da je prav, da sprejmemo zakonodajni okvir in da pomagamo dobrim, tistim, ki naj vlečejo; in hvala bogu, da bi bilo takih čim več. Na drugi strani bi bilo nujno, da odpravimo to neustavnost, da lahko nekdo, ki je s.p.; investira desetkrat toliko oziroma uveljavlja olajšavo za desetkrat toliko, kot nekdo, ki ni s.p.: ampak d.o.o. To mislim, da je čisto zgrešena politika in bi jo bilo treba nujno odpraviti.

Tako SDS v tem primeru je ravnala odgovorno. Predlagali smo okvir za odločanje. Jaz bom še enkrat poudaril, kar sem poudaril že enkrat danes. Ti ukrepi, da se razumemo, niso namenjeni nobeni opoziciji, ne poziciji, ti ukrepi so namenjeni državi, ljudem, ki živijo v tej državi. In odgovorni opoziciji, seveda ne more biti vseeno, kaj se dogaja s to državo. Veselilo bi nas, če bi Vlada ravnala drugače, tudi v primeru tega zakona, ker javnofinančnih posledic, takih kot se nakazuje, jih ne bo. Javnofinančne posledice so prenormirane, tako kot je bilo tistih 50 milijonov, ki jih bo treba dati za vračilo vlaganj, za katere vemo, da jih ne bo treba dati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod minister, želite še?

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Naj dodam, da so bile prognoze, ki so bile izvedene marca, ocene o 4-odstotnem upadu bruto domačega produkta v tem letu, izvedene na osnovi rezultatov o bruto domačem produktu v zadnjem lanskem četrletju in ga s tem lahko pripišemo začetku krize. Če bi bil .../Nerazumljivo./... spustiti na nižjo raven, bi to pripisal komu, ampak če to pustimo pri strani, potem vendarle moram reči, da naši problemi so problemi izvozno usmerjenega gospodarstva. Vsa nadpovprečno močno izvozno usmerjena gospodarstva so v tem obdobju prizadeta bolj kot tista, ki imajo več domačega trga, tako da mi delimo usodo teh malih odprtih gospodarstev, pa tudi nekaterih večjih, ki utemeljujejo svojo gospodarsko rast pretežno na izvoznem povpraševanju, na primer Japonska.

Naš dodatni problem je, da smo imeli ekstenzivno rast, da smo zanemarili razvojno politiko in da moramo zdaj hkrati s tem, ko odpravljamo posledice finančne krize, tudi spodbujati gospodarsko rast in gospodarski preobrat s kvalitativnimi dejavniki, s kvalitativnimi dejavniki, ki bodo omogočati izhod iz krize na bistveno višji ravni, na kateri smo v krizo prišli, in mi to tudi delamo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s potekom časa odločali v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 6. točki dnevnega reda oziroma jutri zjutraj ob 02.30 minut.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA - PRVA OBRAVNAVA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O DOHODNINI**, v rednem postopku. Predlog zakona je v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. Besedo dajem predlagatelju zakona, gospodu Radu Likarju za dopolnilno obrazložitev. Izvolite.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, predsedujoči. Pozdrav gospodu ministru in ostalim članom vlade. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Izhajajoč iz ocene stanja in iz napovedi strokovnjakov, da bo slovensko gospodarstvo padlo v gospodarsko recesijo, ker se je vlada Boruta Pahorja po našem mnenju prepozno in neučinkovito odzvala na svetovno finančno in gospodarsko krizo, smo se v SDS odločili, da Državnemu zboru predložimo paket ukrepov za izboljšanje gospodarske in socialne situacije v Sloveniji.

Eden takih ukrepov, ki ga bom predstavil v nadaljevanju, je tudi zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o dohodnini. Kot že rečeno, so se napovedi o upadu gospodarske rasti, žal, uresničile. Ni moj namen na tem mestu, da bi....

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Prosim. Samo moment. Lepo vas prosim, usedite se ali zunaj govorite. Ne priti trumoma v dvorano in motiti. Prosim.

RADO LIKAR: Naš namen je pomagati vladajoči koaliciji, da bi iz te krize čim prej izplavali in to za čim nižjo ceno. Cilj, ki ga hočemo doseči je, da bi z novelo zakona razbremenili gospodarstvo, posebno pozornost pa s to novelo zakona želimo nameniti malemu gospodarstvu in v temu okviru samostojnim podjetnikom posameznikom. Prav ti samostojni podjetniki posamezniki lahko v časih krize pomenijo nov zagon in lahko pomembno vplivajo na oživitev gospodarske rasti. Mali podjetniki so najbolj dinamičen del gospodarstva hkrati pa najbolj ranljivi del gospodarstva. Samostojni podjetniki, posamezniki imajo zaradi svoje majhnosti slabša pogajalska izhodišča pri bankah in večjih poslovnih partnerjih, hkrati pa se neredko zgodi, da večji poslovni partnerji izkoriščajo svojo velikost za to, da uveljavijo boljše plačilne in druge pogoje na račun malih podjetnikov. Vendar je ravno ta najmanjši del gospodarstva velikokrat najbolj ključen za nadaljnji razvoj in uspešnost celotnega nacionalnega gospodarstva. Za veliko najbolj znanih svetovnih podjetij,

zlasti s tehnološkega sektorja, kot so Google, Microsoft, Apple in tako dalje, je znano, da so se razvili in zrasli iz idej posameznikov, ki so imeli tudi to srečo, da so delovali v okolju, ki jim je omogočilo in jih spodbujalo, da so svoje ideje prenesli v konkretne projekte ter se uspešno razvijali in širili poslovanja.

Za ustvarjanje okolja, ki bi kot prvo spodbujal ljudi, da se sploh odločajo za podjetništvo, in nadalje, da to okolje spodbuja majhne podjetnike k rasti in razvoju, je ključna država. Predvsem davčni zakoni so pomemben del podjetniškega okolja. Pomembno je, da čim večjemu številu samostojnim podjetnikom omogočajo enostavno poslovanje s čim nižjimi administrativnimi in drugimi stroški. Predlagani zakon zagotavlja poenostavljeno ugotavljanje davčne osnove za obdavčitev za večjo število zavezancev, ki imajo dohodke iz dejavnosti. Predlagani zakon pa tudi spodbuja samostojne podjetnike k zaposlovanju novih delavcev, kar v času svetovne gospodarske in finančne krize, zaradi katere grozijo in se dogajajo množična odpuščanja in brezposelnost, še posebej pomembno.

Poglavitna rešitev predloga zakona je dvig meje prihodkov davčnega zavezanca iz naslova opravljanja dejavnosti s dvainštirideset tisoč evrov na sto tisoč evrov, da lahko pri ugotavljanju davčne osnove naslednjega davčnega leta zahteva upoštevanje normiranih odhodkov. Predlaga se tudi dopolnitev pogoja za upoštevanje normiranih odhodkov, ki pravi, da davčni zavezanec ne sme zaposlovati delavcev, da lahko pri upoštevanju davčne osnove zahteva normiranje upoštevanje normiranih odhodkov.

Predlaga se, da poleg tistih zavezancev, ki ne zaposlujejo delavcev, zahtevajo upoštevanje normiranih odhodkov tudi tisti zavezanec, ki zaposlujejo enega delavca. S predlagano spremembo veljavne zakonodaje se predlaga tudi povečanje olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj. Olajšave za vlaganje v razvoj in raziskave naj bi se povečala z 20 na 40% zneska, ki predstavlja vlaganje v raziskave in razvoj. Prav tako naj bi se povečala olajšava za tiste namene, ki vključujejo regionalno komponento, in sicer s 30 oziroma 40 na 50 oziroma 60% zneska, ki predstavlja vlaganje v raziskave in razvoj. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo dajem ministru za finance, dr. Francu Križaniču.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Spoštovani predsednik, predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci. Dovolite mi, da vam na kratko predstavim mnenje Vlade Republike Slovenije do predloga novele zakona o dohodnini. Z novelo zakona se predlagajo spremembe na področju obdavčenja dohodkov iz dejavnosti z dohodnino, in sicer spremembo pogojev, ki jih mora zavezanec izpolnjevati, da se lahko odloči za

ugotavljanje davčne osnove na podlagi normiranih odhodkov ter povečanje olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj, vključno z regionalno komponento.

V času gospodarske krize je pri odločanju in sprejemanju posameznih ukrepov še posebej treba pozornost nameniti usklajenosti vseh ukrepov, ki se sprejemajo v okviru boja proti krizi učinkovitosti posameznega ukrepa in javnofinančni vzdržnosti. Vlada je in bo sprejela vrsto ukrepov, namenjenih za reševanje gospodarske krize. V tem okviru bo preučila in ocenila tudi možnosti za sprejetje določenih ukrepov v okviru sprememb na področju obdavčenja dohodkov fizičnih oseb, ki jih v letošnjem letu pripravlja na tem področju.

Spoštovane poslanke in poslanci. Učinkovitost in smiselnost predlaganih dveh ukrepov pa je z vidika samega namena vprašljiva. Dovolite mi, da navedeno malo bolj pojasnim. Pri odločanju za spremembo pogojev glede ugotavljanja davčne osnove na podlagi normiranih odhodkov je treba jemati v obzir, da je bil sistem ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov uveljavljen z namenom administrativne poenostavitve pri ugotavljanju davčne osnove za zavezance z majhnim obsegom poslovanja. Pavšalna obdavčitev, uporaba normiranih odhodkov je vedno le približek davčne osnove in je ugodna le za tiste zavezance, ki imajo dejanske stroške nižje od normiranih in torej dejansko realizirajo večji dobiček. Takšna obdavčitev zato pomeni odmik od načela enakosti, ne upošteva sposobnosti subjekta za plačilo davka ter zmanjšuje možnosti nadzora za samo osebo, ki je na pavšalni obdavčitvi - v tem primeru ni poslovnih knjig-, kot tudi za subjekte, ki stopajo z njo v dolžniško-upniška razmerja. Nenazadnje je treba upoštevati tudi pomen in koristi, ki jih prinaša korektno in pregledno spremljanje poslovanja za samega zasebnika ter za tretjo osebo, ki vstopa v dolžniško-upniška razmerja zasebnikov, težave pri pridobivanju finančnih sredstev in enakopravnem nastopanju na trgu.

Veljavni sistem temelji na izbiri in sami podatki kažejo, da se za možnost normiranih odhodkov odločijo zavezanci z namenom znižanja davčne obveznosti. Glede na veljavne pogoje bi namreč davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov lahko uveljavljalo skoraj 59% zavezancev, dejansko pa jih uveljavlja le 11,5% zavezancev.

Spoštovane poslanke in poslanci! Vse to zahteva zmernost pri določanju pogojev za vstop v sistem normiranih odhodkov, da sistem ne izgubi svojega namena, to je administrativne poenostavitve. Glede predloga za povečanje olajšave za raziskave in razvoj Vlada meni, da predlagani ukrep ne bi imel nikakršnega učinka. Podatki kažejo, da so se doslej za navedeno olajšavo odločili predvsem podjetniki oziroma večja podjetja, tisti, ki pa so zavezani k plačilu davka od dohodka fizičnih oseb, se pravi dohodnine, pa se v glavnem za to ne

odločajo. V letu 2007 je tako to olajšavo koristilo le 35 oseb oziroma olajšavo še dodatno regionalno pa 13 oseb.

Spoštovane poslanke in poslanci! Zaradi navedenih razlogov Vlad Republike Slovenije predlaga cenjenemu zboru, da Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini ne podpre. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa za besedo, spoštovani gospod predsedujoči. Spoštovani gospod minister s sodelavci! Slovenija se je še pred dobrimi šestimi meseci uvrščala med najhitreje razvijajoče se države v EU, med države z najmanjšim javnim dolgom, med države z najmanjšo stopnjo nezaposlenosti in med države v katerih je bil podjetniški optimizem iz meseca v mesec večji. To kaže tudi zelo veliko na novo ustanovljenih malih podjetij. Takšne razmere niso prišle čez noč in seveda niso nastajale same po sebi. Zasluge za to gre iskati predvsem v dobri makroekonomski in fiskalni politiki v preteklem mandatu, spodbujanju konkurenčnosti, vlaganjem v znanost in razvoj in pa tudi s poenostavitvijo številnih nepotrebnih administrativnih postopkov. Na podlagi tako ugodne gospodarske in javnofinančne situacije v Sloveniji je tudi Evropska komisija za Slovenijo v tem letu še vedno upravičeno napovedovala pozitivno gospodarsko rast, in to kljub temu da je finančna in gospodarska kriza že tudi v Evropi močno pretreslo gospodarstvo. Celo več. Za Slovenijo so napovedovali, da bomo ena izmed redkih držav, ki bo imela tako negativne učinke gospodarske krize, kot bo to prisotno v veliki večini drugih držav.

Da je treba na prihajajočo krizo ukrepati takoj, se je zavedala že prejšnja vlada pod vodstvom Janeza Janše, in to kljub temu da se ji je že iztekel mandat. Pripravila je številne predloge zakonov, ki so predstavljali primerne in takojšnje učinke na prihajajočo krizo, ki je prihajala tudi v Slovenijo. Žal pa je nova vlada pod vodstvom Boruta Pahorja in koalicija strank SD, Zares, LDS in DeSUS večina dobrih predlogov gladko zavrnila, razen ene ali dve izjemi. Posledica takšnega ravnanja koalicije in Vlade ter njenega neodzivanja na razmere so iz tedna v teden bolj vidne, saj vsak dan izgubi delo nekaj sto ljudi, podjetniški optimizem se je v zadnjem času v Sloveniji za trikrat bolj zmanjšal kot v evropskih državah, prilivi v proračun so zaskrbljujoči, majhni. Ukrepati je treba takoj. V Slovenski demokratski stranki se zavedamo, da je treba nemudoma ukrepati. Žal je bilo v zadnjih šestih mesecih, zaradi neučinkovite vlade že veliko zamujenega in treba je poiskati in sprejeti rešitve, ki bodo delovale takoj, in to predvsem pri gospodarstvu in pa malih podjetnikih. Samo uspešno gospodarstvo in podjetništvo bo v Slovenijo prineslo

razvoj in nova delovna mesta, izhod iz krize ter zagotovilo primerno socialno vzdržnost našim upokojevcem in šolajoči se mladini. Tudi ta zakon, ki ga predlaga Slovenska demokratska stranka, to je ta zakon, ki ga obravnavamo sedaj, Zakon o dohodnini, lahko prispeva skupaj z drugimi zakoni k doseganju tega cilja. Ključni poudarek je v tem, da predvsem našim malim podjetnikom, ki so najbolj občutljivi in tudi najbolj prilagodljivi na spremenjujoče tržne razmere, da se jim po nepotrebem zmanjša administrativne ovire, jih spodbuja, da bodo svoj dobiček vlagali v znanje in razvoj ter zaposlovali nove delavce. Pomembno je tudi to, da ta zakon še vedno dodatno spodbuja male podjetnike k vlaganju v znanost in razvoj, ki imajo podjetje v tistih delih Slovenije, ki so manj razvite. To prispeva tudi k decentralizaciji.

Zakon, če bi bil sprejet, lahko v kratkem času prinese pozitivne učinke in predvsem, kar se mi izredno pomembno, je to, da bi dalo našim podjetnikom pomembno sporočilo. To je, da bo država spodbujala in podpirala našemu gospodarstvu vlaganje v znanost in razvoj. To bo med naše podjetnike zagotovo povrnilo nujno potreben optimizem in pozitivno gospodarsko klimo. Glede po podatkih Ministrstva za finance in glede na izkušnje iz preteklega obdobja takšni ukrepi ne bi imeli prevelikega negativnega učinka na državno blagajno, bi pa z oživljanjem podjetništva in novimi zaposlitvami kmalu lahko dosegli pozitivne učinke.

V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da je predlog zakona o dohodnini prava rešitev in pravi odgovor na razmere, ki postajajo v Sloveniji vedno bolj zaskrbljujoče. Predlog tega zakona bomo v Slovenski demokratski stranki podprli in pričakujemo, da bo podpore deležen tudi pri drugih poslanskih skupinah. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Lojze Posedel.

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani minister, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Čas je zlato, zato bom zelo kratek. V Poslanski skupini Zares ne bomo podprli predloga sprememb Zakona o dohodnini. Prepričali so nas tehtni argumenti ministra, situacija, v kateri živimo, pogoji gospodarjenja, vsi izračuni, ki sta jih gospod minister in Vlada predstavila ob tej točki, všečnega predloga kolegov iz Slovenske demokratske stranke, zato samo na kratko: ne bomo podprli, tudi če bi ponavljal na dolgo argumente, ki ji je navedel minister, sem prepričan, da predlagatelji ne bi želeli ali pa - upam, da ne - mogli tega razumeti. Zato v Poslanski skupini Zares ne bomo podprli tega predloga.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Vili Rezman.

VILI REZMAN: Hvala, gospod podpredsednik.

No, mi menimo, da zakon, ki predlaga spremembe Zakona o dohodnini po vsebini korespondira z Zakonom o davku na dohodek pravnih oseb, podobno intenco imata in celo nekatere rešitve. Jasno je, če je bil zavržen z naše strani tudi predlog prejšnjega zakona, da bo sledilo enako stališče tudi sedaj. Vendar pa bi vendarle pojasnil to, da ta zakon predlaga predvsem dvoje.

Namreč, višji prag, ki odloča o tem, kakšni so normirano odhodki, in ki s tem, kar predlaga, pravzaprav izjemo spreminja v pravilo. Če gre za to, potem ne gre samo za spremembe tega zakona, za kakšne skromne dopolnitve, ampak gre pravzaprav za spremembo filozofije tega zakona in bi bil potreben drug, drugačen zakon - zakon, ki bi izjeme uzakonjal na ta način, da bi postale pravilo. In še to, kakor velja tudi za obseg koriščenja teh pravic na področju višje olajšave za raziskave in razvoj, torej tudi pri tej postavki je bilo zelo malo v odstotku izraženo koriščenja, tako da je vprašanje, ali ima to sploh smisel početi.

Drugo, kar je pomembno pri tem predlogu zakona, je, da zdaj pričenjamo ples štirih zakonov, ki je zelo zanimiv zato, ker ima prve tri strani enake - vsak izmed teh predlogov zakonov. In v tej vsebini je najbolj zanimivo to, da predlagatelj pravi, da so strokovnjaki profeti, da napovedujejo. In so bojda napovedali, da bo vlada Boruta Pahorja neučinkovita. In so napovedali recesijo. In so napovedali neodzivnost in so napovedali, kako zelo bo zamujala ta vlada. Torej, če bi bilo dovolj da bi pogledali v kroglo, potem kakšne vlade in kakšnih strokovnjakov res ne bi potrebovali, ker zdi se, da bi kakšnega izmed strokovnjakov, ki temu ne bi pritrdil, uspeli najti tudi v celotni državni upravi, na Umarju ali Vladi ali kjerkoli že, ki bi temu znal tudi strokovno, ne samo politično oporekati.

Torej, že ta način, kako se uvaja v zakon, je način, ki najbrž popolnoma deplasira ambicijo, ki je bila s tem predlogom ponujena. Sicer je pa itak, na to je bilo, mislim da, danes že enkrat opozorjeno, morebiti z drugačnimi besedami predstavljeno v uvodih v te štiri zakone manihejstvo, ki skuša ugotoviti, kje je luč in kje je tema. In jasno je, kje jo najde predlagatelj, luč, in kje temo, vendar na takšne dualistične filozofije v našem državnem zboru najbrž tudi ne bi smeli nasedati.

Prejšnja vlada ni kriva za krizo in recesijo ali pa izključno kriva in tudi ta, ki niti še ni imela časa, da bi lahko vse to povzročila. Zato bi bilo boljše, kot da se podajamo v močvirje manihejstva, ugotavljati, kaj se da pametnega storiti za to gospodarstvo, ta predlog pa te pametne poteze ne predstavlja, zato je v Poslanski skupini DeSUS ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Gospod minister, tukaj vas pozdravljam, prej vas nisem.

Poglejte, pred nami je predlog zakona, ki ima v bistvu dva bistvena člena in to je ena vsebina. Zdaj jaz hočem v imenu Slovenske nacionalne stranke biti zelo-res tisto, kar skušamo ves čas biti, konstruktivna opozicija.

Ta dva člena govorita in imata svojo vsebino, 2. člen je vezan na vsebino, o kateri smo govorili malo prej, ki ga jaz osebno - pa verjamem, da tudi moji kolegi, ker smo izrekli podporo prejšnjemu zakonu - podpiram.

Nočem politizirati, ampak ne zdi pa se mi pošteno, kolegice in kolegi, zdaj bom pa konstruktiven z vaše strani, z vaše, da ste v uvodni besedi napovedovali oceno stanja češ, Pahorjeva Vlada je kriva. Poglejte, saj jaz sem spoštoval prejšnjo vlado tako kot zdajšnjo in jaz sem menil, da je bilo veliko dobrih ministrov, ampak govoriti, da niste vedeli, ker znanje prejšnjih ministrov, da niso vedeli, da prejšnja vlada ni vedela, aprila 2008, da prihaja kriza. In 15. september, ko je recesija nastopila, s klicajem, seveda so vedeli, ker so bili ministri tudi iz te vlade polni znanja. Vedeli ste! In ne zdaj govoriti, da je ta vlada nenadoma kriva za vse. To ni res, bodimo pošteni, bodimo prijatelji, bodimo pošteni. Dejstvo je, da je prejšnja vlada za to krizo vedela in da ta vlada ve, da mora iz te krize iziti. In to je to. In zdaj se spet streljati levo desno nima smisla. Ko sem prebiral oceno stanja ... Res, imam nek čut odgovornosti, ni pošteno reči, da ne vemo, če vemo. Saj še enkrat pravim, iz spoštovanja do prejšnje vlade, ker vem, da so bili sposobni in vestni ljudje, da so hoteli dobro, tako kot na tej strani vem, da hočejo. Ampak vedeli smo, da je recesija pred nami, vedeli smo, da kriza prihaja in zdaj se sprenevedati, da je kar naenkrat prišla kriza ob novi Vladi. Ne gre.

Danes moramo rešiti težave. Danes moramo rešiti probleme. Dva člena sta v bistvu v tem zakonu. O teh se pogovarjamo. 1. člen, ki govori, da se v drugi točki odstavka 48. člena številka 42.000 nadomesti s številko 100.000 evrov. In tudi vsebina, obrazložitev, jaz jo podpiram. Jaz jo čutim kot dobronamerno. Tudi 2. člen, ki sem ga že prej zagovarjal, pri prejšnjem zakonu, moram podpreti, ker drugače bi bil dvoličen. Jaz osebno podpiram predlog tega zakona. Ne morem pa in ne smem biti, govorim v imenu Slovenske nacionalne stranke, pa seveda tak, da bi zdaj vse prenesli, krivdo na drugo stran.

Slovenska nacionalna stranka je vložila amandma, da bi se dohodninska lestvica, ki je bila iz petih stopenj narejena na tri, vrnila na pet. To je bil naš dober namen. Naš dober namen. Ampak ni bil spoštovan. Pač pri prejšnji oblasti. To, da pa se je iz petstopenjske na tristopenjsko v času recesije

zgodilo, pa verjamem, da ni bilo namerno. Da ne boste narobe razumeli, ni bilo namerno s strani prejšnje vlade. Je pač povzročilo še večjo socialno raznolikost. Se zgodi, vsak, ki dela, ki pošteno dela, naredi napake. Ampak te napake, ki so bile narejene, je treba popraviti. Ne si jih očitati, popraviti.

Naš predlog o petstopenjski pokojninski lestvici ni bil sprejet. Prav, nič hudega. Ampak bilo bi prav, da bi bil. Ker tista tristopenjska je naredila blazno razliko med bogatimi in revnimi. To je dejstvo, ki ga moramo sprejeti, osebno, tudi sam ga sprejemam, ker sem pač prisoten že tretji mandat, soodločali smo, soustvarjali smo. Jaz verjamem, da vsi v dobrem duhu ustvarjanja dobrega za to slovenstvo. Ampak se zgodi. In nisem mogel mimo tega, da pokažem konstruktivnost opozicije, Slovenske nacionalne stranke. Marsikaj ne gre tako, kot bi moralo iti na tej strani, v tej vladi, zato, ker se ne morejo poenotiti, to je dejstvo. Marsikaj ste pa vi vedeli, pa ste skrili, to je tudi dejstvo. Toda, pojdimo srednjo pot, poskušajmo sprejeti tisto, kar je dobro. Zame in za moje kolege v Slovenski nacionalni stranki je tudi ta Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini dober, brez očitkov, kaj je ocena stanja. Upam, da je to poskus prejšnje vlade za delni popravek tistega, kar človek naredi, ker veliko dela, tudi kdaj napako. Od te strani bi pa pričakoval, da bi včasih tudi upoštevala kakšno objektivno, mogoče, dobro namero, ki jo tudi ta strani izkazuje.

V Slovenski nacionalni stranki ta zakon podpiramo. Glede na to, da smo tudi v predhodnem podprli točko 2. tega zakona, ne moremo biti drugačni kot takšni. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ: Lepo pozdravljeni, spoštovani prisotni!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo poglobitno rešitev predloga zakona, to pa je dvig meje prihodkov davčnega zavezanca iz naslova opravljanja dejavnosti iz 42.000 na 100.000 evrov, da lahko pri ugotavljanju davčne osnove naslednjega davčnega leta zahteva upoštevanje normiranih odhodkov. Predlaga se tudi dopolnitev pogoja za upoštevanje normiranih odhodkov, in sicer da lahko poleg tistih zavezancev, ki ne zaposlujejo delavcev, zahtevajo upoštevanje normiranih odhodkov tudi tisti zavezanci, ki zaposlujejo enega delavca. Podpiramo tudi povečanje olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj. Bistveno pa je, da se v teh časih čim večjemu številu samostojnih podjetnikov omogoči enostavno poslovanje s čim nižjimi administrativnimi in drugimi stroški. Predlagani zakon tudi spodbuja samostojne podjetnike k zaposlovanju novih delavcev, kar je v času svetovne finančne in gospodarske krize, zaradi katere grozijo

in se dogajajo množična odpuščanja, brezposelnost, še posebej pomembno.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke predlagani zakon podpiramo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Anton Colarič.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa. Gospod podpredsednik, gospod minister, državna sekretarka, kolegice in kolegi.

Predlagani zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o dohodnini se nanaša na predlog spremembe pogojev, ki jih mora zavezanec za dohodnino izpolnjevati, da se odloči za ugotavljanje davčne osnove od dohodka od dejavnosti na podlagi normiranih odhodkov. Zakon namreč predlaga povečanje cenusa z 42 tisoč evrov na 100 tisoč evrov prihodkov. Način ugotavljanja davčne osnove na podlagi normiranih ne pa dejanskih odhodkov je v zakon vključen z namenom administrativne poenostavitve davčne osnove. Predlagano je namreč zvišanje cenusa; kot sem rekel, z 42 na 100 tisoč evrov; davčnega zavezanca, da lahko uporablja znižanje davčne osnove z uporabo normiranih odhodkov. Vendar se je izkazalo, da je zdaj pri cenusu 42 tisoč od 84.664 analiziranih oseb, upravičenih z uporabo normiranih prihodkov 59% davčnih zavezancev, od tega pa je uporabilo znižanje davčne osnove le 11,5% zavezancev. Zaradi tega se pod vprašaj postavlja smiselnost predlagane rešitve v zakonu, ki ga je vložila opozicija.

Ker pa je treba celovito pristopiti k sistemskemu reševanju kompleksnosti ugotavljanja davčne osnove s poenostavitvijo davčne zakonodaje za fizične osebe, bo Poslanska skupina Socialnih demokratov glasovala za sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Se je pa Vlada zavezala, da bo v luči teh okvirov proučila in ocenila tudi možnosti za razširitev ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov v okviru ukrepov, ki jih v letošnjem letu pripravlja na področju obdavčevanja dohodkov fizičnih oseb.

Glede predlaganega povišanja olajšave za raziskave in razvoj naj omenim, da ne bi imelo praktično nikakršnega učinka, zato je takšen ukrep nepotreben. Poleg tega podatki kažejo, da so doslej to olajšavo koristila predvsem podjetja, podjetniki pa v zelo omejenem obsegu, kot je navedeno tudi v vladnem gradivu, v letu 2007 le 35 zavezancev splošno olajšavo za raziskave in razvoj, in le 13 zavezancev posebno regijsko olajšavo za raziskave in razvoj. Zato je primerno, da se tako za podjetja kot za podjetnike ohrani olajšava za raziskave in razvoj v enakem obsegu.

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo glasovala za sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev.

Želi besedo gospod Vili Rezman? Hvala lepa. Želi besedo Anton Anderlič? Ne. Franc Pukšič? Ne. Renata Brunskole?

Izvolite, gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Lepo pozdravljeni!

Kot je že kolega poslanec naše poslanske skupine povedal, tudi sama ocenjujem in bom sama tudi glasovala za sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa.

Ena izmed utemeljitev, ne samo v primeru tega zakona, ampak praktično pri vseh zakonih s strani Vlade, zakaj ti zakoni in te spremembe niso sprejemljive, so bile tako imenovane javnofinančne posledice oziroma poenostavljeno po Golobiču: "Mi vemo, koliko je dolga rjuha, da se z njo lahko pokrijemo. In ker ne želimo, da nam gledajo noge ven, moramo šparati." Koliko je pravzaprav dolga ta rjuha in koliko pomenijo finančne posledice tudi tega zakona, si lahko pogledamo v tem gradivu. Vse kar se predvideva s temi zakoni, in še več, je pokrito v postavki, ki jo imamo v sprejetem rebalansu proračuna države za 2009, subvencioniranje polnega delovnega časa. Gre za postavko, ki je bila v višini 230 milijonov 400.000 evrov sprejeta na podlagi Zakona o subvencioniranju skrajšanega delovnega časa, kjer do danes ni izkoriščenih niti 10% sredstev in jih do konca leta niti teoretično ne more biti izkoriščenih 30%. Kar pomeni, da je tukaj več kot 120 milijonov evrov rezerve. Da ne omenjam tistih 50 milijonov, ki so fiktivno pripeljeni v rebalans, na katerih ste gradili, da je bil zaključni račun za 2007 napačno sprejet. In kar vam je danes eden izmed ministrov povedal, da ne drži, da je imel zaključni račun za 2007 presežek. Se pravi, razlog niso in ne morejo biti javnofinančne posledice, ker je v sedaj veljavnem rebalansu denarja dovolj. Kaj je potem razlog? Jaz bi ga rad vsaj do konca te razprave slišal. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Glede na to, da vsi predlogi, ki jih predlaga največja opozicijska stranka z željo, da bi pomagala pri gradnji ukrepov za premagovanje recesije in gospodarske krize, vodijo v smer, ki jo je, mislim da vladni odgovor na prvo točko

današnje seje zelo jasno povedal. Stil je iz časov reorganizma, ko je bilo treba v proračunu Združenih držav Amerike zmanjšati prihodke, povečati odhodke, luknjo, ki je pri tem nastala, pa je financiral cel svet. Vendar mi nismo Združene države Amerike in zaradi tega seveda ne moremo pričakovati, da bomo luknje, ki jih bodo ukrepi Slovenske demokratske stranke odprli v našem proračunu, poravnani s pomočjo celega sveta. Tako, kakor danes Združene države Amerike računajo na to, da bo spet cel svet polnil njihove proračunske luknje, mi seveda ne moremo računati na takšen način polnjenja primanjkljajev, ki bi jih radi naši kolegi na oni strani te dvorane naredili.

Zaradi tega tudi tega zakona, ki luknjo povečuje in ne zmanjšuje, ne bom podprla in zaradi tega, seveda, tudi bom glasovala za sklep, ki ga je ponudil Odbor za gospodarstvo in finance.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Predlog zakona ne bo imel nikakršnih učinkov, najverjetneje. Že sedaj, od vseh tistih, ki so upravičeni do uporabe določila o normiranih stroških od 84.664 upravičencev se je le 11,5% zavezancev odločilo za takšen korak. Torej, vprašanje, čemu v tako spremembo. Verjetno bi bil bolj učinkovit zakon, v katerega bi napisali, da se morajo uslužbenci na Dursu vedno prijazno nasmejati, bi vsaj imeli kaj od tega zakona.

Kakšni so pa lahko protiučinki takšnega ukrepa, je pa jasno. Spet se pogovarjamo o znižanju javnofinančnih prihodkov, spet se pogovarjamo o znižanju možnosti, da država preko javnih sredstev spodbuja gospodarstvo, spet se pogovarjamo o ukrepu, ki je, ne bom rekel star, ampak zrel že 28 let in v zadnjih desetih letih sodi med tiste ukrepe, ki se jih ne izvaja. Mene čudi, da v tem paketu predlogov zakonov ni bilo malo več kreativnosti, da se ni predlagalo ukrepov, na primer, za boljši dostop do informacijskih storitev, da se ne predlagalo ukrepov za to, da bi bila podjetja bolje povezana, na primer, z davčno upravo ali pa z drugimi državnimi službami. Vidimo predloge, ki so že bili v Državnem zboru, za katere smo že ugotovili, da niso smiselni in ponavljam, seveda je pa nam neprijetno ponavljati spet isto argumentacijo, ampak smo v to prisiljeni. Ura je 18.25, že kar nekaj časa smo vrgli strani in na takšen način brez veze porabili naš potencial, ki bi ga lahko bolj izkoristili, zato bom s to razpravo zaključil. Seveda zakona, tako kot je predlagan, ne morem podpreti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Prepričan sem, da le 1. točka današnje izredne seje upravičuje namen sklica te izredne seje, medtem ko vse ostale točke, vseh ostalih pet točk je nekako smiselno povezanih v to kar smo danes že poslušali in na kar je Vlada že nekoliko odgovorila. Prav je, da smo v 1. točki slišali še enkrat vse tri svežnje ukrepov in tudi njihove učinke. Prav je tudi, da je na drugi strani opozicija predlagala še vrsto drugih ukrepov, ki so verjetno smiselni in jih bo verjetno Vlada, v kolikor jih že ni upoštevala pri treh svežnjih, upoštevala tudi v prihodnje. Seveda pa je nesmiselno zdaj razpravljati o tematikah, ki so že nekajkrat prišle na mizo v Državni zbor in so že nekajkrat bile tematike naših razprav. Vedno smo se do njih tudi negativno opredeljevali prav iz razloga, da se v tem trenutku, ki je izjemno pomemben in zahteven, pusti Vladi proste roke in da Vlada, ker ima pač širši spekter nad vsem dogajanjem, odloči kateri so tisti ukrepi, ki so pomembni in jih vgradi v svoje ukrepe za zmanjševanje krize. DeSUS bi si kvečjemu ob vsem tem lahko očitil to, da nekaterih teh ukrepov ni nekako uveljavil v prejšnji vladi, ko je bil tudi v koaliciji in je imel možnosti, da jih uveljavi in takrat so zanesljivo bili boljši pogoji za lansiranje nekaterih od teh ukrepov, ki jih imamo danes v razpravi. Verjetno, da bi bilo takrat bolj smiselno in bi mogoče tisto, kar bi takrat vtkali v del Vlade, nekoliko zmanjševalo ves ta negativni trend, ki se danes dogaja.

Prav zaradi teh razlogov, ki sem jih naštel in prav zaradi tega, ker popolnoma zaupamo Vladi in pričakujemo, da bo še naprej silno spretno in smiselno in korektno uveljavljala nove ukrepe, se mi zdi, da v tem trenutku ni pogojev, da bi podpirali amandmaje oziroma predloge sprememb zakonov, ki so danes na dnevnem redu. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Mirko Brulc. Ne bo razpravljajal. Gospod Matevž Frangež. Ne bo. Gospa Melita Župevc. Ne bo razpravljala. Gospod Anton Kampuš. Ne bo razpravljajal. Gospod Marjan Bezjak. Pardon. Gospod predlagatelj. V imenu predlagatelja bi rad govoril gospod Rudi Likar. Rado Likar, pardon.

RADO LIKAR: Hvala za besedo predsedujoči.

Samo en kratek komentar na to na uporabo pavšalne obdavčitve in na trditev, da je to približek davčne osnove in da je ugodna pač samo tiste zavezance, ki imajo dejansko stroške nižje. To je res, to je približno tako kot uporaba katastrskega dohodka v kmetijstvu, ki je tudi nek približek. In tisti, ki hoče ugotavljati dohodek na podlagi dejanskih stroškov, se potem odloči za vodenje knjig in ugotavlja dohodek na podlagi dejanskih stroškov. Katastrski dohodek in

obdavčitev po katastrskem dohodku pa izbere, če, recimo, če se mu zdi preveč vsega tega administriranja, ki je povezano s predlaganjem računovodskih poročil in tako naprej. In ne vidim razloga, zakaj ne bi v tej prvi fazi, ko se podjetnik, recimo, ko bi se odločal za posel, predpostavljam ali mislim si, da bi na začetku tako, kot raste organizem - najprej bi začel kot pavšalist, nato kot s.p. in z rastjo svojega podjetja, svoje dejavnosti, v skladu s tem raste tudi oziroma se nadgrajuje njegova organiziranost. Obdavčitev na podlagi normiranih stroškov in dvig te meje se mi zdi koristen in sprejemljiv in tudi v mnenju Vlade, namreč mnenje Vlade pravi, da to zahteva zmernost pri določanju pogojev za vstop v sistem obdavčevanja z upoštevanjem normiranih odhodkov, ne pa, da to ni primerno. Mislim, da je dvig tega praga z 42 tisoč evrov na 100 primeren, predvsem pa smislen oziroma mislim, da ne zahteva kakšnih ogromnih, velikih proračunskih sredstev.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša - ne.

Besedo ima Miroslav Klun - ne.

Besedo ima gospod Danijel Krivec - ne.

Gospod Franci Kek - ne.

Besedo ima gospod Miran Jerič - ne.

Gospa Alenka Jeraja. Hvala lepa, se odpoveduje.

Gospod Jože Tanko.

Izvolite, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Nekako "švoh" prisotnost je. Najprej moram ugotoviti, da imamo očitno vlado v senci. Nikogar od osemnajstih ministrov pri tej točki ni tu, niti finančnega ministra niti ministra za razvoj in evropske zadeve, niti drugih pristojnih ministrov, ki bi to področje pokrivali. Žal, tukaj jih ni.

Druga stvar, ki me je pravzaprav spodbudila k razpravi je to, da je Vlada v svojem dokumentu na 150 straneh nekajkrat napisala, da se ukrepi izvajajo. In sprašujem se, kako se izvajajo ti ukrepi, ki so napisani v temu predlogu zakona. Kako se ta trditev realizira, če pomeni to, da so ti ukrepi izvajani brez zakonske podlage, da jih Vlada izvaja na črno ali jih ne izvaja? Katera od teh ugotovitev potem drži? Če Vlada te ukrepe, ki smo jih predstavili, izvaja in ta je eden izmed teh ukrepov, potem ga lahko izvaja samo na črno, nezakonito, brez podlage. In jaz mislim, da bi bilo prav, da bi vladni predstavnik, minister ali pa državni sekretar, ki ima to možnost, povedal, kako izvajajo te ukrepe, ki so napisani v Zakonu o dohodnini.

Tukaj smo prej tudi slišali trditev, da je to pravico do obračuna po normiranih stroških izkoristilo samo, ne vem, 11%, 11,5% upravičencev. Veste, to je veliko, če vzamemo koliko je tistih s.p.-jev, ki jim ta pravica pripada. To je velika

številka, to je nekaj desetkrat višja številka od, recimo, spremembe Zakona o SPIZ-u, ko smo nekaj ovdovelim osebam po vojaških zavarovancih omogočili, da si obračunajo in da bodo imele obračunan dodatek k vdovski pokojnini, nekajkrat višji, nekaj desetkrat višji nekaj stokrat višji od tistih. In zato se mi zdi smiselno, da tudi to podlago, ki zadeva normirane stroške, dvignemo, da osnovo dvignemo iz 42 na 100 tisoč evrov in tudi po tej kategoriji postanemo... .. /Opozorilni znak za konec razprave./... Sploh pa se mi zdi smiselno, da tudi dohodninskim zavezancem omogočimo uveljavitev olajšav za investicije, predvsem na področjih, ki ima omejene dejavnike. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Tanko.

Rad bi samo ugotovil, da je bil minister gospod Žnidaršič tudi ob tej točki prisoten, predvsem pa pri točkah, ki smo jih obravnavali. Jaz pa upam, da bo, ko bo ocenil, še prišel v dvorano.

Besedo ima gospod Ivan Grill. (Se odpoveduje.) Gospod Anton Colarič. (Ne.) Vlade ni. Predlagatelj gospod Rado Likar.

Želite še razpravljati gospod Likar?

RADO LIKAR: Ja, hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Izvolite.

RADO LIKAR: Zaključno besedo, ker verjetno ne bo več razprav. Vsi smo le ljudje in nihče ni popoln, tako kot se je to izkazalo danes v tej razpravi in tudi stvari, kot se prikazujejo, niso tako črno-bele. Jaz nimam namena prepričevati prepričane. Iz razprave je bilo jasno, ste povedali oziroma smo povedali, kako se bomo odločali.

Poudarim naj samo to še enkrat, da je bil namen Slovenske demokratske stranke ne samo, da kritizira Vlado, to mi verjemite, ampak, da se prepreči nadaljnje poglobljanje gospodarske in socialne krize. Dejstvo je, da Slovenijo je zajela kriza in nihče ne ve, kdaj se bo ta krivulja obrnila navzgor. Želim si le, da bi današnja razprava pomenila korak naprej k iskanju rešitve krize in da bi iz te krize šli močnejši in predvsem tudi bolj modri. Želim si pa tudi, da bi bil rezultat te današnje razprave, da ne bi izgledalo, da je šel čas v nič, to, da bi mediji čim prej poročali o Sloveniji, tako kot sem prebral danes na internetu, v Financah, mislim, da je bilo, namreč, da je Japonska centralna banka v svojem zadnjem poročilu o stanju domačega gospodarstva ocenila, da se tamkajšnje razmere prvič po treh letih počasi izboljšujejo.

Sicer pa tudi ta današnji sklic seje in razprava o paketu ukrepov bi nekako tudi bila v skladu z izjavo predsednika Vlade v ponedeljek na seji Državnega zbora, ko je odgovarjal na poslanska vprašanja in je izrazil željo, da bi si pri premagovanju kriz pomagali in ne nagajali. Predsednik Vlade

pravi, citiram: "In danes vam rečem, da krizo bomo premagali. Bomo jo premagali, bo pa potrebna še dolga in zelo naporna pot. Pri tem gre zdaj samo za politično vprašanje, ali si bomo pri tem pomagali ali pa si bomo nagajali. Jaz sem za to, da si, kolikor je mogoče, pomagamo." Tudi mi smo za to in tudi odgovor vodje naše poslanske skupine gospoda Tanka je bil, da so pripravljeni sodelovati, vendar mora koalicija vsaj prisluhniti našim predlogom. S tem predlogom smo hoteli to doseči. Da pa koalicija nima najboljšega namena, je pokazala že seja Odbora za gospodarstvo, ki je v ponedeljek z večino glasov izglasovala, da ta predlog ni primeren za nadaljnjo obravnavo, čeprav so razpolagali ... Bi rekel, odločitev je padla na podlagi mnenja zakonodajno-pravne komisije. Vladno gradivo smo dobili šele danes na klop. Verjetno bi bilo treba malo več pripravljenosti, mogoče res na obeh straneh in sigurno bi uspeh ne zaostal. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste želeli, ste dobili besedo. Ker čas določen za razpravo še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora, še kdo razpravljati? Ja. Odpiram čas za prijavo. Tudi gospod minister se je prijavil. Prosim, kdor želi razpravljati, naj se prijavi. Prijavljeni razpravljavci imajo po pet minut.

Prvi ima besedo gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa še enkrat.

Sicer ne bi več komentiral v detajle same vsebine tega zakona, ker smo, mislim da, veliko povedali in očitno nekaterih nismo uspeli seznaniti ali pa prepričati, ali pa se niso dali.

Bi pa tukaj želel poudariti predvsem to, da je nekorektno, da se pripisuje predvsem Slovenski demokratični stranki, da na kakršen koli način skuša sedaj okriviti vlado Boruta Pahorja, da so oni tisti, ki so pripeljali krizo v Slovenijo. Tega ni nikoli nobeden rekel. Z razliko od sedanje koalicije, ki je bila v preteklem mandatu v opoziciji, ko pa so inflacijo pripisovali neukrepanju vlade Janeza Janše, pa se točno ve, da je bila inflacija predvsem posledica visokih cen nafte in pa seveda tudi hrane. Danes bi lahko tudi mi valili krivdo na vlado Boruta Pahorja, glede na situacijo, ki je v Sloveniji, pa tega iz nekega korektnega odnosa ne pripisujemo. Je pa res, pa tega ne ugotavlja samo Slovenska demokratična stranka, to ugotavlja Obrtna zbornica, to ugotavlja Gospodarska zbornica, pojdite, kolegi in kolegice iz koalicije, malo med ljudmi, med podjetnike, nekateri tukaj razpravljate pa dvomim, da ste videli podjetje znotraj, pa vam bodo povedali, ali so to tisti ukrepi, ki jih pričakujejo ali ne, ali jih pričakujejo ali tudi ne. Saj si nismo mi teh

predlogov sami zamislili. Mi smo veliko tega seveda povzeli na podlagi informacij, razgovorov z ljudmi.

Mislim, da je pravi način, da se išče rešitve v korist ljudi, ne pa da se gremo tukaj pinkponk, kdo ima prav pa seveda kdo nima. In ravno za ta zakon, za katerega nekateri pravite, da je nesmiseln, da ne bo imelo nobenih učinkov, potem ga pa podprite. Posebej, če ne bo imelo nekih javnofinančnih negativnih posledic, pa boste videli, ali je imelo učinke ali ne pri ljudeh. Jaz sem prepričan, da jih bo imelo in to v zelo kratkem času.

Mislim, da so takšne razprave nepotrebne in razpravljajmo bolj vsebinsko in pa seveda tudi morebitne dopolnilne predloge, ki lahko takšno besedilo, čeprav je kratko, seveda še izboljšajo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod minister me je obvestil, da ima pet do sedmih obveznosti, zato mu dajem besedo. Izvolite dr. Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Se opravičujem za občasne odhode, ker imam določene obveznosti.

Rad bi vendarle predstavil razmere, v katerih je Vlada dobila gospodarstvo, da ne bi bilo nesporazuma. Mi smo dobili gospodarstvo v obdobju, ko je bil bruto domači produkt manjši kot leta prej, v zadnjem četrletju lanskega leta za približno odstotek in je padel po štiri odstotke letno, se pravi hitrost padanja je bila takšna, kot je napovedano za celo leto. Dobili smo državo, ko smo upoštevali vse zakonske obveznosti in opustiti znižanje davčnih stopenj, ki je imela približno za milijardo in 200 milijonov primanjkljaja, za dobre 3% BDP. Dobili smo državo, ki je imela primanjkljaj v zunanjetrgovinski menjavi za 2 milijardi evrov ali 6% BDP in ki je bila neto zadolžena v tujini za 9 milijard evrov. Dobili smo državo, v kateri je imela poslovna banka veliko izpostavljenost medbančnega kreditnega trga. Z zelo trdim delom smo uspeli preprečiti, da bi kriza izjemno ostro zarezala v naše življenje. V celoti se vplivom krize ni dalo izogniti. Ni se jim dalo izogniti zato, ker so naročila enostavno na svetovnem trgu upadala, ker je to upadanje ustvarilo nek strah, ki se je razširil tudi med prebivalstvom pri nas, ki ima sicer stabilne vire dohodkov. Temu rečemo avtomatični stabilizatorji in ti niso delovali tako, kot bi pričakovali.

Naj vam še povem, več držav je poskušalo z znižanjem davčnih stopenj pomagati svojemu gospodarstvu, nič se ni poznalo. Znižanje, recimo, stopnje DDV-ja v Veliki Britaniji je bila popolna napaka, ki jo bodo odplačevali še desetletja njihovi naslednji rodovi. V tej krizi to ne pomaga. Če gre za manjše upade, za manjši šok, ki ga doživi celotno gospodarstvo in prebivalstvo, potem tako znižanje pomaga. Tu smo pa v nekem

obdobju, ko znižanje davčnih stopenj ne pomaga, predstavlja samo nesmiselno rušenje stabilnosti javnih financ.

Kar se inflacije tiče, je vendarle treba priznati, da je bila povezana tudi z zelo močno konjunkturo, da ta konjunktura ni bila povezana zgolj z razmerami na svetovnem in evropskem trgu in z liberalizacijskimi tokovi po našem vstopu najprej v EU, potem pa še v območje evra in šengenske meje, ampak tudi z znižanjem davčnih stopenj, ki so povzročile dodatno povpraševanje. To povpraševanje je povzročalo pregrevanje trga. Dodatno je na to vplivala tudi pospešena gradnja avtocest povezan s prometnimi tokovi, tako imenovana grba v našem avtocestnem programu. Konec koncev smo imeli pač to posledico, da so pri nas cene hrane nenormalno rasle glede na cene hrane povsod drugod v razvitem svetu. Jaz sem bil vključen v koncipiranje ukrepov, da smo to rast že v prejšnjem mandatu nekoliko okrepili. Ni šlo pa za avtomatsko prenašanje samo cen, ampak je šlo prenašanje cene v neko konjunktorno pregreto okolje z nadpovprečno močnim učinkom izključno na področju cen hrane. Ni pa to več naš problem, tako da govorimo o zgodovini. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marijan Križman.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala lepa.

Tega zakona ne bom podprl. Pa ne iz kakršnih koli kapric ali razlogov, takih ali drugačnih, ampak čisto preprosto zato, ker je današnja izredna seja, ki je sklicana nekje od devetih do dveh zjutraj, demonstracija do pazljivosti preko televizije, preko sredstev javnega obveščanja in ni iskreno namenjena temu, da bi resnično pomagali aktualni vladi.

Jaz imam malo daljšo razpravo. Želim osvetliti en kup drugih zadev, da bi lahko na koncu povedal zakaj sem zdaj na začetku povedal, da se s tem predlogom ne strinjam in ga tudi ne bom podprl.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Križman, ampak v okviru petih minut.

MARIJAN KRIŽMAN: Prosim?

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: V okviru petih minut.

MARIJAN KRIŽMAN: V okviru petih minut.

Vse, kar se je dogodilo v prejšnjih štirih letih, ni bilo tako slabo, kot bi človek na prvi pogled vzela. Je pa bilo nekaj katastrofalnih napak, ki jih moramo zdaj plačevati in zaradi katerih moramo izvajati vratolomne prevale zato, da bi lahko z denarjem, ki je ostal na razpolago, blažili krizo, sprejemali interventne zakone in seveda vse tisto, kar je potrebno, da bi ohranili delovna mesta, da bi naši državljani

imeli dovolj sredstev za preživetje. En podatek, ki ne moremo mimo njega, ker danes je bilo očitano, mislim da, gospodu Pahorju, nekontrolirano in neizmerno zadolževanje. Ne vem, kako se je lahko ta vlada zadolžila v teh šestih mesecih? Prav gotovo pa se ni toliko, kot se je prejšnja, in sicer. 31. 12. 2004 smo bili zadolženi za 15.343.000 evrov. 31. 8. 2008 pa 40. milijonov. Poglejte kakšna je ta velikanska vsota denarja. Si mislite, s kakšnim tempom je treba pospešiti vse, da se ta manjkajoča sredstva nadomesti? Danes je gospod Vizjak nekaj povedal, kar se mi zdi zelo, ne nič slabega ne bom rekel, ampak povedali ste, da ste nekatere ukrepe podprli, ste za njih glasovali in da boste še marsikateri ukrep te vlade podprli in za njega tudi glasovali. Jaz vam verjamem in verjamem v iskrenost vaše izjave, ker ste tudi edini, ki je tako pametno in dobro izjavo dal: "V naslednjih mesecih in naslednjih letih bomo imeli priložnosti veliko, da bomo skupaj delali." Veseli me ta vaša izjava, saj ste vendarle bil minister za gospodarstvo in bomo seveda vaše znanje z veseljem in s pridom izkoristili in upam, da boste tudi vaše kolege nagovoril k takšni dobronamernosti. S tem in na takšen način sem prepričan, da bomo to državo izvlekli iz krize in da bomo čim prej stopili na pot izobilja in da bo naš trud poplačan.

Tega zakona pa ne bom podprl, kot rečeno, ker ni namenjen temu, da bi se kar koli spremenilo, namenjen je temu, da opozicija danes nastopa in seveda hoče dokazati, da je aktualna vlada nesposobna in da ne sprejema pravočasno zakona. Vi pa ponujate rešitve, v vsakem žepu en zakon in en bežni poznavalec bi mogoče verjel ampak edino kar iskreno, bom rekel, ne vem, lahko rečem, da temu, kar je rekel gospod Vizjak, bom sledil, večkrat ponovil in vas tudi vprašal, ali ste resnično iskreno mislili. Sicer pa je to le manever nemoči in seveda manever za gledalce TV3. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Najprej ugotovitev; mislim, da je današnja razprava pokazala, da je pri tem prišlo do splošne averzije, do splošnega odpora do vseh predlogov Slovenske demokratske stranke. Niti ena točka dnevnega reda danes ni bila obdelana s strani koalicijskih poslancev tako, da bi lahko rekli, to pa je primeren ukrep za reševanje gospodarske krize.

Druga stvar, na katero bi vas rad opozoril, je, da ta zakon nima pomembnih finančnih posledic. To piše v obrazložitvi, to piše v utemeljitvi in tudi Vlada najbrž temu ni oporekala, nima finančnih pomembnih posledic. Skratka, gre samo za odpor, za rezistenco od tega kar smo predlagali.

Tretjič, ker je bistveno v pomembnem delu, ta zakon prinaša tudi administrativne razbremenitve, ker spreminja možnost obračunavanja stroškov in tudi načina obračuna za

pomemben del samostojnih podjetnikov. Skratka, pomeni pomembno administrativno obremenitev.

Četrta. Prinaša dodatne olajšave za vlaganje v investicije, v dejavnosti. Še posebej pomembno za manj razvita področja.

In petič. Vaše razprave pravzaprav kažejo, kakšen je vaš odnos do slovenske obrti. Po vojnem obdobju do danes, po drugi svetovni vojni do danes se ni spremenil niti za milimeter. Ne omogočata jim normalnega razvoja.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Zakon je bil že obravnavan in že enkrat ni dobil podpore tega Državnega zbora. Drži? Mislim, da drži. Torej, vprašanje ali je odločitev, da se še enkrat vloži enako besedilo, posledica pričakovanja, gledam iz vaše strani, da smo morda postali bolj pametni, iz vašega pogleda, da smo postali morda malo manj pametni iz našega pogleda ali da enostavno, glede na zakon o velikih številih se zna zgoditi, da bomo pa kdaj napačno pritisnili na gumb in da bo zgolj iz slučaja zakon sprejet. Drugih razlogov ne vidim. Že na prejšnji obravnavi smo slišali argumente za, ki obstajajo, nismo pa dobili argumentov proti, ki obstajajo. Smo jih postavili, smo jih soočili in na koncu ugotovili, da zakon ni primeren. Meni ni jasno zakaj, kako pričakujete, da bomo tokrat ugotovili drugače. Saj je besedilo isto in argumenti se niso spremenili. Razen, da lahko temu dodamo še ta argument, da zakon ni primeren, ker dejansko obnavlja eno vsebino, ki je že bila v obravnavi in je bila že zavržena. Čemu torej še enkrat isto besedilo?

Jaz verjamem, da verjamete v prijetnost ali pa v prijeten izgled, prijazen izgled tega zakona pred televizijo, v medijih, vendar več kot toliko ne bo prinesel. Sami sodelavci ste povedali, da javnih finančnih učinkov ne bo imel. Torej, če ne bo imel javnofinančnih učinkov pomeni, da tudi nihče ne bo privarčeval ničesar, torej ga ni potrebno sprejeti. Če pa bo nekdo nekaj privarčeval, seveda ga je. Res je tudi, sodelavec Grill, privarčevalo se bo pri administrativnih stroških, to drži, tukaj imate prav. Vendar pa je vprašanje, ali to privarčevanje pri administrativnih stroških upraviči možne siceršnje zlorabe oziroma ne zlorabe, ampak izrabe tega zakona s strani tistih, ki bi sicer morali po ostalih davčnih regulativah plačati toliko kolikor so dejansko dolžni. In zdaj postavljamo to na tehtnico in je seveda legitimna stvar odločitve ali ugotovimo, da je vredno ali ugotovimo, da ni.

Moje mnenje je, da ni in zato ne zamerite, resno, prav z nasmeškom, če bom glasoval proti. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo.

Bom zelo kratek.

Pozorno poslušam razprave. Najprej bom povedal, da ta zakon seveda podpiram tako, kot vse ostale, ki smo jih vložili in predvsem je to pomembno, da so ukrepi vloženi v paketu in mislim, da je o tem pomembno razpravljati. Se pa zavedam, glede na izjave kolegov iz koalicije, ki govorijo o tem, da je potrebo vse naše zakone zamenjati, da tudi pri dobrih predlogih novih zakonov ne bo podpore z njihove strani. Tega se absolutno zavedamo. Vendar bom jaz kolegu povedal, da vztrajnost je dobra lastnost in tudi tega se bo potrebno navaditi. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Likar, niste se prijavil, ko sem prosil za dodatno prijavo. Hvala lepa. Zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v okviru glasovanj pol ure po prekinjeni 6. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajam na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA - PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 26 poslancev zahtevala splošno razpravo. Besedo pa dajem predlagatelju zakona mag. Andreju Vizjaku za dopolnilno obrazložitev. Gospod Vizjak izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi.

Malo glasneje bom govoril, da vas malo zbudim. Se mi zdi, da je pravzaprav vse kaj drugega zdaj predmet diskusije, kot pa tema, zaradi katere smo tu.

Od zadnje vložitve in razprave o podobnem zakonu pa do danes se situacija glede izboljšanja likvidnostne pozicije podjetij oziroma situacija glede razpoložljivosti kreditov za podjetja ni popolnoma nič izboljšala. Nasprotno. Situacija se je poslabšala. Jaz seveda ne pričakujem, da boste verjeli opoziciji. Ne pričakujem, da boste sledili samo našim navedbam. Pričakujem pa, da boste sledili navedbam gospodarstva oziroma gospodarstvenikov in njihovih asociacij. Danes v enem izmed častnikov, tednikov, ki ni naklonjen opoziciji, nikoli bil, je zelo jasno napisano nekaj citatov tudi predsednika Združenja delodajalcev gospoda Meha, ki zelo jasno govori o tem, da pričakuje od Vlade hitre in učinkovite ukrepe za izboljšanje likvidnosti in med njimi našteva tudi hitrejšo vračilo preplačanega DDV-ja. V brošurah in zahtevah

slovenske obrti in ostalih delodajalskih asociacij stojijo te zahteve. To ni neka kaprica opozicije. To je predlog, ki ga podpira in ne samo, da ga podpira, za katerega ocenjujejo tudi ostali strokovnjaki in ekonomisti, da bi prinesel slovenskemu gospodarstvu v časih, ko se nahaja v likvidnostnih problemih, ko ni tudi na voljo običajne kreditne aktivnosti bank, vsaj pod ugodnimi pogoji ne, da bi ta ukrep še kako pozitivno prispeval k izboljšanju pozicije podjetij.

Še več. Pričakovali smo, da je Vlada zavrnila ta ukrep v preteklosti, se pravi, da bi vrnili podjetjem preplačan DDV takoj, zdaj in hitreje, torej v sedmih dneh, da bo seveda postregla z drugimi inštrumenti, ki bodo to isto zagotovili. Če bi Vlada v tem obdobju, odkar ste zadnjega zavrnila, usposobila finančni sistem, sprostila kreditni krč in bi banke servisirale podjetja z vsemi možnimi krediti pod istimi pogoji kot so približno pred enim ali letom in pol, tega predloga ne bi bilo na mizi, ker ne bi bil potreben. Tako pa se bo očitno likvidnostna problematika podjetij preselila v solventnostno problematiko in vemo, kje smo.

Ta ukrep se mi zdi zelo pomemben kamenček v mozaiku reševanja problemov. Vendar ta predlog ni edini v tej noveli zakona. V tej noveli zakona predlagamo tudi, da se drastično dvigne prag, pod katerim lahko podjetja plačujejo DDV po tako imenovani plačani realizaciji. Torej takrat, ko tudi prejmejo plačilo, odvojijo iz tega plačila tudi davek na dodano vrednost. To je zlasti pomemben ukrep za mala in srednje velika podjetja, ki se v teh časih krize soočajo s plačilno nedisciplino vseh tistih, ki so vpeti v njihov poslovni proces, še zlasti njihovi odjemalci produktov in izdelkov. V verigah se zlasti na koncu teh verig znajdejo mala podjetja, ki utrpijo na svojih plečih vso breme plačilne nediscipline in podaljševanja plačilnih rokov tistih, ki so nad njimi. Kljub temu, da so dobro delali, da so imeli delo, da ni nobenih ugovorov zoper njihovo storitev. In zato predlagamo, da tudi te plačajo davek takrat, ko dobijo plačilo in ne takrat, ko izstavijo fakture. To je zelo pomembna razbremenitev segmenta gospodarstva v času krize.

In tretji predlog je, da se uvede nižja stopnja plačevanja davka na dodano vrednost za vsa tista področja, panoge, kjer je to dopuščeno v skladu z ureditvami Evropske unije. S tem bi določene storitve tudi pocenili, ker bi se seveda znižal davek. To bi tudi pomembno vplivalo na življenjski standard ljudi, ki te storitve uporabljajo, ker bi bile cenejše. Nenazadnje bi to tudi pomagalo k nekoliko manjši sivi ekonomiji. Namreč, če je neka storitev, recimo frizerstvo, ceneje, je tudi manj ambicij po tem, da se to počne na črno. Predlogi so v smeri razbremenitev in pomoči gospodarstvu z njihovim lastnim denarjem, ne z davkoplačevalskim denarjem.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja. Besedo ima dr. Franc Križanič, minister za finance. Prosim.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim poslancem Jožetom Tankom je v Državnem zboru predložila Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost s ciljem, da bi se izboljšala likvidnost slovenskega gospodarstva. V ta namen skupina poslank in poslancev predlaga skrajšanje roka za vračilo preplačanega davka za dodano vrednost v primerih, ko davčni zavezanec na podlagi obračuna DDV izkazuje terjatev do države, in sicer iz 60 na 7 dni, in da davčnemu zavezancu, ki presežka DDV ne prejme v predpisanem roku, pripadajo zamudne obresti po obrestni meri določeni z zakonom, ki ureja davčni postopek od prvega dne po poteku 7 dni od predložitve obračuna DDV.

Nadalje, skupina poslank in poslancev predlaga povišanje praga obdavčljivega prometa, do katerega sme davčni zavezanec obračunavati in plačevati DDV po plačani realizaciji iz 208.000 evro na kar 7 milijonov 300.000 evrov.

Kot tretji ukrep pa skupina poslank in poslancev predlaga uvedbo nižje stopnje DDV za manjša popravila koles, čevljev, in usnjenih izdelkov ter oblačil in gospodinjskega perila za storitve domačega varstva in za frizerstvo.

Vlada je predlagane rešitve proučila, vendar predlaganih rešitev ne podpira iz naslednjih razlogov. Vlada meni, da predlog za skrajšanje roka na 7 dni ni sprejemljiv, saj bi se bistveno skrajšal čas namenjen nadzoru obračunov davka na dodano vrednost, predvsem nadzoru najbolj tveganih davčnih zavezancev, ki sodelujejo v goljufijah davčnega vrtiljaka in čas za dejansko izvedbo plačila DDV. Skrajšanje roka za vračilo DDV pa bi posledično vplivalo tudi na likvidnosti izpad javnofinančnih prihodkov med letom in povečanje proračunskega primanjkljaja za leto v višini dvomesečnega vračila DDV, kar glede na povprečni mesečni znesek vračil v letu 2008 predstavlja okoli 300 milijonov evrov. Vlada je z vidika tveganja pri nadzoru in z vidika vpliva na likvidnost proračuna in enotni zakladniški račun ugotovila, da je najkrajši možni rok za vračilo 21 dni. Državni zbor je na seji 21. aprila 2009 na predlog Vlade sprejel skrajšanje roka za vračilo DDV, in sicer iz 60 oziroma 30 dni, to je za izvoznike krajši, na 21 dni. Že v veljavnem zakonu pa je tudi določeno, da davčnemu zavezancu, ki presežka ne prejmejo v predpisanem roku pripadajo zamudne obresti po obrestni meri določeni z zakonom, ki ureja davčni postopek od prvega dne po preteku 21 dni oziroma predložitve obračuna DDV. Ukrep se bo uporabljal za obračune davka na dodano vrednost, ki se nanašajo na davčna obdobja po 31. decembru 2009. Tako bo ob uvedbi ukrepa zaradi hitrejšega vračila DDV za tekoče zagotavljanje likvidnosti

treba zagotoviti približno 150 milijonov evrov dodatnih sredstev zadolževanja.

Nadalje Vlada meni, da predlog za povišanje praga za uporabo sistema obračunavanja DDV po plačani realizaciji iz 208.000 evrov na 7 milijonov 300.000 evrov ni sprejemljiv. Posebna ureditev po plačani realizaciji namreč temelji na možnostih, ki jo državam članicam daje direktiva o DDV, ki dopušča državam članicam, da za določene transakcije za določene davčne zavezance določijo, da davčna obveznost za obračun DDV nastane ne pozneje kot v trenutku plačila. Slovenija se je odločila, da to ureditev uvede za davčne zavezance, katerih letni promet ne presega 208.000 evrov. Pri obračunu davka na dodano vrednost poplačani realizaciji gre za poseben ukrep, ki odstopa od splošnih določb direktive o davku na dodano vrednost, zato morajo države članice, ki ga želijo uporabiti pridobiti soglasje drugih držav članic. Slovenija je to soglasje pridobila z odločbo sveta, in sicer je Sloveniji odstopanje dovoljeno do 31. decembra 2009. Slovenija je pristojne organe Evropske komisije že zaprosila za podaljšanje dovoljenja oziroma uporabe posebne ureditve obračuna DDV po plačani realizaciji. Ob trenutnem pragu 208 tisoč evrov bi po podatkih za leto 2008 teoretično lahko posebno ureditev po plačani realizaciji uporabljalo skoraj 74% vseh zavezancev registriranih za DDV. Ob povišanju praga na 7 milijonov 300 evrov pa bi posebno ureditev po plačani realizaciji lahko uporabljalo 97% vseh zavezancev.

Ker mora biti ukrep usmerjen le na določene transakcije oziroma na določene davčne zavezance, Vlada meni, da predlog za povišanje praga na 7 milijonov 300 tisoč evrov ni sprejemljiv. Vlada nadalje tudi ne podpira predlagane širitve obsega blaga in storitev, obdavčenih z najnižjo stopnjo 8,5 DDV, ker meni, da uporaba nižje stopnje tudi za storitve manjših popravil koles, čevljev, usnjenih izdelkov, oblačil in gospodinjska opravila, storitev domačega varstva in friziranja ne bi bistveno vplivala na izboljšanje ekonomske učinkovitosti, niti na cene, poslabšala pa bi javnofinančne rezultate. Vsekakor pa bi bilo treba oceniti, kje dobiti nadomestne vire.

Spoštovani! Upošteva je navedena izhodišča, Vlada predlaganih rešitev skupine poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom .../Opozorilni znak za konec razprave/... Jožetom Tankom, ne podpira in meni, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Hvala lepa.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališče poslanskih skupin.

Besedo ima Lojze Posedel v imenu Poslanske skupine Zares.

Prosim.

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa, gospod predsednik. Predstavniki Vlade, kolegice in kolegi.

V Poslanski skupini Zares ne bomo podprli tega predloga spremembe zakona o davku na dodano vrednost, ker gre zopet za všečen predlog Slovenske demokratske stranke, ki s temi predlogi želi všečno nastopati pri tistih, ki imajo že dovolj svojih problemov ob rednem poslovanju, še toliko več pa v teh časih krize. Vsakdo bi si želel, da se skrajša čas, in to je Vlada tudi že storila s sprejemom spremembe zakona, da se skrajša čas za vračilo preveč preplačanega davka v razumnih mejah. Verjetno skrajšanje od 60 na 7 dni ni izvedljivo, argumenti so bili zelo jasno večkrat podani, pa jih očitno predlagatelj ne želi ali noče slišati. Enako bi si vsi želeli, da bi se prag dvignil za obdavčljivi promet tako, da bi praktično vsi lahko delali na način, ki bi si ga želeli, pa vendar je argumentov veliko. Minister je sam povedal, upoštevane tudi evropske direktive in ureditve na tem področju preprečujejo tako drastično povečanje od 208 tisoč evrov na kar 7 milijonov 300 tisoč evrov. In nenazadnje na tistih majhnih popravilih, na majhnih dejavnostih - kdo si ne bi želel, da bi te storitve bile nižje tudi zaradi znižanja stopnje davka. In vseh teh argumentov, ki jih finančni minister tudi danes ponavlja že cel dan, predlagatelji ne želijo slišati. Ne želijo jih slišati iz preprostega razloga, ker s ponavljanjem, kako želijo s temi ukrepi olajšati položaj posameznikov v tej državi, želijo pokazati, kot da Vlada, ki je trenutno na oblasti, ne želi prisluhniti glasu gospodarstva, glasu podjetnikov. V Poslanski skupini Zares nas čudi, da se je ta glas zaslišal v Slovenski demokratski stranki ravno po izgubi volitev. V Poslanski skupini Zares smo presenečeni, da ti predlogi niso prišli bistveno prej, kot sedaj v tem mandatu. Ko je moj predhodnik pri obrazložitvi kot predlagatelj, gospod Vizjak, bil gospodarski minister, če bi takrat, ko je imel večino v Državnem zboru, sem prepričan, da bi enostavno sprejel tak zakon in bi že takrat lahko znižali iz 60 na 7 dni rok za vračilo preplačanega DDV, že takrat bi lahko znižali davčno stopnjo za manjše storitve in že takrat bi lahko zvišali prag obdavčljivega prometa. Zato smo prepričani, da gre pri takšnem vlaganju samo za všečno populistično delovanje, ne pa za resnično željo po pomoči. Tudi ne samo današnji dan, ki bo cel dan zadrževal tu tako ministra in predstavnike Vlade, k temu je treba prišteti še ves čas, ki je porabljen na vseh sejah matičnih odborov, kjer namesto da bi ministri in sodelavci delali na terenu ali v kabinetih, preživijo ob poslušanju dobrih koristnih predlogov, ki so vse kaj drugega kot dobri in koristni. Zato ob upoštevanju vseh okoliščin, ki jih je predstavil spoštovani gospod minister, v Poslanski skupini Zares ne moremo podpreti spremembe zakona o davku na dodano vrednost.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Vili Rezman v imenu Poslanske skupine DeSUS. Prosim.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik.

Predlogi tega zakona se vračajo v valovih. Res je, da se v valovih tudi zavračajo, vendar je nekaj razlik več v razmišljanju pri tem predlogu zakona kot pa pri nekaterih drugih, ki so bili prej v obravnavi. Uvod v ta predlog je enak kot pri ostalih, pa vendar, ta nudi sedaj več pobud kot pa v preteklosti.

DeSUS je doslej večinsko podpiral predlog mnenja Vlade, tako bo tudi to pot, ni pa podpora temu predlogu mnenja Vlade čisto stoodstotna. Jaz bi rad opozoril na to, da gre vendarle pri tem zakonu za drugačno filozofijo kot pa pri tistih zakonih, ki so terjali zniževanje davčnih obremenitev, ker gre tukaj pravzaprav za vprašanje, kdo bo lažje prenesel breme likvidnosti: ali gospodarstvo ali država. Jaz sam osebno mislim, da bi to breme moralo biti drugače prerazporejeno, kot pa je odločeno z zakonom, ki je sedaj veljavni.

Zgodovina zavračanja tega predloga zakona je šla tako, da je bil najprej zavržen zaradi tistega zelo kratkega sedemdnevnega roka. Pa vendar se spomnimo, kasneje je bil za pretežni del odbora, ki je bil matično delovno telo, sprejemljiv amandma o 30-dnevnem roku, kasneje pa je bil za Vlado sprejemljiv 21-dnevni rok. Prepričan sem, da bi sedanji predlagatelji na ta 21-dnevni rok z lahkoto pristali, če bi se seveda to implementiralo takoj po sprejemu tega zakona. Če torej ne bi bilo odmaknjeno. Tako kot je recimo odmaknjen enkratni pokojninski dodatek na naslednje leto. Ne vem, kako bo, ko bomo štartali v januarju v naslednjem letu, ker danes prelagamo ali pa vsaj obljubljam te bonitete za januar leta 2010.

Potem je bila zavrnitev titulirana kot zavrnitev zaradi prevelikega primanjkljaja. Takrat smo se še sklicevali na 3%, ki jih terja Maastricht. Zdaj od tega razen meglic ni več ničesar in torej tudi to ni več ustrezen argument. Argument ostaja torej še ta problem likvidnosti, ki se ga zavedamo, vendar imamo pač različne ocene tukaj o tem, kdo to breme likvidnosti lažje ali pa nelikvidnosti, prenese. Nekateri menimo, da bi to breme morala na svoja pleča ali pa bi lahko na svoja pleča prevzela država.

Če bi takrat, ko je bilo to predlagano, vendarle uspeli s tem predlogom, bi danes že povsem normalno dihali. Nobenega problema več ne bi bilo. To bi že nekaj mesecev funkcioniralo. Problemi, ki bi se pojavili, bi bili absolvirani in jaz sem prepričan, da ne bi bilo nobene tragedije, da bi država vzdržala, proračun tudi, gospodarstvo bi pa zadihalo nekoliko lažje. Lahko je seveda tudi računati na to, da bi se ta ukrep substituiral s kakšnimi drugimi, ki bi tudi še bili sprejemljivi, čeprav niso čisto adekvatni. Bili bi, za nekatere tudi v ministrskem zboru sprejemljivi ukrepi, ki se

tudi predlagajo. Namreč to načelo plačane realizacije in zvišan znesek ter skrajšanje plačilnih rokov. Vsi ti ukrepi se bodo po moji sodbi vračali v naše razprave in prepričan sem, da bodo nekoč tudi dobili dovolj podpore, da bodo izglasovani. Potrebni so, sedaj se razlikujemo v oceni, ali situacija, v kateri smo, to dopušča ali ne.

Večinska podpora vladnemu stališču, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, v Poslanski skupini DeSUS bo, stoprocentna pa ni.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost bom spet skušal biti zelo konkreten. Imamo vsebino zakona, ki je pomembna. Že spet opozarjam, da ne politika, vsebina! Skrajšamo čas vrnitve preplačanega DDV-ja, veljavnost s predlogom zakona uveljavljamo takoj in tretji poudarek, ki ga je treba reči, ki ga je res treba reči, je, da to ni državni denar, ampak je to denar ljudi, ki jim pripada. In to moramo razumeti, bodimo pošteni in eni in drugi.

Kar pa me v tej vsebini moti, ki sem jo nazadnje prebral, s strani Vlade. Ne mi zameriti, jaz pač razmišljam ljudsko. Prav ima Vlada po eni strani, ki pravi, da predlog ni sprejemljiv, saj se bistveno skrajša čas, namenjen nadzoru obračunov DDV, predvsem pa nadzoru najbolj tveganih, opozarjam, najbolj tveganih davčnih zavezancev, ki sodelujejo v goljufigah davčnega vrtiljaka. To je zapisala Vlada. Se strinjam. Ampak, po drugi strani pa, da bo, rekel bom na pamet številko, ne mi zameriti, ker jih ne poznam, ker nisem strokovnjak, 60%, 70% poštenih podjetnikov, ki želijo čim prej povračilo preplačanega DDV-ja, je čakalo šestdeset dni samo zato, ker mi, ker ta vlada, ker ta država, prejšnja, zdajšnja vseeno, ni sposobna nadzirati goljufov. Vemo, da so goljufi in imamo tudi inštitucije, za to ni Vlada kriva, da bo jasno, imamo druge inštitucije, ki jih morajo spremljati, od Ministrstva za notranje zadeve naprej, imamo revizije. Tukaj Vlada nima nobene krivde, ampak da bomo zaradi predvidenih goljufov rekli, da ne moremo v sedmih dneh vrniti preplačanega DDV-ja tistim, ki pa so pošteni, potem tudi mi nismo pošteni. Zmagali so goljufi, zaradi goljufov imamo nadzor, ta nadzor onemogoča hitrejšo povrnitev preplačila DDV-ja. To je pa malo smešno. Da zdaj, ne vem, 5%, 10% lumpov, po zasavsko povedano, premaga 70% ali pa 60% poštenih ljudi. To pa tudi ni v redu. V Slovenski nacionalni stranki pravimo, da bi bilo v tem stanju dobro in pravilno ljudem povrniti preplačan DDV čim prej, če bi se o tem uskladili bi moral zakon veljati takoj, ne pa šele 1.1.2010, in da si enkrat priznamo, da je to denar ljudi, ki

so ga vplačali in ga dobijo vrnjenega nazaj. Upam, da imamo vsi enotni cilj: da tem ljudem pomagamo. Da bomo pa zdaj prebrali, mogoče je to ponesrečena dikcija, še enkrat poudarjam zanalašč, da zaradi goljufov ni sprejemljiv ta rok, potem smo popustili goljufov, lumpom, barabam, kradljivcem, kakorkoli hočete. Namesto da bi se z njimi ukvarjalo Ministrstvo za notranje zadeve, revizijske službe, ne vem kdo še vse to lahko nadzira, v samem zakonu rečemo: "O.K. boljše, da tisti, ki je pošten, ki pošteno dela, ki hoče svoj denar nazaj čim prej, da ga lahko obrne, čaka samo zato, da bomo mi nadzirali lumpe." To pa ne gre. Mogoče se je zareklo Vladi v tem dopisu, ampak tega ne moremo sprejeti. Ob vsem spoštovanju, še enkrat pravim, da vsi hočemo dobro Slovenkam in Slovencem. Jaz bi sprejel to dikcijo 21 dni, ne 7, tudi 21, ker smo se že "dilali" kot na trgu v Afriki, še enkrat bom povedal, sprejem 21 dni, je izvedljivo, ampak ne na račun goljufov ali pa izrazja, da smo informacijsko nesposobni. Slovenija je zame največja in najlepša dežela in tudi za moje kolege v Slovenski nacionalni stranki, mi smo sposobni narediti vse, kar hočemo. Ampak hoteti moramo, ne se prepirati, naredimo red. V Slovenski nacionalni stranki bomo namero zakona, ampak govorim zgolj namero, apolitično, podprli, ker hoče dobro tistim, ki pošteno delajo in hočejo čim prej svoj denar nazaj zato, da bodo lahko ta denar obračali. Razumem državo, da ga ne more kar tako vzeti. In razumem pa tudi ljudi, ki pravijo: "Saj država, to ni vaš denar, to je naš denar." In tukaj moramo najti en kompromis, kolegice in kolegi. Ne prepri, ampak kompromis. Goljufe je pa treba takoj zapreti in jih izbrisati iz vseh členov in obrazložitev tega zakona. Zapreti in nikoli več jih ne sme biti.

Mi bomo predlog podprli v dobri nameri.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Janez Ribič v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo. Spoštovani! Vztrajnost je lepa čednost. Tokrat se že četrtič srečujemo z enakim ali vsaj podobnim predlogom sprememb zakona in lahko že počasi podvomim v ta zgornji rek. Vendar kakorkoli že, če se posvetimo vsebini predlagane rešitve so pomembne in potrebne. Skrajšanje roka za vračilo preplačila davka na dodano vrednost smo že trikrat podprli, ravno tolikokrat ste ga, spoštovani koalicijski poslanci, zavrnilo oziroma razvrednotili. To rešitev podpiramo še naprej in ne razumemo Vlade, da zavlačuje vračilo denarja zavezancev, ki je pravzaprav njihov.

Tudi preostale rešitve tega predloga zakona bomo tako kot zakon sam v celoti podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Renata Brunskole v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

RENATA BRUNSKOLE: Lepo pozdravljeni. Skrajšanje plačilnih rokov je smiselno, vendar ne na račun zmanjšanja davčnega nadzora, ker bi to povzročilo manjše odkrivanje goljufij davčnega vrtiljaka. V primeru skrajšanja roka za vračilo iz 60 oziroma 30 dni na 7 dni, bi se zahtevki praktično potrjevali brez kontrole, saj se s tako radikalnim skrajšanjem roka za vračilo bistveno skrajša čas, namenjen nadzoru obračunov DDV-ja. Glede na dosedanje izkušnje davčne uprave v največ šestih delovnih dneh ni mogoče izvesti nadzora vseh obračunov, ki jih programska podpora izloči oziroma označi za pogojno nepravilne. Zaradi predlaganega ukrepa bi se tudi povzročil velik izpad sredstev za državni proračun, kar pomeni, da bi Vladi zmanjkalo sredstev za zagotavljanje nekaterih pomembnih ukrepov za zmanjšanje učinkov finančne krize. Zaradi tega se strinjamo s tem, da se predlagani zakon zavrne Vlada pa naj prouči skrajšanje plačilnih rokov na način, ki ne bo povzročil zmanjšanja davčnega nadzora in ne bo povzročil večjega izpada sredstev za državni proračun. Skrajšanje roka za vračilo iz 60 oziroma iz 30 na sedem dni bi pomenilo tudi precejšnji likvidnostni izpad javnofinančnih prihodkov v letu 2009. Zlasti v mesecu, ko bi prišlo do spremembe, bi bilo treba zagotoviti sredstva za vračilo DDV mesec prej. Zaradi predlaganih sprememb bi se na podlagi podatkov iz leta 2008 zmanjšali prihodki v proračunu iz naslova DDV za okoli 338 milijonov evrov oziroma 0,8% bruto družbenega proizvoda. To pomeni, da bi zaradi predlaganega ukrepa nekje morali rezati sredstva. Je morebiti predlagatelj razmišljal o tem, kje bi sredstva odvzeli? Verjetno ne, ker bi predlagano znižanje rokov na sedem dni zmanjšalo prihodke iz naslova DDV-ja.

Naj pri tem spomnimo, da je Vlada že s spremembami zakona o davčnem postopku zagotovila tekoče zmanjševanje obremenitve pravnih oseb s tem, da se bo pri določitvi višine akontacije davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2009 lahko upoštevala stopnja davka, ki bo veljala v letu 2009 in ne stopnja davka iz preteklega leta, kakršna je veljavna ureditev. Na ta način se bo višina plačanih akontacij davka bolj približala višini davka, ki ga bo treba plačati v letu 2010 na podlagi obračunov davka. Predlagani ukrep bo likvidnostno razbremenil gospodarstvo, na podlagi obračunov davkov od dohodkov pravnih oseb se bo gospodarstvo likvidnostno razbremenilo za približno 50 milijonov evrov letno.

Ker je treba racionalno uporabiti denar in sredstva ciljno usmeriti v ukrepe za blaženje posledic finančne krize in zaradi tega, ker bi zakon poslabšal nadzor nad davčnimi zavezanci, bo Poslanska skupina Socialnih demokratov podprla sklep, da spremembe zakona o davku na dodano vrednost niso primerne za nadaljnjo obravnavo. V zakonu je tudi predlagana

rešitev zvišanja praga obdavčljivega prometa, do katerega sme davčni zavezanec obračunavati in plačevati DDV po plačani realizaciji z 208 tisoč evrov na 7 milijonov 300 tisoč evrov. V letu 2008 bi lahko plačano realizacijo uporabljalo 72.215 zavezancev za DDV, ureditev pa je uporabljalo le 1071 zavezancev, kar predstavlja 1,48% od teoretično upravičenih. Znesek odloženega vstopnega DDV je pri zavezancih, ki uporabljajo posebno ureditev, po plačani realizaciji ob koncu leta 2007 znašal 140.985 evrov, ob koncu leta 2008 pa 135.738 evrov. Glede zvišanja praga za plačano realizacijo DDV naj omenim, da je v predlogu komisije, ki se nanaša na spremembo direktive o DDV v zvezi s pravili za fakturiranje, predvideno odstopanje od splošnih pravil v zvezi z nastankom pravice do odbitka DDV pri uporabi posebne ureditve po plačani realizaciji za vse države članice. Ureditev mora biti na voljo vsem mikro podjetjem, katerih letni promet ne preseže dveh milijonov evrov, kakor je opredeljeno v priporočilu komisije o opredelitvi mikro podjetij, malih in srednje velikih podjetij. Razprava o tem predlogu se je na svetu že pričela. V zvezi s predlaganim pragom 2 milijonov evrov so preliminarne stališča držav članic, da je prag previsok. Po podatkih za leto 2008 lahko ob določenem pragu obdavčljivega prometa v višini 208 tisoč evrov posebno ureditev obračunavanja DDV po plačani realizaciji uporablja približno 73,9 odstotkov vseh zavezancev, registriranih za DDV, ob povišanju praga na 2 milijona evrov pa 93,6 odstotkov zavezancev in ob povišanju praga na 7 milijonov 300 tisoč evrov 96,5 odstotkov vseh zavezancev, kar bi pomenilo znatno odstopanje od splošnega sistema DDV, po katerem se DDV obračunava po fakturirani realizaciji. Zato poslanska skupina Socialnih demokratov tega predloga ne podpira. Glede nižjih stopenj DDV naj omenim, da je prejšnja vlada morebiti zamudila priložnost, da zaprosi za uporabo nižje stopnje DDV, kamor se uvrščajo tudi storitve, v zvezi s katerimi so predlagala nižja stopnja DDV, zato je bi bilo treba o tem obvestiti komisijo do 31. marca 2006. Slovenija je na podlagi sklepa Vlade z dne 30. 3. 2006 dejansko zahtevala le znižanje DDV v zvezi z uporabo nižje stopnje DDV od storitev obnove in popravil zasebnih stanovanj.

Glede na pretečen rok držav članic za odločitev uporabe nižje stopnje DDV, predlog v tem delu torej ni utemeljen. Poleg tega pa so bile na nivoju EU v zvezi z uporabo nižjih stopenj DDV potrjene nekatere spremembe DDV direktive, vključno s črtanjem navedenega 106. člena, na katerega se sklicuje SDS. Poleg tega Poslanska skupina Socialnih demokratov meni, da s predlagano širitvijo obsega nižje stopnje DDV za navedene kategorije ni mogoče doseči večje ekonomske učinkovitosti oziroma namene, ki se jih s predlagano rešitvijo želi doseči in jih predlagatelj zatrjuje v obrazložitvi svojega predloga. Znižanje stopnje DDV namreč ne pomeni tudi nujno znižanja cen blaga oziroma storitev. Glede na to, da je ekonomski učinek uporabe nižje stopnje DDV

odvisen od značilnosti posameznega sektorja, bi moralo odločitev o uporabi nižje stopnje DDV spremljati predhodna analiza ekonomskega učinka. Ob tem je tudi treba upoštevati, da zmanjševanje finančnih prihodkov iz naslova DDV vpliva na ne oziroma uravnoteženost posameznih dajatev oziroma na potrebo po povečanju drugih virov prihodkov, namenjenih zagotavljanju potreb proračunskih porabnikov. Prav tako je izkušnja Velike Britanije pri znižanju DDV pokazala, da je predlagani ukrep neučinkovit za doseganje spodbujanja zasebne potrošnje.

Zaradi vsega navedenega predlagani zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Poslanska skupina Socialnih demokratov bo v skladu s tem tudi glasovala. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Rado Likar v imenu Slovenske demokratske stranke. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala še enkrat za besedo. Pozdrav vsem prisotnim!

Slovenska demokratska stranka bo predlog novele zakona podprla. Zakaj? Zato, ker prinaša rešitve v dani situaciji, ko podjetja krvavo potrebujejo denar, ko se soočajo z nelikvidnostjo. Zaradi tega, ker v Slovenski demokratski stranki želimo iskati pozitivne rešitve in pozitivne predloge, ki bodo imeli v ospredju reševanje tistega, kar rešitev najbolj potrebuje, to je likvidnost slovenskega gospodarstva, še posebej izvoznikov oziroma tistih, ki investirajo, in te najbolj zadeva ta novela zakona o davku na dodano vrednost. S tega vidika v Slovenski demokratski stranki predlagamo in podpiramo, da se skrajša rok vračila DDV na 7 dni. Tako v svetu kot tudi pri nas se zaradi krize ustvarja veliko nezaupanje med finančnimi inštitucijami, medbančno kreditiranje, od katerega so odvisne tudi slovenske banke, se je praktično zaustavilo.

Kreditiranje gospodarstva se je zelo zmanjšalo, pa še to poteka pod bistveno ostrejšimi in slabšimi pogoji. Zaradi zmanjšane pritoka likvidnih sredstev v gospodarstvu so podjetja prisiljena podaljševati plačilne roke ali pa sploh niso več plačilno sposobna in svojih obveznosti niso več sposobna poravnati. Vse to vodi v začaran krog nelikvidnosti.

Primeren in dobrodošel je tudi predlog za zvišanje praga obdavčljivega prometa, do katere sme davčni zavezanec obračunati in plačevati DDV po plačani realizaciji z do sedaj veljavnih 208 tisoč evrov na 7 milijonov 300 tisoč. To bi ugodno vplivalo na majhna podjetja, ki so v teh razmerah najbolj ogrožena. Zaradi svoje majhnosti so v svojih pogajalskih izhodiščih o rokih plačil svojih storitev velikokrat v podrejenem položaju.

Novelo zakona v celoti podpiramo tudi zato, ker za reševanje krize gospodarstvo potrebuje denar. In če v tem primeru dobi vrnjeno samo tisto, kar je bilo državi preveč plačano, potem je do tega še toliko bolj upravičen. Ta ukrep,

s katerim bi podjetja dobila svoj denar prej na transakcijski račun, je za gospodarske subjekte ugodnejši, kot pa je najem kratkoročnih likvidnih sredstev pri banki, ki ga je vrh vsega še težko dobiti, saj bodo dobili vrnjen svoj denar, ki ga za njih vrtil nekaj časa država. Smo tudi za to, da začne novela zakona veljati takoj, in ne šele 1. 1. 2010, kajti s tem bi občutno ublažili posledice krize, gospodarstvo bi ohranili v boljši kondiciji, ohranili naložbeno aktivnost in zmanjšali upad industrijske proizvodnje. Mislim, da ni nikogar med nami, ki bi se s tem ne strinjal. Nekateri boste imeli pomisleke zgolj z javnofinančnega vidika. Po našem mnenju je treba pretehtati med likvidnim denarjem v gospodarstvu in med likvidnim denarjem v proračunu. Enkrat ste se že odločili za to, da se rešuje proračun na račun gospodarstva, in to na račun tistih sredstev, ki niso od države, ampak jih je treba samo hitreje vrniti tistemu, ki jih je preveč plačal. To je gospodarstvu. Ta ukrep pozdravljajo vsi, ki se s tem ukvarjajo. Ta ukrep je tudi v skladu s priporočili davčne stroke, kajti če je država pobrala preveč davka, ga mora tudi čim prej vrniti, in ne onemogočiti tistega, ki pravzaprav zagotavlja sredstva za javne finance, to je gospodarstvo.

Za konec. Predlog novele zakona o DDV-ju smo v SDS pripravili predvsem iz skrbi za situacijo, v kateri se je slovenski finančni sistem znašel. In če bomo ta zakon z večino podprli, bo to jasen signal državljanom in državljanom, da jim je država pripravljena prisluhniti in jim tudi pri tem pomagati.

V Slovenski demokratični stranki bomo, kot rečeno, novelo zakona podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima Vili Rezman. (Se odpoveduje.) Besedo ima Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Izboljšanje likvidnosti gospodarstva, ki se zaradi svetovne finančne krize poslabšuje, mora biti prioriteta Vlade in cilj zakona. Skrajšanje roka vračila preplačanega davka na dodano vrednost je le eden od segmentov pomoči gospodarstvu, da dobijo svoj denar prej nazaj, da ga lahko vložijo v prepotrebne investicije, tudi plače, saj v večini primerov, kot povedo gospodarstveniki, jim čakanja na daljši rok načanja likvidnost firm. Nekorektno je, da država gleda samo na sebe, istočasno pa pozablja, da je le državna blagajna odvisna od firm, ki to blagajno polnijo in dajejo kruh številnim državljanom Slovenije. Zaradi slabih pogojev kreditiranja gospodarstva, predvsem malih in srednjih podjetij, se položaj še poslabšuje. Nujno je treba popraviti roke plačil in plačilno disciplino urediti tako, da ne bo obremenjevala funkcioniranja podjetij. Podjetja, tako kot tudi država, so

odvisna od finančnih prilivov na kratek rok, saj se le s takšnim ravnanjem povečuje konkurenčnost in stabilno zaposlovanje. Verjamem, da državi ni v interesu odpuščanje delavcev iz realnega sektorja, zato računam, da bo prisluhnila gospodarstvu v izboljšanju pogojev za normalno poslovanje.

Srečujemo se tudi s problemom v gospodarstvu, ko nekdo, ki je v likvidnostnih težavah, zaprosi za povračilo plačanega DDV-ja. Seveda ne prosi brez razloga, dobi pa takoj finančno inšpekcijo v podjetje. Kot veste, inšpektorjev si nihče ne želi, zato so takšna dejanja slej ko prej kot korektna in spodbudna za mala in srednja podjetja.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Anton Anderlič. Prosim.

ANTON ANDERLIČ: To je eden od zakonov, ki je v tej parlamentarni proceduri, če se ne motim, tretjič. In dejansko gre za to, da je pri tem zakonu prišlo do tega, da je pobuda opozicije naletela na plodna tla, da se je Vlada in vsi tisti, ki pri tej zadevi sodelujemo, koalicija, zavedala, da gre za resne probleme, da gre za težave, da gre mogoče za stvari, ki bi prispevale k nekaterim izboljšavam likvidnostnega stanja in sicer poslovanja podjetij. Pa vendarle je sistem, danes dopoldan je tudi minister Gaspari o tem govoril, za sistem, ki je pravzaprav narejen tako, da ga s hitrimi posegi, z radikalnimi posegi pravzaprav lahko naredimo invalidnega in lahko naredimo neučinkovitega in tudi ima to lahko zelo hude posledice za državo. Sam nisem pristaš tega, da je država absolutni egoist in da birokracija, kamor konec koncev sodimo tudi mi, dirigira neko lagodno politiko s strani države delodajalcem in tistim, ki proizvajajo, ki plačujejo ta DDV, seveda če ustvarijo ustrezen prihodek in če to možnost sploh imajo. Situacija, v kateri smo sedaj, lahko iz tistega, kar je mogoče prebrati v stališčih Vlade, narekuje, da se nekatere izjeme in nekatere stvari delajo, pa vendarle to ne zahteva, da bi šli v radikalno spremembo zakona v temu trenutku. Verjamem, da ne boste ponovno tega zakona vložili jutri, pojutrišnjem, če danes ne bo dobil podpore, ampak bomo poskušali v tega pol leta, ko naj bi poravnali tudi odhodkovno stran in vse tiste stvari prilagodili, ki jih je treba prilagoditi tudi glede nadzora, glede kontrole in celotnega procesa, da se bo to v roku pol leta uredilo in da bomo s 1. 1. v prihodnjem letu prišli na tisto predlagano rešitev, ki smo jo sprejeli pred mesecem, dvema.

Tukaj gre za zaupanje, gre za to, da vendarle je potrebno verjeti, da Vlada ima stvari pod nadzorom, da ve, kako javne finance dela vzdržne, kako jih dela na način, da bo tako na prihodkovni strani ne preveč obremenila tiste, ki plačujemo v to blagajno, in na drugi strani, da bo ta tok tekel normalno. Tudi je mogoče nekatere izjeme narediti in jaz verjamem, da se jih firme tudi poslužujejo, ko gre za drugačen način, ne samo

po fakturirani realizaciji. Zato sam moram reči to, da sem podprl takrat zakon in tudi prepričeval kolege, da vendarle pojdimo v smeri, kot je predlagala opozicija. Bil sem razočaran s tistim prehodnim rokom, magnetogrami obstajajo, ker sem na drugi strani tudi verjel, da tisti argumenti, ki jih je Vlada dala, so sprejemljivi in jih je potrebno upoštevati, če nočemo narediti iz ene težave še drugo in neobvladljivo situacijo v celoti.

Zato upam, da ne bo ponovno, kot rečeno, če zakon danes ne bo podprt, prišel jutri, pojutrišnjem ponovno v proceduro. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vizjak kot predlagatelj. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Jaz sem razumel takrat, ko je koalicija delno povzela predlog in tudi kasneje izglasovala predlog opozicije oziroma SDS, da bi se skrajšali roki vračila preplačanega DDV-ja, kot pravzaprav delen ukrep, ki bo samo del reševanja te zgodbe, zgodbe nelikvidnosti slovenskega gospodarstva. Slovensko gospodarstvo je bilo intenzivno v preteklem obdobju v investicijski in gospodarski aktivnosti, kreditov je najelo veliko. Prvič zaradi tega, ker so bili poceni, drugič zaradi tega, ker je bila visoka gospodarska rast. Ta gospodarska aktivnost je bila izredno visoka. In v hipu se je zgodil kreditni krč, novih posojil ni na voljo. In zato smo iskali rešitve, kako zagotoviti podjetjem likvidna sredstva. In eden izmed ukrepov je tudi to, da bi dobili preplačan davek prej nazaj. To je ukrep za krizne razmere. To je lahko ukrep, ki lahko traja tudi potem, ampak v času krize se mi zdi zelo prav uvesti, zelo smiselno uvesti, ker rešuje del problema. Ko smo doživeli delno izpolnitev našega predloga, smo pričakovali, da bo temu predlogu pridodan še kakšen predlog, ki bi izboljšal likvidnost. Na primer sprostitev kreditnega krča. Minister za finance, tukaj prisoten, je pred dvema mesecema že govoril, da kreditni krč popušča.

Gospodarstveniki ocenjujejo, da se kreditni krč še zaostruje. Gospodarstveniki, ne opozicija. Mi ne najemamo gospodarskih kreditov, ker sedimo tukaj v tem zboru in se ne smemo ukvarjati zaradi nezdržljivosti z nobeno gospodarsko aktivnostjo in poslušamo ljudi, ki delajo v realnem sektorju, ki delajo v gospodarstvu. In ti nam govorijo drugače, kot tukaj slišimo argumente. Na primer gospod Meh, ki je predsednik Združenja delodajalcev Slovenije, pravi, dobesedno, citiram: "Vladi smo večkrat predlagali, naj sprejme tudi ukrepe, ki bodo hitro in učinkovito izboljšali likvidnost. Gre za podaljšanje roka za plačilo prispevkov in davkov do 30 dni, za hitrejšo vračilo preplačanega DDV-ja" in tako naprej.

Tudi stališča drugih zbornic so podobna. Jaz vam lahko citiram tudi zahteve slovenske obrti in tako naprej. Vendar,

za božjo voljo, ne misliti, da je to neka kaprica opozicije, ki pravite, da je padla na plodna, tla. Morebiti so ta tla plodna vendar so zamrznjena. Nič ne gre skozi. Trda, zamrznjena tla. In še enkrat, to ni neka naša želja, ki mislimo, da bi jo bilo dobro upoštevati, ponavljamo jo zaradi tega, ker se nič korenitega ali pa nič bistvenega tukaj ne zgodi, kar bi pomagalo gospodarstvu. Ti citati, ki sem jih bral, niso iz februarja letos, ti citati so iz današnjega časopisja, danes je izšel.

Želim torej poudariti, da je ta ukrep, čeprav je že trikrat ponovljen, še kako aktualen tudi danes in tudi sedaj. Temu ukrepu smo pridodali tudi druge. Zelo pomemben je dvig tega praga za obravnavo, to se pravi za plačilo DDV-ja po tako imenovani plačani realizaciji, da tisti podjetnik plača davek šele takrat, ko prejme tudi plačilo za opravljeno delo, ne ko izstavi račun, temveč ko prejme plačilo za ta račun.

Jaz se strinjam z ministrom za razvoj, da je to ukrep, ki je izjema, ki ni pravilo pri filozofiji davka na dodano vrednost. Tukaj se v celoti strinjam. In pravilo je tudi po navadi za stabilne čase. Sedaj pa so izjemni, krizni časi in zato je treba iti v okviru tega pravila iti naproti in z izjemami naproti, kjer to gospodarstvu najbolj ustreza oziroma celo omogoča preživetje.

Poglejte si primere, ko na primer podjetje, ne vem, nek obrtnik ali pa tudi dobavitelj nekih izdelkov, dela za eno večjo verigo, dela kvalitetno, dela dobro, dela produkte z visoko dodano vrednostjo celo, ali pa dela zelo kvalitetne storitve, lahko je celo inženir, lahko je ne vem kaj. Pa vendar je v neki verigi nekih gospodarskih subjektov nekega sistema. In ta sistem bodisi posluje z državo, celo to. Država seveda plačuje kasneje, podaljšuje plačilne roke, ker ima tudi probleme z likvidnostjo državnega proračuna, ker ji manj davkov priteka zaradi upočasnjene gospodarske rasti. Torej prvi, ki je v verigi, dobi zamaknjeno plačilo, to zamaknjeno plačilo prenese na drugega, ta prenese na tretjega in ta, ki izstavi fakturo marca, mora plačati od te fakture davek, dobi plačilo za svoje delo, ne vem, tam čez pol leta. Tudi za sto osemdeset dni so sedaj plačilni roki. Davek pa je moral odvesti takoj. In zato mi predlagamo, da se davek plača takrat, ko dobi tudi on plačilo za opravljeno delo. To pomaga podjetju preživeti. Ne samo, da mu na nek način s dajemo nek privilegij, mi mu omogočimo preživeti. To je tudi sestavni del tega našega predloga. Za božjo voljo, jaz bi vam res predlagam, da greste malo v realni svet, da greste med podjetnike, da vam oni povedo, kaj rabijo in kaj pričakujejo in s kakšnimi problemi se danes ukvarjajo. Mi smo pripravili te predloge ne tako, da bi recimo vzeli zahteve slovenske obrti ali belo knjigo Gospodarske zbornice, zamenjali naslovno stran in poslali. Mi smo pobrali ukrepe od vsepovsod. Res je, da so bile to osnove, te zahteve, asociacija gospodarstva je bila osnova za te ukrepe. In ta dva, ki sem ju zdaj naštel -

vračilo preplačanega DDV-ja prej in dvig praga plačila davka po plačani realizaciji sta izjemno pomemben skupni imenovalec številnih zahtev. Verjemite, da so to predlogi, ki marsikomu omogočajo preživetje, ki niso nek nadstandard. Pa še nekaj, v bistvu ne stanejo nič davkoplačevalskega denarja. Saj ta plača davek tako ali tako. Plača ga takrat, ko dobi denar, ko govorimo o plačani realizaciji. Ko pa govorimo o hitrejšem plačilu, pa dobi davek nazaj, ker ga je preplačal. To je njegov denar. To je samo v nekem likvidnostnem smislu problem. Tu med nami sedi veliko županov, ki so izvrševali raznorazne proračune. In vemo, da ni treba nobene investicije črtati zaradi tega, da se zagotovi to prejšnje plačilo. Da se, ker gremo na proračunska leta, da se z drugimi mehanizmi narediti vse, z neko drugačno dinamiko plačil skozi leta. Vse to se da narediti - če je le volja, želja. Jaz res ocenjujem, da boste morali več hoditi v realni svet med podjetnike, da boste ugotovili, kako pomembni so ti ukrepi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Luka Juri.

Prosim.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Že tretjič oziroma četrtič se o tem pogovarjamo. Jaz bi samo nekaj vprašal: Ali so predvideni viri iz proračunskega leta, s katerimi se bo financiral ta ukrep? Niso predvideni. In če niso predvideni, ukrep ni kredibilen.

Glede davčnega vrtiljaka, glede goljufov. Ja, lahko gremo po logiki, da bomo enostavno obstoj goljufov ignorirali. Pa recimo tako: "Dragi podjetnik, plačajte, kolikor želite, kolikor mislite, da je prav, mi vam verjamemo, pač za tistih par goljufov pa tako je." Samo tako ne gre.

Glede znižanja davka na dodano vrednost za storitve, ki jih navajate: manjša popravila koles, čevljev, oblačil in tako naprej. Zakaj Vlada, ko je imela čas leta 2006, ni prosila za dovoljenje EU, da lahko to stori? Verjetno bom dobil odgovor. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Mag. Andrej Vizjak kot predlagatelj.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Ne vem, zakaj bi zagotavljali nadomestna finančna sredstva za izpad nečesa, kar ni od države. Govorimo o vračilu preplačanega davka. Podjetje je plačalo državi preveč davka. To je pokazal obračun. In mi se sedaj pogovarjamo o tem, da mu je treba to vrniti. To ni državni denar. To ni denar proračuna. To je denar podjetja, ki ga mora dobiti čim prej nazaj, kar je tudi v skladu z davčno stroko. Ne vem, o čem sanjate, od kod bi zagotovili nadomestne vire za nekaj, kar vrnemo. To je razmišljanje, ki očitno potem tudi vodi do negativnih stališč, do teh predlogov, ker se postavi

na čisto neko drugo pozicijo. Res je, kot sem povedal, v likvidnostnem smislu problem. Ampak ta problem se z ustrezno dinamiko, in vstopanje v projekte in plačevanje projektov, da urediti. To ve vsak, ki je kdaj izvrševal kakšen proračun. To se da narediti. In to je problem samo eno leto, ko se skompenzira ta reč. In še enkrat, to se da urediti, ne vem, lahko vam celo narišem, kako se to da narediti. To je ena stvar.

Drugo, kar pa je, mislim, da te predloge, še enkrat, ne ponavljamo zaradi tega, ker pač ne bi imeli drugih idej, ampak zaradi tega, ker se ni nič naredilo, da bi rešili ta problem, ki ga ta predlog rešuje. Samo zato predlagamo in se trudimo, da bomo končno le vsaj malo slišani.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Replika, dr. Luka Juri. Prosim.

DR. LUKA JURI: Kje sanjam, je bilo rečeno. Sam je moj sogovornik povedal, da likvidnostno to predstavlja problem. Predstavlja številko, ki jo je potrebno nadomestiti oziroma od nekod to vzeti. Pika. Pišmeuhovski odnos, da pač bomo že uredili, ne gre. Pri številkah je treba biti eksakten. Seveda, če ne bi drugače porabili sredstev, primer milijone in milijone evrov, da bi .../Opozorilo za konec razprave./... mimo zakona gradili stavbe policije in tako naprej, bi nekaj denarja imeli. Ampak glede na to, da se je z denarjem delalo tako, kot da ga je, kolikor želimo, imamo sedaj težave. Prav letos enostavno to ne gre, ker denarja ni. Fantje moji, kriza je!

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Samo trenutek, gospod Vizjak. Ne morem dati replike na repliko. Dal vam bom besedo, vendar se je najprej javil minister dr. Franc Križanič, potem boste pa vi. Mislim, da je popolnoma normalno. Lahko boste odgovorili dr. Križanič, minister, potem pa vi kot predlagatelj.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Spoštovani zbor! Razprava se nekoliko ponavlja. Za kaj gre? Zakaj smo oziroma ste sprejeli zakon, ki bo začel veljati 1. januarja naslednje leto, z 21-dnevnim rokom vračila. 1. januarja naslednje leto zato, ker je v tem primeru možno, da ta primanjkljaj, ki nastane s pospešenim odplačilom, prenesemo v naslednje leto in zmanjšamo pritisk na primanjkljaj v tem letu. Ta učinek ni samo likvidnostni. Ker je princip merjenja primanjkljaja, ta gre dejansko tudi v a bilanco in v primanjkljaj.

Drugič. Zakaj 21 dni? 21 dni zato, naj vam osvežim spomin, ker imamo izjemno zastarel informacijski sistem Davčne uprave. Temelji še na MS Dosu, v prejšnjem sklicu in v Vladi je prišlo do poskusa, da bi se ga zamenjalo, da bi se uvedel nov. Izveden je bil razpis. Razpis je bil napisan na kožo enemu ponudniku, zato je bil razveljavljen in zdaj izvajamo

nov razpis. Upam, da bo uspelo. Ko bo vzpostavljena nova infrastruktura, mislim, da bo to naslednje leto, preizkušeno tudi, nekaj časa morata teči obe vzporedno, takrat bomo lahko šli še naslednji korak in se bomo dejansko približali temu cilju, ki ga imamo pred seboj.

Če bi bil ta cilj dejansko toliko pomemben, potem bi ga lahko v prejšnjem obdobju lažje izvedli, ko ni bilo takega pritiska na javne finance, ko ni bilo milijardo dvesto premika, ki je bil izveden že zaradi nepremišljenih potez v prejšnjem obdobju, kaj šele teh ukrepov, ki se sedaj odvijajo. Tako da sedaj tukaj enostavno prostora ni in v naslednjem letu bo ta prostor potrebno poiskati, potem pa v nadaljevanju bo sledil še naslednji korak do teh sedmih.

Jaz mislim, da cilj je dejansko lep, ni pa tako izvedljiv. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Andrej Vizjak kot predlagatelj. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Jaz mislim, da sredstva so tudi v obstoječem proračunu za ta ukrep. .../Oglašanje s klopi./... Ja, jaz pa mislim, da so, ker so nekateri ukrepi precenjeni, enostavno so precenjeni v sedanjem proračunu, sprejetem proračunu na podlagi starega rebalansa. Na primer en ukrep, ki je bil tudi s številkami potrjen, da je precenjen. To je subvencioniranje polnega delovnega časa, na primer. Tudi ukrep, tudi denar, ki je namenjen za poplačilo vlagateljem vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje in podobno.

Vir, da se vrne gospodarstvu denar, ki je njegov, bi seveda moral biti prioriteta. In to je nek horizontalni ukrep, ki zadene številna podjetja in jim pomaga in je enostaven. Zelo enostaven je. Ne morem tudi razumeti in pritrditi argumentu, da je zaradi kakšnega potencialnega goljufa - zato imamo štab, četo davčnih inšpektorjev - mora to plačevati vso gospodarstvo, tudi izvozno in tudi tisto, ki je upravičeno do vračila. Vsi morajo plačevati to, ker se vi bojite, da bo tu in tam kakšen utajevalec zaradi pomanjkljivega sistema. Večkrat smo že predlagali, da v primeru suma, samo v primeru suma se lahko to preplačilo ne izvede. To imajo nekatere druge države.

In spoštovani, da si lahko druge države privoščijo, v mednarodni primerjavi je, kakšne plačilne oziroma vračilne roke imajo druge države, se seveda težko strinjam, da bi bil to lahko resen razlog. To je en izgovor. Jaz mislim, da je ključen razlog, da minister za finance ne najde denarja za to, ne najde denarja od podjetij, ki ležijo v državni blagajni oziroma bi moral ležati, ker ga je uporabil že za druge namene ali pa ga rabi za druge namene in ga z zamikom vrača gospodarstvu. Samo to je rezultat. In res je, res je, da bi lahko ta ukrep bil izveden že prej. Vendar v času, ko so imela podjetja na voljo poceni, izjemno poceni denar s strani bank,

za kakršne koli namene, in se niso srečevala z likvidnostnimi problemi, je bil to minoren problem, je bil to problem enak nuli. Danes, ko pa je kreditni krč, ko pa ni likvidnih sredstev, ko ni denarja za tekoče poslovanje, kaj šele za investicije, pa je ta ukrep še kako pomemben in še kako potreben podjetju. Sedaj pa nekaj o tem tako imenovanem kreditnem krču, ki je zelo povezan s tem ukrepom. Kot slišim, je pravzaprav problem tega zakona o jamstveni shemi, ki naj bi sprostil ta kreditni krč, tudi dejstvo, da banke ne želijo vstopiti vanj, če jim ne bo hkrati odobreno tudi reprogramiranje tajkunskih posojil s poroštvu države. To je informacija, ki je v zraku in jaz verjamem, da drži. Banke želijo reševati sebe z davkoplačevalskih denarjem in za to je denar. Denar, ki bi ga pa namenile reševanju vsakdanjih tegob gospodarstva, ga pa ni. In me zanima, spoštovani minister, ali res, da zakon o jamstveni shemi ne more zaživeti v praksi, ker se banke upirajo, ker se ne strinjajo s tem, da bi preprečevale reprogrome oziroma porošstva za reprogrome posojilom, ki jih za to nudi tudi porošstvo in država, torej za posojila, ki so bila namenjena prevzemanju podjetij, ki nimajo nobene zveze z osnovno idejo jamstvene sheme. Vlada in parlament sta želela jamstveno shemo, to se pravi porošstva države za kredite podjetjem dati tistim podjetjem, ki se srečujejo s problemi v poslovanju, ki rabijo denar za ustvarjanje, za investicije, za poslovanje in niti približno ne tistim podjetjem, ki bi ta denar rabile za kakršne koli prevzeme oziroma za kapitalske naložbe. Pa naj si bo to s strani firme, pa naj si bo to s strani menedžmenta. In sedaj imamo upor državnih bank do države, ki želi reševati problem. In to se tolerira in se predlagajo take čudne določbe, kot bo jutri ta določba oziroma ne jutri, naslednji teden, v obravnavi v parlamentu na plenarni seji.

Spoštovani, to je hudo! Dajmo res ugotoviti in detektirati, kaj so problemi te države. Problemi te države niso reprogrami tajkunskih posojil. Problem te države je likvidnost realnega sektorja, je likvidnost podjetij, malih, srednje velikih podjetij in hitrejša vračilo preplačanega DDV-ja dejansko rešuje ta problem učinkovito, enostavno. Je pa res, da terja nekaj angažmaja Vlade in Ministrstva za finance pri tem.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Jaz moram reči, da se mi minister za finance danes kar malo smisli, ker tukaj osamljen zastopa Vlado. Očitno en del ministrske ekipe nima časa in dela volilno kampanjo za Evropski parlament, en del oddaja falkona, en del pa je očitno že na poti v toplejše, bolj prijazne kraje.

Vsi pa se strinjamo, da je problem v gospodarstvu trenutno izredno velik problem likvidnost, kreditni krč. Vsi

se s tem strinjamo in vsi se strinjamo s tem, da bi takojšnja uveljavitev tega zakona to likvidnost bistveno izboljšalo. S tem se strinja celo Vlada, ki je temu zakonu v eni fazi pritrdila, vendar uveljavitev odložila na 1. 1. 2010, ko ta zakon ne bo več potreben. Takrat bomo iz tega izplavali ali pa bomo vsi potonili, ker bo več kot pol podjetij skrahiralo. Vsak dan gre kakšno izmed podjetij v stečaj tudi zaradi problema nelikvidnosti. In sprejetje takojšnjega vračila DDV, se pravi denarja, ki je njihov, bi jim bistveno olajšal pogoje poslovanja.

Danes smo dobili s strani Vlade dve gradivi. Eno je mnenje k ukrepom, ki smo jih predlagali, in drugo je pregled izvajanja protikriznih ukrepov. In pri tem zakonu, glej ga zlomka, v tem gradivu je mnenje k temu istemu ukrepu zapisano, da to ni ok. V tem pregledu, kaj pa je Vlada do sedaj naredila, se pa Vlada v 12. točki pohvali, da je to sprejela. Res zanimivo, res da se bo uveljavilo šele s 1. 1. 2010, pohvali se Vlada, med drugim tudi s tistim, kar je bilo sprejeto že v prejšnjem mandatu - ampak ni pomembno! Toliko o konsistentnosti in o tem, ali se sploh resno o teh zadevah pogovarjamo ali ne. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo Ivan Grill. Rudolf Petan, Franc Jurša, tudi ga ni. Danijel Krivec, prosim.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo še enkrat.

Ko poslušamo to razpravo, ves čas se pač dogaja to, da vsi naši apeli, da bi se posamezni deli tega paketa in teh zakonov sprejeli, padejo na neplodna tla. Ko pa gledamo odzive v medijih in na spletnih straneh, je pa zanimivo in bom citiral en javni poziv, ki ga je s strani naših kolegov iz stranke Zares namenila tako Vladi kot ministrstvom. Ta javni poziv govori za odgovornost do državnega premoženja, citiram: "Pristojna ministrstva se še vedno vedejo nerazumljivo in neodgovorno do državnega premoženja." Ta javni poziv je bil napisan 21. 5. in je spletni strani. Zanimivo, ob koncu tega, spet citiram napišejo: "Skrajni čas je, da predsednik Vlade neha zgolj govoriti o odgovornosti, ampak da Vlada končno prevzame odgovornost za premoženje države in usodo delovnih mest v teh in drugih podjetjih, kjer ima država delež.". Konec citata. To je apel stranke v koaliciji en dan pred to razpravo. Vi pa ves čas trdite, da je vse v najlepšem redu, da bo država poskrbela za delovna mesta, da bo s svojimi ukrepi spremenila tok. Ko pa beremo vaše zapiske na spletnih straneh, govorite o apelih, ki jih tudi mi naslavljamo na ista ministrstva, isto vlado, istega predsednika, da naj se že končno nekaj ukrene in sprejme ukrepe, ki bodo prijeli. O tem vsi govorimo, vsi se strinjate, da so potrebni, vendar se ne strinjamo o tem, kdaj so potrebni. Mi trdimo, da bi morali biti sprejeti že včeraj, vi pa prepuščate to neki prihodnji bodočnosti. In samo v tem je težava. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Marsikaj bi res lahko naredila že prejšnja vlada, nam kar naprej očitajte. Ampak najbrž se boste spomnili, da je bilo takrat na davčni upravi še hujše, kot je danes. Danes se je že marsikaj uredilo in bi najbrž lažje izvajali to, kar bi jim mi naložili, če bi želeli seveda. In če bi mi razmišljali tako, kot razmišljate danes vi, ne bi nikoli ukini davka na izplačane plače. Postopno smo ga pač, leta 2005 smo to odločitev sprejeli in s 1. 1. 2006 se je to začelo izvajati in nismo tega počeli v zadnjem letu. Res je, vztrajamo in nam se zdi prav, da vztrajamo, ker smo vas enkrat očitno že malce prepričali, da ste potem vseeno potrdili davek na dodano vrednost in skrajšali plačilne roke, vendar šele s 1. 1. 2010. Zato je prav ironično, da ne rečem smešno, da to vključite v pregled izvajanja protikriznih ukrepov. Če bo učinkovalo, bo šele drugo leto enkrat marca, recimo. Tako je prav smešno, da je tukaj vključeno.

Poleg tega bi bilo pa zelo pošteno, če bi Vlada v svoje gradivo zapisala kaj drugega kot "na zakonodajnem področju so bili na predlog Vlade ali na podlagi zakonodajnih predlogov..." Katerih že? Kot da so padli iz neba. Torej jaz bom seveda podprla zakon tako, kot smo ga pripravili .../Opozorilo za konec razprave./... in če bi imeli resen namen pomagati gospodarstvu, bi ga tudi vi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi besedo še predstavnik Vlade? Če ne želi ... Želi besedo predlagatelj še? Mag. Andrej Vizjak? Če želite seveda. Ne želi. .../Oglašanje iz klopi./... Ne, ne. Saj jaz sem rekel, da če želi. To ni prisila. Torej ni treba, mag. Vizjak. Torej gremo naprej. Vsi prijavljeni razpravljavci, ki so to želeli, so dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati? Ne želi. Ugotavljam, da ne želi. Zato zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 6. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA - PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNIH FINANCAH V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA**. Predlog zakona je v obravnavo Državnem zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 26 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Besedo dajem predstavniku predlagatelja zakona, Jožetu Tanku, za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Čeprav je že kar precej časa razprava o teh ukrepih, upam, da nam ne bo padla koncentracija in pozornost. Pred seboj imamo zakon, ki popolnoma nič ne stane, in pred seboj imamo zakon, ki je napisan v tej knjigi. Zahteve slovenske obrti in podjetništva, na strani 46.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani. Prosim, mir v dvorani!

JOŽE TANKO: Tu so člani Obrtno-podjetniške zbornice zapisali naslednje: "Zavezanci, se pravi pravne osebe, samostojni podjetniki, plačujejo davke, prispevke in druge obvezne dajatve v skladu s Pravilnikom o podračunih ter način vplačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov na račune, ki so odprti pri Banki Slovenije. Prispevki za samostojnega podjetnika se plačujejo na tri račune, za zaposlene pri njih na štiri oziroma pet različnih računov, za zaposlene pri pravnih osebah pa na deset računov. V poslovni praksi to pomeni, da mora davčni zavezanec, na primer samostojni podjetnik, ki zaposluje delavce, v okviru izpolnjevanja svojih mesečnih davčnih obveznosti plačati dajatve okvirno na več kot deset različnih podračunov. Podračun za DDV, različni podračuni za akontacijo dohodnine, davek na izplačane plače, za prispevke zaposlenih in tako naprej. Poleg naštetih so še dodatni podračuni za zamudne obresti. Za vsako takšno posamično dajatev je treba izpolniti plačilni nalog ter od tega banki plačati provizijo. V primerjavi z njihovo davčno obveznostjo so ti stroški nesorazmerno visoki tudi za mikro- in mala podjetja. V Obrtno-podjetniški zbornic predlagamo, da se uvede enotno nakazilo za vsa potrebna javnofinančna sredstva na skupen račun in njihova delitev po ustreznem ključu." To zahtevo slovenske obrti za leto 2008 smo povzeli v spremembi Zakona o javnih financah, ki ga zdaj obravnavamo. Ta predvideva točno to, kar so zapisali v zahtevah slovenske obrti.

Glede na to, da smo v prejšnjem mandatu izpeljali številne administrativne izboljšave tudi na področju obračunavanja dohodnine, tudi na področju izkazovanja nekaterih poročil oziroma pošiljanja določenih poročil, in glede na to, da je bil v prejšnjem mandatu vzpostavljen zelo kvaliteten sistem odprave administrativnih ovir, upamo, da se, pravzaprav ta sistem izvaja v tem mandatu. In po naši oceni naj ne bi bilo nobenih pretiranih ovir, da se ta sistem plačevanja, ki je predviden v Zakonu o javnih financah, ne bi uveljavil tudi v poslovni praksi.

Ko gledam poročilo Vlade, ki ga je priložila k temu davku, pa se sicer strinja Vlada z intenco, z namenom zakona.

To je v enem stavku, podpira poenostavitve, potem pa našteje celo vrsto razlogov, zakaj te pobude, te rešitve, te spremembe, te izboljšave ne more oziroma bolje rečeno, ne želi uporabiti. Menimo, da je s sistemom poenostavitve administrativnih ovir treba nadaljevati, menimo, da je ta korak, ki ga prinaša ta zakon, treba izvesti in da vsem malim, mikropodjetjem in tudi s.p.-jem omogočimo to poenostavitve in seveda tudi pocenitev, da z enim plačilnim nalogom na podračun nakažejo vse svoje mesečne obveznosti in se s tem izognejo velikim številom nakazil, velikim številom plačevanja provizij za vsako izpeljano transakcijo. In tudi menimo, da je to primeren korak, da se vzpostavi .../Opozorilni znak za konec razprave./... sistem, ko se dejansko opuščajo vse te administrativne prepreke, ovire in da se tudi s tem postopkom odprava administrativnih ovir tudi nadaljuje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja. Besedo ima dr. Franc Križanič, minister za finance.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Spoštovani visoki zbor! Predsedujoči, poslanke in poslanci!

K Predlogu zakona o dopolnitvah Zakona o javnih financah na prvi obravnavi daje Vlada naslednje odklonilno mnenje: s tem predlogom dopolnitev Zakona o javnih financah naj bi bilo omogočeno enotno nakazilo vseh javnofinančnih dajatev na skupni račun in delitev teh dajatev po ustreznem ključu. Čeprav bi bilo primerno poenostaviti plačevanje obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov, ureditev te problematike ne sodi v Zakon o javnih financah. Razlogi za to so naslednji. V Zakonu o javnih financah so izrecno določeni subjekti, za katere velja, med njimi pa ni zavezancev za plačilo obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov. Vsebina in področja, ki so predmet urejanja Zakona o javnih financah, so usmerjene na upravljanje z javnofinančnimi izdatki in zajemajo različne elemente in načine financiranja in finančnega poslovanja države in ostalih nosilcev javnega sektorja. S predlagano dopolnitvijo Zakona o javnih financah bi se urejala vsebina in subjekti, ki so predmet drugih predpisov, zato gre s pravnosistemskega vidika za poseg, ki znatno zmanjšuje preglednost pravne ureditve. Posredovani predlog dopolnitev Zakona o javnih financah tudi v osnovi ni pripravljen na način, ki bi omogočal njegovo izvedbo in je celo v nasprotju z načelom transparentnosti v tistem delu, ki nadzornikom ukinja informacije, ki jim omogočajo vodenje računovodskih evidenc. Nedorečena je tudi delitev dajatev po določenem ključu, in sicer ob upoštevanju dejstva, da je od 11.700 podračunov občinskih in še približno 10.300. Zakonska podlaga za poenostavitve sistema plačevanja davkov in drugih obveznih dajatev bi zato morala predvidevati način plačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov v zakonu,

ki davke in druge dajatve tudi predpisuje. Vključevati možnost sklepanja dogovorov v povezavi s plačilnimi roki zavezancem veljavna zakonodaja to možnost ob izpolnjevanju določenih pogojev že omogoča. Zavezancu podeljevati pravico, da sam odloča o prioriteti poplačil posameznih davkov ali obveznih dajatev glede na njegove likvidnostne možnosti. Za vse obvezne dajatve določiti isti dan zapadlosti v mesecu, saj je bi v nasprotnem primeru prihajalo do predplačil ali zaračunavanja zamudnih obresti. Določiti način izterjave oziroma vračila premalo oziroma preveč plačane dajatve. Iz vsega tega izhaja, da navedene predpostavke ne morejo biti vsebovane zgolj v podzakonskem predpisu ministra, pristojnega za finance. Ne glede na navedeno je treba ravnati v smeri, da se poenostavijo plačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov. Banke že v letošnjem letu vpeljujejo vplačilne instrumente SEPA tudi za domača plačila. Razvoj plačilnih sistemov bo omogočal, da bodo lahko zavezanci s posameznim nadzornikom dajatev dogovorili način plačila z direktnimi obremenitvami tega računa SEPAM. Tudi razvoj e-VEM, to je enotne točke registracije poslovnih subjektov, terja ustrezno zakonsko podlago. Razvoj ustreznih sistemov pa zahteva dodatna proračunska sredstva in reorganizacijo dela.

V skladu z načeli smotrne in gospodarne porabe proračunskih sredstev je zato smiselno najprej pripraviti ustrezne strokovne podlage, ki bodo porabo proračunskih sredstev tudi upravičile. Pri tem pa je treba upoštevati, da pravne podlage že sedaj omogočajo, da zavezanec lahko plača več dajatev, ki jih nadzira en nadzornik in ki zapadejo plačilo isti dan z enim samim nalogom. Hvala lepa. Vlada pa ta predlog zavrača in predlaga, da ga visoki zbor ne podpre.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Vili Rezman v imenu Poslanske skupine DeSUS.

VILI REZMAN: Hvala lepa. Prehajamo na predzadnji zakon, ki ima namesto strokovnega uvoda politični manifest na dveh in pol straneh napisan in se imenuje Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o javnih financah.

Naj najprej povem splošno oceno poslanske skupine DeSUS, ki govori o tem, da so nameni tega predloga dobri in da jih podpiramo. Iz argumentacij, ki smo jih slišali in ki so zapisane, pa moramo ugotoviti, da je bila nekoliko neprimerna ali ponesrečena izvedba te osnovne ideje. Če jo skrajšamo zaradi entropije časa, ki je danes strahotna, naj povemo samo, da mi razumemo v bistvu predlog predlagatelja tako: želi poenostaviti procese, želi zmanjšati administrativne postopke, na ta način zmanjšati tudi stroške in povečati učinkovitost. In to je tudi čisto zares napisano v zahtevah slovenskih obrtnikov in podjetnikov, izdanih v brošuri leta 2008, ampak izšla je že tudi brošura zahtev slovenskih obrtnikov in

podjetnikov 2009. To omenjam predvsem zavoljo tega, ker so bili podjetniki in obrtniki korektni in so v tej zadnji brošuri naredili analizo, v kateri so napisali, kaj od njihovih zahtev je bilo realiziranega, kaj se realizira in česa še ni in terjajo ponovno. To se mi je zdelo potrebno povedati predvsem zavoljo tega, ker so prej nekateri govorniki citirali slovensko obrt, njihove predstavnike in Gospodarsko zbornico in so citirali samo eno plast, samo tisto, kar še terjajo, ker še ni realizirano, ampak spregledali so pa, da je marsikaj v prid gospodarstva vendarle bilo tudi že tudi narejenega.

Vlada k temu opozarja naslednje, zagotoviti je treba druge pravne podlage, da se bodo lahko ti dobri nameni uresničili. In če mi prav razumemo vlado elaboracijo, potem gre preprosto zato, da ti dobri nameni niso umeščeni na pravi konec, niso v pravem zakonu. Ali pa če poenostavimo, če imamo ljudje kdaj radi sol in kdaj drugič kavo, lahko imamo oboje radi, ampak kadar se nam sol usuje v kavo, je pa za nas to nesprejemljivo. Skratka, nekoliko poenostavljeno, ampak mislim, da uspemo razumeti, v čem je poanta našega zavračanja. Mi ne zavračamo dobrih namenov in dobrega predloga. Ni pa verjetno izpeljivo tako, kot je sedaj to predlagano in sedaj že lahko, vsaj deloma znotraj enega nadzornika tudi racionaliziramo te postopke in zmanjšamo administrativne ovire in tudi stroške.

Predlagamo zato tudi Vladi in sledimo pri tem podjetnikom in obrtnikom, kakor so zapisali v svojih zahtevah, da ponovno premisli, v kateri zakon je treba to umestiti. Ne vem, ali je to zakon o davčnem postopku ali kakšen drugi zakon. In če sedaj to ne bo sprejeto, naj pride z drugim predlogom, kar se da hitro pred nas.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miran Györek v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo gospod predsednik. Pozdravljene kolegice in kolegi. Pri Predlogu dopolnitev Zakona o javnih financah gre očitno za dober namen racionalizacije procesiranja oziroma načina plačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov. S poenotenim nakazovanjem vseh javnofinančnih dajatev na skupni račun bi se res zmanjšala administrativna obremenitev slovenskih podjetnikov in podjetij. To bi vsekakor pomenilo kar nekaj finančnega prihranka, zlasti za mikro in mala podjetja, kajti za vsak plačilni nalog je treba plačati banki provizijo. In ti nalogi predstavljajo poleg zamudnega dela tudi določeni finančni strošek, predvsem za male podjetnike, ki so jim nadležna takšna administrativna dela. Toda, če držijo navedbe Vlade oziroma finančnega ministrstva, naj bi s takšno dopolnitvijo prišlo do pravnosistemskih posledic zaradi takšnega posega.

Ministrstvo navaja, da bi se s tem znatno zmanjšala pregledanost pravne ureditve in naj ne bi to sodilo v Zakon o javnih financah. Torej, če to drži, potem zadeva ni tako enostavna in bi se je bilo treba lotiti sistematično in temeljito in ne samo z eno samo dopolnitvijo enega ali dveh členov Zakona o javnih financah.

Vsekakor v Slovenski nacionalni stranki pozdravljamo in si želimo takšnega ukrepa in pričakujemo od Vlade, da bo storila nekaj v tej smeri. Torej, če zaključim to kratko predstavitev stališča Slovenske nacionalne stranke za predlagano dopolnitev Zakona o javnih financah, ker kot sem videl, ste tudi že predhodniki dejansko v tej smeri diskutirali in se tudi z vami strinjam. Sprejemamo ta predlog in menimo, da bil koristen za podjetnike in pravne osebe na splošno in pričakujemo, da bo Vlada to imela in obdržala v mislih in vključila takšno možnost ukrepanja v bližnji bodočnosti. Vsekakor si želimo tudi malo več operativnega sodelovanja finančnega ministrstva in predlagatelj dobronamernih in za slovenske podjetnik vsekakor koristnih predlogov.

To bi bilo v kratkem, vse ostalo populistično flancanje, kateremu smo bili danes priča predvsem v prvem delu današnje seje bomo v Slovenski nacionalni stranki danes kar opustili in ne bomo morili že tako utrujenih gledalcev, poslušalcev in prisotnih poslank in poslancev. Hvala za razumevanje.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: To zadnje je bilo stališče poslanske skupine?! Hvala lepa. Besedo ima gospod Janez Ribič v imenu Slovenske ljudske stranke. Prosim.

JANEZ RIBIČ: Hvala. Tudi v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo se odločili, da bomo kratki.

Spoštovani, predlagane spremembe sicer ne prinašajo velikih finančnih učinkov za poslovanje gospodarskih subjektov, bi pa pomembno doprinesle k debirokratizaciji in bi predvsem vplivale na njihovo enostavnejše poslovanje. Dejansko ni prav nobene potrebe, da nekatere pravne osebe davke in prispevke državi plačujejo na 10 različnih računov banke. Poleg zamudnega postopka in ugotavljanja, kateri podračun oziroma račun je pravi, takšna rešitev pomeni tudi do 10-krat višji strošek plačila provizij, kot bi bil potreben. Tudi ta predlog zakona bo Slovenska ljudska stranka podprla. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Ljubo Germič, v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije.

LJUBO GERMIČ: Hvala za lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Gospod minister.

Predlog, ki ga obravnavamo v okviru tega zakona, je s strani Poslanske skupine SDS nov, kot je bilo pa korektno

predstavljeno, pa seveda gre za idejo, ki je predstavljena kot ena izmed pobud in predlogov Obrtno-podjetniške zbornice za olajšanje poslovanja, za zmanjševanje administrativnih ovir, poenostavi, in seveda za racionalizacijo poslovanja. Zato je to predlog, ki bo prav gotovo tudi predmet temeljitega premisleka tako finančnega ministrstva kot Vlade o tem, na kakšen poseči v urejanje tega vprašanja. Seveda pa tukaj ne gre zaobiti tega, kar je bilo predstavljeno s strani finančnega ministra, da predlog, kot je posredovan v okviru dopolnitve Zakona o javnih financah nekako ne ustreza pravnosistemskemu vidiku in ga s tega vidika ni mogoče podpreti. Glede na to, da je bilo s strani že predhodnikov in finančnega ministra natančno razloženo, kje so vse te ovire, lahko končam predstavitev stališča Poslanskega kluba LDS samo s tem, da v tem trenutku tega predloga pač zaradi te jasne ugotovitve ni mogoče podpreti.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Breda Pečan v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Prosim.

BREDA PEČAN: Dober večer in hvala za besedo.

Poslanska skupina Socialnih demokratov iz dveh razlogov ne bo podprla tega zakona in bo glasoval za predlagani sklep.

In sicer zato, ker je, prvič - zato ker je ta predlog napačno lociran v napačen zakon, ker meša neposredne in posredne proračunske uporabnike z zavezanci za plačilo davkov in prispevkov in zato to ne gre skupaj. Zlasti še, ker celo umešča svoj zakonski predlog v člen, ki izrecno govori samo o neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikih.

Glede na to, da se predlagatelj, zgleda, ni spomnil uporabiti najboljšega finančnega ministra iz preteklega mandata v Evropi, je seveda zgrešil metodologijo in s tem tudi cilj. Istočasno pa s tem ukrepom pravzaprav ne dosega ne vem kakšnih velikih protikriznih ukrepov in zaradi tega je potem nesmiselno tak zakon podpreti.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Iztok Podkrižnik v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Prosim.

IZTOK PODKRIŽNIK: Hvala za besedo. Spoštovani minister, poslanke in poslanci.

V času nove države Slovenije ni manjkalo strategij razvoja. Vsem vladam do danes tudi ni mogoče očitati, da niso pritegnili sodelovanje vseh strokovnjakov. Izobraženci so zelo množično prispevali k oblikovanju razvojnih dokumentov, kar je

dobro za Slovenijo. Država s tržnim gospodarstvom brez učinkovite regulative ni sposobna preživeti, kar ni zmeraj dovolj upoštevano v naši praksi, še posebej v današnjem času. Generacije, ki prihajajo, hočejo vedeti, kako bomo vsi skupaj živeli jutri in predvsem od česa. Menimo, da smo danes na točki, ko je treba proučiti zelo jasne cilje, kajti to zahteva čas, v katerem živimo. Kar pomeni večji poudarek na šolstvu, ki bo pariralo zahtevam trga, finančni sistem, pravni red in aktivna vloga vlade. Le tako bomo zmogli posodobiti gospodarstvo, temelječega na znanju, tehnoloških inovacijah ob sodobni infrastrukturi in tako prikrepili lastno vlogo. Učene besede in dobri obeti pa ne pomenijo nič brez uresničevanja in merjenje dosežkov. Za uspeh so potrebni jasni cilji in načini uresničevanja. Za državo, kot je naša, bi najbolj ustrezala strategija gospodarskih niš, ne pa velikosti. Projekti, ki so v teku in bodo še predvsem iz sredstev EU, bi morali biti sestavni del državnega načrta. Torej, ni dilema: strategija da ali ne - ampak, kašna: učinkovita in tekoče nadzorovana pri samem izvajanju. Ocenjujemo, da je sam vpliv strategij na realne tokove uresničevanje bistveno prešibak. Menimo, da do danes ni bilo vzpostavljenega večjega soglasja za uresničevanje le-teh. O razvoju odločajo predvsem dobri instrumenti na področju financ, davkov, kot so sama dinamika celotnega sistema in dobro sodelovanje s civilno družbo. Preveč se govori in piše, potrebne so strukturne spremembe za nadaljnji gospodarski razvoj; zvišati izobrazbeno strukturo, cilje, se pravi ciljno izobraževanje, fleksibilnost trga delovne sile, izboljšati sistem financiranja podjetij, še povečati naložbe v raziskave, tehnološko opremo. Vse to vodi k večji tržni uspešnosti in boljšemu ekonomskemu položaju celotne družbe. Teh ciljev ne bo mogoče doseči s proračuni in ne s srednjeročnimi strategijami.

Zato je potrebna osveščenost, močan razvojni interes vseh sodelujočih, bistveno večje razvojno prizadevanje, ki pa na dolgi rok vsem, kot tudi državi, prinašajo večje razvojne koristi. Brez korenitih sprememb samega koncepta razvoja se bojim, da bo konec zgodbe o uspehu. Kar pa je najbolj pomembno, je, da Vlada in parlament upoštevata usmeritve iz strategije gospodarskega razvoja Slovenije. Le tako bomo pospešili razvoj inovativnega podjetništva, ki mora postati motor bodoče hitrejše rasti BDP in blaginje države...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani, prosim.

IZTOK PODKRIŽNIK: ... To je težka naloga, kajti stanje v slovenskih podjetjih kaže zmanjšanje pravnih subjektov. Raziskava nadzora globalnega podjetništva nas uvršča na tem področju na spodnjo tretjino. Ključni korak v pozitivno smer bo Slovenija naredila takrat, ko bodo merila za naše uspehe predstavljala podjetja, ki so boljša in ne obratno. Zato tudi rešitev zakona - zavezanci, pravne osebe, samostojni

podjetniki in podobno plačujejo davke, prispevke in druge obveznosti, dajatve v skladu s pravilnikom o obračunanih ter o načinu plačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov na račune, ki so odprti pri Banki Slovenije. Prispevki za samostojnega podjetnika se plačujejo na tri različne račune, za zaposlene pri njih pa na petih različnih računih, kar pomeni, da morajo davčni zavezanci, samostojni podjetniki, ki zaposluje delavce, v okviru izpolnjevanja svojih mesečnih davčnih obveznosti plačati dajatve v okviru na več kot 10 različnih podračunov. Podračun za DDV, različni podračuni, akontacija dohodnine, za davek in izplačane plače, za prispevke zaposlenih in tako dalje. Poleg naštetih so določeni še dodatni podračuni za zamudne obresti. Za vsako takšno posamično dajatev je treba izpolniti plačilni nalog ter od tega banki plačati provizijo. V primerjavi z.../opozorili znak za konec razprave./.. njihovo davčno obveznostjo so ti stroki nesorazmerno visoki tudi za mikro- in mala podjetja, ki jih je v Sloveniji preko 100.000, kar predstavlja približno 97% vseh.

Cilj dopolnitve predlaganega zakona je uvedba enotnega nakazila vseh potrebnih javnofinančnih dajatev na skupni račun in njihovo delitev po ustreznem ključu. S tem bi se bistveno zmanjšala administrativna obremenitev slovenskih podjetij, kar nekaj finančnih prihrankov, ki jih tako zakon prinaša .../opozorilni znak za konec razprave./.. Predlagane dopolnitve Zakona o javnih financah nimajo učinkov na javnofinančna sredstva, gre za racionalizacijo in krajši postopek. Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih sredstev. V poslanski skupini SDS bomo predlog podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Lojze Posedel v imenu Poslanske skupine Zares. Prosim.

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Gospod minister, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Zares ne bomo podprli tega predloga, ne bomo ga podprli iz enakega razloga kot nobenega predloga do sedaj, zato ker smo prepričani, da predlog ni bil podan dobronamerno, da ni bil podan korektno in da ni bil podan iskreno, v želji pomagati gospodarstvu, obrtnikom, ampak da je bil vložen zato, da bi bili zopet še tudi na tej točki všečni: pogledjte, želeli smo vam pomagati, želeli smo vam zmanjšati stroške pri plačevanju, ti, ki so pa trenutno na vladi, pa tega nočejo storiti in to je zdaj še eden argument, kako je bila prejšnja vlada dobra in kako je ta slaba. To če bi prišlo iz opozicijskih vrst poslancev, ki so vedno v opoziciji, bi še človek nekako razumel, in v naši poslanski skupini se res čudimo temu, kako je možno, da po štirih letih vladanja zgrešijo zakon, ki ureja določeno področje. Edina argumentacija, ki jo je gospod minister dal, je to, da se takšni predlogi in takšne spremembe ne vnašajo in ne omogočajo

pri spremembah Zakona o javnih financah, ampak drugje. Zato je toliko bolj čudno in toliko bolj prepričanje v naši Poslanski skupini Zares, da vsi predlogi, tudi ta, ni podan bil iskreno in zato ga tudi ne bomo podprli.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin, sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima Anton Anderlič? Dr. Luka Juri? Matevž Frangež? Jožko Godec? Jože Tanko kot predlagatelj, prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Moram reči, da sem kar presenečen nad tem, koliko tehtnih razlogov je bilo povedano tako s strani Vlade kot tudi nekaterih poslanskih skupin, da ta zakon ni primerna podlaga za nadaljnji postopek. Še bolj me preseneča to, da je ocena, da skušamo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke s temi predlogi nagajati, kar je pravzaprav šokantna ugotovitev in kaže na to, da tisti, ki te naše predloge ocenjujejo in niso uspeli nekih argumentov pripraviti, obravnavajo s tega vidika, bi rekel, zateženosti, strahu, splošnega odpora in tako naprej. Skratka, lahko ugotovim samo to, da tisti, ki niste pripeljali pred Državni zbor nobenih predlogov ali pa zadostnih predlogov, zadostnih sprememb, da se bojite lastne sence. Niti ena stvar, ki smo jo danes predložili, pa tudi če je to zahteva slovenske obrti, ki predlagajo poenostavitve postopkov, ni primerna za nadaljnjo obravnavo. Enkrat ni primeren člen, enkrat ni primeren zakon, enkrat ni primerna intenca, enkrat ni primeren vonj in tako naprej. Skratka, en kup za lase privlečenih zakonov.

Ministra sprašujem zelo nedvoumno, ali bi predlagano rešitev Vlada podprla, če bi jo, recimo, v ponedeljek vložil v zakonu o davčnem postopku. Konkretno. Govorili ste, da lokacija te rešitve ni primerna. Ampak jaz mislim, da je. Govoriti ste, da je treba to urediti v drugem zakonu. Nekateri ste rekli v zakonu o davčnem postopku. Zanima me, če bi predlagal to rešitev v zakonu o davčnem postopku, ali bi jo Vlada podprla. Odgovor pričakujem zelo nedvoumen.

Bi vas pa rad ob tem opozoril, da je Vlada v pregledu izvajanja protikriznih ukrepov, ki ga je zjutraj dala na mizo prav na področju odprave administrativnih ovir, na področju gospodarstva, med 41 ukrepi na prvo mesto napisala: poenostavitev sistema plačevanja davkov in drugih obveznih dajatev. Prav na prvo mesto je to napisala. Ampak tega ukrepa, ker gre za pregled izvajanja, tega ukrepa ni v izvajanju. Ta ukrep se ne izvaja. Tudi včeraj, ko sem poslušal tiskovne konference po seji Vlade in izjave nekaterih ministrov, kot je, recimo, ministrice za javno upravo, je bilo rečeno, da se vsi ukrepi, ki smo jih predlagali v Slovenski demokratični stranki, v paketu ukrepov in se zakonski predlogi izvajajo. Zanima me, ali danes, v tem trenutku poteka plačevanje vseh

obveznosti podjetnikov, gospodarstvenikov z enim nakazilom. Ali ta ugotovitev, ta trditev, ki je bilo včeraj izrečena po seji Vlade, drži? Trdim, da ne. In tudi povem, da Vlada izredno lahkotno komentira rešitve, ki smo jih predlagali. Najbrž je edini razlog, da se teh predlogov ne podpre, samo to, da predlagatelj ni pravi, da tako kot smo slišali enega izmed stališč, zakaj niste to predlagali že v prejšnjem mandatu, zakaj tega niste storili takrat. To se ponavlja zdaj že cel dan - ta zgodba. Tudi jaz bi imel pred štirimi leti rad toliko česarkoli, kot imam danes. Pa nisem imel, ker razvoj, ker življenje prinese nekatere druge stvari, ki se tudi lahko implementirajo in tudi nekatera druga spoznanja.

Mnogi med vami govorite o tem, da je sistem nemogoče nadzirati, da ga ne bo mogoče nadzirati. Zakaj ste potem to zapisali med enega izmed temeljnih ukrepov oziroma prvega izmed 41-tih ukrepov, ki jih bo Vlada pripravila - poenostavitev sistema plačevanja davkov in drugih dajatev-, če trdite, da te zadeve ni možno nazirati?

Včeraj smo imeli primer, ko smo obravnavali trošarine. Imeli smo predlog, da bi dobili refundacijo tudi tisti, ki plačujejo gorivo s "kešem". Tudi tu je bil izgovor enak: nemogoče nadzirati. Ali je oblika plačila, ali je to virman, faktura, ali je to kreditna kartica, bistvena za to, ali je nekdo upravičenec do refundacije ali ne? Ali plačilna sredstva med seboj niso enakovredna? S tem, kar smo sprejeli včeraj pri trošarinah, je očitno gotovina manj vreden denar, kot je plačilna kartica, kot je neka druga oblika nakazila. Mislim, da tak pristop, ki jih imamo v tem mandatu, ni primeren.

V gradivu, ki ga je dala Vlada, piše, da Vlada želi vplivati s tem sistemom poenostavitvev in zmanjšanja administrativnih ovir tudi na organizacijsko kulturo in na način razmišljanja strokovnjakov na ministrstvih, ki pripravljajo zakone in druge predpise na način, da se bo pri pripravi predpisov med ostalimi načeli priprave boljših predpisov poseben poudarek namenil tudi štirim načelom odprave administrativnih ovir. To je zapisala Vlada, in sicer ima tam en projekt "Šest poti k poenostavitvam". Drugi poudarek tega projekta, teh ciljev je "Najprej pomisli na male" - točno o tem govorimo. Potem tretji poudarek je "Vse na enem mestu" - tudi to je v kontekstu, ta predlog, da je vse na enem mestu. In četrti poudarek je - "Samo enkrat". Stran 54, "Samo enkrat" in "Vse na enem mestu". Predlog, ki ga imate pred sabo, je točno ta, predvideva enkratno nakazilo, ki ga opravimo na enem mestu; in tudi to očitno ni dovolj dobro, da bi Vlada to podprla.

V nadaljevanju pa piše, kaj ima Vlada v pripravi. Se pravi, te teorije oziroma teh poudarkov, ki jih ima napisane kot ukrepe, ki so prioritetni, teh ni v pripravi, ampak v pripravi ima Vlada poslovník, ki se nanaša predvsem na urejanje sodelovanja z javnostjo. To pa ima v pripravi Vlada! Se pravi ta komunikacijski pristop do javnosti, ne ukrepe za

odpravo administrativnih ovir, ne ukrepe za odpravo poenostavitve postopke ali česar koli, ampak ima ukrepe na področju sodelovanja z javnostjo.

Rad bi vas opozoril, da je prejšnji minister za javno upravo vzpostavil izredno učinkovit sistem zbiranja pobud, informacij, predlogov za administrativne poenostavitve. Lahko elektronsko komunicirate, vzpostavil se je sistem ustanavljanja podjetij na enem mestu, mnogo teh stvari se je vzpostavilo in vse delujejo. Vse delujejo. In marsikatera poenostavitev, ki je bila narejena, tudi deluje. In dejansko ne vidim posebnega razloga, da tega predloga, ki sodi v celoti k opredelitvam ali je v skladu z opredelitvami, ki jih je Vlada napisala, ne bi podprli. Ni razloga! Ni razloga, da ta predlog ne bi bil podprt, ker so načela, ki jih je Vlada predložila, zapisana v tem pregledu ukrepov Vlade, ki jih izvajajo v času krize.

Jaz bi rad odgovor ministra, nedvoumen odgovor: Ali je problem samo ta, da ta zakon oziroma rešitev ni predpisana v pravem zakonu? Oziroma, ali bi podprli, če bi v ponedeljek vložili zakon o davčnem postopku in predpisali to rešitev v drugem zakonu. Do zdaj je bil to pravzaprav edini argument Vlade, zakaj se te rešitve ne podpre. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim minister, dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Spoštovani zbor! Ne glede na pozno uro lahko odgovorim, in sicer gre za dve vprašanji. Prvo je res vprašanje, v kateri zakon sodi ta ureditev in to se lahko spremeni z novo pobudo. Strinjal bi se, da če se z novo pobudo zadeva uvede, potem mora ta zadeva imeti nek rokovnik, in sicer v bistvu gre že za projekt, e-VEM, se imenuje, se pravi enotna točka registracije poslovnih subjektov tudi za vse ostale namene in to terja ustrezno zakonsko podlago. Za to bomo sprejeli ustrezen zakon. Potem bo sledil razvoj ustreznih sistemov, ki bo zahteval sicer dodatna proračunska sredstva, organizacijo dela, ustrezno informacijsko tehnologijo, ki bo omogočila, da bomo takrat, ko bomo vtiskali določeno navodilo, nakazilo, da se določen znesek plača, da bo sam program omogočal, da se potem ta znesek prerazporedi v različne namene. Mi bomo lahko tudi odločali, kaj se od tega plača, kaj se ne plača. Če bomo manjši znesek od tega, kar je bil račun izpostavljen, bomo potem povedali, česa pa nismo želeli plačati in vse to ostalo ustrezno registrirano, bo tudi priznано kot dokumentacija. Se pravi, to bo terjalo precejšen - tu bo potrebna najprej zakonska odločitev, potem pa precejšen študijski in organizacijski napor in tudi znatna sredstva, da se bo to izpeljalo. Se pa načeloma s samim projektom strinjam in mislim, da je to sodoben projekt, ki bo slej kot prej začel delovati.

Nekaj v teh poenostavitvah plačil je že v novem pristopu bank k plačilnim instrumentom SEPAM. Tu bo ta projekt sorazmerno hitro že uveden in bo omogočal nekatere olajšave. Za takšne, kakršne si pa mi želimo, bo pa trajalo kar nekaj časa, da jih izpeljemo. Nimam pa nič proti temu, da se to uvede, in potem na nekem postopnem, z nekim rokovnikom, ki bo logično napisan in ki bo tudi podprt z ustreznimi sredstvi, to izpelje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Kampuš izvolite. Ne. Se odpovedujete. Gospod Zanoškar. Izvolite, imate besedo.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo.

Tako, verjetno že teče trinajsta ura današnje 10. izredne seje. Bojim se, verjetno tudi kdo izmed vas, da bo bera te današnje seje silno mala oziroma nikakršna.

Malo me čudi vendar verjamem v sistem, da mora teči po ustaljenem redu, da takrat ko že delovno telo se negativno opredeli do vseh predlogov, da moramo še vedno izvesti to javno razpravo v Državnem zboru in od katere pravzaprav veliko ne bo, bodo stroški, ki jih moramo plačati, bo naš čas, ki ga bomo dali v to razpravo, sicer pa je razprava tudi dober trenutek, da se odpira leva in desna stran, da se opravijo tisti očitki, ki še niso bili izrečeni ali kaj podobnega in se uči drug drugega.

Mislím, da obstajajo tudi drugi vzvodi preko katerih bi predlagatelji lahko vplivali na oblikovanje zakonodaje in sugerirali Vladi za oblikovanje takšne zakonodaje, kjer bodo zajeti vsi ukrepi, za katere mislijo, da so pravi in da so tisti, ki bodo peljali naprej. Seveda, ne bomo se znebili občutka, tudi ob koncu te 10. izredne seje, ko bomo videli, da ničesar skoraj nismo naredili, razen tistih informacij, ki so bile dobre s strani Vlade, in pa tudi ne nazadnje predlogov opozicije, da ničesar drugega kot pa to, da je ta 10. izredna seja potekala v času pred evropskimi volitvami in da je to bil tudi trenutek, ko se je dalo tudi marsikaj na takšen, prefinjen način spraviti skozi širšo razpravo v Državnem zboru.

Hvala.

POPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Čepič. Se odpoveduje. Gospa Zalokar Oražem? Se tudi dopoveduje. Gospod Brulc? Ne. Gospod Tanko? Želite besedo kot oseba, prijavljena na seznamu govorcev, ne kot predlagatelj? Nima časa, potem se opravičujem. Želi minister še besedo? Se odpoveduje. Gospod Tanko kot predlagatelj? Izvolite.

JOŽE TANKO: Samo na kratko.

Mislím, da ni nobenih posebnih razlogov, da se k nekaterim poenostavitvam tudi pri plačevanju obveznosti gospodarstva do države ne bi pristopilo. Za to ne rabimo

nobenih novih mehanizmov, nobenih novih sistemov. Najbrž vse podlage, tudi tehnična sredstva, ki jih za to potrebujemo, obstajajo. Mislím, da razvoj računalniških sistemov, predvsem v Banki Slovenije, je na takem nivoju, da z uvedbo neke formule omogoča, da sistem poteka pravzaprav zelo enostavno in relativno hitro. Zato mením, da je pristop Vlade, ko poskuša na vsak način obdržati in zavlačevati s temi ukrepi, neprimeren. Zelo podoben izgovor, da nečesa ni mogoče, nadzirati je bil tudi v prejšnji točki, ko smo obravnavali zakon na dodano vrednost v eni od prejšnjih razprav. Ključen argument Vlade, zakaj ni možno uvesti krajšega plačilnega roka, je bil ta, da ni omogočen nadzor. Ključen argument tukaj je izredno podoben. Mislím, da v današnji dobi računalnikov, ko imamo praktično vsi vse dostope vsepovsod in ko imamo vpeljane sisteme in institucije, ki to nadzirajo, ni nobenega problema in nobenih težav glede nadzora, davčnega nadzora sploh ne. In tudi nobenih ovir, da ne bi ta sistem plačevanja davkov oziroma obveznosti gospodarstva do države uvedli tako, kot je v tem zakonu urejeno. Če je treba spremeniti naslov zakona, lahko tudi to spremenimo, spoštovani minister. Zato ne potrebujemo nobene spremembe zakona, tako kot ste navedli, da bi uredili na nek drug način z drugim zakonom to e poslovanje. Tudi sedaj posluje po e-sistemu. Sedaj posluje prav tako to plačevanje obveznosti p e-sistemu, samo nekaj več tega administrativnega je treba storiti. Petnajstkrat toliko kot bi storili v primeru, če to uvedemo z enotnim nakazilom na enem mestu. Ta sprememba je z vidika podjetnikov pravzaprav bagatelna, minimalna. In tudi ko poslanska skupina hodi po terenu, tudi v tem mandatu, so pri tistih gospodarstvenikih, ki jih obiščemo, to ena od zelo pomembnih trditev oziroma zahtev in tudi predlogov za spremembo in izboljšave. In zelo težko se sprijaznijo, da država ni sposobna odreagirati niti tam, kjer zadeve nič ne stanejo.

Prej smo poslušali množico nekih nagovorov, ko so predvsem tisti, ki se na finance bolj zastopijo, v koalicijskih poslanskih skupinah ugotavljali, da ukrepi niso finančno pokriti in da jih zato ne morejo podpreti. Ta ukrep ne zahteva niti tolarja finančnih sredstev. Ne rabimo za njega niti evra, potrebujemo samo odločitev, ali v ta sistem vstopimo ali ne. Niti enega evra, niti enega evra za to ne potrebujemo in je nasprotovanje taki ureditvi pravzaprav nesmiselno. Ne stane nič in na drugi strani poenostavimo vsem, ki se ukvarjajo z gospodarstvom, s podjetništvom, predvsem pa tistim malim, ki jim ti stroški predstavljajo nesorazmerno visok delež, bistvene zadeve. Bistveno poenostavimo delo računovodskih servisov, bistveno poenostavimo obračune in tako naprej. In nerazumljivo je nasprotovanje takemu ukrepu. Nerazumljivo. Usmili se tistih, ki pri teh ukrepih vztrajate, čeprav za to ni nobene potrebe in nobene argumentirane podlage. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati? Ne. Potem zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 6. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA - PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O POMOČI GOSPODARSTVU V ČASU GOSPODARSKE KRIZE S SPODBUJANJEM ZASEBNE POTROŠNJE.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 27 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Besedo dajem predstavniku predlagateljev zakona, Zvonku Černaču, za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovane kolegice in kolegi, vsi ostali prisotni. Ukrepe, ki so se za izboljšanje gospodarske in socialne situacije sprejemali v ostalih evropskih državah, bi lahko v grobem razdelili v tri skupine. V prvi so bili ukrepi za stabilizacijo in normalno delovanje finančnega sistema ter finančnega trga. V drugi ukrepi za spodbujanje proizvodnje in investicijske dejavnosti podjetij, vključno z ukrepi za ohranitev delovnih mest. In v tretjem segmentu ukrepi za spodbujanje osebne potrošnje ter večje investicijske aktivnosti države. Zadnji v naši državi niso bili sprejeti oziroma jim Vlada nasprotuje.

Cilj predlaganega zakona je torej spodbujanje porabe, vendar ne katerekoli porabe. Porabe, ki ima ugodne tudi okoljske učinke oziroma porabe, ki na eni strani rešujejo stanovanjski problem šest tisoč mladim družinam in predstavlja na drugi strani multiplikativne učinke na številne sektorje v naši državi, predvsem pa predstavlja impulz večji potrošnji. Takšnih ali podobnih ukrepov Vlada žal ne predlaga oziroma jim celo nasprotuje, pri čemer se sklicuje na obremenitev javnih financ. Poglejmo kaj predlagamo: z zakonom predlagamo subvencijo v višini deset tisoč evrov mladim družinam in posameznikom, ki še niso dopolnili triintrideset let in ki prvič rešujejo svoj stanovanjski problem za nakup stanovanja oziroma za gradnjo rekonstrukcije in sprememb o namembnosti obstoječih objektov, saj veliko družin tudi na ta način rešuje svoj stanovanjski problem.

Poleg tega predlagamo, da se drugače uredi področje zavarovanja stanovanjskih posojil in s tem omogoči najem posojil za nakup ali gradnjo stanovanjskih hiš tudi tistim, ki so zaposleni za določen čas oziroma delajo priložnostno in imajo težave pri pridobivanju posojil. Število subvencij za

nakup stanovanj oziroma za gradnjo, rekonstrukcijo in spremembo namembnosti obstoječih objektov je omejeno na šest tisoč, kar je slabih 20% gospodinjstev, ki po anketi statističnega urada nameravajo v naslednjem letu graditi ali kupiti stanovanja ali hišo.

Z zakonom se predlaga tudi subvencioniranje zamenjave starega osebnega avtomobila za novo, okolju bolj prijazno vozilo, saj je to ukrep, ki poleg oživitve gospodarske aktivnosti pomembno prispeva tudi k zmanjševanju onesnaževanja okolja in večji prometni varnosti. Poleg vrednosti starega avtomobila se predlaga vrednost subvencije v višini tisoč evrov na vozilo in omejitev tega ukrepa na petnajst tisoč vozil torej za približno tolikšno število osebnih avtomobilov kot naj bi v letu 2009 zaradi posledic finančne in gospodarske krize bila v naši državi tudi manjša prodaja.

Predlog zakona temelji na načelu pravičnosti in načelu solidarnosti, saj daje prednost pri subvencijah za reševanje stanovanjskega problema socialno šibkejšim.

Pri subvencijah za zamenjavo starega ekološko spornega osebnega vozila, predlog zakona temelji na načelu skrbi za čisto okolje in na skrbi za varnost državljanov v prometu.

Finančni učinek, v kolikor gledamo na grobo brez multiplikativnih učinkov, znaša 75 milijonov evrov, vendar se je v vseh državah, v katerih so uvedli podobne ukrepe, pokazalo, da finančnega izpada ni bilo. Nasprotno. Prilivi v državne proračune so povečali, saj je izračun relativno enostaven. Če pospešite prodajo, ki je sicer ne bi bilo, je pri povprečni vrednosti osebnega avtomobila 10 tisoč evrov dva tisoč evrov DDV. Pri povprečni vrednosti stanovanjske enote v višini 120 tisoč evrov in 8,5 odstotnem DDV je ta priliv tudi 10 tisoč evrov, da ne omenjam seveda ostalih učinkov, ki nastopajo pri nakupu oziroma gradnji stanovanj, saj vemo, da je treba kupiti pohištvo, kopalnico, opremo in tako naprej. Skratka, gre za spodbujanje potrošnje, na kar nas opozarja tudi Upravni odbor Trgovinske zbornice, ki pravi, da bi morala država močnejše spodbujati splošno in tudi državno potrošnjo, kajti kriza se že in se bo še močnejše v prihodnjih mesecih poznala tudi na tem področju.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da ni nobenega argumentiranega in utemeljenega razloga za nasprotovanje temu zakonu, zato bomo predlagatelji ta zakon tudi v tej obravnavi zagovarjali, ker menimo, da bo imel pozitivne učinke na državni proračun. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo dajem predstavnici Vlade mag. Darji Radić, državni sekretarki na Ministrstvu za gospodarstvo.

Prosim.

MAG. DARJA RADIĆ: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci.

Dovolite, da vam predstavim mnenje Vlade Republike Slovenije o Predlogu zakona o pomoči gospodarstvu v času gospodarske krize s spodbujanjem zasebne potrošnje. V predlogu zakona se predlaga spodbujanje zasebne potrošnje z dvema od vrste možnih ukrepov za spodbujanje zasebne potrošnje, in sicer so predlagane subvencije mladim družinam za nakup stanovanja v višini 10 tisoč evrov in pa subvencije za zamenjavo starega avtomobila z novim avtomobilom v višini 1000 evrov.

Vlada je oba ukrepa in predlog zakona proučila in v zvezi s tem zavzela naslednje mnenje.

Najprej glede subvencij za zamenjavo starih vozil z novimi vozili. Mi vemo, da ta ukrep izvajajo nekatere države Evropske unije. Pri tem se je treba zavedati, da gre predvsem za države, ki imajo močno avtomobilsko industrijo. Mi vemo, da je v Sloveniji edini proizvajalec avtomobilov Revoz, ki pa je že sam uspešno izvedel akcijo in bistveno znižal cene novih avtomobilov. Zaradi tega menimo, da bi bilo pred odločitvijo za tak ukrep ali za podporo temu ukrepu treba narediti bolj natančno analizo koristi, ki bi jo imel tak ukrep za spodbujanje zasebne potrošnje v Sloveniji. Mislím, da nam ni treba spodbujati potrošnje drugje, ker v Sloveniji nimamo proizvajalcev avtomobilov, imamo pa dobavitelje. Dobavitelji za avtomobilsko industrijo. 100 tisoč delovnih mest je vezanih na tista podjetja, ki so dobavitelji v avtomobilski industriji. Zato smo se pravzaprav v Vladi odločili in v drugem svežnju ukrepov pravzaprav ta ukrep že pripravili in je tik pred izvedbo, da v tej fazi podpremo dobavitelje avtomobilske industrije z razvojnimi krediti zato, da bodo lahko izvedli investicije v nakup novih orodij, razvoj nove tehnologije, tako da bodo sploh lahko ostali dobavitelji, da bodo lahko ostali v tej konkurenčni igri in proizvajali ekološke avtomobile, tudi potem, ko bo te krize konec.

Glede drugega predloga, ki se nanaša na stanovanjsko področje, pa ugotavljamo, da vsebina, ki opredeljuje ta predlog zakona, da je že opredeljena v Zakonu o nacionalni stanovanjski varčevalni shemi in subvencijah mladim družinam za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja. Veljavni zakon subvencijo, ki jo lahko pridobi mlada družina za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja, gradnjo, nakup in rekonstrukcijo ali spremembo namembnosti, progresivno veže na številno družinskih članov. Možno je dobiti subvencije v višini 300 evrov na družinskega člana za dobro 8 let. Skupni efekt tega ukrepa je za tričlansko družino 7200 evrov in za štiričlansko družino 9600 evrov, kar je pravzaprav zelo blizu temu predlogu, ki je v predlogu tega zakona.

Kot sem že omenila, sta v bistvu to dva možna ukrepa za spodbujanje zasebne potrošnje ali tudi investicijske potrošnje. Vlada se je odločila tudi zaradi ocene efektov, končnih efektov na investicijsko potrošnjo in izbrala dva druga ukrepa.

Prvi je ta, da bomo izvedli investicije v višini 21 milijonov evrov v obnovo javnih zgradb. Tudi to je ekološko, kot je rekel poslanec prej v uvodnem govoru. Se pravi tudi ta ukrep je čisto OK s tega vidika.

Potem imamo pa pripravljen tudi razpis za sofinanciranje investicij v turistično infrastrukturo, kjer bomo z vložkom države v višini 25 milijonov evrov spodbudili investicijski cikel v višini najmanj 100 milijonov evrov. Tudi to sta predloga, s katerima bo Vlada povečala investicijsko potrošnjo. Da bi pa lahko naredili še mnogo več, če bi bilo pripravljenih kaj projektov za izvedbo večjih investicij.

Spoštovani! Vlada Republike Slovenije v skladu s tem, kar je bilo povedano meni, da zakon v obliki, kot je zdaj predlagan, ni potreben in je tudi neprimeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Bogdan Barovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Kaj hočemo? Pri tej točki bo Slovenska nacionalna stranka izrekla jasen ne. Jasen ne temu zakonu. Na najbolj preprost način bom skušal povedati, zakaj ne.

Subvencije za avtomobile, lepo vas prosim, zato, da bodo trgovci imeli še vedno 20 ali pa 25% maržo. Zato, da prodajajo avtomobile. Halo!? Tudi slučajno ne. Avtomobilska industrija - sem se pozanimal, v času recesije in krize ob vseh prošnjah za kreditiranje in pomoč države, cvete. Res, osebno sem vprašal, da bi kupil en avto, čisto iz štosu, ki ga ne bom, ker ga tudi nima. Sem rekel, čakam že pol leta, da bo cena padla. "Kje", so rekli, "a si ti nor! Kje pa cena ne bo padla." Zdaj so dobile avtomobilske industrije kredite, zdaj bodo proizvajale, proizvodnja cvete. Tudi slučajno se zakon trga ne pozna. Tudi za en evro v šestih mesecih ni padla cena avtomobila. A mi bomo dali pa subvencije ljudem za nakup avtomobila? Pa kje živimo?! Stanovanja. Ja, mladim stanovanja. Če bi bila, pa vem, da ni kriva, zdajšnja ministrica tukaj, bi jo vprašal, koliko praznih stanovanj bivše JLA, vojske, na razpolago, ki jih ima, koliko je praznih, koliko je praznih in propadlih stanovanj. Koliko ima Ministrstvo za notranje zadeve praznih in propadlih stanovanj?

V zvezi s subvencijami za stanovanja. Saj res, da morajo gradbena podjetja živeti, res je, samo ali jih bo zdaj spet država "futrala" na ta račun, da bodo gradbena podjetja živela in ne bodo znižala niti za en evro ali pa deset evrov cene za kvadratni meter stanovanja, samo zato, da bodo delali? Jaz spoštujem dobro voljo in hotenje in željo, da se mladim pomaga

pri stanovanjih, da se pomaga ljudem, da živijo normalno, tako kot naj bi živeli, ampak ne na tak način. Spirala zahteva, da se najprej pospeši proizvodnja, iz proizvodnje nastanejo dobički, za katere ni treba, da jih posamezniki trpajo v svoje žepe, ampak naj jih delijo med ljudi, da jim povečajo plače, naj dajo ljudem več zaslužka. To bo že stranka, ki je obljubila, poskrbela, to mene ne skrbi. Ampak, brez dela ni jela, gospodje, kriza danes se lahko reši samo z delom, brez dela ne gre. Mi je zelo žal, samo s subvencijami, kam bomo pa prišli, subvencije tukaj, subvencije tam, subvencije tam. Nič ne bo.

V Slovenski nacionalni stranki želimo biti pošteni in reči bobu bob. Od avtomobilske industrije ne bomo živeli, ker svoje nimamo, imamo francosko, mi je zelo žal, čeprav je veliko ljudi, hvala bogu, v Novem mestu. In da ne omenjam enega francoskega podjetja, ki izvira iz Trbovelj, kjer sem popljuvan po dolgem in počez. Diametralno nasprotno, ne bom ga omenil, za nekatere je podjetje dobro, za nekatere pa ni dobro, ampak tam živi 180 ljudi krat 3, res iz roko v usta, tam pa bogatijo Francozi. Prav, naj, naj znižajo marže, naj trgovci znižajo marže, naj pomagajo mladim družinam, naj banke, država, tukaj pa podpiram to stran, naj država poskrbi pri bankah, da bo banka kreditirala mlade družine za nakup stanovanj ali pa jim dala možnost nakupa, banka jih tudi povoha ne, ker nimajo redne službe, tudi povoha jih ne, pa je državna banka. A mi jih bomo pa subvencionirali?! Gradbenike, ki bodo tržili in bodo rekli: "Zdaj bo pa pa kvadratni meter na enkrat 3 tisoč evrov, 4 tisoč evrov." Namesto da bi banka dala hipotekarne kredite pod najbolj ugodnimi pogoji mladim za nakup stanovanja. Ne, država bo subvencionirala. Trebuhi in obleke, seveda čedalje večje številke, bodo rastle pa gospodom magnatom iz gradbenih in drugih firm. To pa ne. V tem primeru v Slovenski nacionalni stranki, kljub vem, še enkrat poudarjam, dobremu namenu, takšen zakon - to bi se pa res pred vsemi osmešili! Naj znižajo marže. In na koncu pridem nazaj na tisto najbolj žalostno, na trgovine, ki smo si jih izmislili, da bomo socialni. Za tiste, ki so reveži je trgovina tam in kupujejo pokvarjeno salamo, za "kao" normalne je pa trgovina tam... To je sramota! Da bi pa trgovec, ki se mu reče A, B ali C, da jih ne bom imenoval, znižal na maržo, da bi bila dosegljiva za vse ljudi - zame, mojega soseda, pa tudi za tistega, ki je izgubil službo. To pa ne. In mi se gremo socialo, odpiramo trgovino za reveže. Zakaj že?! Zato, da podpiramo tiste, tudi tisti, ki so trgovine za reveže odprli, veste, je niso iz socialnega čuta, tudi oni imajo svoj dobiček, verjemite. Če ga pa nimajo, si ga bodo pa ustvarili.

Hvala, sicer spoštujem iniciativo, pričakujem pa, da bomo skupaj našli prave poti in prave načine, pa če želite - malo smo jih že povedali, malo pa jih že bomo-zato, da bomo pomagali mladim. Prvi predlog Slovenske nacionalne stranke - konkreten - država skrbi za Novo Ljubljansko banko. Naj

poskrbi da bo ta kreditirala, na najbolj ugoden način mladim družinam, z najbolj ugodnimi hipotekarnimi krediti za nakup stanovanj. Drugo, država - Ministrstvo za obrambo, Ministrstvo za notranje zadeve, naj končno naredi spisek svojih stanovanj in naj jih pod najbolj ugodnimi pogoji, če jih ne rabi, ponudi mladim družinam. In boste videli, če se bo to zgodilo čez eno leto, bo ogromno mladih družin prišlo do kvalitetnega načina življenja.

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Janez Ribič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

Prosim.

JANEZ RIBIČ: Spoštovani prisotni!

Kaj hočemo? So pač različni pogledi na določene stvari. Jaz bom mogoče malo drugače povedal.

Eden od ciljev, ki ga je treba v teh kriznih časih tudi doseči, je spodbuditi trošenje prebivalstva, da bi se tako spodbudila gospodarska aktivnost. Trošenje prebivalstva je treba spodbuditi zlasti v tistih gospodarskih panogah, ki obsegajo pomemben del gospodarstva in predvsem v tistih, katerih oživitve bi imela največji in najhitrejši učinek na oživitve celotne gospodarske aktivnosti. To pa sta področji gradbeništva oziroma stanovanjske gradnje in avtomobilske industrije. Res je, da ukrep zahteva precej javnofinančnih sredstev, vendar bi se vložena sredstva v državi zaradi povečane gospodarske aktivnosti, ki pomeni več pobranih davkov in manj brezposelnih, hitro povrnila.

Predlog zakona vsebuje dva ukrepa, in sicer prvi predlaga subvencijo mladim družinam in posameznikom, ki še niso dopolnili 33 let in ki prvič rešujejo svoj stanovanjski problem, za nakup stanovanja pa tudi za gradnjo, rekonstrukcijo in spremembo namembnosti obstoječih objektov, saj družine tudi na ta način rešujejo stanovanjski problem. Zaradi finančne in gospodarske krize so mnoga zgrajena stanovanja kljub znižanju cene ostala neprodana gradnja številnih stanovanjskih hiš se je ustavila. Številnim družinam, zlasti tistim, ki so socialno šibkejše, se je reševanje stanovanjskega problema ustavilo. Posledica tega je zmanjšanje gradbene aktivnosti, kar ima še posebej velik negativen vpliv na celotno gospodarstvo. Za oživitve slovenskega gospodarstva je zato nujno oživiti gradbeno panogo.

Drug ukrep je subvencioniranje zamenjave starega osebne avtomobila za novo, okolju bolj prijazno vozilo, saj je to ukrep, ki bi pomembno vplival k oživitvi gospodarske aktivnosti. Avtomobilska industrija je v Sloveniji namreč zelo pomemben del gospodarstva, saj imamo poleg neposrednega proizvajalca avtomobilov še vrsto podjetij, ki izdelujejo dele

za avtomobilsko industrijo. Tudi ta zadnji zakon bomo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Borut Sajovic bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Vsem skupaj še enkrat, zadnjič prijazen pozdrav, pozdrav tudi sekretarki.

Kaj o tem zakonu menimo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije?

Seveda je, zaradi vesplošne všečnosti spodbujanje osebne potrošnje prebivalstva, predlaganim oblikam neposredne subvencije nevhvaležno nasprotovati. Vendar je tudi pri tem protikriznem ukrepu, ki ga predlaga opozicija, treba ohraniti trezno glavo in pretehtati tudi argumente, ki govorijo proti tem rešitvam, obenem pa pozorno prisluhniti tudi določenim znakom, ki kažejo na to, da gre mogoče tudi za zakon, ki ima določene elemente lobističnega zakona.

V Liberalni demokraciji Slovenije seveda želimo olajšati mladim pot do lastnega doma, vendar subvencija 1.000 evrov večini mladim ne bo bistveno olajšala te poti. Večina mladim je zaposlenih za določen čas, dela z avtorskimi pogodbami in pa podobno, zato jim banke ne odobravajo stanovanjskih kreditov. Po našem mnenju bo potrebno oblikovati tudi nekakšno jamstveno shemo, ki bo mladim sploh omogočala najemanje dolgoročnih stanovanjskih kreditov. Proračunska sredstva vložena v tako obliko pomoči mladim bi vsaj večini od njih, po mnenju Poslanskega kluba LDS, prinesla večje koristi kot neposredne subvencije v višini 10.000 evrov in jim dejansko olajšala nakup lastnega stanovanja.

Poleg tega je po našem mnenju treba okrepiti ponudbo neprofitnih najemnih stanovanj, ki morajo postati dostopnejša tudi za mlade in ne kot zdaj, ko so namenjene predvsem socialno ogroženim družinam. Ob tem je treba poudariti, da se v času konjunktуре dostopnost stanovanj za mlade ni povsem nič izboljšala. Celo nasprotno. Poslabšala.

Prejšnja Vlada je imela priložnost za bistveno povečanje pomoči mladim pri nakupu stanovanj v neprimerno boljših razmerah od sedanjih pa tega, žal, ni izkoristila. Je pa seveda tisti čas odlično izkoristil špekulativni kapital, ki se je zaradi nezadržne in skokovite rasti cen nepremičnin selil v stanovanjsko gradnjo. Velik del tega kapitala danes leži v neprodanih stanovanjih in upamo si trditi, da se za predlagano subvencijo še najbolj zavzemajo lastniki takšnih neprodanih stanovanj. Torej bi šlo predvsem za reševanje že izpeljanih naložb špekulativnega kapitala in bistveno manj za spodbujanje novega naložbenega ciklusa v gradbeništvu.

Nadalje je treba ponovno poudariti tisto, kar je poudarila že gospa državna sekretarka, da podobno vsebino, kot

jo prinaša predlog zakona na stanovanjskem področju, že opredeljuje tudi veljavni Zakon o nacionalni stanovanjski varčevalni shemi in subvencijah mladim družinam in za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja. Povprečna tričlanska družina tako v obdobju osmih let lahko prejme 7.200 evrov subvencije, štiričlanska družina pa 9.600 evrov. Takšno subvencijo po podatkih naše vlade trenutno že sprejema skoraj dva tisoč mladih družin, ki spodbudo dejansko potrebujejo, ne pa tudi družine, katerih dohodki so dovolj visoki, da te probleme lahko rešijo same.

V Liberalni demokraciji Slovenije smo skeptični tudi do predloga glede subvencije v višini tisoč evrov za zamenjavo ekološko spornega osebne avtomobila za nov osebni avtomobil. Strinjamo se z Vlado, da je za spodbuditev slovenskega avtomobilskega grozda precej bolj kot spodbujanje na strani povpraševanja smiselna podpora na strani ponudbe, kar Vlada ta trenutek že počne. Predlagan ukrep bi imel minimalni vpliv na domačo slovensko industrijo, saj se je treba zavedati, da se v Evropski uniji letno izdelata okoli osemnajst milijonov avtomobilov, slovenski avtomobilski trg pa obsega okoli šestdeset tisoč od teh vozil ali zgolj 0,33% letne proizvodnje v Evropski uniji. Razen, če seveda v zakonu, ki bi reševal slovensko avtomobilsko industrijo, pripišemo, da se lahko kupi samo enega izmed dveh modelov, ki jih izdeluje novomeški Revoz. V temu primeru bi bili učinki ukrepa na domačo industrijo nekoliko večji.

Zanimiv je tudi argument predlagateljev, da bi ob ceni avtomobila v višini deset tisoč evrov in subvencij v višini tisoč evrov država samo preko DDV-ja takoj dobila nazaj dva tisoč evrov kar je še enkrat več kot zanaša subvencija. Ta argument je enostavno neprimeren, da se lepo izrazim. Če tako kot predlagatelj zanemarimo davek na motorna vozila in ugodne posledice za avtomobilске trgovce ter ob dejstvu, da bi bili pozitivni vplivi na domačo industrijo zanemarljivi, bi bil edini realni učinki ukrepa petnajst milijonov evrov dodatnih prilivov v državni proračun, dvomim pa, da je to namen, ki ga opozicija s tem zakonom želi doseči.

Sporni so namreč tudi na prvi pogled pozitivni ekološki učinki takšne subvencije. Res je, da bi neposredno zmanjševale izpuste škodljivih emisij, vendar pa bi pomenile pomembno spodbudo individualnemu cestnemu prometu nasproti že tako hirajočemu javnemu prometu. Kakšne probleme nam povzroča prevelik obseg individualnega cestnega prometa v naših mestih, lahko te dni vidimo nazorno v središču Ljubljane, kjer je zgolj začasna zapora ene izmed manj pomembnih ulic povzroča nepopisno gnečo in zastoje v širšem mestnem središču, da o povečanju onesnaževanje že tako preveč onesnaženega zraka niti ne izgubljam besed.

Zgolj z ekološkega vidika bi bilo zagotovo pametneje ta in dodatna sredstva nameniti za subvencioniranje nakupa novih

avtobusov ali recimo subvencioniranje nakupa manjkajočih elektronskih potniških vlakov Slovenskih železnic.

Zaradi izraženih pomislekov o obeh ukrepih, ki jih vsebuje obravnavani predlog zakona, v Liberalni demokraciji Slovenije pritrjujemo vladnemu stališču, da takšen zakoni ta trenutek ni potreben, zato bomo glasovali za sklep, da predlagani zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Anton Kampuš bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

ANTON KAMPUŠ: Spoštovani podpredsednik, poslanke in poslanci! Spoštovana generalna sekretarka!

Gre za dva predloga zakona. Prvi predlog, to je subvencioniranje za prvo reševanje stanovanjskega problema mladim družinam in posameznikom, bi po predlogu 6.000 subvencij po 10.000 evrov državni proračun olajšala za 60 milijonov evrov, kar je v trenutnih gospodarskih razmerah nevzdržno in bi dejansko državo potisnilo v še globljo javnofinančno krizo kot je trenutno, ki se bo zaradi lani sprejetega Zakona o subvencioniranja dijaške prehrane, brezplačnih vrtcev za drugega otroka še poglobila. Poleg tega sprejem zakona ni potreben, saj pomoči pri stanovanjski problematiki že nudimo. Zakon o nacionalni stanovanjski varčevalni shemi. Ta shema niti ni tako drugačna od predlagane v zakonu opozicije, saj je vezana na število članov gospodinjstva in na dobo osmih let, da lahko posamezna štiričlanska družina v tem času pridobi 9.800 evrov. Poleg tega pa ni takega neposrednega pritiska na proračunska sredstva, ki bi nastala v primeru sprejema vloženega predloga zakona.

Drugi del predlaganega zakona, ki se nanaša na subvencioniranje nakupa avtomobilov je Vlada Republike Slovenije tudi po predlogu treh koalicijskih poslancev že obravnavala, vendar pa predlagani projekt ni zajet v sprejetem rebalansu proračuna in bi s sprejetjem pomenil nestabilnost javnih financ. Predlaganih sredstev, ki bi jih bilo potrebno zagotoviti za izvrševanje predlaganega zakona, je za predvidoma 15 milijonov evrov. Poleg tega je trditev, da bi sprejetje tega zakona neposredno podpiralo avtomobilsko ali spremljajočo industrijo v Republiki Sloveniji, vprašljiva, saj v osnovi tangira zgolj avtomobilske trgovce in s tem zgolj manjši delež celotne avtomobilske industrije.

Poleg tega je Revoz, kot edini slovenski proizvajalec avtomobilov, že izvedel akcijo znižanja cen avtomobilov, zato bi bil v primeru predlagane subvencije delež v slovenski avtomobilski industriji še toliko nižji.

Zaradi vseh navedenih razlogov Poslanska skupina SD meni, da zakona nista primerna za nadaljnjo obravnavo, saj bi pomenilo relativno visoko povišanje javnih izdatkov, na drugi

strani pa je učinek zelo vprašljiv. Poleg tega za enega od predlogov omenjenih v zakonu že obstaja zakon, za drugega pa so bile na podlagi poslanske pobude preučene možnosti za implementacijo, vendar pa bi bile koristi manjše od vložka. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Mag. Andrej Vizjak bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Spoštovani podpredsednik.

Seveda gre za konkretne ukrepe, kako takoj spodbuditi zasebno potrošnjo. Namreč, v Republiki Sloveniji je prodaja avtomobilov upadla za več kot 35% in avtomobilska industrija v Republiki Sloveniji zaposluje okoli 25.000 ljudi. To ni samo Revoz. Tu so številna podjetja, ki zaposlujejo, ki sodelujejo v dobaviteljski industriji, oskrbujejo znane blagovne znamke s sklopi, sestavnimi deli. Torej je veliko družin v Republiki Sloveniji vezanih na avtomobilsko industrijo. Izredno podcenjevanje te teme je govoriti o avtomobilskih trgovcih, ko se govori o avtomobilski industriji. O tem priča tudi publikacija Avtomotive clustering in Europe, v kateri je Slovenija omenjena kot pomembna partnerica. Slehernemu, ki podcenjuje to panogo, bi priporočal branje te knjige. Tu se pravzaprav govori zelo površno in na nek način tudi omalovežajoče do te panoge. Če bi bila ta panoga res tako nepomembna v državah, kjer pomeni avtomobilska industrija pomemben segment gospodarstva, potem se številne evropske države ne bi odločile za subvencioniranje. Prav te države, ki so se odločile za subvencioniranje, posebej bi izpostavil Francijo, ki je potegnila tudi slovensko industrijo iz napovedanih težav in "mi se na to šlepamo" in očitno se bomo "šlepali", če bo tako mnenje, tudi v prihodnje.

Še nekaj. Finančno se je pri vseh državah, ki so uvedle subvencije, izkazalo, da se to splača, kajti priliv iz naslova davkov od prodaje motornih vozil, ki so posledica povečane prodaje, je pokrila stroške subvencij. To se je pokazalo tam, kjer so to že uvedli. Vi ste pa tukaj polni vedenja in znanja, kako je to zgrešen ukrep. Imamo prakso iz drugih držav, imamo jasno izkazan pomen za slovensko avtomobilsko industrijo, vendar tukaj prevladuje stališče, da to ni nič proti vašim imaginacijam in prepričanju. Jaz ne vem, kako naj vas drugače prepričamo, kot vas lahko prepričajo pozitivni zgledi iz Evrope.

Tudi stališče ministrstva oziroma Vlade je zaskrbljujoče. Očitno si drugače zamišlja promocijo slovenskega gospodarstva. Na primer, na tak način, ki si ga je privoščil včeraj minister Lahovnik v oddaji Trenja. Tam je za politične namene, ko je želel okrcati in diskreditirati prejšnjo oblast, povedal, da smo potopili Luko Koper, Intereuropo in še nekatera podjetja

je našteval. Zamislite si, da bi hrvaški minister za gospodarstvo povedal, da je neka oblast potopila Luko Rijeka in zamislite si, da bi Luka sklepala neke posle na Kitajskem, v Izraelu, v Indiji ali kjerkoli drugje. Z izmišljenimi politično motiviranimi izjavami se dela škoda slovenskemu gospodarstvu. To je nezaslišano, nesprejemljivo in tako boste dejansko potopili slovensko gospodarstvo. Na tak način pa ja. Ne znam si predstavljati, kaj bi in kako bodo to prenesli naprej tudi diplomatski krogi v Republiki Sloveniji, kjer seveda budno spremljajo izjave vodilnih vladnih predstavnikov in jih seveda pošiljajo svojim v poslovne namene. Spoštovani, če si tako predstavljate vlogo in pomoč gospodarstvu, kot je ta eklatanten primer neprimerne obnašanja, da pred revizijo, pred kakršnimikoli izsledki, zgolj na podlagi političnih ocen, ki jih uporabi za dnevno politične namene, pravzaprav neupravičeno diskreditira dobro slovensko podjetje. To je nezaslišano in nesprejemljivo. In kaj takšnega si ne znam predstavljati, da si lahko privoščiti minister slovenske vlade, ki mu je prvi cilj in namen pravzaprav kandidirati na volitvah, ne pa reševati probleme gospodarstva v Republiki Sloveniji.

Na tak način se ne da spoprijemati s situacijo v naši državi in zato menimo, da so takšni ukrepi, kot je ta konkreten zakon, pomemben korak naprej. Še več, Vlada je v okviru diskusije na parlamentarnem odboru za gospodarstvo napovedovala, da bo pristopila k povečevanju zasebne potrošnje na drugačen način, da bo subvencionirala kreditno aktivnost prebivalstva, da bo zagotavljala ugodne kredite za nakup in reševanje stanovanjskih problemov mladih družin. Lepo in prav, pozdravljamo ta ukrep. Ta ukrep je dober, vendar ga ni na mizi. Ne poznam ga v konkretnem primeru, ne deluje in ne prijema in ne vem, kdaj bo. Do takrat pa, prosim, sprejmite ta pomemben inštrument, ki bo pomagal, ne samo povečevanju zasebne potrošnje in reševanju problemov pri prevoznih sredstvih in tudi pri reševanju stanovanjskega vprašanja, potegnil bo nekoliko ven tudi slovensko industrijo, slovensko gradbeništvo, obrtništvo in bo imel pomemben doprinos tudi k okolju. Kajti, subvencionira se avtomobile z nizkimi emisijami v smislu zamenjave teh avtomobilov z več kot 10 let starimi. Na tak način se lahko konkretno in takoj pomaga. Besedičenje in iskanje, kaj vse je v tem predlogu narobe, pri čemer primeri iz prakse, ki že živijo, kažejo nasprotno, so seveda za Slovensko demokratsko stranko neprepričljivi. Torej, začeti končno pomagati slovenskemu gospodarstvu v teh kriznih časih, ne pa se za namene političnega spopadanja ukvarjati s Slovensko demokratsko stranko in jo diskreditirati.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa Cvetka Zalokar Oražem bo predstavila stališče Poslanske skupine Zares.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani!

Zadnji v paketu zakonov, ki ga bomo obravnavali danes, je zakon o pomoči gospodarstvu v času gospodarske krize s spodbujanjem zasebne potrošnje. Lahko rečemo, da je to zakon, ki na prvi pogled je všečen, spada v paket tistih, bom rekla, najbolj všečnih in na prvi pogled so predlogi tudi zanimivi. Vendar bom rekla, hudič je v podrobnostih, pravijo ljudje. In tudi tukaj se mi zdi prav, da pogledamo te podrobnosti, še posebej ob silno zanimivem in všečnem predlogu o subvenciji 1000 evrov ob nakupu in zamenjavi avtomobila. Vendarle je treba reči, da je kar nekaj stvari, ki vendarle govorijo v prid temu, da ta predlog ne nosi samo dobrih zadev. Nenazadnje se moramo najprej vprašati, ali je kupovanje in spodbujanje nakupovanja nakupov avtomobilov treba gledati samo z vidika potrošnje ali pa morda tudi še z enega vidika, z vidika okolja. Na tem področju v Sloveniji nismo naredili prav veliko in predvsem se kaže vprašati, ali je treba spodbujati že tako precej dobro opremljene Slovence pri avtomobilih, medtem ko za spodbujanje javnega potniškega prometa nismo naredili prav veliko. To bom rekla, je tisto, kar je pri nas tudi sporno, ta ekološki vidik.

Želimo pa povedati v Poslanski skupini Zares tudi to, da menimo, da nam res ni treba, ni treba slovenski vladi in našim davkoplačevalcem z našimi sredstvi spodbujati svetovne avtomobilske industrije. Prav je, da se skoncentriramo na tisto, kar imamo mi. To pa je Revoz v Novem mestu, sicer podružnica, ki pa daje delo mnogim in pa številni podizvajalci oziroma ta spremljajoča industrija, ki je v Sloveniji in ki, kot smo slišali, zagotavlja kar precej veliko število delovnih mest. In mislim, da se je Vlada odločila prav, da bo ukrepe fokusirala na ta izključno ne Slovenijo vezani del avtomobilske industrije. Ne pa na to, da bomo kupovali avtomobile japonskih proizvajalcev in ne vem še koga. Mislim, da smo premajhni, da bi pomagali celemu svetu in moramo najprej pomagati sebi. Nenazadnje, jaz mislim, da nam res ni treba in je zadaj nekaj tudi tega interesa; podpirati trgovcev z avtomobili, ki so tukaj zadaj in prav gotovo so nas že večkrat opozorili, da to upada. Ampak, če se vozimo po Sloveniji in opazujemo koliko teh prodajalnih je zraslo za vsakem vogalu, si lahko mislim, zakaj so v Sloveniji tako visoke in drage marže. Skratka, ta ukrep se nam nikakor ne zdi primeren.

V zvezi s stanovanji pa se mi zdi, da je odgovor v tem, da imamo na temu področju še veliko drugih možnosti in tukaj gre resnično za tehtanje med različnimi stvarmi, kjer bi tudi, bom rekla, kot zelo relevanten nastopil predlog, ki ste ga podali. Ampak vendarle, moramo nekaj stvari vedeti; mi že imamo v okviru Nacionalne stanovanjske varčevalne sheme subvencije za družine, o tem je bilo že govora. In tisto, kar nas predvsem v stranki Zares moti, je to, da pravzaprav pri

tež subvenciji deset tisoč evrov ni nobenega upoštevanja socialnega položaja. Ne glede na to, da gre za mlade družine, tudi tam so velike razlike. Mnogi si lahko pomagajo z drugimi variantami. Imajo bogate starše. In nam se zdi prav, da se socialni položaj, tako kot se pri Nacionalni stanovanjski shemi, na ravni države upošteva.

Imamo res veliko množico praznih stanovanj in predlog, ki ste ga pripravljali ministrica Krebsova in ministrica za obrambo se mi zdi vseh pohval vreden. Res pogledjmo vsa prazna stanovanja, na vseh področjih, prepričana sem, da ima država tega res veliko in upam, da bomo na tem naredili dovolj, da se bo ta fond že zgrajenih stanovanj in ne neprestano nove in nove gradnje vendarle sprostil in bo namenjen mladim družinam. Če pa že spodbujamo kakšno gradnjo, potem smo v naši stranki Zares za to, da spodbujamo gradnjo neprofitnih stanovanj. Ni potrebno spodbujati zgolj in samo oblike lastniške strukture. In tukaj se mi zdi, da je Vlada dobro pretehtala in da je ponudila dobre predloge glede že omenjene obnove javnih stavb. Tukaj bodo gradbeniki lahko imeli veliko posla, korist bo velika. Predvsem korist pri energetske varčnejšem funkcioniranju teh objektov; vrtcev, šol, bolnic in podobno, skrajni čas. In jaz, kot sledim, bo ta razpis v kratkem objavljen in mislim, da je zelo dober in vreden vse pohvale in upam, da bomo tukaj uspešni. Prav tako mislim, da tudi vložek 25 milijonov v sofinanciranje turistične infrastrukture pomeni na tem področju veliko, saj se bo na nek način oplemenitil na raven približno 100 milijonov evrov za tovrstne investicije. Prav tako je, žal, tisto, kar smo govorili že dopoldan, ni projektov. Niste pustili projektov po predalih, ko ste zapuščali Vlado in teh projektov ni. Še tiste, ki so pa bili, ste pa začeli problematizirati. Eden takih je prav gotovo gradnja bloka 6 termoelektrarne Šoštanj, kjer ste kot bivši minister, gospod Vizjak, krivi, neposredno krivi, po moji oceni, zaradi trinajstmesečnega zaostanka pri izdaji dovoljenja zato, da se je investicija podražila saj za okoli 200 milijonov in prav vi ste tisti, ki si dovolite tu izkoristiti zadevo za predvolilni shod in napadati, mislim, da prav iz tega namena, ministra Lahovnika. Ne vem. Jaz mislim, da to ni prav velika škoda, če je bila omenjena cela vrsta podjetij, ki so resnično potopljena. Luka Koper, Intereuropa, še jih lahko naštevamo: Hit, Elan, Paloma, Petrol. Sami vaši kadri, z vašo strankarsko knjižico, Česar, Lovšin. Jaz mislim, da promocija bi bila veliko boljša, če bi ti vaši kadri zapustili, zdaj, ko se poslavljajo iz funkcij, pluse. Celó Petrol, ki nikoli v zgodovini kot prodajalec bencina ni bil v izgubi, ima minus. Celó Petrol. In to so vaši kadri z vašimi strankarskimi izkaznicami in vi napadate tiste, ki opozarjajo, da je tu nekaj narobe. In govorite o tem, da se dela velika, velika nacionalna škoda. Nacionalno škodo so naredili tile menedžerji, ki so v štirih letih, recimo Intereuropo pripeljali v enormne izgube. Andrej Lovšin zdaj odhaja. Upam,

da s sklonjeno glavo in z vašo strankarsko knjižico. In vi si dovolite napadati tukaj nekoga, ki na to opozarja. Mislim, da je to skrajno sprenevedanje. Nenazadnje, tudi kadri v Elesu, jaz sem o tem že dopoldan govorila, so pustili, neposredno ste jih imenovali vi, čudno zapuščino. Financirali kanadske veslače, financirali Pavlinovo Olimpijo, financirali nakup ne vem kako dragih avtomobilov za svoje potrebe. Dravske elektrarne, 21 milijonov so dali mariborski škofiji kredita, ki ga očitno nihče nikoli ne bo videl. Ne vem kdo se tukaj spreneveda.

V Poslanski skupini Zares priloga zakona o pomoči gospodarstvu v času krize s spodbujanjem zasebne potrošnje ne bomo podprli.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala Cveti Oražem, ki je z zadnjim stavkom pa vendarle omenila točko, o kateri razpravljamo.

Besedo ima gospod Franc Jurša, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine DeSUS.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Nekako mi je zadovoljstvo, da vas nocoj še lahko pozdravim z dober večer, po nekem urniku je to že mislilo biti zgodaj zjutraj z dobro jutro.

V predlogu zakona se predlaga spodbujanje zasebne potrošnje preko subvencij mladim družinam in posameznikom za reševanje stanovanjskega problema v višini 10.000 evrov ter preko subvencije za zamenjavo starih osebnih avtomobilov za nova vozila v višini 1000 evrov. Oba ukrepa se slišita zelo všečno. Ko pa se spomnimo, da je ta isti predlagatelj v prejšnjem mandatu spremenil davčno zakonodajo v tej smeri, da je družinam in posameznikom vzel možnost uveljavljanja posebne olajšave za nakup stanovanja pod pretvezo, da je zvišal skupno olajšavo, vsa ta všečnost v trenutku izgine. Tudi predlagana subvencija za zamenjavo ekološko spornega osebnega avtomobila za nov osebni avtomobil se sliši prav lepo, vendar pa po naši oceni ta predlog ne podpira neposredno avtomobilske ali stanovanjske industrije v Republike Sloveniji temveč predvsem trgovce. V Poslanski skupini DeSUS popolnoma razumemo dobre namene predlagateljev, vendar način predlaganja po naši oceni ni primeren. Strinjam se z namenom oziroma mnenjem Vlade Republike Slovenije, da za ta dva predlagana ukrepa ni potreben poseben zakon in za takšen način reševanja težav ni primeren. Po eni strani predlagatelji predlagajo sklic nujne seje, da bi se njihove rešitve čim prej implicirale v praksi, seveda, v kolikor bi bile sprejete, po drugi strani pa zavlačujejo obravnavo zakonov s tem, da zahtevajo splošno obravnavo za vsakega posebej, kar jasno nakazuje, da je želja predlagateljev zgolj zbujanje pozornosti javnosti, ne pa iskren namen za reševanje nastale krize.

V naši poslanski skupini predloga zakona, ki je pred nami ne podpiramo, in menimo, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin.

Sledi splošna razprava poslank in poslancev.

Besedo ima gospod Anderlič - ne.

Gospod Frangež, izvolite, imate besedo.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovane in spoštovani.

Želel bi se osredotočiti na stanovanjski del tega zakona. Pri tem bi vam želel ponazoriti rezultate poročila organizacije European Social Housing Observatory iz Bruslja, ki kaže zanimivo strukturo stanovanjskega fonda v Sloveniji. Slovenija ima, kot posledico lastninjenja nekdanjih družbenih stanovanj, zelo visoko strukturo lastniških stanovanj. Kar 93% vseh stanovanj v Sloveniji je v lasti ljudi, ki v njih živijo. V zasebnem najemu je 4% stanovanj, v socialnem najemu zgolj 3% stanovanj. Če pogledamo Nizozemsko, ki predstavlja drugi ekstrem, za moje pojme naprednejši ekstrem med evropskimi državami, pa je delež lastniških stanovanj zgolj 34%, 11% sodi v zasebni najem in med socialni najem kar 35% stanovanj. Prav nerazvit najemni trg v Sloveniji je osrednja težava. Generacija mojih staršev, večina tukaj sedečih, je lahko v procesu lastninjenja nekdanjih družbenih stanovanj na zelo ugoden način rešila svoje stanovanjsko vprašanje. Generacija, ki ji pripadam, in generacija mlajših od mene te možnosti danes nima več. Če želimo na lastniški način rešiti svoje stanovanjsko vprašanje, je edina možnost, ki jo imamo, zakreditiranje za naslednjih 30 let. Pri številnih ljudeh, pri številnih mladih, ki so pretežno zaposleni za določen čas in imajo recimo povprečno plačo, to pomeni, da jim za življenje, za razvoj družine, za vse življenjske stroške v najboljšem primeru ostane 400 evrov. v najboljšem primeru. Če odštejemo tiste stroške, ki so v življenju vsakogar izmed nas, pa seveda bistveno, bistveno manj. To je problem, ki ga mora slovenska politika nasloviti. Predlog dr. Luke Jurija, Dejana Levaniča in mene, glede praznih stanovanj se že uresničuje, in vesel sem, da je tukaj Vlada našla posluh za to, da smo za enkrat zagotovili 130 stanovanj iz kvote Ministrstva za obrambo. Vendar moramo iti dalje, da razvijemo najemni trg v Sloveniji. Razmišljamo o pobudi, o oblikovanju nacionalne stanovanjske najemne sheme, ker v tej državi ni treba več spodbujati gradnje novih stanovanj za prodajo na trgu, tisto, kar potrebujemo, je razvoj najemnega sektorja. In v tem pogledu predlagamo, glede na to, da ima danes država velik delež praznih stanovanj, ki so bila do zdaj zgrajena za prodajo na trgu, gre za zasebno ponudbo, predlagamo Vladi razmislek o tem, da to zasebno ponudbo preko javno-zasebnega partnerstva vključi v s strani države organizirano ponudbo za oddajo v

najem. Morebitne lastnike teh stanovanj naj k temu spodbudi tudi z izdajanjem jamstev za to, da se kratkoročni krediti, ki so bili najeti zato, da se nek blok zgradi hitro, proda in nato to posojilo odplača, podaljša čez daljše časovno obdobje, zato da bi anuiteta odplačevanja tega kredita ustrezala mesečni najemnini. Samo na ta način bomo mladi generaciji omogočili dostojno, cenovno dostopno rešitev stanovanjskega problema, ki ne bo predstavljal kreditne obremenitve za vse življenje. Zato mislim, da rešitev, ki jo ponujajo predlagatelji, gre v popolnoma napačno smer. In je ne nameravam podpreti.

Kar se tiče motornih vozil, mislim, da na relativno neposrečen način zakon povzema pobudo prav tako dr. Luke Jurija, Dejana Levaniča in mene, vendar z bistveno manj posluha za to, da je potrebno pri takšnih zakonskih rešitvah primerno rešiti tudi dohodkovno stran, se pravi ustrezno pokriti finančne vire, ki jih potrebujemo za izvajanje tovrstnih subvencij. S samim namenom pa se strinjam. Ne spodbujanje nakupa vozil, nasprotno, sprememba strukture vozil na slovenskem trgu, da bo več vozil, ki so ekološko neoporečna in podobno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Nadaljeval bom od tam, kjer je moj kolega in prijatelj Frangež pravkar zaključil. Veseli smo, da so sodelavci iz vrst SDS povzeli pobudo Matevža Frangeža, Dejana Levaniča in mene o subvencijah za nakup vozil, vendar so jo povzeli površno. Po eni strani niso nikjer predvideli prihodkov oziroma finančnega vira, s katerim bi subvencije pokrili. Naša pobuda te prihodke jasno določa v povišanju davka na motorna vozila za najbolj onesnažujoča vozila. In kot drugo so popolnoma drugače postavili pogoje za pridobitev subvencije. In to tudi iskreno povedali. Namen predloga SDS je povečati potrošnjo. Namen naše pobude je pa spremeniti strukturo vozil in uničiti onesnažujoča vozila in jih nadomestiti z ekološkimi. In zato drugačni pogoji pri emisijah in drugačni pogoji, strožji pogoji pri možnosti pridobitve te subvencije.

Kar se tiče subvencije za nakup stanovanj, ob tistem, kar je povedal že prijatelj Frangež, gre dodati le, da tako kot je postavljena ta subvencija, gre le posredno v roke slovenskim državljanom in državljanke, v bistvu gre pa v roke gradbenih podjetij in tuje nekvalificirane delovne sile. Zato podpiramo fond najemniških stanovanj, ki je bistveno bolj fleksibilen in bistveno podrejeno bolje in bolj učinkovito odgovarja na potrebe mladih in mladih družin. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Černač, kot predlagatelj, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa.

Najprej je treba povedati, da tisti, ki razpravljate oziroma ki ste predstavljali stališča poslanskih skupin, bi bilo dobro, da si pri tem zakonu vsaj preberete, da veste o čem govorite. Kar nekaj vas je bilo takšnih, ki zakona niste v celoti prebrali.

Drugo. Kakšen pomen daje Vlada temu področju, se vidi po temu, da je prijavila pri tej točki najkrajši čas in da sedi trenutno v dvorani samo gospa državna sekretarka iz Ministrstva za gospodarstvo. Človek bi pričakoval, da bi, ko gre za stanovanja, sedel tukaj vsaj okoljski minister, kajti v ta resor sodi to področje, ali pa vsaj gospa obrambna ministrica, ker kot slišim od nekaterih, bodo bivša razpadajoča stanovanja jugoslovanske armije reševala stanovanjski problem državljanov v Republiki Sloveniji.

Vlada je rekla, da gre za ukrep, ki so ga uvedle države z močno avtomobilsko industrijo, zaradi tega v Sloveniji ni potreben. Če bi te države razmišljale tako, kot razmišlja naša vlada, na primer francoska, bi bil verjetno Revoz danes že zaprt. 100.000 delovnih mest, je bilo rečeno s strani državne sekretarke, je vezanih v naših podjetjih na avtomobilsko industrij in implicitno vsak tak ukrep pomeni en majhen kamenček pri ohranitvi teh delovnih mest. Tisto, kar je pa bistveno, gre za zamenjavo več kot 10 let starega avtomobila za nov okoljsko čist avto, kar pomeni, da sta zasledovana oba ukrepa, tako povečanje potrošnje kot okoljski vidik. Za več kot 35% je namreč upadla prodaja vozil. Mnogo je bilo tudi govora o tem, da bo zaradi tega privil v državni proračun manjši. Pa pogledjmo, kaj se je zgodilo v tistih državah, kjer so tak ukrep uvedli. Japonska je 10. aprila po zgledu Nemčije in Francije za zagon avtomobilske industrije uvedla 10% davčne olajšave, po tistem, ko je prodaja padla za 28%. Njim se je priliv v državni proračun povečal, enako Nemčiji, enako Franciji, res pa je, da je bila olajšava 2600 dolarjev in da so bile znižane tudi takse pri registraciji teh vozil. Se pravi en korak naprej. Kako razmišlja naša vlada? Naša vlada razmišlja v nasprotno smer, to sicer s strani državne sekretarke ni bilo rečeno, smo pa lahko prebrali v dnevnem časopisju, da bo naša vlada uvedla davek na motorna vozila, kar pomeni, da bo dodatno obdavčila vozila v Republiki Sloveniji, ob tem, ko prodaja pada za več kot 35%, ob tem ko je 100 tisoč delovnih mest pri dobaviteljih vezano na avtomobilsko industrijo, ob tem ko imamo v Novem mestu tovarno, ki izdeluje avtomobile in glede katere pričakujemo od Francije, da bo reševala naš problem. Zanimivo.

Mislím, da argumenti, ki so bili predstavljeni v tem delu nikakor ne držijo. V nobenem primeru ta ukrep ne pomeni obremenitve državnega proračuna, ampak nasprotno. S pospešitvijo prodaje bi se slabi, stari avtomobili, ki obremenjujejo okolje, zamenjali za nova ekološko nesporna

vozila, povečala bi se prodaja in preko tega bi se tudi povečal priliv v državni proračun.

Rečeno je bilo, da glede stanovanj že itak obstajajo subvencije, ki jih je uvedla prejšnja vlada - drži, in kar naj obstajajo še naprej, hvala bogu. Ampak, ukrepa se ne izključujeta. Vendar se zaradi teh subvencij, ki so stalen ukrep, ni povečala prodaja oziroma gradnja na nepremičninskem trgu niti za eno enoto. Ker gre za dolgoročen ukrep, ki deluje na več let, potrebno je večletno varčevanje in spodbuja stanovanjsko reševanje na dolgi rok. V tem konkretnem ukrepu, ki ga predlagamo, pa gre za takojšnjo pomoč pri razreševanju stanovanjskega vprašanja in s tem tudi za spodbujanje potrošnje oziroma porabe. Samo Stanovanjski sklad Republike Slovenije ima trenutno na voljo preko 160 neprodanih stanovanj, to je javni sklad, državni sklad; za katera bo omogočil ugodnejše kredite, da jih bo lahko prodal. Vsem tistim, ki bodo kandidirali za ta stanovanja, bi še kako prav prišla dodatna spodbuda za nakup teh stanovanj, oziroma lažje bi se prodala. Ob tem, da bodo vsi ti seveda kupili tudi opremo, tudi kuhinjo, tudi spalnico, tudi kopalnico, tudi pralni stroj, tudi sušilni stroj in še kaj drugega zraven. Skratka, ta krog, ki je statičen, kot je kreditni krč v podjetjih, bi se začel obračati. In tisto, kar tudi ni nepomembno, pomemben je psihološki vidik. Psihološki vidik, ki bi implicitno vplival na to, da bi se ta negativna okoliščina zavedanje neke krize, kjer se nič ne dogaja, začela razbijati. Ob tem je treba povedati, da je naš nepremičninski trg, kot je bilo rečeno od enega od razpravljavcev, res specifičen. Vemo zakaj. Zaradi tradicionalne navezanosti na samograditeljstvo je ogromno stanovanjskih enot, hiš zgrajenih v samograditeljstvu in so ljudje tradicionalno še vedno vezani na tak način reševanja stanovanjskega vprašanja. Zaradi tega tudi predlagamo ne samo nakup stanovanj, ampak tudi gradnjo. V mnogih okoljih si ljudje še vedno rešujejo svoj stanovanjski problem na tak način, da: ali preuredijo podstrešje v neki družinski hiši, ali nad neko garažo dozidajo stanovanje, ali na kakršenkoli način z relativno bistveno nižjimi stroški uredijo svoje stanovanjsko vprašanje, in takšnim bi 10 tisoč evrov pomenilo tretjino stroškov ureditve takšne enote. Tako, da je treba pri tem seveda izhajati iz specifike razmer v katerih se ta ukrep predlaga. In ta ukrep v ničemer ne izničuje vseh dobrih namenov, ki jih ima vladajoča koalicija, za enkrat še na papirjih, v oblakih, v nekih mislih, ki naj bi povečale ponudbo najemnih stanovanj. S tem se tudi strinjamo. In s tem nimamo problemov. Vendar zdaj v pol leta se niti ena stvar ni zgodila v tej smeri. Vsaj jaz je nisem zasledil. Čas pa teče, se odmika in če želite uresničiti tisto, kar ste si zapisali, da boste po švedskem modelu zgradili 10 tisoč najemnih prehodnih neprofitnih stanovanj v vašem mandatu, vam moram povedati, da se to ne bo uresničilo, ker ste že krepko v zamudi. Nimate ne lokacij, ne projektov, finance v tem primeru

niti niso tak problem, ampak ukrepi se tukaj dopolnjujejo in se eden od drugega ne izključujejo. Tako ti argumenti, ki govorijo o tem, da bi iz naslova teh dveh ukrepov bilo manj priliva v javne finance, enostavno ne držijo. Primeri držav, ki so uvedle podobne ukrepe, nam govorijo, da se je javnofinančni priliv v vseh teh primerih povečal.

S strani gospoda Sajovica je bilo omenjeno, da pri tem delu ko govorimo o subvenciji za avtomobile, da je zaznati elemente lobističnega zakona. Jaz mislim, gospod Sajovic, da so lobisti pametni ljudje in če bi bilo tako, bi se obrnili na vas ali koga od tistih, ki imate oblast in ki vladate in ki z večino pritiskate, ali bo nek zakon sprejet ali ne. Neumen bi bil lobist, ki bi se obrnil na opozicijo, ker ve, da tak zakon ne bo sprejet.

Bilo je rečeno tudi, da s tem podpiramo trgovce avtomobilov in da zato to ni dober ukrep. Nobenih trgovcev ne podpiramo. Kot sem povedal, podpiramo zamenjavo starih vozil, ki so ekološko sporna, za nova ekološko prijazna vozila in s tem podpiramo vso tisto industrijo v Sloveniji, ki dela v tej sferi. Rečeno je bilo tudi, da bo na stanovanjskem področju zadevo poskušala Vlada reševati s tem, da bo omogočala večjo možnost kreditiranja prebivalstva za nakupe stanovanja. Super, saj tudi mi nekaj podobnega v tem zakonu predlagamo. Predlagamo, da se uredi kreditiranje v tistih primerih, ko ljudje nimajo stalne zaposlitve in so zaradi tega omejeni pri dostopanju do kreditov. To piše v 3. členu tega zakona. Vendar mislim, da je trenutna preokupacija države, vsaj po tistem, kar prihaja v Državni zbor in o čemer bomo odločali v ponedeljek, prolongacija tajkunskih kreditov, ki naj bi se zdaj prolongirali celo, kot predlaga Vlada z državnim poroštvom. Zakaj je že odstopil gospod Veselinovič?

Rečeno je bilo, da je treba na stanovanjskem področju izkoristiti rezerve, ki jih imamo. Pri tem je bil omenjen Mors in ta stara vojaška stanovanja, sto petinsedemdeset jih je, in ta naj bi rešila problem. Sto petinsedemdeset v gradivu Vlade, zadeva se je začela iz pobude 2009, ki pa ni bila populistična, bila je pa čisto strogo formalistična. Vemo, kje in kako in na kakšen način. Nekdo, ki prebere to novico na STA-ju in vidi za mlade družine sto trideset praznih vojaških stanovanj, ministrica za obrambo to govori, pomembno je, da se Vlada zaveda, da je treba stanovanja, ki so prazna, obnoviti prioriteto in jih čim prej dati mladim ljudem, ne vem, kaj si lahko misli leta 2009. Ministrstvo za obrambo rešuje stanovanjska vprašanja v tej državi. Jaz ne vem, če je ta situacija ustrezna.

Glede ostalih ukrepov, ki so bili sprejeti v času prejšnje vlade in ki tudi učinkujejo, niso sporni. Jaz mislim, da to ponudbo dopolnjujejo. Ne rešujejo pa tistega, kar rešuje ta zakon, povečanje potrošnje. Zaradi tega se predlaga ta zakon. Vsi ostali ukrepi, ki jih navajate, se pa računa, da jih

bo odgovorna vlada seveda izvajala, sprejela in spravila čim prej v življenje. Toliko zaenkrat. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Sajovic, izvolite.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa.

No, gospod Černač je nekaj bistrega o lobistih rekel. Jaz bom povedal en primer. V času prave vlade, pravi človek, na pravem mestu, seveda spoštovani lobist v državnem Telekomu "zrihta" devetdeset tisoč evrov za Hokejsko zvezo Slovenije potem, si pa od tega obračuna dvajset tisoč evrov provizije. Ker jih ni dobil, je pa tretji tisti upnik, ki Hokejsko zvezo pred bankrotom toži. Seveda poanta je pravi človek, prava stranka.

Toliko o lobiranju. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Černač, ni replike na repliko. Kot predlagatelj? Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Poglejte. Jaz sem čistko korektno povzel vaše besede in govoril sem o zakonu. Z vašimi osebnimi travmami, gospod Sajovic, pa ne obremenjujte vesoljne javnosti, ampak se pogovorite tam, kjer je to mesto.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. K besedi se je javila predstavnica Vlade. Gospa Radič. Izvolite.

DARJA RADIČ: Hvala. Jaz bi samo še enkrat rada poudarila, glede na to razpravo. V Bruslju na Evropski investicijski banki je v podpisu pogodba, s katero bo slovenska izvozna družba dobila kreditna sredstva, s katerimi bo podprla nove projekte za proizvajalce oziroma za dobavitelje avtomobilske industrije v Sloveniji. In to je v tisti brošuri, ki jo je mag. Vizjak prinesel sem pokazat, ki jo seveda mi vsi dobro poznamo. Za te tam notri piše. Ti so člani avtomobilskega grozda in zanje so ti ukrepi, ki jih vlada v bistvu izvaja v podporo, narejeni. Niso pa dejansko tam notri v tej knjižici narejeni ali pa predvideni kakršni koli ukrepi za trgovce z avtomobili. Ravno pred eno uro sem dobila informacijo, da tudi v Nemčiji, kjer naj bi bil ta ukrep, takšna subvencija avtomobilov, zgodba o uspehu, pravzaprav zdaj že ostali trgovci pravijo, da temu sploh ni tako.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Jurša. (Ga ni.) Gospa Pečan. Izvolite. Prav veliko sicer nimate, ampak. Ne boste? (Se odpovedujete.) Gospod Urh. (Se odpoveduje.) Gospod Čepič. (Ga ni.) Franco Juri. Prav veliko sicer ni časa, ampak izvolite.

FRANCO JURI: Bom izkoristil teh nekaj sekund. Meni se zdi to eno veliko demagoško sprenevedanje. Zakaj 1.000 evrov? Zakaj

ne 2.000 evrov? Bi bil bolj vesel. Jaz bom kupil zjutraj avtomobil, bom dobil 2.000 evrov in bom zelo vesel. Ampak dajte povedati, kje boste dobili ta denar. Prvič. Nekaj pobud konkretnih je bilo. Je treba obdavčiti avtomobile, ki niso ekološki in spodbujati nakup avtomobilov, ki so ekološki. Ampak tega ni. Potem ste pobrali še eno zanimivo idejo. Kreditiranje stanovanjskih kreditov. Veste, da sem tudi jaz posredoval že to pobudo. Čestitam, da ste jo povzeli, ampak spet zelo površno. Lepo je napisati zakone .../Izključitev mikrofona./...

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Brunskole. (Ne.) Gospod Godec. (Se odpoveduje.) Gospod Klun. (Ga ni.) Gospod Sajovic. (Se odpoveduje.) Zanoškar. (Se odpoveduje.) Gospod Brulc. Izvolite.

MIRKO BRULC: Ko bom prišel domov, bom rekel dobro jutro in za menoj bo nekoristno preživljen dan. Predavanja gospoda Vizjaka in mnogih drugih mi danes niso odprla obzorja. Dajte 1000 evrov delavki v Muri, da bo preživela, ne si kupila avta in mladim subvencionirajte stanarino, ne pa jih siliti v nakup stanovanj in plačevanje...

PREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Jaz menim, da so predlagani ukrepi, ki pomagajo na nek način tudi reševati problem nakupa novega avtomobila, zlasti tistim, ki se vozijo z 10 let starim ali več in pri tem onesnažujejo preveč tudi okolje in se tudi izpostavljajo, kajti taki avtomobili so tudi vprašljivo varni, so tudi potrošni. Takšni avtomobili so deležni nekih pogostih servisov, da ne govorim vsakoletnih tehničnih pregledov in podobno. Če se takim omogoči, nekoliko spodbudi zamenjava tega avtomobila z majhnim, okolju prijaznim avtomobilom in se s tem pomaga tudi 25 tisoč ljudem, ki so zaposleni v slovenski avtomobilski industriji, to ni stran vržen denar, sploh če izkušnje govorijo, da se prek davkov, ki so rezultat prodaje tega dodatnega števila avtomobilov, ta subvencija pravzaprav povrne v proračun.

Spodbudilo me je, da sem se oglasil tudi to, ta očitek poslanke Cvete Zalokar iz stranke Zares o teh izgubah po slovenskih podjetjih. Nobeno izmed teh podjetij, vsaj nobenega ne poznam, ki bi izkazovalo izgubo iz poslovanja. Ta izguba oziroma ta finančni rezultat izhaja iz njihovih naložb, ker so zaradi tržnih vrednosti nekajkrat nižje. Niso pa nekajkrat nižje zaradi realnih stvari. Poglejte, slovenska naftna družba Petrol je danes vredna prav toliko, kot je bila vredna, dejansko govorim, kot je bila vredna pred enim letom. Nič manj. In verjetno tudi veliko nič več ne. Ampak njena cena se je spremenila za štirikrat. To ne pomeni, da je to neka realna izguba, to je način knjigovodenja, da se mora v knjige

vpisovati vrednost, ki je trenutna tržna vrednost. Zato govoriti, da je iz tega naslova nastala izguba, je pravzaprav smešno, birokratsko in nima nobene zveze z dejansko vrednostjo. In to so dobra slovenska podjetja, vsa, ki so bil našteta, tako Luka Koper, kot tudi Intereuropa, kot Petrol in še bi lahko našteval. To so dobra slovenska podjetja, ki pa ste njihova vodstva kriminalizirali in diskreditirali iz političnih motivov. Zato, da boste zamenjali vodstva. Brez dokazov, brez vsega. V Luki Koper se godi en stampedo proti upravi, še preden je revizija. Najprej vsaj počakajte na revizijo, zlobirajte, da bo v reviziji kaj slabega in potem boste lahko imeli motiv, da tudi diskreditirate in umaknete prvega človeka, ne pa na podlagi pisem poslank ali poslancev, na podlagi jamranja sindikata, določenega sindikata.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi besedo gospa Radić kot predstavnica Vlade? (Ne.) Gospod Černač kot predlagatelj.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. Prejle sem pozabil omeniti še eno zadevo, ki je bila rečena s strani predstavnice Vlade pri stanovanjih, da namesto tega, kar se predlaga v tem zakonu, bo država vložila v obnovo javnih zgradb 21 milijonov evrov in zagotovila za investicije v turistično infrastrukturo 25 milijonov evrov. Jaz ne vem, kakšno zvezo ima to s tem zakonom. Normalno, da se pričakuje, da poleg spodbujanja zasebne porabe, ki ima učinke tako na okoljskem kot na drugih področjih, bo država v teh razmerah spodbujala tudi javne investicije, še posebej tiste, ki pripomorejo k izboljšanju okolja, in investicije v javno infrastrukturo. Problem je, da je žal teh investicij premalo in da so se v rebalansu dva bistveno zmanjšala sredstva za te namene, kljub temu da se je govorilo o tem, kako se bodo ta sredstva in te investicije povečale.

Gospa Cveta Zalokar Oražem je rekla, da ne podpirajo tega zakona tudi zaradi tega, ker ne podpira socialnega položaja oziroma ker nimajo prednosti tisti, ki so v slabšem socialnem položaju. Ta 3. člen zelo jasno govori o tem in pravi: "Izmed mladih družin imajo prednost tiste mlade družine, ki so v slabšem socialnem položaju."

Rečeno je bilo tudi s strani gospoda Franca Jurija, zakaj ne 2.000 evrov. Kar se mene tiče, ni problem, vendar je treba ta zakon sprostiti v nadaljnjo zakonodajno proceduro, ne danes glasovati o tem, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo. In boste imeli vso možnost, da daste amandma in izglasujete ta amandma, saj imate večino. Povedal pa sem, da je bilo tehtano razmerje med javnofinančnimi učinki in med tem, kaj ta zakon prinaša glede na predvideno vrednost tega avtomobila, katerega nakup se želi spodbujati. Mi ne želimo s tem zakonom spodbujati nakupa enormno dragih vozil. Želimo zagotoviti to, da se kupujejo ekološko nesporna vozila in da se istočasno zagotovi razgradnja več kot 10 let starih vozil, da se tudi

plača vrednost tega vozila ob tej menjavi, poleg te subvencije v višini 1.000 evrov. Po naši oceni bi bil to impulz in dodatna spodbuda poleg tistih ukrepov, ki so jih bili trgovci že prisiljeni uvesti tudi ko so zniževali cene teh vozil, in poleg tistih spodbud, ki so jih deležni zaradi ukrepov drugih držav, ki bi pripomogel k temu, da bi se ta prodaja tudi v Sloveniji povečala. S tem bi se povečali javnofinančni prihodki in s tem bi se seveda povečala tudi poraba na drugih segmentih. Je pa implicitno pomemben ta ukrep tudi v odnosu do tistih držav, ki so take ukrepe že sprejele. In ena izmed držav, ki je tak ukrep sprejela, ima tovarno v Republiki Sloveniji in preko svojih subvencij zagotavlja, da imajo delo v tej tovarni slovenski delavci.

Glede subvencije stanarin je dejal gospod Brulc, da bi bilo treba raje uvesti subvencije najemnin, ker so previsoke, stran 57 vladnega gradiva. Kot novost, piše, je s 1. 1. 2009 no vidite, tudi to je sprejela prejšnja vlada - olajšan najem v zasebnem sektorju, saj je omogočena pridobitev subvencije k tržni najemnini vsem prosilcem za neprofitno najemno stanovanje, ki izpolnjujejo pogoje za najem neprofitnega stanovanja, pa ga zaradi pomanjkanja teh stanovanj ne morejo najeti in so prisiljeni najemati stanovanja na prostem trgu. Verjamem pa, da marsikateri župan tega niti ne ve. Zakon je bil namreč sprejet sredi prejšnjega leta z veljavnostjo od 1. januarja letos dalje in omogoča subvencioniranje najemnin tudi v tržnih stanovanjih v tistih primerih, ko neprofitnih najemnih stanovanj na določenem območju na trgu ni dovolj, celo do 80% neprofitne najemnine. Zdaj boste seveda župani jezni, ker bodo vaši občani to slišali in bodo prišli v ponedeljek z vlogo za to subvencioniranje. Samo vi ste me izzvali, pa sem to moral javno povedati.

Toliko glede tega. Tako ni bil namen tega zakona reševanje stanovanjske politike v Republiki Sloveniji, ampak je bil spodbuditi na eni strani potrošnjo, ki ni sama sebi namen, ima pa, kar se vozil tiče, tudi okoljske učinke. In na drugi strani je bil namen, da se da impulz na področju, kjer se tudi dogaja nek krč, kjer je vse zastalo in kjer ljudje ne vedo, kako naprej in kako nazaj.

Poleg tega ni nepomemben podatek, da je bilo v prvem četrletju leta 2009 izdanih za 41% manj gradbenih dovoljenj za gradnjo stanovanj in stanovanjskih hiš kot v prvem četrletju leta 2008. Jaz mislim, da je to zaskrbljujoč podatek in bi pri tej točki tukaj moral sedeti minister, ki je pristojen za to področje, gospod Erjavec, in tudi v tej razpravi povedati, kako in na kakšen način, s katerimi ukrepi bo te negativne trende obrnil v drugo smer. Sami od sebe se očitno ne bodo obrnili. Iz tega razloga smo mi poleg teh dveh ukrepov v tem zakonu, med tistimi 68 ukrepi, predlagali tudi vrsto drugih ukrepov, ki naj se zgodijo zato, da se bo to področje na ustrezen način sprostito in da bodo ljudje tam, kjer imajo ambicijo graditi, pa so omejeni iz takih ali

drugačnih razlogov, v teh razmerah, ko je zelo pomembno, da se to čim prej sprosti, lahko to storili. Vemo, da kljub spremembam zakona o graditvi objektov, ki so bile narejene v prejšnjem mandatu, je ta zakon oziroma predvsem podzakonski akti so še vedno ovira hitrejšemu pridobivanju dovoljenj na posameznih področjih za gradnjo. Na drugi strani vemo, poslušali smo na tej seji pri poslanskih vprašanjih in pobudah, da je tudi Zakon o prostorskem načrtovanju, kljub temu da je bil spremenjen v prejšnjem mandatu, zelo velika ovira pri hitrejšem sprejemanju občinskih prostorskih načrtov, ki so osnova za umeščanje katerihkoli objektov, tudi stanovanjskih, v prostor. Vse to je v teh razmerah še toliko bolj pomembno in mislim, da bi se morali odgovorni nad tem zamisliti in ustrezne ukrepe čim prej sprejeti. Gre seveda tudi za ukrepe, ki jih ni treba sprejemati in obravnavati v Državnem zboru. V veliki večini gre za ukrepe, ki jih je mogoče sprejeti preko spremembe podzakonskih aktov, pravilnikov, odredb in tako naprej, v nekaterih primerih tudi na ravni sklepov Vlade.

V odgovor na ta dva ukrepa je v tem gradivu Vlada napisala, da se je, piše sicer točka Stanovanjska politika, vendar tisto, kar je na naslednjih osmih straneh v zvezi s tako imenovano stanovanjsko politiko napisano v tem gradivu, je tisto kar smo mi napisali v enem stavku v naših predlogih. In to je učinkovito in racionalno gospodarjenje z državnim premoženjem: tako s stanovanji kot z vsem ostalim nepremičnim premoženjem. Tukaj piše na dolgo in široko, da je Vlada 7. maja sprejela določene sklepe v zvezi s 175 vojaškimi stanovanji. 7. maja, pazite, takrat se je očitno šele zbudila po 24. aprilu, ko je strokovni svet Slovenske demokratske stranke te ukrepe sprejel in jih posredoval v javnost in tudi Vladi. Teh 175 stanovanj, spoštovane gospe in gospodje, ne bo rešilo ne krča pri prodaji stanovanj, ne krča pri gradnji stanovanj, ne krča pri pridobivanju gradbenih dovoljenj, predvsem pa ne bo rešilo stanovanjske politike te države. Jaz sem lani 21. maja v Državnem zboru bivšemu ministru postavil vprašanje oziroma dal pobudo v zvezi s tem premoženjem. In vidite, od takrat do danes se kaj dosti ni spremenilo.

Takrat sem mu predlagal, da naj v vseh primerih, ko gre za nepremičnine, ki so dolgoročno nepomembne za Slovensko vojsko oziroma za državne organe, da naj se jih prenese lokalnim skupnostim oziroma odda v neprofitni najem, kjer pa ni take zainteresiranosti, naj se čim prej prodajo. Napisal sem tudi, da mislim, da za uresničitev te pobude ni treba več kot tri mesece. Očitno, tudi sedaj bo treba več kot tri mesece. Ker tudi tisto, kar je bilo za teh 150 stanovanj sprejeto, se bo odvijalo nekje do novembra meseca letos. Vendar pa to seveda ni rešitev. Mislim, da gre za preveč pomembna vprašanja, o katerih se ni mogoče pogovarjati na ravni upravljanja z nepremičnim premoženjem države, za katerega se vsi strinjamo, da ga je treba upravljati bolj odgovorno in na

bolj ustrezen način. Poglejte, na tisti tiskovni konferenci, ki jo je naredila ministrica za obrambo s tremi poslanci Socialnih demokratov, mimogrede, to ni bila populistična poteza, da ne boste v zmoti, je bilo rečeno, da je z vsakim praznim stanovanjem 1000 evrov stroškov na leto, da jih je 500 in da jih bo 130 prenešenih Stanovanjskemu skladu. 500 tisoč evrov vsako leto izpuhti, v 18-ih letih, odkar so prazna, 9 milijonov evrov, toliko torej, kot je 130 teh stanovanj vrednih. 130 jih je izpuhtelo. Nanaša se na celo obdobje za nazaj, od leta 1991 naprej. Vendar tudi sedaj na tak način, kot so se te stvari sprejele in kot so se postavile, sem trdno prepričan, da bomo o tej tematiki ponovno govorili čez tri leta, kar je slabo.

Slabo je zaradi tega, ker na eni strani Vlada govori, da podpira investicije v javni sferi, na drugi strani pa smo slišali, ne samo ustavitev, ampak tudi problematizacijo, celo kriminalizacijo gradnje nove policijske stavbe, češ, bivši minister gradi stavbo za policijo brez javnega razpisa in bistveno se bo povečala najemnina za to stavbo. Ob tem, da gradi to stavbo za policijo Družba za svetovanje in upravljanje, ki je v 100 % lasti države, res pa, da ima roko nad njo Ministrstvo za finance in da bo najemnik te stavbe, katere lastnik bo postalo, ko bo zadnja najemnina plačana, Ministrstvo za notranje zadeve. Rečeno je bilo, da bo treba odpovedati to pogodbo, če se ne bo ugotovilo, da je nična. Se pravi, država bo sama sebi odpovedala pogodbo, sama sebi bo delala škodo, ob tem, da sedaj deluje Ministrstvo za notranje zadeve na neprimernih dvaintridesetih lokacijah in da se ta najemnina, ne da bi država v končni fazi, ko bo to najemno razmerje prenehalo, kaj od tega imela, ker gre v nič. Tako se je delalo pred letom 2004 in očitno se bo tako delalo tudi od zdaj naprej, kajti pred letom 2004 ste delali tako. Objekt ki je bil od Ministrstva za obrambo, je bil prodan nekemu zasebniku, ki ga je uredil in oddal nazaj državi v najem. Država je osem let plačevala najemnino, skozi to najemnino je že odplačala vrednost te stavbe, prenovljene, potem pa jo je še odkupila. Dvakrat jo je plačala. V temu primeru pa država gradi za državo in objekt je od države. Tudi sedaj, ko je v gradnji. Ta objekt ni v zasebni lasti, gradi ga DSU, da breme te gradnje ne gre v zadolževanje. To je cela zgodba. Ampak potrebno je bilo kriminalizirati bivšega ministra, potrebno je bilo narediti okoli tega velik "rom pom pom", velik hrup, tako kot v primeru kriminalizacije Luke, ki je uspešno, svetovno orientirano podjetje, na katerega smo lahko vsi ponosni.

In če ima kdo probleme s posameznimi člani Slovenske demokratske stranke, naj te probleme ureja individualno. Ne pa, da na tej točki ruši tisto, kar je v slovenskem gospodarstvu zdravega in dobrega. In če na katerem koli mestu kakšen direktor vam ni všeč, imate sedaj vse vzvode, da zamenjate. Vendar ne na takšen podel, umazan način. Da se najprej zgodi zamenjava predsednika okrožnega sodišča v Kopru,

potem zamenjava šefa policije v Kopru, nakar se "ko bajagi" zgodi neka preiskava na podlagi nič, na podlagi anonimnih prijav. To ni dobro, Luka ni katero koli podjetje, Luka je slovensko okno v svet. In okno, ki se ga umazali, še dolgo časa ne bo čisto.

V okviru tega zakona, katerega namen, moram reči, da tudi za največje skeptike je bil dober. Ni bil slab, po vseh pogledih. Trdno sem prepričan, če bi bil sprejet, bi imel tudi za proračun ugodne javno finančne učinke, čeprav je potrebno priznati, da to ni bil njegov osnovni namen. Njegov osnovni namen je bil, da se spodbudi poraba tam, kjer je po nepotrebem zastala, da se skozi to naredi nekaj koristnega tudi za okolje in da se spodbudi možnost številnim, ki tudi v tem času delajo na tem, da bodo prišli do lastnega doma, do lastnega stanovanja. Ali gradijo ali si bodo pomagali pri Stanovanjskem skladu Republike Slovenije z najemom kredita in kupili enega od njegovih stanovanj, da se jim pomaga na tej poti in s tem omogoči tudi sprostitvev tega krča, ki se je zgodil tudi v tej sferi, ne samo v finančni sferi. Mi si nismo delali nobene iluzije, da bomo skozi ta zakon reševali celotno stanovanjsko politiko v Republiki Sloveniji - daleč od tega. Zaradi tega podpiramo izvajanje vseh ostalih ukrepov, ki so bili zasnovani že v preteklosti in pričakujemo, da bodo sprejeti tudi tisti novi, ki so tudi po našem mnenju bistveni, ki naj bi omogočili hitrejšo gradnjo stanovanj, ki jih bo mogoče oddajati v najem. Tukaj se tudi mi strinjamo, da je najemni trg v Sloveniji prešibak, da je treba ta fond okrepiti in da je treba skozi te mehanizme vzpostaviti normalnejše razmere na tem področju. Vendar pa je to proces, ki sega preko enega mandata, in to je proces ki se ne sprejema z nekimi takšnimi interventnimi zakoni, ampak zahteva eno preišljeno, dolgoročno stanovanjsko politiko, po možnosti poenotenja v Državnem zboru, ker je to potem temeljni pogoj za njeno uresničevanje.

Namen tega zakona pa je bil predvsem ta, da se v tem kratkem času, v času, ko ni nobene investicijske aktivnosti oziroma ko investicijske aktivnosti na vseh področjih zamirajo, omogoči na eni strani pospeševanje teh aktivnosti, na drugi strani pa tudi reševanje vprašanj tistih, ki si jih ali si jih nameravajo v prihodnjih dneh in mesecih rešiti. Podatek o 41% manj gradbenih dovoljenj, kot jih je bilo v primerljivem obdobju lanskega leta, je alarmanten. Zaradi tega menimo, da je subvencija 10 tisoč evrov na stanovanjsko enoto primeren ukrep, enako tudi pri avtomobilu, kjer gre za zamenjavo starih, iztrošenih za okoljsko prijazna vozila v višini tisoč evrov na vozilo.

Zaradi tega vam predlagam, da ne pritisnete tipke proti, ampak spustite ta zakon v nadaljnjo obravnavo.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker pa čas določen za razpravo še ni potekel, sprašujem ali želi še kdo razpravljati. (Ne.) Potem zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanja, to je čez pol ure, in sicer ob 23.15.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali z glasovanjem čez pol ure, to je ob 23.15.

(Seja je bila prekinjena ob 22.47 in se je nadaljevala ob 23.15.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi, nadaljujemo s prekinjeno sejo in prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje svoje glasovalne naprave in sicer mora na desni strani vložene kartice goreti oranžna lučka.

Nadaljujemo s prekinjeno **1. točko dnevnega reda, to je z obravnavo predloga sklepa v zvezi s paktom za izboljšanje gospodarske in socialne situacije v Sloveniji.**

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog sklepa v zvezi s paketom ukrepov za izboljšanje gospodarske socialne situacije v Sloveniji ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev v imenu poslanske skupine? Prosim, za prijavo za obrazložitev v imenu poslanskih skupin. Besedo ima Janez Janša v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

JANEZ JANŠA: Hvala za besedo.

Glasovali bomo nekoliko o čudnem sklepu. Mi smo pričakovali, da bo vladna koalicija podprla vsaj nekatere od teh ukrepov, da bo sklep drugačen. Ne nazadnje tudi zato, ker je opozicija, še posebej Slovenska demokratska stranka, v zadnjega pol leta podprla prav se vladne ukrepe, ki jih je Vlada predlagala v Državnem zboru za odgovore na izzive gospodarske krize. Podprli smo prav vse zakone, ki so bili predlagani. Problem je nastal po šestih mesecih v tem, ker številni ukrepi niso bili predlagani. In potem, ko smo tukaj v Državnem zboru spremljali prazno aprilsko sejo, brez enega samega strateškega ukrepa za odgovore na gospodarsko krizo, smo predložili paket svojih ukrepov. Pričakovali smo, da bo Vlada, tako kot smo naredili mi, te ukrepe presejala, presodila, kateri so dobri in kateri so morda za njih prehitri, lahko tudi slabi, vendar se to ni zgodilo. Vseh osemindeset ukrepov ste v paketu zavračali. Tudi pet zakonov, ki so izdelani, kjer so opredeljene vse finančne posledice, in so zagotovo, vsaj večinoma, pozitivni za sedanjo

situacijo, je vladna koalicija postavila v vrsto, vse dala na dnevni red na en dan in zdaj bodo verjetno po hitrem postopku z glasovanjem likvidirani, razglašeni, da niso primerni za nadaljnjo obravnavo. Mi smo nekoliko razočarani nad takšnim pristopom. Iz njega veje precej arogance. Mislimo, da to ni pravi pristop za te čase, še posebej, ker imamo prakso dobrega sodelovanja v prejšnjem mandatu, ko je šlo za nekatere ključne strukturne reforme. Vladna koalicija se je danes skozi celodnevno razpravo spremenila v opozicijo. Namesto da bi skušala iskati neke rešitve, je kritizira. Naenkrat je bila tudi za stanje, kakršno je zdaj, in za to neukrepanje, kriva prejšnja vlada. Če to koga pomirja, mi lahko podpišemo, da smo krivi za vse, vendar vi končno začnite ukrepati. Ker od tega, kako funkcionira sedanja vlada, bo odvisna naša prihodnost. Ta ni odvisna od tega, kako so funkcionirale prejšnje vlade.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 38, proti 29.

(Za je glasovalo 37.) (Proti 29.)

Ugotavljam, da je Državni zbor sklep sprejel.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 2. točko dnevnega reda**, to je s **prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb**.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklep: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Pardon. Obrazložitev v imenu poslanske skupine. Prosim za prijavo.

Besedo ima Marjan Bezjak v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod predsednik.

V Slovenski demokratski stranki bomo seveda predlog zakona o spremembah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb z veseljem podprli ravno s tega vidika, ker hočemo pomagati slovenskemu gospodarstvu, ker smatramo, ne samo smatramo - vemo, da bi ta zakon za slovensko gospodarstvo prinesel mnogo boljše, kot pa je sedaj v tej situaciji. Zakaj se odločamo in smo vložili ta zakon? Ker znamo, hočemo in zmoremo. Zato smo tudi predlagali ta zakon. Zato, ker nam ni vseeno, ker v tej državi živimo in ustvarjamo, zato nam ni vseeno v Slovenski demokratski stranki, kaj se bo dogajalo s Slovenijo v prihodnje.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 41.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da sklep ni bil sprejet. Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **3. točko dnevnega reda - s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolniti Zakona o dohodnini**. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o dohodnini je primeren za nadaljnjo obravnavo. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Gospod Likar, prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo glasovali za Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o dohodnini, ker želimo, da bi se razbremenilo gospodarstvo, predvsem mali podjetniki, ki lahko pomembno vplivajo na oživitev gospodarske rasti v tej gospodarski krizi. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 41.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **4. točko dnevnega reda - prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost**. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost je primeren za nadaljnjo obravnavo. Mag. Andrej Vizjak obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa za besedo ...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa za besedo. Nosilna rešitev tega predloga je, da se preplačani DDV vrne podjetjem prej in da ta rešitev prične veljati takoj. Ukrep je zelo pomemben in izboljšuje likvidnostno pozicijo podjetij. Zagotavlja jim več likvidnih sredstev, njihovih sredstev. Ta predlog se je znašel v parlamentarni proceduri že tretjič. In vsakokrat, ko se je znašel pred tem, je Vlada obljubila, da bo...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani.

MAG. ANDREJ VIZJAK: ... s sprostitevijo kreditnega krča zagotovila podjetjem ta likvidni denar preko oživitve kreditne aktivnosti bančne sektorja. Nič od tega se ni zgodilo. Kreditni krč je še čvrstejši, kot je bil prej, zato je ta ukrep še bolj potreben, kot je bil prej. Mi smo ta ukrep nadgradili tudi z drugimi, z ukrepom, da se zaradi podaljševanja plačilnih rokov in večje plačilne nediscipline prag za princip vračila oziroma princip plačila DDV-ja po plačani realizaciji razširi na... Jaz težko, spoštovani predsednik, govorim, ker vidim, da je tam bolj gostilniška...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani, prosim, da se usedete in da prisluhnete govorniku. To si pač vsak govornik zasluži. In vas prosim, da res spoštujete nek minimalni red v tej dvorani. Hvala lepa. Nadaljujete prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Rešitev te novele zakona o DDV-ju nosi tudi rešitev, po katerem bi zlasti tista podjetja, ki trpijo posledice zamika plačilnih rokov, plačevala davek na dodano vrednost, ko prejmejo plačilo za izstavljen račun, ne pa, ko izdajo račun. To bi zelo pomagalo v tej situaciji, ko se plačilni roki daljšajo in ko se ta plačila zamikajo. Tudi ta princip bi pomagal marsikateremu, zlasti malemu in srednje velikemu podjetju, ki se srečuje z likvidnostnimi težavami, ki so tudi posledica kreditnega krča. In predlagamo tudi znižano stopnjo DDV-ja za nekatere storitve. S tem želimo te storitve poceniti, jih približati ljudem in tudi na tak način morebiti nekaj prispevati k ublažitvi posledic krize.

Rešitve so podpore vredne. Slovenska demokratska stranka jih bo podprla. Upam, da še kdo drug.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Proceduralno, gospod Cukjati. Prosim.

FRANCE CUKJATI: Nobeno glasovanje ni na izpisu z mojega mesta, čeprav lučka gori. Na ostalih tipkah je opaziti lučko, ko glasujem, samo na izpisku me pa ni. Prosim, da tehnične službe to pregledajo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Za pet minut prekinjamo postopek glasovanja. Potem ima obrazložitev glasu Bogdan Barovič, vendar to moramo preveriti. Pri gospe Črnugelj ravno tako. Bomo pregledali. Pet minut odmora, da preverimo. Ostanite v dvorani, ker bomo nadaljevali takoj.

(Seja je bila prekinjena ob 23.28 in se je nadaljevala ob 23.31.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi! Ugotovljeno je, da glasovalne naprave delujejo in da lahko

nadaljujemo glasovanje. Sedaj ima obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa. V Slovenski nacionalni stranki bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost sprejeli, potrdili bomo, zanj bomo. Zakaj? Velikokrat smo o njem govorili in z možnostjo skrajšanega časa za poplačilo preveč plačanega davka na dodano vrednost smo se idejno velikokrat strinjali. Drugič. Strinjali smo se, da bi bilo prav, če že, da to velja takoj.

Tretjič. Še enkrat bi rad poudaril, da razumem, da je finančna in likvidnostna politika ali stanje te države v tem trenutku pač takšno kakršno je, kot je v lokalnih skupnostih, ko z rebalansi rešujemo finančne probleme. Pa vendarle, mogoče bi bil to dodaten vir.

In četrtič, kar je Slovensko nacionalno stranko prepričalo, da bomo ta zakon podprli, je trditev, v obrazložitvi Vlade, ki pravi: "Vlada meni, da predlog ni sprejemljiv, saj se bistveno skrajša čas, namenjen nadzoru obračunov DDV, predvsem pa nadzoru najbolj tveganih davčnih zavezancev, ki sodelujejo v goljufijah davčnega vrtiljaka". Kar je seveda groza, da mi nekega zakona v prid poštenih, upravičenih prejemnikov preplačanega davka na dodano vrednost, da popustimo goljufom in zato, da bomo lahko goljufe nadzirali, ne bomo mogli ali morali poplačati davkov, ki so pravzaprav last tistih, ki so jih preplačali. To je seveda skregano z logiko, to je nerazumljivo - vsaj normalnemu človeku, da...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani!

BOGDAN BAROVIČ: ...goljufi premagajo pravičnost. Razumite tako, ker tako je tudi zapisano. In če bomo to sprejeli, potem bomo rekli: "Gospodje goljufi; za katere vsi vemo kateri so, ali za veliko se jih ve; delajte po svoje. Mi, v zakonodajni veji oblasti, pa vas z nesprejetjem predlaganega zakona podpiramo."

Slovenska nacionalna stranka temu tako ne bo nikdar rekla! Zato bo za predlagani zakon.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 41.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da Državni zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 5. točko dnevnega reda**, to je s **prvo obravnavo Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o javnih financah**.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklep: Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o javnih financah je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev v imenu poslanske skupine.

Gospod Tanko, prosim.

In gospod Györek.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Vlada in koalicija sta paketu ukrepov in vsem zakonom, ki jih je poslanska skupina vložila v zakonodajni postopek, nasprotovala z argumentom, da prinašajo finančne posledice. Ta zakon je edini v tem paketu, ki ne prinaša nikakršnih finančnih posledic. In lahko samo ugotovim, da tako koalicija kot Vlada v tem primeru nasprotujeta samo zaradi tega, ker zakon ne prinaša finančnih posledic.

Zakon, ki je predlagan, prinaša poenostavitve v poslovanju gospodarskih družb, malih podjetnikov. Zakon je usklajen in je napisan na osnovi zahtev slovenske obrti in podjetništva iz leta 2008. Rad pa bi vas ob tem opozoril, da je tudi Vlada, ko je predložila svoje gradivo, na strani 53 in 54, utemeljila in navedla 41 ukrepov, med katerim je na prvem mestu ukrep: poenostavitev sistema plačevanja davkov in drugih obveznih dajatev.

Nekoliko smo v zadregi. Točno tisto, kar Vlada predlaga kot prvi ukrep, in to smo tudi mi predlagali in je usklajeno z zahtevami slovenske obrti, točno tistemu ukrepu Vlada nasprotuje, čeprav je zapisala med svoja načela v istem gradivu, da je treba najprej pomisliti na male, da je potrebno imeti vse na enem mestu in da je vsako stvar treba storiti samo enkrat. Niti svojim načelom, ki jih je zapisala, Vlada ne pritrdi in moram reči, da ne vidim drugega razloga in druge utemeljitve, kot samo te, da je zakon predlagala napačna poslanska skupina.

Ko sem vprašal gospoda ministra, če bi bilo to zapisano v kakšen drugem zakonu, ki ga je mimogrede omenil, recimo v zakonu o davčnem postopku, ta isti predlog, je povedal, da tudi tam bi nasprotovali. Dokazuje se ta koalicijska moč, koalicijska aroganca in nasprotovanje pravzaprav vsemu, kar predlagamo.

Menim, da je med temi predlogi vrsta zakonov, vsi predlogi zakonov so taki in vrsta ukrepov, ki si zaslužijo podporo, ki si zaslužijo temeljiti razmislek in tudi ubeseditev kot nadaljnji ukrep in za sprejem v zakonu.

Naša poslanska skupina bo ta predlog zakona podprla.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miran Györek v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala, gospod predsednik. Ker sem v predstavitvi stališča Slovenske nacionalne stranke očitno bil premalo razumljen, bom zdaj v kratkem ponovil naše stališče in istočasno izrazil našo pripravljenost, da bomo glasovali za ta predlog. Ta predlog sprejemamo, ker se nam zdi praktičen in koristen za podjetnike, se pravi, predlog po katerem, če bi bil sprejet ta zakon, bi lahko enostavno izvajali samostojni podjetniki in pravne osebe plačila za javnofinančne dajatve in prispevke. Menimo, da bi bil koristen in pričakujemo tudi od Vlade, da bo to obdržala v mislih in vsaj v bližnji bodočnosti, ko bodo te tenzije malo popustile in, ko bo prišlo, upajmo vsaj, enkrat do enega kooperativnega drugega dialoga, kot je danes, tudi to upoštevala in s tem takšne dobronamerne predloge tudi uzakonila.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 42.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **6. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o pomoči gospodarstvu v času gospodarske krize s spodbujanjem zasebne potrošnje.**

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa: Predlog zakona o pomoči gospodarstvu v času gospodarske krize s spodbujanjem zasebne potrošnje je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, Zvonko Černač. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo ta zakon seveda podprli.

Tako kot pri drugih zakonih in pri drugih ukrepih, ki smo jih obravnavali danes, gre za temeljno konceptualno razliko v pristopu med nami in med Vlado. Medtem ko mi menimo oziroma ocenjujemo, da je ključ do pospešitve gospodarske rasti in s tem tudi do povečanih prilivov v državni proračun v zmanjšanju obremenitev tako gospodarstva kot prebivalstva in v zmanjšanju davkov, vidi Vlada ključ rešitve v povečanju. Povečale so se trošarine v nenormalni višini, tako da je bencin sedaj pri nas dražji, kot je v sosednjih državah, recimo v Avstriji. Za šestkrat se povečuje obremenitev z vinjetami. Dosedanja cena šestmesečne postaja cena enomesečne, ob tem pa Vlada napoveduje celo manjši priliv v proračun. Napovedujejo se novi davki, kot je davek, ki je napovedan na novo, davek na motorna vozila, kar po naši oceni ne bo pospešilo gospodarskih aktivnosti, zmanjšalo jih bo in tudi znižalo bo prilive v proračun.

Zakon, ki ga predlagamo, je dober z več vidikov. Na eni strani omogoča zamenjavo starih, iztrošenih, okoljsko neprijaznih avtomobilov, starih več kot 10 let, za okolju prijazne avtomobile...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani!

ZVONKO ČERNAČ: Na drugi strani omogoča podporo vsem tistim, ki si nameravajo rešiti stanovanjsko vprašanje sami, s subvencijo v višini 10.000 evrov. Ni zanemarljiv podatek, da je število gradbenih dovoljenj v prvem kvartalu letošnjega leta v odnosu na prvi kvartal lanskega leta upadlo za 41%. Menimo, da s temi ukrepi, kar kažejo tudi izkušnje drugih držav, kljub temu, da bi šlo za nek javnofinančni odliv, na drugi strani s povečanjem potrošnje, s povečanjem teh aktivnosti bil neto finančni učinek državnega proračuna celo višji. Bistveno bolj bi se povišali prilivi v proračun kot odlivi z njega, kar ne nazadnje kažejo izkušnje vseh tistih držav, ki so podobne ukrepe v preteklih mesecih že izvedle.

Iz tega razloga ocenjujemo, da so ti ukrepi dobri, da jih je smiselno podpreti in bomo ta sklep o nadaljnji proceduri tega zakona seveda tudi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 44.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel.

Zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Zaključujem tudi 10. izredno sejo zbora. Hvala lepa. Lahko noč in lep pozdrav!

(Seja je bila končana 22. maja 2009 ob 23.46.)

VSEBINA

Določitev dnevnega reda.....	2
JOŽE TANKO.....	2
JOŽE TANKO.....	3
1. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA V ZVEZI S "PAKETOM UKREPOV ZA IZBOLJŠANJE GOSPODARSKE IN SOCIALNE SITUACIJE V SLOVENIJI", EPA 359-V.....	4
JOŽE TANKO.....	4
VILI REZMAN.....	5
JANEZ JANŠA.....	7
BORUT PAHOR.....	8
LJUBO GERMIC.....	10
BOJAN KONTIČ.....	13
BOJAN KONTIČ.....	14
JANEZ JANŠA.....	16
JANEZ JANŠA.....	19
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	33
VILI REZMAN.....	38
SREČKO PRIJATELJ.....	39
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	42
MAG. MITJA GASPARI.....	44
MELITA ŽUPEVC.....	55
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	57
FRANCE CUKJATI.....	60
FRANCO JURI.....	60
SILVEN MAJHENIČ.....	61
MAG. BORUT SAJOVIC.....	61
DUŠAN KUMER.....	63
MIRAN POTRČ.....	65
VITO ROŽEJ.....	66
DR. LUKA JURI.....	67
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	69
ANTON KAMPUŠ.....	72
RENATA BRUNSKOLE.....	73
DEJAN LEVANIČ.....	74
JOŽEF JEROVŠEK.....	77
JOŽEF JEROVŠEK.....	78
MIRO PETEK.....	78
ZVONKO ČERNAČ.....	78
SAMO BEVK.....	80
DR. IVAN SVETLIK.....	82
MATEVŽ FRANGEŽ.....	83
ALAN BUKOVNIK.....	84
JANJA KLASINC.....	85
FRANC BOGOVIČ.....	86
JOŽE TANKO.....	87
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	88
JANEZ JANŠA.....	89

2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB (ZDDPO-2D), PRVA OBRAVNAVA, EPA 338-V.....	96
MARJAN BEZJAK.....	96
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	97
MATEVŽ FRANGEŽ.....	99
ZVONKO ČERNAČ.....	100
LOJZE POSEDEL.....	102
VILI REZMAN.....	103
BOGDAN BAROVIČ.....	104
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	106
MAG. BORUT SAJOVIC.....	107
SILVEN MAJHENIČ.....	109
BOGDAN ČEPIČ.....	110
RENATA BRUNSKOLE.....	111
FRANC JURŠA.....	111
RADO LIKAR.....	111
ANTON COLARIČ.....	112
MARJAN BEZJAK.....	112
MATEVŽ FRANGEŽ.....	114
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	114
IVAN GRILL.....	116
MIRKO BRULC.....	117
ZVONKO ČERNAČ.....	118
MATEVŽ FRANGEŽ.....	118
MARJAN BEZJAK.....	118
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	120
MAG. DARJA RADIČ.....	120
MARJAN BEZJAK.....	122
DR. LUKA JURI.....	122
ZVONKO ČERNAČ.....	124
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	125
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O DOHODNINI (ZDoh-2E), PRVA OBRAVNAVA, EPA 337-V.....	126
RADO LIKAR.....	126
RADO LIKAR.....	126
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	127
IVAN GRILL.....	129
LOJZE POSEDEL.....	130
VILI REZMAN.....	131
BOGDAN BAROVIČ.....	132
JANEZ RIBIČ.....	133
ANTON COLARIČ.....	134
RENATA BRUNSKOLE.....	135
ZVONKO ČERNAČ.....	135
BREDA PEČAN.....	135
DR. LUKA JURI.....	136
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	137
RADO LIKAR.....	137
JOŽE TANKO.....	138

RADO LIKAR.....	139
RADO LIKAR.....	139
IVAN GRILL.....	140
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	141
MARIJAN KRIŽMAN.....	142
MARIJAN KRIŽMAN.....	142
MARIJAN KRIŽMAN.....	142
JOŽE TANKO.....	143
DR. LUKA JURI.....	144
DANIJEL KRIVEC.....	145
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (ZDDV-1B), PRVA OBRAVNAVA, EPA 336-V.....	145
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	145
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	147
LOJZE POSEDEL.....	149
VILI REZMAN.....	150
BOGDAN BAROVIČ.....	151
JANEZ RIBIČ.....	152
RENATA BRUNSKOLE.....	153
RADO LIKAR.....	155
SILVEN MAJHENIČ.....	156
ANTON ANDERLIČ.....	157
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	158
DR. LUKA JURI.....	160
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	160
DR. LUKA JURI.....	161
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	161
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	162
ZVONKO ČERNAČ.....	163
DANIJEL KRIVEC.....	164
ALENKA JERAJ.....	165
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNIH FINANCAH (ZJF-E), PRVA OBRAVNAVA, EPA 339-V.....	165
JOŽE TANKO.....	166
JOŽE TANKO.....	166
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	167
VILI REZMAN.....	168
MIRAN GYÖREK.....	169
JANEZ RIBIČ.....	170
LJUBO GERMIČ.....	170
BREDA PEČAN.....	171
IZTOK PODKRIŽNIK.....	171
IZTOK PODKRIŽNIK.....	172
LOJZE POSEDEL.....	173
JOŽE TANKO.....	174
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	176
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	177
FRANCE CUKJATI.....	177
JOŽE TANKO.....	177

6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POMOČI GOSPODARSTVU V ČASU GOSPODARSKE KRIZE S SPODBUJANJEM ZASEBNE POTROŠNJE (ZPGČGKSZP), PRVA OBRAVNAVA, EPA 340-V.....	179
ZVONKO ČERNAČ.....	179
MAG. DARJA RADIĆ.....	180
BOGDAN BAROVIČ.....	182
JANEZ RIBIČ.....	184
MAG. BORUT SAJOVIC.....	185
ANTON KAMPUŠ.....	187
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	188
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	190
FRANC JURŠA.....	192
MATEVŽ FRANGEŽ.....	193
DR. LUKA JURI.....	194
ZVONKO ČERNAČ.....	195
MAG. BORUT SAJOVIC.....	198
ZVONKO ČERNAČ.....	198
DARJA RADIĆ.....	198
FRANCO JURI.....	198
MIRKO BRULC.....	199
FRANCE CUKJATI.....	199
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	199
ZVONKO ČERNAČ.....	200
Glasovanje k 1. točki dnevnega reda.....	205
JANEZ JANŠA.....	205
Glasovanje k 2. točki dnevnega reda.....	206
MARJAN BEZJAK.....	206
Glasovanje k 3. točki dnevnega reda.....	207
RADO LIKAR.....	207
Glasovanje k 4. točki dnevnega reda.....	207
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	207
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	207
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	208
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	208
FRANCE CUKJATI.....	208
BOGDAN BAROVIČ.....	209
BOGDAN BAROVIČ.....	209
Glasovanje k 5. točki dnevnega reda.....	210
JOŽE TANKO.....	210
MIRAN GYÖREK.....	211
Glasovanje k 6. točki dnevnega reda.....	211
ZVONKO ČERNAČ.....	211
ZVONKO ČERNAČ.....	212

SEZNAM GOVORNIKOV

A

ANDERLIČ, ANTON..... 157

B

BAROVIČ, BOGDAN..... 104, 132, 151, 182, 209

BEVK, SAMO..... 80

BEZJAK, MARJAN..... 96, 112, 118, 122, 206

BOGOVIČ, FRANC..... 86

BRULC, MIRKO..... 117, 199

BRUNSKOLE, RENATA..... 73, 111, 135, 153

BUKOVNIK, ALAN..... 84

C

COLARIČ, ANTON..... 112, 134

CUKJATI, FRANCE..... 60, 177, 199, 208

Č

ČEPIČ, BOGDAN..... 110

ČERNAČ, ZVONKO..... 78, 100, 118, 124, 135, 163, 179, 195, 198,
200, 211, 212

ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA..... 69

F

FRANGEŽ, MATEVŽ..... 83, 99, 114, 118, 193

G

GASPARI, MAG. MITJA..... 44

GERMIČ, LJUBO..... 10, 170

GRILL, IVAN..... 116, 129, 140

GYÖREK, MIRAN..... 169, 211

J

JANŠA, JANEZ..... 7, 16, 19, 89, 205

JERAJ, ALENKA..... 165

JEROVŠEK, JOŽEF..... 77, 78

JURI, DR. LUKA..... 67, 122, 136, 144, 160, 161, 194

JURI, FRANCO..... 60, 198

JURŠA, FRANC..... 111, 192

K

KAMPUŠ, ANTON..... 72, 187

KLASINC, JANJA..... 85

KONTIČ, BOJAN..... 13, 14

KRIVEC, DANIJEL..... 145, 164

KRIŽANIČ, DR. FRANC..... 97, 114, 120, 125, 127, 141, 147, 161,
167, 176

KRIŽMAN, MARIJAN..... 142

KUMER, DUŠAN..... 63

L

LEVANIČ, DEJAN..... 74
LIKAR, RADO..... 111, 126, 137, 139, 155, 207

M

MAJHENIČ, SILVEN..... 61, 109, 156

P

PAHOR, BORUT..... 8
PAVLINIČ KREBS, IRMA..... 88
PEČAN, BREDA..... 135, 171
PETEK, MIRO..... 78
PODKRIŽNIK, IZTOK..... 171, 172
POSEDEL, LOJZE..... 102, 130, 149, 173
POTRČ, MIRAN..... 65
PRIJATELJ, SREČKO..... 39

R

RADIĆ, MAG. DARJA..... 120, 180, 198
REZMAN, VILI..... 5, 38, 103, 131, 150, 168
RIBIČ, JANEZ..... 133, 152, 170, 184
ROŽEJ, VITO..... 66

S

SAJOVIC, MAG. BORUT..... 61, 107, 185, 198
SVETLIK, DR. IVAN..... 82

T

TANKO, JOŽE..... 2, 3, 4, 87, 138, 143, 166, 174, 177, 210

V

VIZJAK, MAG. ANDREJ..... 57, 145, 158, 160, 162, 188, 199, 207,
208

Z

ZALOKAR ORAŽEM, CVETKA..... 33, 190
ZANOŠKAR, MATJAŽ..... 137, 177

Ž

ŽERJAV, MAG. RADOVAN..... 42, 106
ŽUPEVC, MELITA..... 55